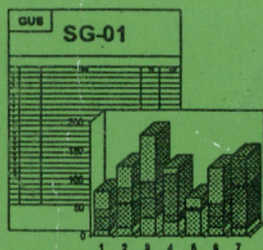
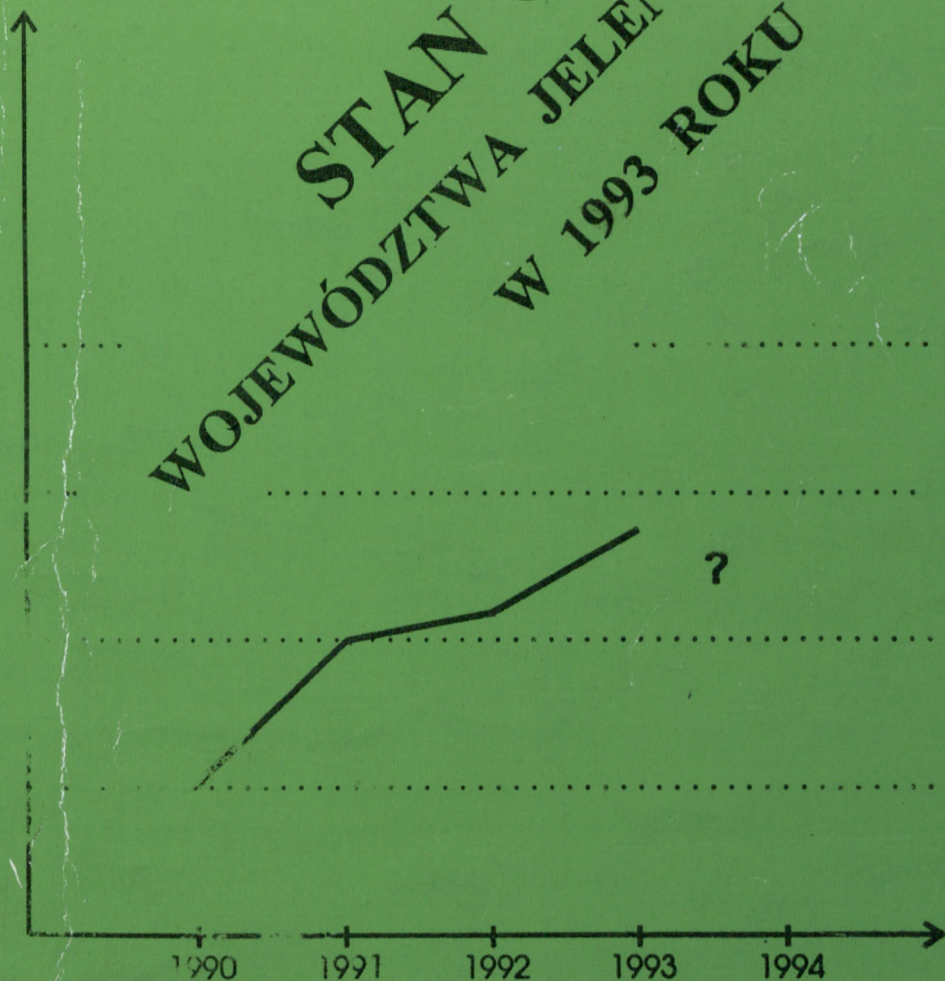

7120

WOJEWÓDZKI URZĄD STATYSTYCZNY
W JELENIEJ GÓRZE

STAN GMIN
WOJEWÓDZTWA JELENIOGÓRSKIEGO
W 1993 ROKU

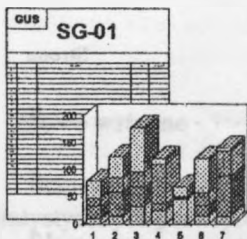

PODZIAŁ TERYTORIALNY WOJEWÓDZTWA JELEŃGÓRSKIEGO

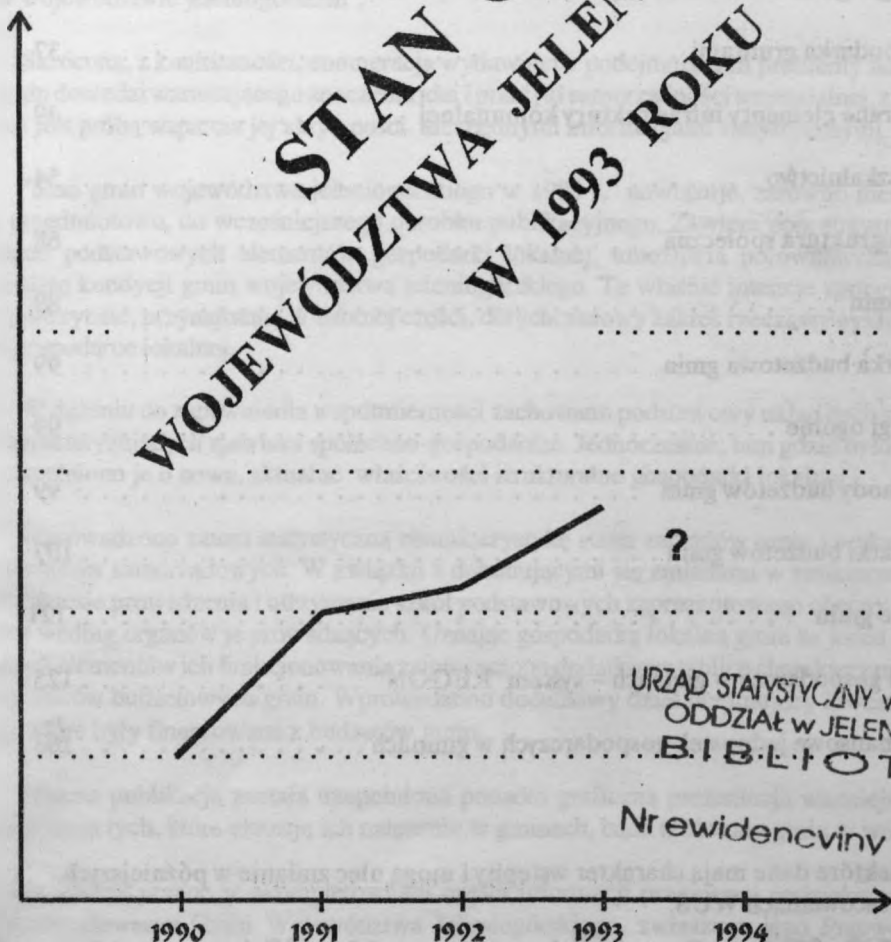

Oddział Pracy

WOJEWÓDZKI URZĄD STATYSTYCZNY W JELENIEJ GÓRZE

STAN GMIN
WOJEWÓDZTWA JELENIOGÓRSKIEGO
W 1993 ROKU

URZĄD STATYSTYCZNY we WROCŁAWI
ODDZIAŁ w JELENIEJ GÓRZE
BIBLIOTEKA

Nr ewidencji 7120

JELENIA GÓRA kwiecień 1994

SPIS TREŚCI

Strona

Słowo wstępne	3
1. Ludność i jej struktura	5
2. Warunki bytu mieszkańców gmin	13
3. Stan zagospodarowania przestrzeni gmin	37
3.1. Uwagi ogólne	37
3.2. Gospodarka gruntami	37
3.3. Wybrane elementy infrastruktury komunalnej	49
3.4. Mieszkalnictwo	54
3.5. Infrastruktura społeczna	68
4. Władze gmin	89
5. Gospodarka budżetowa gmin	99
5.1. Uwagi ogólne	99
5.2. Dochody budżetów gmin	99
5.3. Wydatki budżetów gmin	107
6. Inwestycje gmin	121
7. Jednostki gospodarcze w gminach – system "REGON"	125
8. Wyniki finansowe jednostek gospodarczych w gminach	163

Uwaga : Niektóre dane mają charakter wstępny i mogą ulec zmianie w późniejszych opracowaniach WUS.

Druk.: WUS OP we Wrocławiu, zam. 514/88/94, nakł. 200

Cena 60.000,-

Słowo wstępne

"Stan gmin województwa jeleniogórskiego w 1993 r." jest kontynuacją cyklu opracowań statystycznych poświęconych gospodarce lokalnej. Cykl ten zapoczątkowało wydanie w 1991 roku publikacji "Stan gmin i gospodarki samorządowej w województwie jeleniogórskim w 1990 r." W latach następnych ukazały się kolejne edycje statystycznej charakterystyki gospodarki lokalnej "Stan gmin województwa jeleniogórskiego" w 1991 r. i 1992 r. Uzupełnieniem tej serii wydawnictw są wydawane kwartalnie od 1991 r., przeglądowe publikacje "Gospodarka lokalna w województwie jeleniogórskim".

Skrócona, z konieczności, enumeracja wydawnictw podejmujących problemy funkcjonowania gmin dowodzi wzrastającego znaczenia idei i praktyki samorządności terytorialnej, z drugiej strony zaś jest próbą wsparcia jej aktywności niezbędnymi informacjami statystycznymi.

"Stan gmin województwa jeleniogórskiego w 1993 r." nawiązuje, zarówno metodycznie, jak i przedmiotowo, do wcześniejszego dorobku publikacyjnego. Zawiera opis statystyczny i ocenę stanu podstawowych elementów gospodarki lokalnej, umożliwia porównawczą, dynamiczną analizę kondycji gmin województwa jeleniogórskiego. Te właśnie intencje sprawiły, że starano się utrzymać, przynajmniej w istotnej części, dotychczasowy zakres rzeczowy cyklu wydawnictw o gospodarce lokalnej.

W dążeniu do zapewnienia współmierności zachowano podstawowy układ cech statystycznych charakteryzujących zjawiska społeczno-gospodarcze. Jednocześnie, tam gdzie było to konieczne, uzupełniono je o nowe, aktualne właściwości strukturalne gospodarki lokalnej.

Wprowadzono zatem statystyczną charakterystykę stanu zarządów gmin i wykształcenia pracowników samorządowych. W związku z dokonującymi się zmianami w strukturze kompetencji w zakresie prowadzenia i utrzymania szkół podstawowych zaprezentowano obecny stan szkolnictwa według organów je prowadzących. Uznając gospodarkę lokalną gmin za jeden z najistotniejszych elementów ich funkcjonowania zamieszczono dodatkową tablicę charakteryzującą strukturę wydatków budżetowych gmin. Wprowadzono dodatkowy dział obejmujący inwestycje, głównie te, które były finansowane z budżetów gmin.

Obecna publikacja została uzupełniona ponadto graficzną prezentacją ważniejszych zjawisk zwłaszcza tych, które ukazują ich natężenie w gminach, bądź też lokaty gmin w województwie.

Za istotną pomoc w skompletowaniu części informacji pragniemy podziękować Sejmikowi Samorządowemu Gmin Województwa Jeleniogórskiego, zwłaszcza jego Przewodniczącemu, pracownikom współpracujących z nami wydziałów Urzędu Wojewódzkiego w Jeleniej Górze a także Wojewódzkiego Urzędu Pracy i Wojewódzkiego Zespołu Opieki Społecznej.

Publikacja została przygotowana, zarówno od strony koncepcyjnej jak i realizacyjnej w Ośrodku Statystyki Lokalnej przy istotnej pomocy innych jednostek WUS, zwłaszcza Wydziału Pozarolniczego.

czej Statystyki Gospodarczej oraz Oddziału Pracy i Usług Niematerialnych Wojewódzkiego Urzędu Statystycznego w Jeleniej Górze.

Wojewódzki Urząd Statystyczny w Jeleniej Górze zwraca się z prośbą o przekazywanie wszelkich uwag i propozycji, które posłużyć mogą przybliżeniu formuły następnych publikacji tego cyklu do rzeczywistych potrzeb odbiorców.

mgr KAZIMIERZ ŻURAWSKI
Dyrektor
Wojewódzkiego Urzędu Statystycznego
w Jeleniej Górze

1. LUDNOŚĆ I JEJ STRUKTURA

Stan i rozwój ludności oraz zmiany jej struktury wywierają istotny wpływ na inne zjawiska społeczne oraz gospodarcze, stymulując m.in. rozmiary potrzeb w zakresie infrastruktury społecznej, stopień aktywności zawodowej itp.

Zmiany liczby ludności w latach 1990–1993 oraz strukturę ludności według wieku w gminach województwa jeleniogórskiego przedstawia tabl. 1.

W okresie od 1990 roku do końca 1993 roku liczba ludności w województwie zwiększyła się z 517,9 tys. do 522,8 tys., tj. o 0,9%. Dynamika rozwoju ludności wykazuje znaczne zróżnicowanie przestrzenne. Spośród 40 gmin województwa w 30 gminach nastąpiło zwiększenie liczby ludności. W dziesięciu gminach zaś, w tym w trzech gminach miejskich, liczba ludności uległa zmniejszeniu. Globalnie jednak w gminach miejskich stan ludności w latach 1990–1993 zwiększył się o 0,9%, w gminach miejsko-wiejskich wzrost ten wynosił 1,6%, w gminach wiejskich zaś 0,2%. W rezultacie zwiększył się nieco poziom demograficznej urbanizacji regionu. W 1990 r. wynosił on 66,8%. W końcu 1993 r. w miastach zamieszkiwało 66,9% ludności województwa. Najwyższymi wskaźnikami wzrostu liczby ludności w latach 1990–1993 wyróżniają się gminy miejskie:

- Zawidów – o 5,3%,
- Kowary – o 3,8%,
- Świeradów Zdrój – o 2,3%.

Zmniejszenie liczby ludności w gminach miejskich w tym okresie odnotowano natomiast w Jeleniej Górze (o 0,2%), Piechowicach (o 0,5%) i w Karpaczu (o 1,9%).

W gminach miejsko-wiejskich wzrost liczby ludności nastąpił we wszystkich jednostkach, największe przyrosty (ok. 2%) miały miejsce w gminach: Bogatynia, Bolków, Mirsk, Nowogrodziec i Pieńsk.

Wśród gmin wiejskich, w siedmiu gminach (Olszyna, Platerówka, Lubań, Mysłakowice, Podgórzyn, Sulików, Zgorzelec) wystąpiło w badanym okresie zmniejszenie liczby ludności, w pozostałych 8 gminach zaznaczył się jej wzrost.

Równoległe ze zmianami dynamiki postępuje proces starzenia się społeczeństwa jeleniogórskiego i związany z tym wzrost natężenia umieralności. Uwidacznia się to m.in. w wysokim udziale ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej jej liczbie. W skali województwa udział ten wynosił w 1993 roku przeciętnie 13,5%, lecz w niektórych gminach był zdecydowanie wyższy. Do gmin tych należy zaliczyć:

– gminy wiejskie	– Platerówka	– 19,9% ogółu ludności,
	– Siekierczyn	– 17,3%,
	– Janowice Wielkie	– 16,8%,
– gminy miejsko-wiejskie	– Lubomierz	– 17,6%,
	– Mirsk	– 17,4%,

Tabl. 1. Ludność w gminach województwa jeleniogórskiego w 1993 r.
Stan w dniu 31 XII

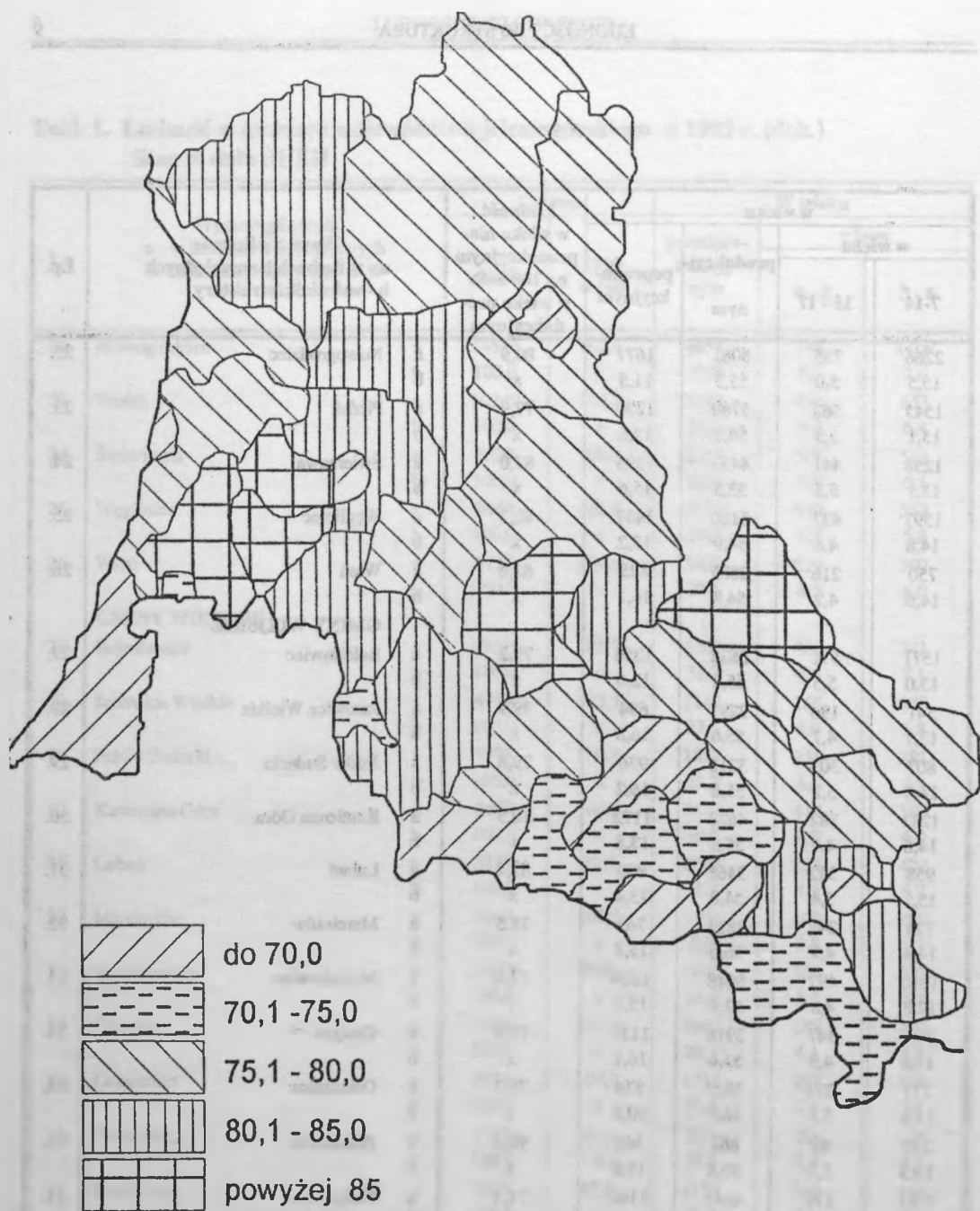
Lp	Wyszczególnienie a - w liczbach bezwzględnych b - wskaźniki struktury w %	Ogółem		przedpro- dukcyj- nym	W wieku z tego	
		1993	1990 = 100		0 - 2	3 - 6
1.	WOJEWÓDZTWO	a 522772 b 100,0	100,9 x	146141 28,0	19071 3,6	28745 5,5
	GMINY MIEJSKIE					
2.	Bolesławiec	a 44711 b 100,0	101,3 x	12155 27,2	1422 3,2	2310 5,2
3.	Jelenia Góra	a 93213 b 100,0	99,8 x	22986 24,7	2701 2,9	4326 4,6
4.	Kamienna Góra	a 23602 b 100,0	100,2 x	6393 27,1	833 3,5	1169 5,0
5.	Karpacz	a 5602 b 100,0	98,1 x	1498 26,7	157 2,8	301 5,4
6.	Kowary	a 12865 b 100,0	103,8 x	3478 27,0	451 3,5	640 5,0
7.	Lubań	a 24323 b 100,0	102,0 x	6800 28,0	852 3,5	1235 5,1
8.	Piechowice	a 7412 b 100,0	99,5 x	2044 27,6	214 2,9	397 5,4
9.	Szklarska Poręba	a 8298 b 100,0	100,2 x	2215 26,7	244 2,9	432 5,2
10.	Świeradów Zdrój	a 5029 b 100,0	102,3 x	1425 28,3	181 3,6	278 5,5
11.	Wojcieszów	a 4151 b 100,0	100,3 x	1202 29,0	157 3,8	212 5,1
12.	Zawidów	a 4849 b 100,0	105,3 x	1550 32,0	228 4,7	342 7,1
13.	Zgorzelec	a 36579 b 100,0	101,3 x	9758 26,7	1173 3,2	1815 5,0
	GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE					
14.	Bogatynia	a 26611 b 100,0	102,2 x	7913 29,7	1032 3,9	1612 6,1
15.	Bolków	a 11778 b 100,0	102,1 x	3441 29,2	441 3,7	667 5,7
16.	Gryfów Śląski	a 11131 b 100,0	100,6 x	3100 27,9	416 3,7	650 5,8
17.	Leśna	a 11127 b 100,0	101,5 x	3278 29,5	451 4,1	629 5,7
18.	Lubawka	a 12423 b 100,0	101,0 x	3469 27,9	467 3,8	686 5,5
19.	Lubomierz	a 6629 b 100,0	101,0 x	1889 28,5	255 3,8	360 5,4
20.	Lwówek Śląski	a 19476 b 100,0	101,4 x	5919 30,4	835 4,3	1169 6,0
21.	Mirsk	a 9685 b 100,0	102,1 x	2722 28,1	376 3,9	582 6,0

Lp.	Wyszczególnienie a - w liczbach bezwzględnych b - wskaźniki struktury	Ludność w wieku nie- produkcyjnym na 100 osób w wieku pro- dukcyjnym				Lp.
		w wieku		produkcyj- nym	poprodu- kcyjnym	
		7-14	15 - 17			
1.	WOJEWÓDZTWO	72207 13,8	26118 5,0	306152 58,6	70479 13,5	70,8 x
	GMINY MIEJSKIE					
2.	Bolesławiec	6112 13,7	2311 5,2	27697 61,9	4859 10,9	61,4 x
3.	Jelenia Góra	11506 12,3	4453 4,8	57089 61,2	13138 14,1	63,3 x
4.	Kamienna Góra	3145 13,3	1246 5,3	14100 59,7	3109 13,2	67,4 x
5.	Karpacz	774 13,8	266 4,7	3404 60,8	700 12,5	64,6 x
6.	Kowary	1717 13,3	670 5,2	7720 60,0	1667 13,0	66,6 x
7.	Lubań	3400 14,0	1313 5,4	14545 59,8	2978 12,2	67,2 x
8.	Piechowice	1082 14,6	351 4,7	4351 58,7	1017 13,7	70,4 x
9.	Szklarska Poręba	1165 14,0	374 4,5	5046 60,8	1037 12,5	64,4 x
10.	Świeradów Zdrój	716 14,2	250 5,0	2900 57,7	704 14,0	73,4 x
11.	Wojcieszów	639 15,4	194 4,7	2320 55,9	629 15,2	78,9 x
12.	Zawidów	755 15,6	225 4,6	2771 57,1	528 10,9	75,0 x
13.	Zgorzelec	4825 13,2	1945 5,3	22860 62,5	3961 10,8	60,0 x
	GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE					
14.	Bogatynia	4017 15,1	1252 4,7	15690 59,0	3008 11,3	69,6 x
15.	Bolków	1704 14,5	629 5,3	6647 56,4	1690 14,3	77,2 x
16.	Gryfów Śląski	1512 13,6	522 4,7	6333 56,9	1698 15,3	75,8 x
17.	Leśna	1598 14,4	600 5,4	6089 54,7	1760 15,8	82,7 x
18.	Lubawka	1793 14,4	523 4,2	7187 57,9	1767 14,2	72,9 x
19.	Lubomierz	913 13,8	361 5,4	3574 53,9	1166 17,6	85,5 x
20.	Lwówek Śląski	2845 14,6	1070 5,5	10888 55,9	2669 13,7	78,9 x
21.	Mirsk	1309 13,5	455 4,7	5276 54,5	1687 17,4	83,6 x

Tabl. 1. Ludność w gminach województwa jeleniogórskiego w 1993 r. (dok.)
Stan w dniu 31 XII

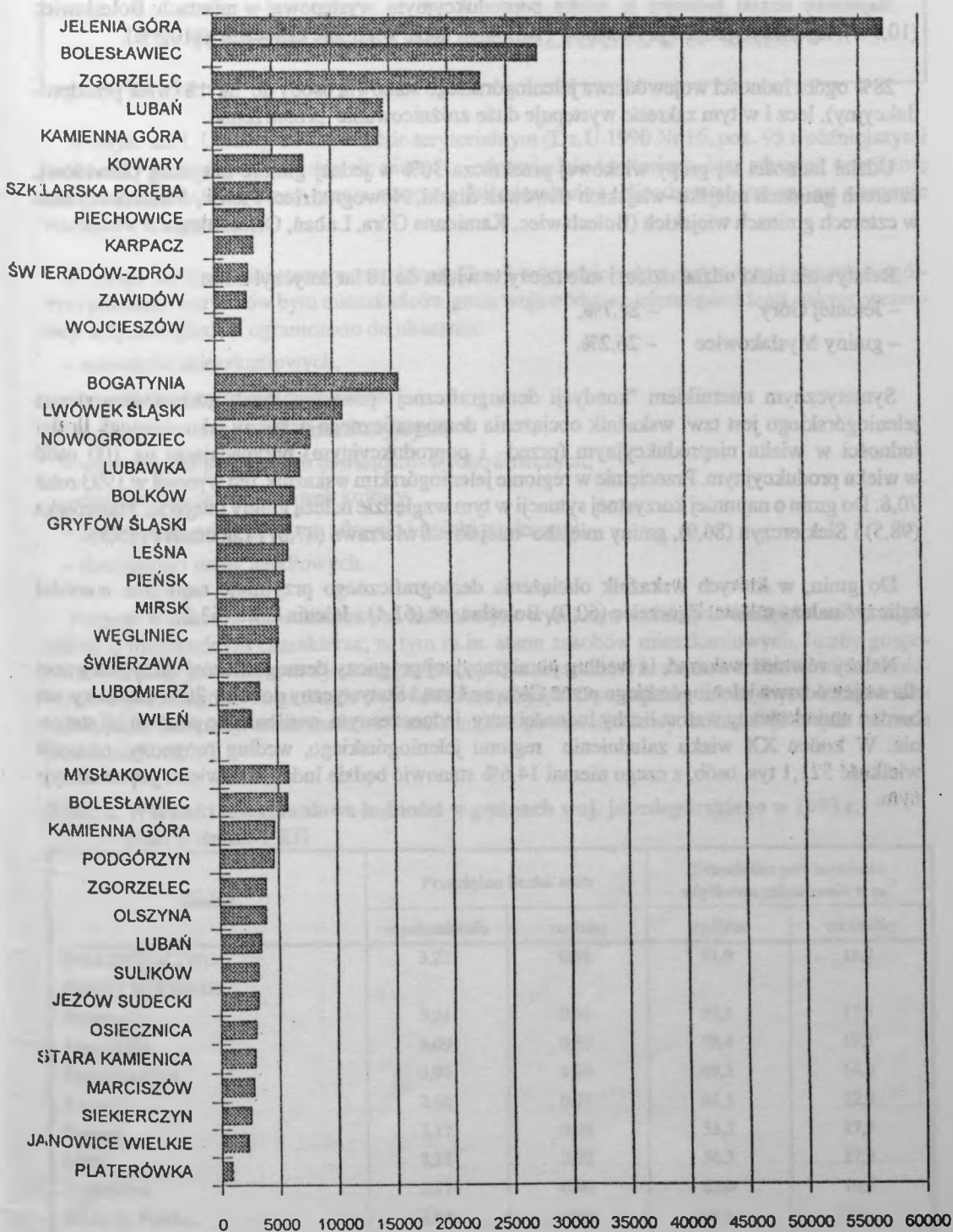
Lp	Wyszczególnienie a - w liczbach bezwzględnych b - wskaźniki struktury w %		Ogółem		przedpro- dukcyj- nym	W wieku	
			1993	1990 = 100		z tego	
						0 - 2	3 - 6
22.	Nowogrodziec	a	14616	102,6	4858	748	1109
		b	100,0	x	33,2	5,1	7,6
23.	Pieńsk	a	10249	102,7	3199	439	653
		b	100,0	x	31,2	4,3	6,4
24.	Świerzawa	a	8325	100,4	2577	367	511
		b	100,0	x	31,0	4,4	6,1
25.	Węgliniec	a	9443	101,4	2826	440	552
		b	100,0	x	29,9	4,7	5,8
26.	Wleń	a	5122	100,5	1492	219	307
		b	100,0	x	29,1	4,3	6,0
GMINY WIEJSKIE							
27.	Bolesławiec	a	10451	101,8	3363	480	741
		b	100,0	x	32,2	4,6	7,1
28.	Janowice Wielkie	a	4133	102,2	1142	165	240
		b	100,0	x	27,6	4,0	5,8
29.	Jezów Sudecki	a	5775	100,3	1627	236	281
		b	100,0	x	28,2	4,1	4,9
30.	Kamienna Góra	a	8463	100,5	2613	414	584
		b	100,0	x	30,9	4,9	6,9
31.	Lubań	a	6325	99,5	2007	285	422
		b	100,0	x	31,7	4,5	6,7
32.	Marciszów	a	5040	102,6	1454	193	289
		b	100,0	x	28,8	3,8	5,7
33.	Mysłakowice	a	10265	99,0	2693	359	527
		b	100,0	x	26,2	3,5	5,1
34.	Olszyna	a	7046	99,7	1997	287	407
		b	100,0	x	28,3	4,1	5,8
35.	Osiecznica	a	5317	104,9	1716	287	379
		b	100,0	x	32,3	5,4	7,1
36.	Platerówka	a	1751	97,1	521	77	119
		b	100,0	x	29,8	4,4	6,8
37.	Podgórzyn	a	7958	97,9	2133	249	433
		b	100,0	x	23,8	3,1	5,4
38.	Siekierczyn	a	4710	100,5	1377	204	285
		b	100,0	x	29,2	4,3	6,1
39.	Stara Kamienica	a	5218	101,3	1460	210	283
		b	100,0	x	28,0	4,0	5,4
40.	Sulików	a	5991	99,1	1779	242	354
		b	100,0	x	29,7	4,0	5,9
41.	Zgorzelec	a	7080	98,3	2072	284	457
		b	100,0	x	29,3	4,0	6,5

w wieku				Ludność w wieku nie- produkcyjnym na 100 osób w wieku pro- dukcyjnym	Wyszczególnienie a - w liczbach bezwzględnych b - wskaźniki struktury	Lp.
w wieku		produkcyj- nym	poprodu- kcyjnym			
7-14	15 - 17					
2266	735	8081	1677	80,9	a Nowogrodziec	22.
15,5	5,0	55,3	11,5	x	b	
1545	562	5760	1290	77,9	a Pieńsk	23.
15,1	5,5	56,2	12,6	x	b	
1258	441	4453	1295	87,0	a Świerzawa	24.
15,1	5,3	53,5	15,6	x	b	
1397	437	5180	1437	82,3	a Węgliniec	25.
14,8	4,6	54,9	15,2	x	b	
750	216	2805	825	82,6	a Wleń	26.
14,6	4,2	54,8	16,1	x	b	
GMINY WIEJSKIE						
1571	571	5832	1256	79,2	a Bolesławiec	27.
15,0	5,5	55,8	12,0	x	b	
541	196	2297	694	79,9	a Janowice Wielkie	28.
13,1	4,7	55,6	16,8	x	b	
807	303	3212	936	79,8	a Jezów Sudecki	29.
14,0	5,2	55,6	16,2	x	b	
1233	382	4678	1172	80,9	a Kamienna Góra	30.
14,6	4,5	55,3	13,8	x	b	
958	342	3468	850	82,4	a Lubań	31.
15,1	5,4	54,8	13,4	x	b	
724	248	2823	763	78,5	a Marciszów	32.
14,4	4,9	56,0	15,1	x	b	
1310	497	5948	1624	72,6	a Mysłakowice	33.
12,8	4,8	57,9	15,8	x	b	
956	347	3918	1131	79,8	a Olszyna	34.
13,6	4,9	55,6	16,1	x	b	
777	273	3027	574	75,7	a Osiecznica	35.
14,6	5,1	56,9	10,8	x	b	
236	89	882	348	98,5	a Platerówka	36.
13,5	5,1	50,4	19,9	x	b	
1081	370	4645	1180	71,3	a Podgórzyn	37.
13,6	4,6	58,4	14,8	x	b	
678	210	2520	813	86,9	a Siekierczyn	38.
14,4	4,5	53,5	17,3	x	b	
705	262	2975	783	75,4	a Stara Kamienica	39.
13,5	5,0	57,0	15,0	x	b	
890	293	3227	985	85,7	a Sulików	40.
14,9	4,9	53,9	16,4	x	b	
997	334	3934	1074	78,0	a Zgorzelec	41.
14,1	4,7	55,6	15,2	x	b	

**LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM
NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM**

Uporządkowanie gmin według liczby ludności w wieku produkcyjnym

Najniższy udział ludności w wieku poprodukcyjnym występował w miastach: Bolesławiec (10,9%), Zgorzelec (10,8%) i Zawidów (10,9%), a także w gminie Osiecznica (10,8%).

28% ogółu ludności województwa jeleniogórskiego stanowią osoby do lat 18 (wiek przedprodukcyjny), lecz i w tym zakresie występuje duże zróżnicowanie przestrzenne.

Udział ludności tej grupy wiekowej przekracza 30% w jednej gminie miejskiej (Zawidów), czterech gminach miejsko-wiejskich (Lwówek Śląski, Nowogrodziec, Pieńsk, Świerzawa) oraz w czterech gminach wiejskich (Bolesławiec, Kamienna Góra, Lubań, Osiecznica).

Relatywnie niski udział dzieci i młodzieży w wieku do 18 lat dotyczył miast:

- Jeleniej Góry – 24,7%,
- gminy Mysłakowice – 26,2%.

Syntetycznym miernikiem "kondycji demograficznej" poszczególnych gmin województwa jeleniogórskiego jest tzw. wskaźnik obciążenia demograficznego ustalony jako stosunek liczby ludności w wieku nieprodukcyjnym (przed- i poprodukcyjnym) przypadającej na 100 osób w wieku produkcyjnym. Przeciętnie w regionie jeleniogórskim wskaźnik ten wynosił w 1993 roku 70,8. Do gmin o najmniej korzystnej sytuacji w tym względzie należą gminy miejskie: Platerówka (98,5) i Siekierczyn (86,9), gminy miejsko-wiejskie: Świerzawa (87,0) i Lubomierz (85,5).

Do gmin, w których wskaźnik obciążenia demograficznego przyjmuje najniższe wartości zaliczyć należy miasta: Zgorzelec (60,0), Bolesławiec (61,4) i Jelenia Góra (63,3).

Należy również wskazać, iż według pomigracyjnej prognozy demograficznej przygotowanej dla województwa jeleniogórskiego przez Główny Urząd Statystyczny do roku 2000 zaznaczy się bardzo umiarkowany wzrost liczby ludności przy jednoczesnym nasileniu się procesu jej starzenia. W końcu XX wieku zaludnienie regionu jeleniogórskiego, według prognozy, osiągnie wielkość 521,1 tys. osób, z czego niemal 14,6% stanowić będzie ludność w wieku poprodukcyjnym.

2. WARUNKI BYTU MIESZKAŃCÓW GMIN

W myśl art.1 Ustawy o samorządzie terytorialnym (Dz.U.1990 Nr 16, poz. 95 z późniejszymi zmianami) przez gminę rozumie się nie tylko odpowiednie terytorium, lecz również wspólnotę samorządową, którą z mocy prawa stanowią jej mieszkańcy. Nieodzowne zatem jest ukazanie warunków ich bytu.

Z uwagi na trudności statystycznej identyfikacji wszystkich elementów decydujących o ogólnym poziomie warunków bytu mieszkańców gmin województwa jeleniogórskiego, zakres prezentacji w tym względzie ograniczono do ukazania:

- warunków mieszkaniowych,
- rozmiarów i natężenia bezrobocia,
- dostępności usług telekomunikacyjnych,
- warunków w placówkach oświatowo-wychowawczych,
- dostępności usług placówek kultury,
- dostępności usług ochrony zdrowia i opieki społecznej,
- dostępności usług handlowych.

Poziom warunków mieszkaniowych ludności jest wynikiem oddziaływania spłotu wielu czynników o różnorodnym charakterze, w tym m.in. stanu zasobów mieszkaniowych, liczby gospodarstw domowych oraz sytuacji demograficznej. Dla scharakteryzowania warunków mieszkaniowych w poszczególnych gminach województwa przyjęto dwa aspekty ich oceny, a mianowicie: zaludnienie substancji mieszkaniowej oraz standard powierzchniowy. Informacje w tym zakresie przedstawia tabl. 2.

Tabl. 2. Warunki mieszkaniowe ludności w gminach woj. jeleniogórskiego w 1993 r.
Stan w dniu 31 XII

Gminy	Przeciętna liczba osób		Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w m ²	
	w mieszkaniu	na izbę	ogółem	na osobę
WOJEWÓDZTWO	3,22	0,91	61,9	19,2
GMINY MIEJSKIE				
Bolesławiec	3,21	0,95	55,1	17,2
Jelenia Góra	3,00	0,87	58,4	19,5
Kamienna Góra	3,09	1,06	49,3	16,0
Karpacz	2,68	0,77	61,5	22,9
Kowary	3,17	0,96	55,5	17,5
Lubań	3,14	0,92	56,3	17,9
Piechowice	3,17	0,90	63,0	19,9
Szklarska Poręba	2,96	0,85	61,1	20,6
Świeradów Zdrój	3,11	0,88	65,3	21,0
Wojcieszów	3,10	1,00	54,8	17,7
Zawidów	3,26	0,94	58,3	17,9
Zgorzelec	3,19	0,92	57,0	17,9

Tabl. 2. Warunki mieszkaniowe ludności w gminach woj. jeleniogórskiego w 1993 r. (dok.)
Stan w dniu 31 XII

Gminy	Przeciętna liczba osób		Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w m ²	
	w mieszkaniu	na izbę	ogółem	na osobę
GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE				
Bogatynia	3,28	0,92	58,2	17,8
Bolków	3,44	0,98	65,9	19,1
Gryfów Śląski	3,19	0,89	65,2	20,5
Leśna	3,16	0,91	62,0	19,6
Lubawka	3,12	0,98	57,9	18,6
Lubomierz	3,30	0,86	75,4	22,9
Lwówek Śląski	3,43	0,93	67,5	19,7
Mirsk	3,18	0,87	69,0	21,7
Nowogrodzic	3,95	0,92	75,9	19,2
Pieńsk	3,58	0,95	64,5	18,0
Świerzawa	3,54	0,93	73,6	20,8
Węgliniec	3,29	0,89	62,8	19,1
Wleń	3,24	0,87	71,7	22,1
GMINY WIEJSKIE				
Bolesławiec	3,60	0,86	79,0	22,0
Janowice Wielkie	3,32	0,98	65,9	19,8
Jeżów Sudecki	3,58	0,89	77,8	21,7
Kamienna Góra	3,57	1,07	64,8	18,1
Lubań	3,74	0,84	83,1	22,2
Marciszów	3,06	1,00	58,7	19,2
Mysłakowice	3,26	0,99	61,2	18,8
Olszyna	3,30	0,93	62,9	19,1
Osiecznica	3,50	0,88	72,7	20,8
Platerówka	3,29	0,77	80,1	24,3
Podgórzyn	3,25	0,91	68,0	20,9
Siekierczyn	3,47	0,83	73,2	21,1
Stara Kamienica	3,23	0,86	75,4	23,4
Sulików	3,31	0,81	74,9	22,6
Zgorzelec	3,61	0,81	81,4	22,6

Istotnym miernikiem poziomu warunków mieszkaniowych jest stan zaludnienia mieszkań i izb. Przeciętnie w skali województwa na jedno mieszkanie przypada 3,22 osoby, na izbę zaś 0,91 osoby. Pod tym względem gminy wykazują jednak wyraźne zróżnicowanie. Do gmin, w których zaludnienie mieszkań jest najniższe, należą:

- Karpacz - 2,68,
- Szklarska Poręba - 2,96,
- Marciszów - 3,06,
- Jelenia Góra - 3,00.

Najmniej korzystne wskaźniki zaludnienia mieszkań wykazują natomiast: gmina Nowogrodziec (3,95) oraz gmina wiejska Lubań (3,74).

Przestrzenne zróżnicowanie występuje również w zakresie poziomu zaludnienia izb. Najkorzystniej pod tym względem prezentuje się sytuacja w gminach wiejskich:

- Platerówka - 0,77 osoby na izbę,
- Sulików - 0,81,
- Zgorzelec - 0,81.

Największe wartości przybiera wskaźnik zaludnienia izb w gminie wiejskiej i w mieście Kamienna Góra (odpowiednio 1,07 i 1,06).

Kolejnym przyjętym aspektem oceny warunków mieszkaniowych ludności gmin województwa jeleniogórskiego jest standard powierzchniowy zamieszkiwania. Charakteryzują go wartości dwóch wskaźników: przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkania oraz jej części przypadającej na jedną osobę. Przeciętne mieszkanie w skali regionu posiada $61,9 \text{ m}^2$ powierzchni użytkowej, a na osobę w nim zamieszkującą przypada $19,2 \text{ m}^2$.

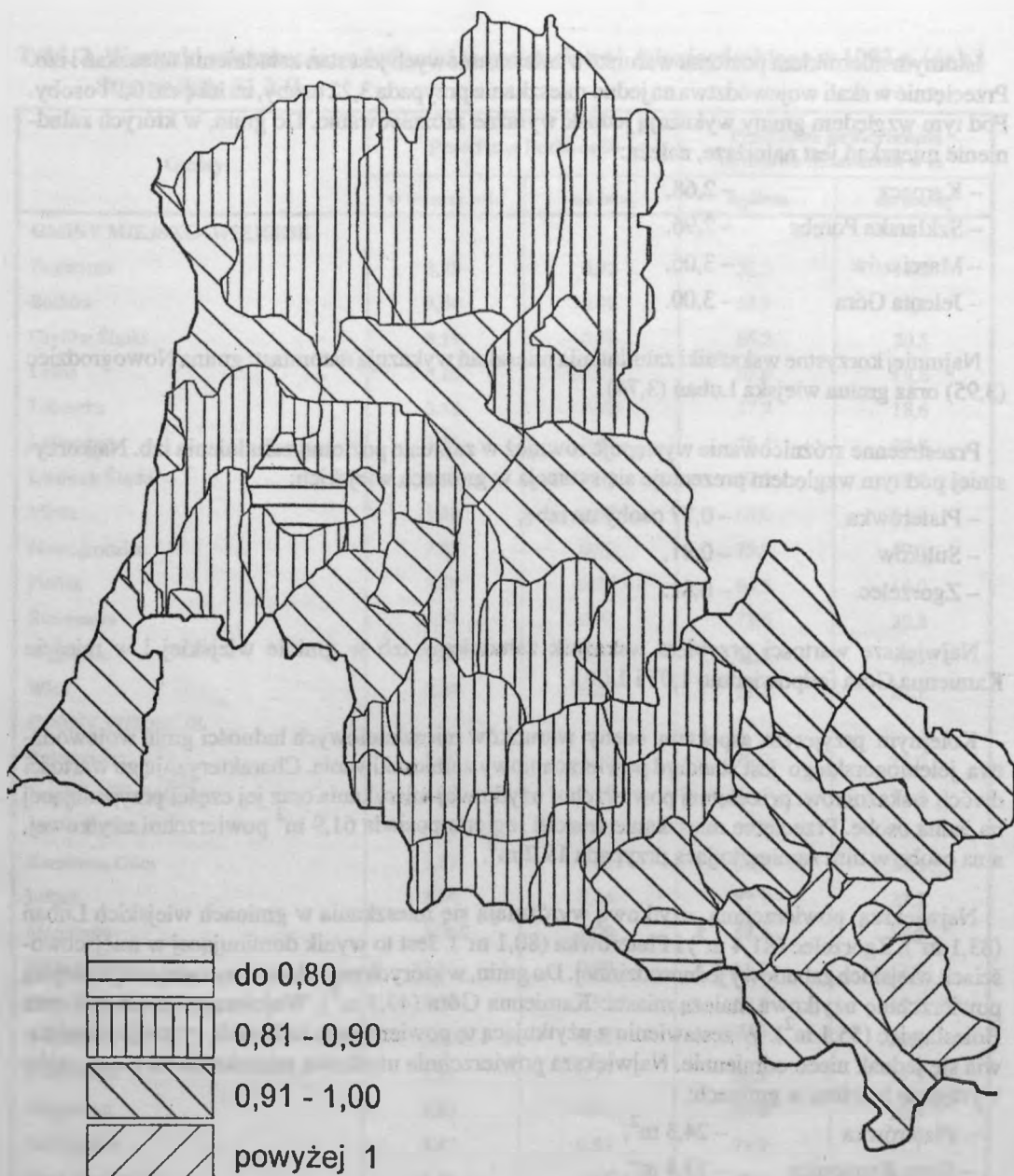
Największą powierzchnią użytkową wyróżniają się mieszkania w gminach wiejskich Lubań ($83,1 \text{ m}^2$), Zgorzelec ($81,4 \text{ m}^2$) i Platerówka ($80,1 \text{ m}^2$). Jest to wynik dominującej w miejscowościach wiejskich zabudowy jednorodzinnej. Do gmin, w których mieszkania posiadają najmniejszą powierzchnię użytkową, należą miasta: Kamienna Góra ($49,3 \text{ m}^2$), Wojcieszów ($54,8 \text{ m}^2$) oraz Bolesławiec ($55,1 \text{ m}^2$). W zestawieniu z użytkującą tę powierzchnię ludnością sytuacja przedstawia się jednak nieco odmiennie. Największa powierzchnia użytkowa mieszkania na jedną osobę występuje bowiem w gminach:

- Platerówka - $24,3 \text{ m}^2$,
- Stara Kamienica - $23,4 \text{ m}^2$,
- Lubomierz - $22,9 \text{ m}^2$,
- Karpacz - $22,9 \text{ m}^2$.

najmniejsza natomiast w miastach:

- Kamienna Góra - $16,0 \text{ m}^2$,
- Bolesławiec - $17,2 \text{ m}^2$,
- Kowary - $17,5 \text{ m}^2$.

Zróżnicowanie standardu powierzchniowego zamieszkiwania ludności gmin województwa jeleniogórskiego jest zatem wyraźne.

LICZBA OSÓB NA IZBĘ

Jednym z ważniejszych kryteriów oceny warunków bytu mieszkańców jest możliwość uzyskania zatrudnienia, liczba i struktura pracujących a także poziom bezrobocia. Względy organizacyjno – techniczne spowodowały, że informacje o rozmiarach i strukturze pracujących w gminach województwa jeleniogórskiego nie mogły zostać zamieszczone w obecnej publikacji. Terminy przetwarzania danych z tego zakresu wykraczają poza datę jej przygotowania. Z konieczności więc zachęcamy wszystkich zainteresowanych tą problematyką do skorzystania z najbliższej publikacji kwartalnej "Gospodarka lokalna w województwie jeleniogórskim w I kwartale 1994 r."

Zmiany występujące na lokalnych rynkach pracy w województwie jeleniogórskim postrzegane są przez ludność i władze lokalne z dużym niepokojem. Zjawiskiem, które ciągle wywiera istotny wpływ na poziom warunków bytu ludności regionu jest bezrobocie. Jego natężenie i dynamika jest zróżnicowana przestrzennie, co ukazuje tabl.3.

Po okresowym spadku w 1992 r. liczba bezrobotnych w ciągu 1993 roku ponownie się zwiększyła. O ile bowiem w końcu 1992 roku na terenie województwa znajdowało się 41369 bezrobotnych, to według stanu na dzień 31.12.1993 r. ich liczba wyniosła 44475, była więc o 7,5% większa. Spośród 40 gmin regionu jeleniogórskiego liczba bezrobotnych w 1993 r. wzrosła aż w 31 gminach.

Największy wzrost liczby pozostających bez pracy, w porównaniu do stanu z 31.12.1992 r., zanotowano w gminach:

– Lubawka	– o 49,8%,
– Siekierczyn	– o 47,6%,
– Gryfów Śląski	– o 39,9%,
– Świerzawa	– o 34,1%.

W dziewięciu gminach nastąpiło zmniejszenie liczby bezrobotnych, w tym w dwóch gminach (Nowogrodzic i Węgliniec) liczba bezrobotnych zmniejszyła się o ponad 15%, w Szklarskiej Porębie zaś o prawie 10%.

Do gmin, w których zarejestrowano w końcu 1993 roku największą liczbę bezrobotnych należą:

– Jelenia Góra	– 6347 osób,
– Bolestawiec (M)	– 3813,
– Kamienna Góra (M)	– 2646,
– Zgorzelec (M)	– 2576,
– Lwówek Śląski	– 2085,
– Lubań (M)	– 2048,

najmniejszą jednak w gminie Platerówka, w której bez pracy pozostawały 132 osoby.

Natężenie bezrobocia w województwie jeleniogórskim należy do największych w kraju. W 1993 roku stopa bezrobocia wyniosła bowiem w tym regionie 18,6%, podczas gdy przeciętnie w skali kraju 15,7%. Poziom tego zjawiska wykazuje jednak istotne zróżnicowanie w układzie gmin województwa.

Najwyższa stopa bezrobocia istnieje w gminach:

- Lubawka - 31,2%,
- Bolków - 29,3%,
- Kamienna Góra (M) - 25,3%,
- Kamienna Góra (W) - 24,0%,
- Wleń - 23,6%,

najniższa natomiast w następujących jednostkach terytorialnych:

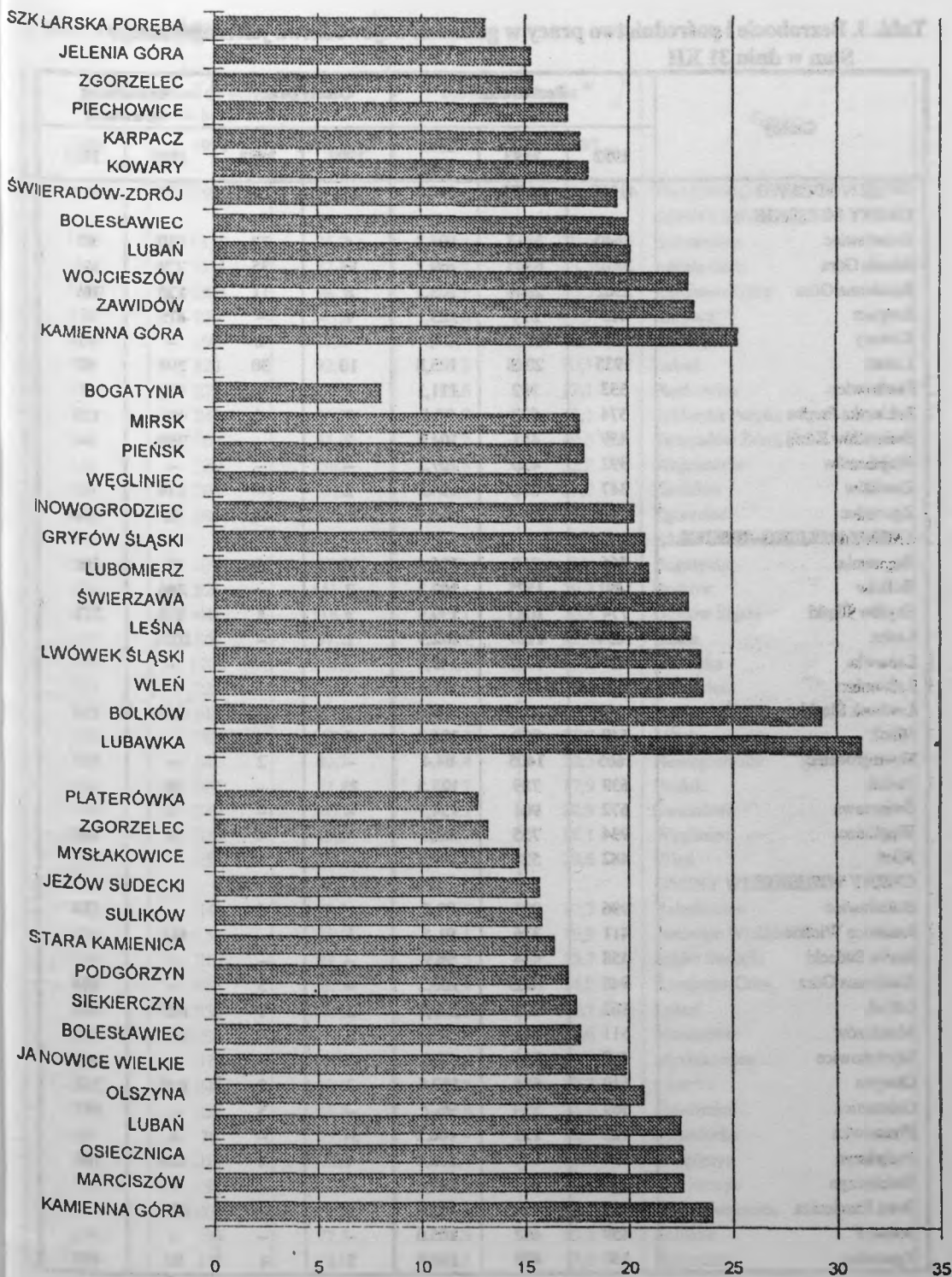
- Bogatynia - 8,1%,
- Platerówka - 12,7%,
- Szklarska Poręba - 13,1%,
- Zgorzelec (W) - 13,2%,
- Mysłakowice - 14,7%.

W 1993 roku, w porównaniu z rokiem poprzednim, liczba ofert pracy wzrosła zaledwie o 8%. Wobec podobnego tempa wzrostu liczby bezrobotnych, na 1 ofertę przypadały 174 osoby poszukujące pracy, tj. prawie tyle samo co w roku poprzednim (175). Sytuację pogarsza duże zróżnicowanie przestrzenne liczby ofert pracy. Aż w 21 gminach województwa propozycje pracy nie były zgłoszone.

Zmniejszyła się również w 1993 r. liczba osób uprawnionych do pobierania zasiłku dla bezrobotnych. O ile bowiem w końcu 1992 roku osób takich było w skali województwa 20384, to w analogicznym okresie 1993 roku tylko 19922, czyli o prawie 2,3% mniej. W rezultacie liczba osób uprawnionych do pobierania zasiłku w 1993 roku stanowiła 44,8% ogółu bezrobotnych. Rok wcześniej udział ten był znacznie wyższy i wynosił 49,3%.

Lokalne rynki pracy w regionie jeleniogórskim prezentują zatem zróżnicowany obraz. Obraz ten jest wypadkową oddziaływania zarówno czynników makro – jak i mikroekonomicznych oraz społecznych.

Uporządkowanie gmin według stopy bezrobocia

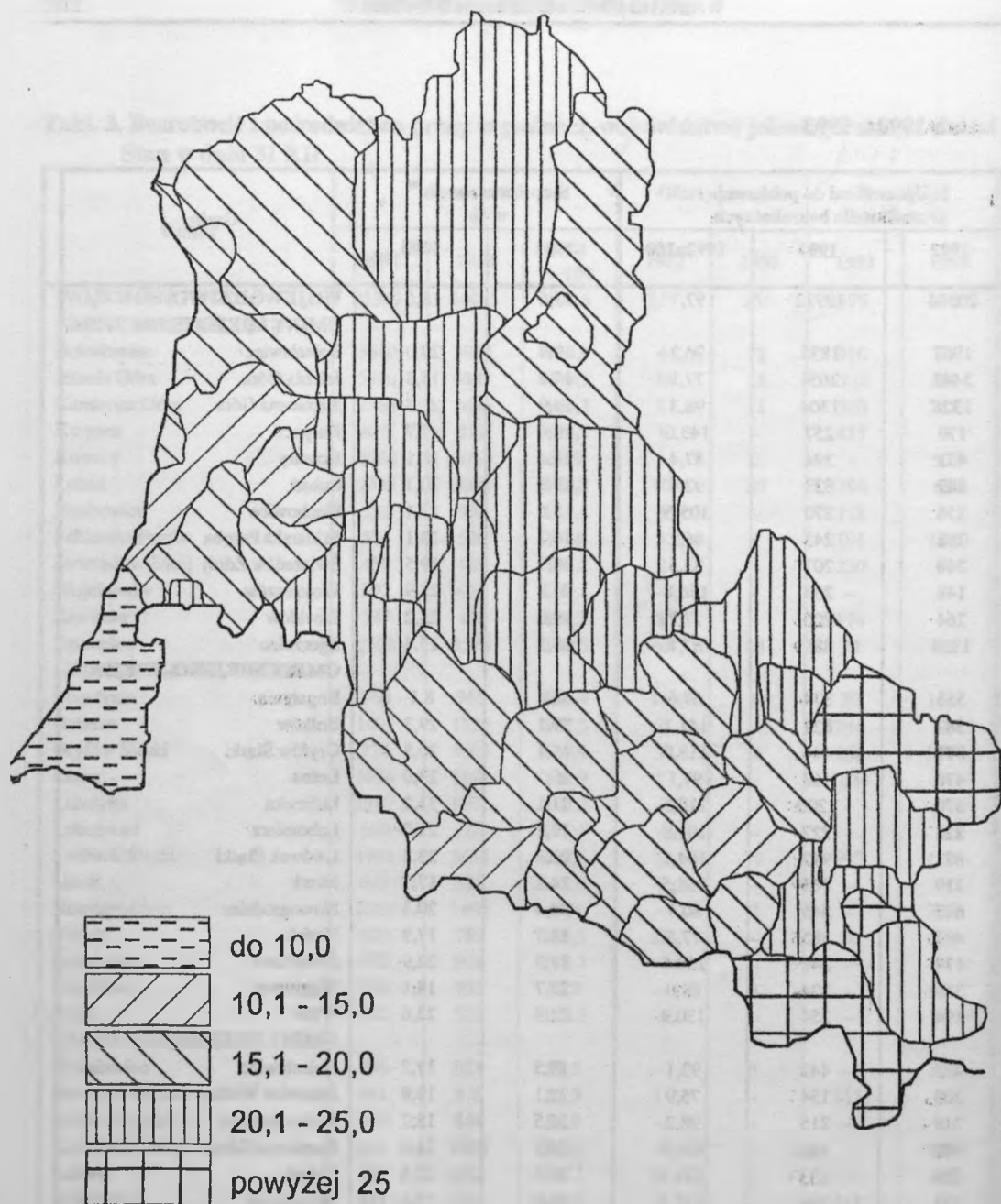
Tabl. 3. Bezrobocie i pośrednictwo pracy w gminach województwa jeleniogórskiego
Stan w dniu 31 XII

Gminy	Bezrobotni			Oferty pracy		Bezrobotni na 1 ofertę	
	1992	1993	1992 = 100	1992	1993	1992	1993
WOJEWÓDZTWO	41369	44475	107,5	237	256	175	174
GMINY MIEJSKIE							
Bolesławiec	3640	3813	104,8	4	72	910	53
Jelenia Góra	5810	6347	109,2	33	35	176	181
Kamienna Góra	2562	2646	103,3	8	11	320	241
Karpacz	415	511	123,1	1	—	415	—
Kowary	1064	1010	94,9	—	2	—	505
Lubań	1935	2048	105,8	10	30	194	68
Piechowice	533	592	111,1	3	—	178	—
Szklarska Poręba	574	520	90,6	3	4	191	130
Świeradów Zdrój	459	481	104,8	2	—	230	—
Wojcieszów	392	420	107,1	—	—	—	—
Zawidów	347	432	124,5	2	—	174	—
Zgorzelec	2562	2576	100,5	80	48	32	54
GMINY MIEJSKO-WIEJSK.							
Bogatynia	766	968	126,4	11	6	70	161
Bolków	1491	1525	102,3	2	—	746	—
Gryfów Śląski	774	1083	139,9	3	4	258	271
Leśna	1034	1167	112,9	1	—	1034	—
Lubawka	1197	1793	149,8	—	—	—	—
Lubomierz	600	669	111,5	—	—	—	—
Lwówek Śląski	1993	2085	104,6	2	19	997	110
Mirsk	649	820	126,3	—	—	—	—
Nowogrodziec	1665	1405	84,4	—	2	—	703
Pieńsk	639	789	123,5	23	—	28	—
Świerzawa	672	901	134,7	—	—	—	—
Węgliniec	934	755	80,8	—	4	—	189
Wleń	482	528	109,5	—	—	—	—
GMINY WIEJSKIE							
Bolesławiec	996	921	92,5	—	5	—	184
Janowice Wielkie	411	376	91,5	1	—	411	—
Jeżów Sudecki	458	444	96,9	—	—	—	—
Kamienna Góra	946	1005	106,2	—	3	—	335
Lubań	562	692	123,1	3	1	187	692
Marciszów	511	563	110,2	1	—	511	—
Mysłakowice	759	716	94,3	—	—	—	—
Olszyna	619	684	110,5	3	2	206	342
Osiecznica	569	550	96,7	—	3	—	183
Platerówka	122	132	108,2	31	—	4	—
Podgórzyn	594	670	112,8	4	4	149	168
Siekierczyn	273	403	147,6	—	—	—	—
Stara Kamienica	451	458	101,6	1	—	451	—
Sulików	459	482	105,0	—	—	—	—
Zgorzelec	450	495	110,0	5	1	90	495

^{u/} Liczona jako relacja liczby bezrobotnych do liczby ludności zawodowo czynnej wg stanu na koniec roku.
Źródło: dane Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Jeleniej Górze

w latach 1992 – 1993

Uprawnieni do pobierania zasiłku dla bezrobotnych			Stopa bezrobocia ^{u/} w %		Gminy
1992	1993	1992=100	1992	1993	
20384	19922	97,7	17,6	18,6	WOJEWÓDZTWO
1907	1835	96,2	19,4	20,0	GMINY MIEJSKIE
3443	2654	77,1	14,2	15,3	Bolesławiec
1326	1304	98,3	24,9	25,3	Jelenia Góra
179	257	143,6	14,6	17,7	Kamienna Góra
451	394	87,4	19,4	18,1	Karpacz
889	823	92,6	19,3	20,1	Kowary
256	270	105,5	15,6	17,1	Lubań
282	243	86,2	14,7	13,1	Piechowice
248	207	83,5	18,9	19,5	Szklarska Poręba
148	232	156,8	21,8	22,9	Świeradów Zdrój
264	205	77,7	19,0	23,2	Wojcieszów
1324	889	67,1	15,5	15,4	Zawidów
					Zgorzelec
553	374	67,6	6,5	8,1	GMINY MIEJSKO-WIEJSK.
582	821	141,1	29,1	29,3	Bogatynia
371	441	118,9	15,1	20,8	Bolków
476	462	97,1	20,7	23,0	Gryfów Śląski
570	1200	210,5	21,1	31,2	Leśna
223	227	101,8	19,1	21,0	Lubawka
871	912	104,7	22,8	23,5	Lubomierz
219	369	168,5	14,2	17,7	Lwówek Śląski
675	545	80,7	24,4	20,3	Mirsk
497	385	77,5	14,7	17,9	Nowogrodziec
174	349	200,6	17,3	22,9	Pieńsk
364	324	89,0	22,7	18,1	Świerzawa
194	254	130,9	21,8	23,6	Węgliniec
					Wleń
475	442	93,1	19,5	17,7	GMINY WIEJSKIE
203	154	75,9	22,1	19,9	Bolesławiec
219	215	98,2	16,5	15,7	Janowice Wielkie
480	489	101,9	22,9	24,0	Jeżów Sudecki
258	333	129,1	18,6	22,5	Kamienna Góra
231	294	127,3	20,8	22,6	Lubań
334	370	110,8	15,8	14,7	Marciszów
245	243	99,2	19,0	20,7	Mysłakowice
258	224	86,8	23,8	22,6	Olszyna
80	76	95,0	11,9	12,7	Osiecznica
260	317	121,9	15,4	17,1	Platerówka
118	191	161,9	12,0	17,5	Podgórzyn
202	204	101,0	16,4	16,4	Siekierczyn
271	196	72,3	15,3	15,8	Stara Kamienica
264	198	75,0	12,1	13,2	Sulików
					Zgorzelec

UDZIAŁ BEZROBOTNYCH W LUDNOŚCI ZAWODOWO CZYNNEJ

Zróźnicowanie warunków bytu ludności pod względem dostępności usług telekomunikacyjnych ukazano w tablicy 4.

Tabl.4. Dostępność usług telekomunikacyjnych w gminach woj.jeleniogórskiego w 1993 r.
Stan w dniu 31 XII.

Gminy	Abonenci telefoniczni		Placówki pocztowe i telekomunikacyjne	
	w liczbach bezwzględnych	na 1000 ludności	w liczbach bezwzględnych	na 10 tys. ludności
WOJEWÓDZTWO	42857	82,0	135	2,6
GMINY MIEJSKIE				
Bolesławiec	4615	103,2	6	1,3
Jelenia Góra	11033	118,4	16	1,7
Kamienna Góra	2897	122,7	4	1,7
Karpacz	768	137,1	4	7,1
Kowary	1106	86,0	1	0,8
Lubań	3326	136,7	2	0,8
Piechowice	357	48,2	3	4,0
Szklarska Poręba	1365	164,5	4	4,8
Świeradów Zdrój	480	95,4	4	8,0
Wojcieszków	189	45,5	1	2,4
Zawidów	193	39,8	1	2,1
Zgorzelec	4879	133,4	5	1,4
GMINY MIEJSKO - WIEJSKIE				
Bogatynia	1768	66,4	5	1,9
Bolków	572	48,6	4	3,4
Gryfów Śląski	588	52,8	2	1,8
Leśna	532	47,8	3	2,7
Lubawka	706	56,8	6	4,8
Lubomierz	265	40,0	3	4,5
Lwówek Śląski	874	44,9	7	3,6
Mirsk	444	45,8	3	3,1
Nowogrodzic	342	23,4	4	2,7
Pieńsk	679	66,3	2	2,0
Świerzawa	281	33,8	3	3,6
Węgliniec	463	49,0	5	5,3
Wleń	99	19,3	3	5,9
GMINY WIEJSKIE				
Bolesławiec	210	20,1	1	1,0
Janowice Wielkie	302	73,1	1	2,4
Jezów Sudecki	340	58,9	3	5,2
Kamienna Góra	280	33,1	3	3,5
Lubań	155	24,5	—	—
Marciszów	219	43,5	2	4,0
Mysłakowice	601	58,5	4	3,9
Olszyna	446	63,3	2	2,8
Osiecznica	166	31,2	4	7,5
Platerówka	91	52,0	1	5,7
Podgórzyn	332	41,7	5	6,3
Siekierczyn	166	35,2	2	4,2
Stara Kamienica	171	32,8	2	3,8
Sulików	187	31,2	1	1,7
Zgorzelec	370	52,3	3	4,2

W ciągu roku liczba placówek pocztowych i telekomunikacyjnych w województwie zmniejszyła się o 1 jednostkę. Jednocześnie wzrosła liczba abonentów telefonicznych z 40205 w 1992 r. do 42857 w 1993 r.

Stan rozwoju telefonii miejscowej w poszczególnych gminach regionu jeleniogórskiego w zestawieniu z liczbą ludności stanowi o poziomie dostępności usług w tym zakresie. O ile przeciętnie na każdy tysiąc mieszkańców województwa przypada 82,0 abonentów telefonicznych, to w sześciu gminach miejskich wskaźnik ten przekracza 110.

Dotyczy to gmin:

– Szklarska Poręba	– 164,5,
– Karpacz	– 137,1,
– Lubań	– 136,7,
– Zgorzelec	– 133,4,
– Kamienna Góra	– 122,7,
– Jelenia Góra	– 118,4.

Spośród gmin miejskich najniższy wskaźnik dostępności telefonu prezentuje Zawidów (39,8). Jest on niższy nawet od wskaźników charakteryzujących siedem z piętnastu gmin wiejskich województwa. Ogólnie jednak najniższą dostępność usług telefonicznych wykazują gminy wiejskie:

– Bolesławiec	– 20,1,
– Lubań	– 24,5.

Przeciętny wskaźnik dostępności placówek pocztowo–telekomunikacyjnych wynosi 2,6 placówek tego rodzaju na 10 tys. osób. Najwyższy jego poziom cechuje gminy:

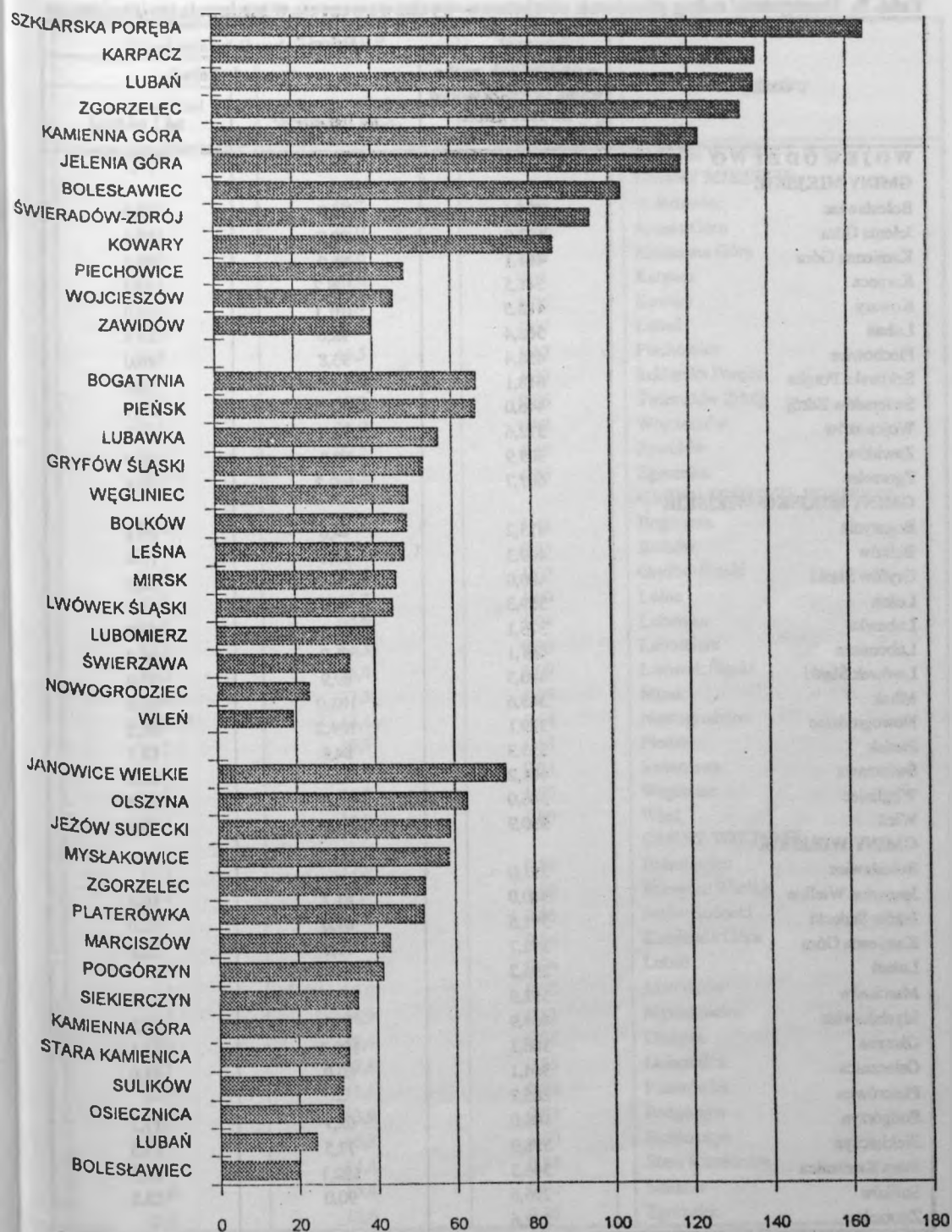
– Świeradów Zdrój	– 8,0.
– Osiecznica	– 7,5,
– Karpacz	– 7,1,

Z drugiej strony w gminie wiejskiej Lubań nie ma takich placówek. Jej mieszkańcy zmuszeni są zatem do korzystania z usług placówek pocztowo–telekomunikacyjnych znajdujących się w sąsiednich gminach.

Głównymi czynnikami sprawczymi zmian w warunkach funkcjonowania placówek wychowania przedszkolnego i szkolnictwa podstawowego są nie tylko zmiany ich liczebności, lecz również zmiany wielkości zapotrzebowania na ich usługi, wyznaczone przede wszystkim liczbą dzieci w wieku 3–6 lat oraz w wieku 7–14 lat.

Podstawowe wskaźniki ukazujące dostępność usług placówek oświatowo–wychowawczych w gminach województwa jeleniogórskiego ukazano w tablicy 5.

Uporządkowanie gmin według liczby abonentów telefonicznych na 1000 ludności

Tabl. 5. Dostępność usług placówek oświatowo-wychowawczych w gminach województwa

Gminy	Dzieci ^{a/}		
	w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku 3-6 lat	w przedszkolach	
		na 100 miejsc	na 1 oddział
WOJEWÓDZTWO	469,8	92,3	23,3
GMINY MIEJSKIE			
Bolesławiec	486,6	96,7	24,0
Jelenia Góra	673,8	90,8	24,5
Kamienna Góra	461,1	85,9	20,3
Karpacz	541,5	108,2	22,7
Kowary	412,5	101,1	24,0
Lubań	568,4	98,6	23,6
Piechowice	458,4	93,8	26,0
Szklarska Poręba	618,1	77,8	22,6
Świeradów Zdrój	446,0	103,3	20,7
Wojcieszków	372,6	72,5	19,3
Zawidów	309,9	88,3	26,5
Zgorzelec	607,7	109,2	27,6
GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE			
Bogatynia	475,2	94,6	25,1
Bolków	469,3	80,1	19,8
Gryfów Śląski	480,0	102,9	22,5
Leśna	359,3	91,6	21,9
Lubawka	376,1	83,0	23,0
Lubomierz	461,1	61,0	20,3
Lwówek Śląski	440,5	89,9	23,0
Mirsk	343,6	103,0	20,6
Nowogrodziec	329,1	109,2	26,2
Pieńsk	355,3	84,9	19,1
Świerzawa	401,2	75,5	18,5
Węgliniec	346,0	72,5	21,8
Wleń	530,9	97,9	19,6
GMINY WIEJSKIE			
Bolesławiec	251,0	—	—
Janowice Wielkie	300,0	81,7	16,3
Jeźów Sudecki	391,5	87,0	20,0
Kamienna Góra	352,7	75,0	22,5
Lubań	296,2	—	—
Marciszów	352,9	60,5	13,0
Mysłakowice	464,9	79,0	18,2
Olszyna	506,1	102,2	23,1
Osiecznica	364,1	80,0	24,0
Platerówka	285,7	—	—
Podgórzyn	388,0	62,7	17,3
Siekierczyn	378,9	77,5	15,5
Stara Kamienica	346,3	102,1	24,5
Sulików	296,6	90,0	27,0
Zgorzelec	262,6	—	—

^{a/} Bez dzieci w przedszkolach specjalnych. ^{b/} Dla niepracujących, bez specjalnych. ^{c/} Liczba oddziałów szkolnych

jeleniogórskiego w 1993 r.

Uczniowie szkół podstawowych ^{b/}		Wskaźniki zmianowości nauczania w szkołach podstawowych ^{c/}	Gminy
na 1 oddział	na 1 pełnozatrudnionego nauczyciela		
22,8	18,0	1,07	WOJEWÓDZTWO
26,6	19,7	1,23	GMINY MIEJSKIE
26,1	18,0	1,19	Bolesławiec
25,0	20,6	1,28	Jelenia Góra
22,1	19,6	0,91	Kamienna Góra
23,2	20,8	1,06	Karpacz
26,9	20,0	1,07	Kowary
21,8	16,5	1,13	Lubań
18,7	14,6	1,33	Piechowice
25,0	18,2	0,86	Szklarska Poręba
23,1	16,0	0,88	Świeradów Zdrój
27,2	27,2	1,35	Wojcieszków
25,7	21,3	1,35	Zawidów
			Zgorzelec
25,6	26,6	1,41	GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE
22,4	20,5	0,85	Bogatynia
23,9	17,6	1,02	Bolków
21,2	15,7	1,00	Gryfów Śląski
25,9	20,2	1,08	Leśna
17,5	13,3	0,96	Lubawka
21,0	16,4	1,09	Lubomierz
22,8	17,3	1,05	Lwówek Śląski
22,0	18,4	1,13	Mirsk
23,2	19,3	1,13	Nowogrodziec
20,3	16,4	0,94	Pieńsk
21,5	16,6	1,00	Świerzawa
19,2	14,6	1,00	Węgliniec
			Wleń
16,3	12,9	0,88	GMINY WIEJSKIE
20,2	17,3	1,00	Bolesławiec
17,8	17,8	0,85	Janowice Wielkie
16,4	16,1	0,84	Jeźów Sudecki
19,0	14,8	0,96	Kamienna Góra
17,1	15,0	0,93	Lubań
21,2	14,9	0,81	Marciszów
21,4	15,4	0,96	Mysłakowice
19,1	17,8	0,85	Olszyna
13,9	11,1	0,80	Osiecznica
17,7	13,9	0,93	Platerówka
20,4	15,8	1,00	Podgórzyn
17,1	14,4	0,84	Siekierczyn
17,6	15,4	0,90	Stara Kamienica
16,3	12,6	0,85	Sulików
			Zgorzelec

(klas) na jedno pomieszczenie do nauczania.

Z usług placówek wychowania przedszkolnego w regionie korzysta przeciętnie 47,0% ogółu dzieci w wieku 3–6 lat. W najwyższym stopniu opieką tych placówek objęte są dzieci w gminach miejskich:

- Jelenia Góra – 67,4%,
- Szklarska Poręba – 61,8%,
- Zgorzelec – 60,8%,

w najmniejszym zaś w gminach:

- Bolesławiec (W) – 25,1%
- Zgorzelec (W) – 26,3%.

Warunki opieki nad dziećmi w przedszkolach funkcjonujących na terenie województwa są wyraźnie zróżnicowane. Mimo, iż przeciętnie w regionie na 100 miejsc w przedszkolach przypada jedynie 92 dzieci, to w niektórych gminach wskaźnik ten przekracza liczbę miejsc. Dotyczy to zwłaszcza gmin:

- Zgorzelec(M) – 109,2 dzieci na 100 miejsc,
- Nowogrodziec – 109,2,
- Karpacz – 108,2.

Niewykorzystane rezerwy miejsc przedszkolnych istnieją w gminach:

- Marciszów – 60,5 dzieci na 100 miejsc,
- Lubomierz – 61,0,
- Podgórzyn – 62,7.

W czterech gminach wiejskich (Bolesławiec, Lubań, Platerówka i Zgorzelec) brak jest przedszkoli.

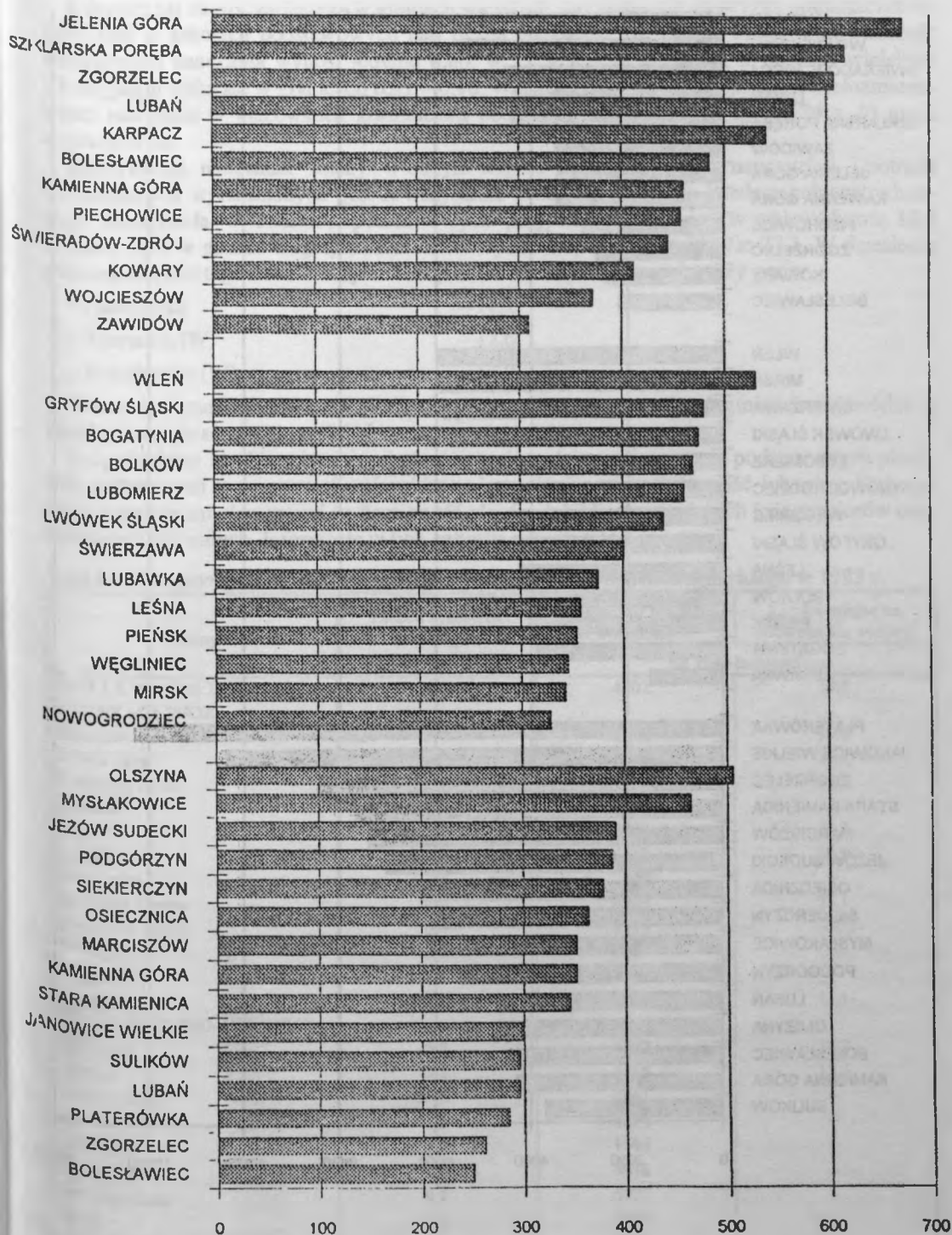
Jakość opieki przedszkolnej zależy również od liczebności poszczególnych oddziałów (grup). Przeciętny oddział przedszkolny w województwie składa się z 23 dzieci. Najbardziej liczne są oddziały w gminach: Zgorzelec (M) – 27,6 dzieci i Zgorzelec (W) – 27,0 dzieci, najmniejsze zaś w gminie Marciszów (13,0 dzieci).

Zróżnicowana jest również liczba uczniów w oddziałach (klasach) szkół podstawowych. Przeciętny oddział szkolny w województwie jeleniogórskim liczy 22,8 uczniów, lecz w dziewięciu gminach jego liczebność przekracza 25 uczniów, a największa występuje w Zawidowie (27,2) i w Lubaniu (26,9). Najmniej liczne są na ogół oddziały szkolne w gminach wiejskich, w tym najmniejsze w gminach Platerówka (13,9 uczniów), Bolesławiec i Zgorzelec (16,3).

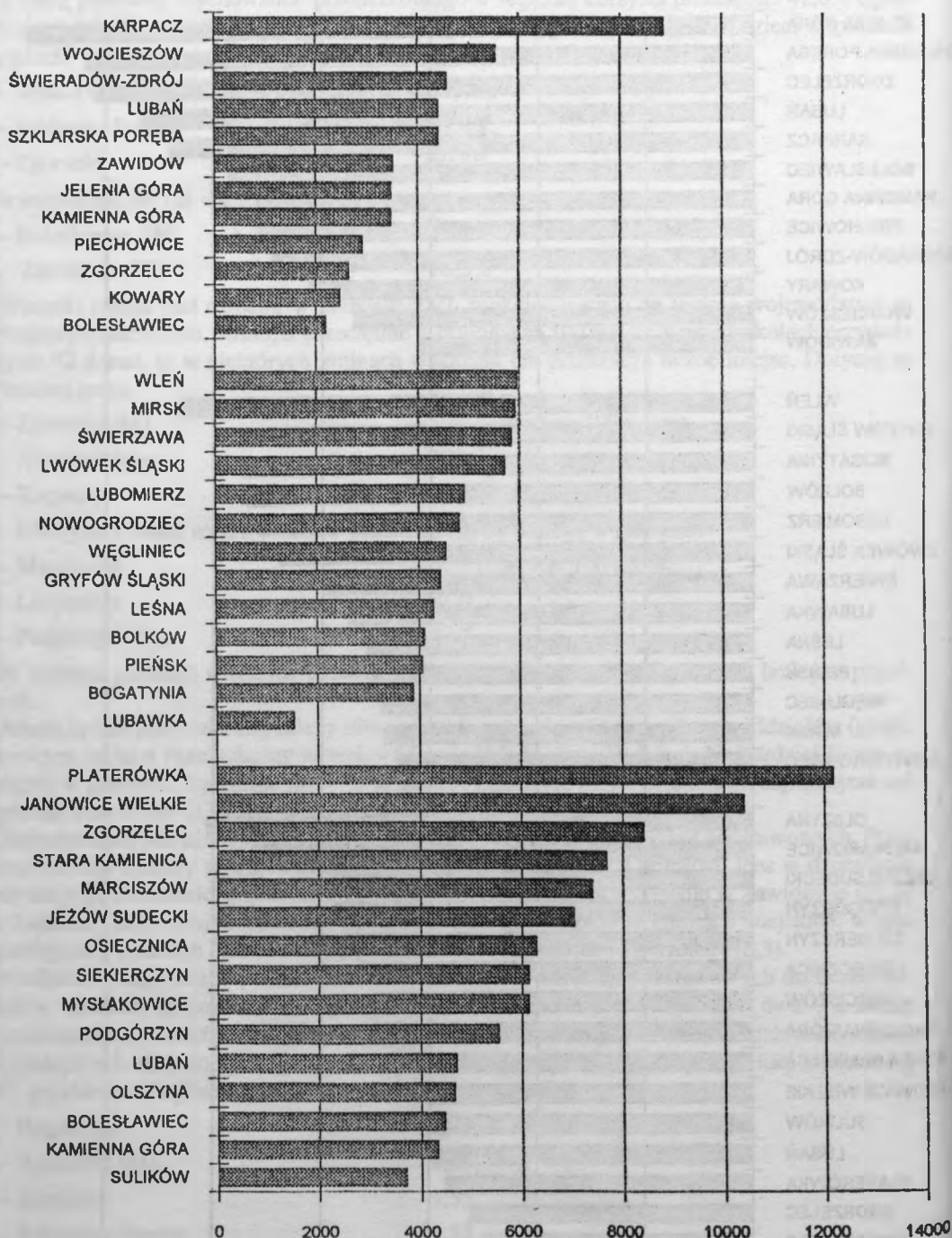
Niedostosowanie liczby pomieszczeń do nauczania w szkołach podstawowych do liczby oddziałów sprawia, iż proces dydaktyczny musi być realizowany w systemie dwu-, a nawet trzyczmianowym. Wskaźnik zmianowości nauczania, rozumiany jako liczba oddziałów szkolnych przypadających na jedno pomieszczenie do nauczania, przy średniej wojewódzkiej wynoszącej 1,07, przybiera najwyższe wartości w następujących gminach:

- Bogatynia – 1,41,
- Zgorzelec (M) – 1,35,
- Zawidów – 1,35,
- Szklarska Poręba – 1,33.

Uporządkowanie gmin według liczby dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku 3-6 lat

Uporządkowanie gmin według księgozbioru bibliotek publicznych na 10 tys. ludności w woluminach

Z drugiej zaś strony, zwłaszcza w gminach wiejskich, utrzymuje się nadwyżka pomieszczeń do nauczania w szkołach podstawowych nad liczbą oddziałów. W gminie Platerówka wskaźnik zmianowości nauczania wynosi jedynie 0,80, w 12 gminach wiejskich, 3 miejsko-wiejskich i 3 miejskich waha się w granicach 0,81 – 0,96. W statystycznym ujęciu zjawisko wielozmianowości nauczania w placówkach szkolnictwa podstawowego nie występuje w 24 z 40 gmin województwa.

Efektywność nauczania zależy w dużym stopniu od relacji liczby nauczycieli i potrzeb dydaktycznych wyznaczonych przede wszystkim liczbą uczniów. Na każdego pełnozatrudnionego nauczyciela w szkołach podstawowych przypada przeciętnie w województwie 18,0 uczniów, lecz w gminie Bogatynia ich liczba wynosi 26,6, a w Zawidowie 27,2. W dziesięciu gminach wartość tego wskaźnika jest mniejsza od 15. Najniższa zaś dotyczy gmin:

- Platerówka – 11,1,
- Zgorzelec (W) – 12,6,
- Bolesławiec (W) – 12,9.

Warunki nauczania dzieci w szkołach podstawowych w poszczególnych gminach województwa jeleniogórskiego są zatem, ogólnie biorąc, wyraźnie zróżnicowane.

Bezpośrednim skutkiem istniejącej nierównomierności rozmieszczenia podstawowych placówek kulturalnych w przestrzeni województwa jest zróżnicowana dostępność ich usług. Statystycznie uchwytymi elementami są dostępność placówek bibliotecznych i ich księgozbiorów oraz dostępność kin stałych. Informacje w tym zakresie ujmuje tabl.6.

Tabl.6. Dostępność usług placówek kultury w gminach woj.jeleniogórskiego w 1993 r.

Gminy	Liczba placówek bibliotecznych na 10 tys. ludności	Księgozbiór bibliotek w woluminach	Liczba miejsc na widowni kin stałych
		na 1000 ludności	
WOJEWÓDZTWO	4,1	4202	10,3
GMINY MIEJSKIE			
Bolesławiec	0,4	2206	10,0
Jelenia Góra	1,1	3499	19,1
Kamienna Góra	1,3	3494	14,4
Karpacz	12,5	8867	57,3
Kowary	1,6	2483	23,3
Lubań	3,3	4433	18,9
Piechowice	1,3	2940	–
Szklarska Poręba	4,8	4429	52,1
Świeradów Zdrój	6,0	4596	–
Wojcieszków	2,4	5563	–
Zawidów	2,1	3537	–
Zgorzelec	0,8	2659	11,1
GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE			
Bogatynia	3,8	3892	16,2
Bołków	3,4	4115	15,3
Gryfów Śląski	3,6	4441	–
Leśna	4,5	4294	–
Lubawka	1,6	1544	–
Lubomierz	10,6	4916	–
Lwówek Śląski	9,2	5721	–
Mirsk	6,2	5938	–
Nowogrodziec	4,1	4820	–
Pieńsk	3,9	4075	25,7
Świerzawa	7,2	5853	–
Węgliniec	4,2	4550	–
Wleń	17,6	5962	–

Tabl.6. Dostępność usług placówek kultury w gminach woj.jeleniogórskiego w 1993 r. (dok.)

Gminy	Liczba placówek bibliotecznych na 10 tys. ludności	Księgozbiór bibliotek w woluminach	Liczba miejsc na widowni kin stałych
		na 1000 ludności	
GMINY WIEJSKIE			
Bolesławiec	9,6	4477	—
Janowice Wielkie	9,7	10408	—
Jeżów Sudecki	12,1	7034	—
Kamienna Góra	7,1	4343	—
Lubań	6,3	4715	—
Marciszów	13,9	7402	—
Mysłakowice	4,9	6136	—
Olszyna	2,8	4670	—
Osiecznica	9,4	6292	—
Platerówka	11,4	12178	—
Podgórzyn	10,1	5553	—
Siekierczyn	8,5	6137	—
Stara Kamienica	7,7	7683	—
Sulików	11,7	3717	—
Zgorzelec	9,9	8425	—

Na 1000 mieszkańców województwa przypadają 4202 woluminy w bibliotekach. W dwóch gminach wiejskich ich liczba przewyższa 10 tys. (Platerówka – 12178, Janowice Wielkie – 10408). natomiast w czterech miastach nie przekracza 3 tys. (Bolesławiec – 2206, Kowary – 2483, Zgorzelec – 2659, Piechowice – 2940).

W dużym stopniu zróżnicowany jest także poziom dostępności miejsc w kinach stałych. O ile przeciętnie w skali województwa na każdy 1000 jego mieszkańców przypada 10,3 miejsc kinowych, to w 29 gminach placówki tego rodzaju nie istniały lub były nieczynne. Z drugiej jednak strony w dwóch miastach dostępność usług kinowych była szczególnie wysoka. Do grupy tej należą:

- Karpacz – 57,3,
- Szklarska Poręba – 52,1.

Znaczną część korzystających z usług kinowych w tych ośrodkach miejskich stanowią turyści i wczasowicze. Dostępność usług kinowych w województwie jeleniogórskim zmniejsza się od wielu już lat, a związane jest to niewątpliwie z upowszechnianiem odbioru programów telewizji satelitarnej i projekcji video.

Dostępność usług infrastruktury ochrony zdrowia to element o szczególnym znaczeniu dla warunków bytu mieszkańców gmin. Istotna jest przy tym nie tylko dostępność do placówek podstawowej opieki zdrowotnej (przychodnie rejonowe, gminne i wiejskie ośrodki zdrowia), aptek i żłobków, lecz zwłaszcza do personelu służby zdrowia. Informacje o sytuacji w tym zakresie w gminach regionu jeleniogórskiego w roku 1993 przedstawiono w tabl.7.

Przeciętna przychodnia rejonowa, łącznie z ośrodkami zdrowia, obejmuje opieką ponad 6,1 tys. ludności. W miastach, zwłaszcza większych, placówki tego typu obsługują znacznie większą liczbę mieszkańców (Kamienna Góra – 23,6 tys., Bolesławiec – 14,9 tys., Jelenia Góra – 13,3 tys., Kowary – 12,8 tys.). Wynika to z faktu, iż miejskie przychodnie rejonowe dysponują znacznie większym niż placówki wiejskie zestawem ilościowym i rodzajowym poradni ogólnych i specjalistycznych.

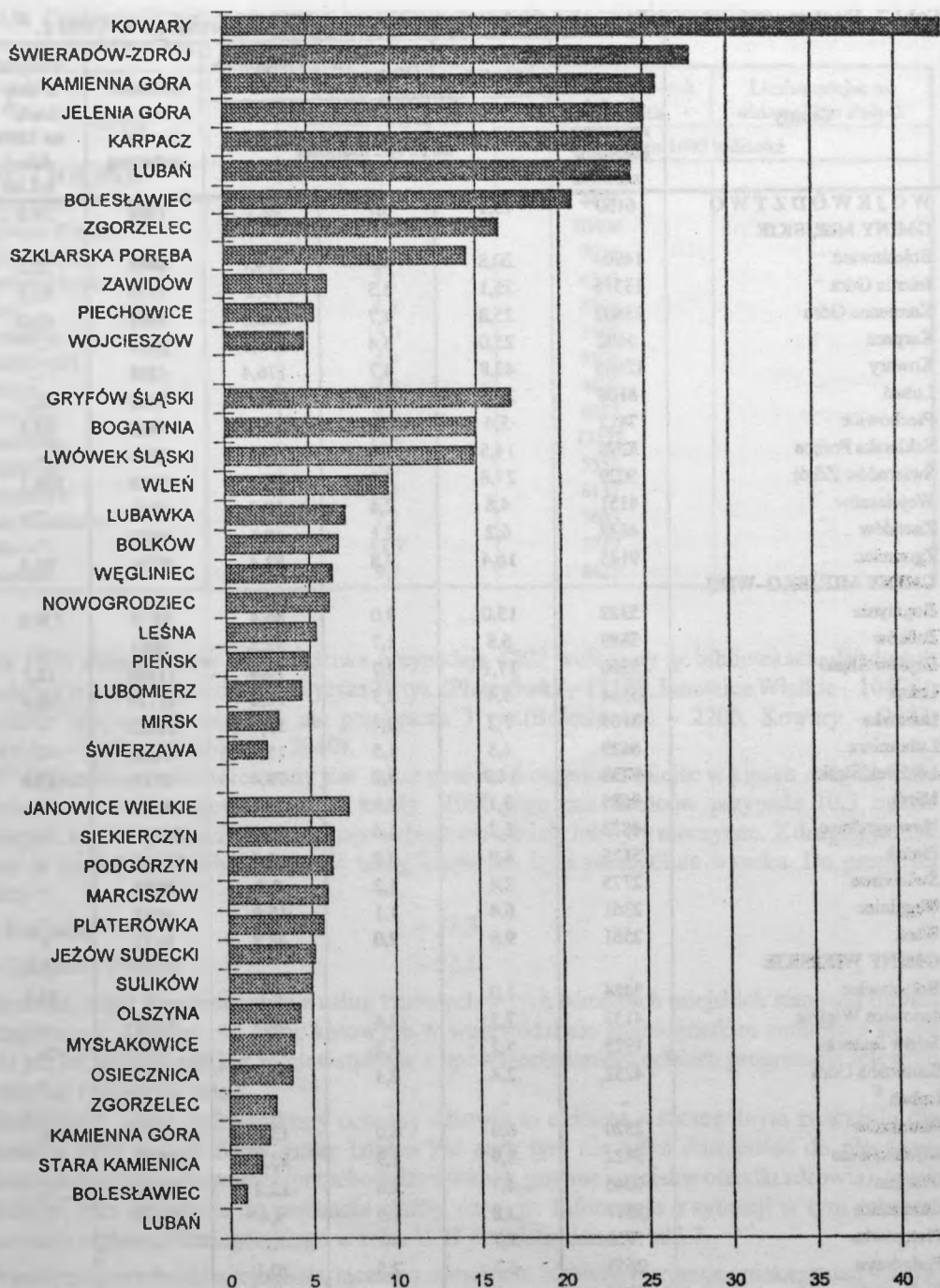
Tabl.7. Dostępność usług ochrony zdrowia w gminach woj.jeleniogórskiego w 1993 r. ^{a/}

Gminy	Ludność na 1 przy- chodnię rejonową i ośrodek zdrowia	Lekarze ^{b/}	Dentyści ^{b/}	Pielęgniar- ki ^{b/}	Ludność na 1 placówkę apteczną	Miejsca w żłob- kach ^d na 1000 dzieci 0-2 lat
		na 10 tys. ludności				
WOJEWÓDZTWO	6150	15,1	3,7	62,7	7688	39,6
GMINY MIEJSKIE						
Bolesławiec	14904	20,8	4,9	114,7	4968	35,2
Jelenia Góra	13316	25,1	6,3	79,3	7170	42,6
Kamienna Góra	23602	25,8	4,7	108,5	7867	60,0
Karpacz	5602	25,0	5,4	157,1	2801	-
Kowary	12865	42,8	4,7	176,4	4288	-
Lubań	8108	24,3	4,1	98,7	8108	58,7
Piechowice	7412	5,4	4,0	16,2	7412	93,5
Szklarska Poręba	8298	14,5	3,6	59,1	8298	-
Świeradów Zdrój	5029	27,8	6,0	159,1	5029	138,1
Wojciszów	4151	4,8	2,4	19,3	4151	-
Zawidów	4849	6,2	2,1	18,6	4849	-
Zgorzelec	9145	16,4	3,8	83,4	5226	93,8
GMINY MIEJSKO-WIEJ.						
Bogatynia	5322	15,0	3,0	86,4	8870	130,8
Bolków	5889	6,8	1,7	32,3	5889	-
Gryfów Śląski	5566	17,1	2,7	76,4	11131	72,1
Leśna	5564	5,4	2,7	10,8	11127	99,8
Lubawka	3105	7,2	2,4	13,7	12423	-
Lubomierz	6629	4,5	1,5	15,1	6629	-
Lwówek Śląski	9738	14,9	3,1	73,4	9738	83,8
Mirsk	9685	3,1	2,1	15,5	9685	-
Nowogrodzic	4872	6,2	1,4	23,3	14616	-
Pieńsk	5125	4,9	2,9	12,7	10249	-
Świerzawa	2775	2,4	1,2	8,4	8325	-
Węgliniec	2361	6,4	1,1	15,9	9443	-
Wleń	2561	9,8	2,0	48,8	5122	-
GMINY WIEJSKIE						
Bolesławiec	3484	1,0	-	6,7	-	52,1
Janowice Wielkie	4133	7,3	2,4	33,9	4133	-
Jezów Sudecki	1925	5,2	5,2	10,4	-	-
Kamienna Góra	4232	2,4	2,4	8,3	-	-
Lubań ^{d/}	-	-	-	-	-	-
Marciszów	2520	6,0	6,0	13,9	-	-
Mysłakowice	3422	3,9	1,9	13,6	10265	-
Olszyna	7046	4,3	2,8	12,8	7046	-
Osiecznica	5317	3,8	1,9	9,4	5317	-
Platerówka	1751	5,7	-	5,7	-	-
Podgórzyn	2653	6,3	2,5	20,1	-	-
Siekierczyn	2355	6,4	4,2	10,6	-	-
Stara Kamienica	5218	1,9	1,9	9,6	2518	-
Sulików	5991	5,0	1,7	11,7	5991	124,0
Zgorzelec	2360	2,8	-	8,5	-	-

^{a/} Dane wstępne. ^{b/} Łącznie z zatrudnionymi w obwodzie leczenia kolejowego. ^{c/} Łącznie z oddziałami żłobkowymi.

^{d/} Gminny ośrodek zdrowia zlokalizowany jest w Lubaniu.

Uporządkowanie gmin według liczby lekarzy na 10 tys. ludności

Dostępność personelu służby zdrowia w poszczególnych gminach regionu jest także znacznie zróżnicowana. Najbardziej korzystna sytuacja w tym zakresie występuje w gminach miejskich (poza Zawidowem, Wojcieszowem i Piechowicami), gdzie najczęściej zlokalizowane są placówki ochrony zdrowia o ponadlokalnym zasięgu obsługi. Z drugiej strony, w wielu gminach (głównie wiejskich) odczuwany jest dotkliwy niedobór, a nawet brak personelu lekarskiego i dentystów. Usług stomatologicznych nie realizują placówki w gminach wiejskich Bolesławiec, Lubań i Zgorzelec. Dostępność i zakres usług ochrony zdrowia jest zatem w tychże jednostkach bardzo niska.

Ważnym elementem kompleksowej oceny warunków bytowych ludności gmin w zakresie opieki zdrowotnej jest również dostępność usług placówek aptecznych. W 1993 roku każda placówka tego typu obsługiwała przeciętnie niemal 8 tys. ludności województwa. Zróżnicowanie przestrzenne także w tym przypadku jest znaczne. W 9 gminach wiejskich placówki apteczne nie istnieją, w 6 innych obsługują one ponad 10 tys. ludności. Do grupy tych gmin należą zwłaszcza:

– Nowogrodzic	– 14,6 tys. mieszkańców na 1 placówkę,
– Lubawka	– 12,4 tys.,
– Gryfów Śląski, Leśna	– 11,1 tys.

Relatywnie korzystna sytuacja ma miejsce w gminach:

– Karpacz	– 2,8 tys.
– Janowice Wielkie	– 4,1 tys.,
– Wojcieszów	– 4,1 tys.,

O ile potrzeby ludności województwa na usługi placówek aptecznych rosną, to w przypadku żłobków sytuacja przedstawia się zgoła odmiennie. Wynika to przede wszystkim ze spadku liczby urodzeń i uwarunkowań ekonomicznych. Ogólnie biorąc, przeciętnie w województwie przypada 39,6 miejsc w żłobkach na 1000 dzieci w wieku 0–2 lat. Największa dostępność występuje w Świeradowie Zdroju, Bogatyni i Sulikowie. Z drugiej strony placówki żłobkowe nie istnieją w aż 26 spośród 40 gmin województwa.

Istotnym czynnikiem określającym warunki bytu mieszkańców gmin jest dostępność i warunki zaopatrzenia w towary konsumpcyjne. Mimo wstępnego i częściowego charakteru danych, w tabl. 8 zestawiono informacje dotyczące liczby sklepów, powierzchni sprzedażowej i zatrudnienia w sklepach województwa jeleniogórskiego.

Ujęte dane dotyczą placówek należących do podmiotów gospodarczych zatrudniających powyżej 5 osób. Nie obejmują także sklepów prowadzonych przez podmioty gospodarcze mające swą siedzibę poza województwem jeleniogórskim. Ustalona w ten sposób zbiorowość lokali sprzedaży liczyła w województwie jeleniogórskim 726 sklepów o powierzchni 56 tys. m² i 21 punktów sprzedaży paliw. Zatrudniano w nich 2145 osób. Aż 51% sklepów działało w gminach miejskich, 32,8% w gminach miejsko-wiejskich i tylko 16,1% w gminach wiejskich. Jeszcze silniejsza koncentracja w gminach miejskich dotyczyła pracujących w sklepach i powierzchni sprzedażowej. Aż 68,8% pracujących i 60% powierzchni sprzedażowej skupiały gminy miejskie. Udział sklepów gmin wiejskich stanowił 9,2% pracujących i 10% łącznej powierzchni.

Mimo reprezentacyjnego charakteru zestawionych informacji odzwierciedlają one dość poprawnie strukturalne warunki dostępności usług handlowych w województwie.

Ogólny obraz warunków bytowych ludności poszczególnych gmin województwa jeleniogórskiego jest splotem poddanych analizie elementów. Podkreślić jednak należy, iż wskazują one głównie na warunki stworzone przez szeroko rozumianą infrastrukturę osadniczą.

Tabl. 8. Sklepy, powierzchnia sprzedażowa i pracujący w 1993 r.^{a)}
Stan w dniu 31 XII

Gminy	Sklepy ^{b)}	Powierzchnia sprzedażowa w m ²	Pracujący ^{b)}
WOJEWÓDZTWO	737	56022	2145
GMINY MIEJSKIE			
Bolesławiec	62	4796	234
Jelenia Góra	117	10904	492
Kamienna Góra	32	2875	125
Karpacz	5	430	23
Kowary	11	618	30
Lubań	47	4041	188
Piechowice	6	441	19
Szklarska Poręba	7	607	34
Świeradów Zdrój	9	984	23
Wojcieszków	1	6	1
Zawidów	14	894	21
Zgorzelec	65	7026	287
GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE			
Bogatynia	55	5097	137
Bolków	8	540	16
Gryfów Śląski	15	833	21
Leśna	14	1535	21
Lubawka	10	714	24
Lubomierz	11	718	12
Lwówek Śląski	32	1509	64
Mirsk	16	858	29
Nowogrodziec	25	1609	47
Pieńsk	22	1174	39
Świerzawa	15	1162	23
Węgliniec	16	976	34
Wleń	3	50	3
GMINY WIEJSKIE			
Bolesławiec	10	284	18
Janowice Wielkie	6	247	14
Jezów Sudecki	3	80	4
Kamienna Góra	10	548	16
Lubań	2	70	3
Marciszów	3	229	5
Mysłakowice	11	654	22
Olszyna	7	878	13
Osiecznica	10	396	17
Platerówka	4	224	5
Podgórzyn	5	187	7
Siekierczyn	6	361	8
Stara Kamienica	2	-	3
Sulików	14	758	15
Zgorzelec	26	709	48

^{a)} Dotyczy podmiotów zatrudniających powyżej 5 osób; bez sklepów prowadzonych przez podmioty mające siedzibę poza województwem jeleniogórskim; ^{b)} Łącznie z punktami sprzedaży paliw.

3. STAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENI GMIN

3.1. Uwagi ogólne

Racjonalne zagospodarowanie przestrzeni gmin jest koniecznym warunkiem sprawnej działalności gospodarczej, właściwej struktury funkcjonalnej. Podstawowymi elementami układu przestrzennego zagospodarowania gmin są: zabudowa przemysłowa, zabudowa mieszkaniowa, zabudowa socjalno-usługowa, urządzenia infrastruktury technicznej, tereny rolnicze oraz tereny lasów i zieleni. Nie jest jednak zadaniem tego opracowania prezentacja stanu wszystkich elementów. Należy wskazać zatem, iż podstawowym kryterium doboru zakresu rzeczowego tej części niniejszego opracowania stały się zapisy art.7 Ustawy o samorządzie terytorialnym (Dz.U.1990 nr 16, poz.95). Określają one w sposób ogólny zadania własne gmin dotyczące spraw o lokalnym charakterze. W sposób szczegółowy zadania te zostały określone w Ustawie "kompetencyjnej" (Dz.U. 1990 nr 34, poz.198).

Znaczną część zagospodarowania przestrzeni gmin stanowi mienie komunalne, w tym nabyte głównie z mocy prawa na podstawie przepisów wprowadzających ustawę o samorządzie terytorialnym...(Dz.U. 1990 nr 32, poz.191).

Stąd też zdecydowano się ukazać nie tylko wybrane elementy infrastruktury komunalnej, lecz również stan komunalnych zasobów mieszkaniowych oraz lokalnej infrastruktury społecznej. Wpływają one w znacznej mierze na poziom warunków bytowych ludności gmin województwa jeleniogórskiego.

Podstawą doboru zakresu rzeczowego były zatem kryteria merytoryczne. Zakres ten został jednak częściowo ograniczony dostępnością informacji statystycznych i pozastatystycznych.

3.2. Gospodarka gruntami

Aktualny układ przestrzennego zagospodarowania poszczególnych gmin województwa jeleniogórskiego odzwierciedla m.in. struktura użytkowania gruntów. Przedstawia ją tabl. 9.

Ogólna powierzchnia regionu wynosi 437850 ha. Do największych pod względem obszaru gmin województwa należą:

- gminy wiejskie	- Osiecznica	- 43707 ha,
	- Bolesławiec	- 28893 ha,
- gminy miejsko-wiejskie	- Węgliniec	- 33844 ha,
	- Lwówek Śląski	- 24037 ha,
	- Mirsk	- 18644 ha.

Tabl.9. Struktura użytkowania gruntów w gminach woj. jeleniogórskiego
Stan w dniu 1.01.1994 r.

Stan w dniu 1.01.1994 r.

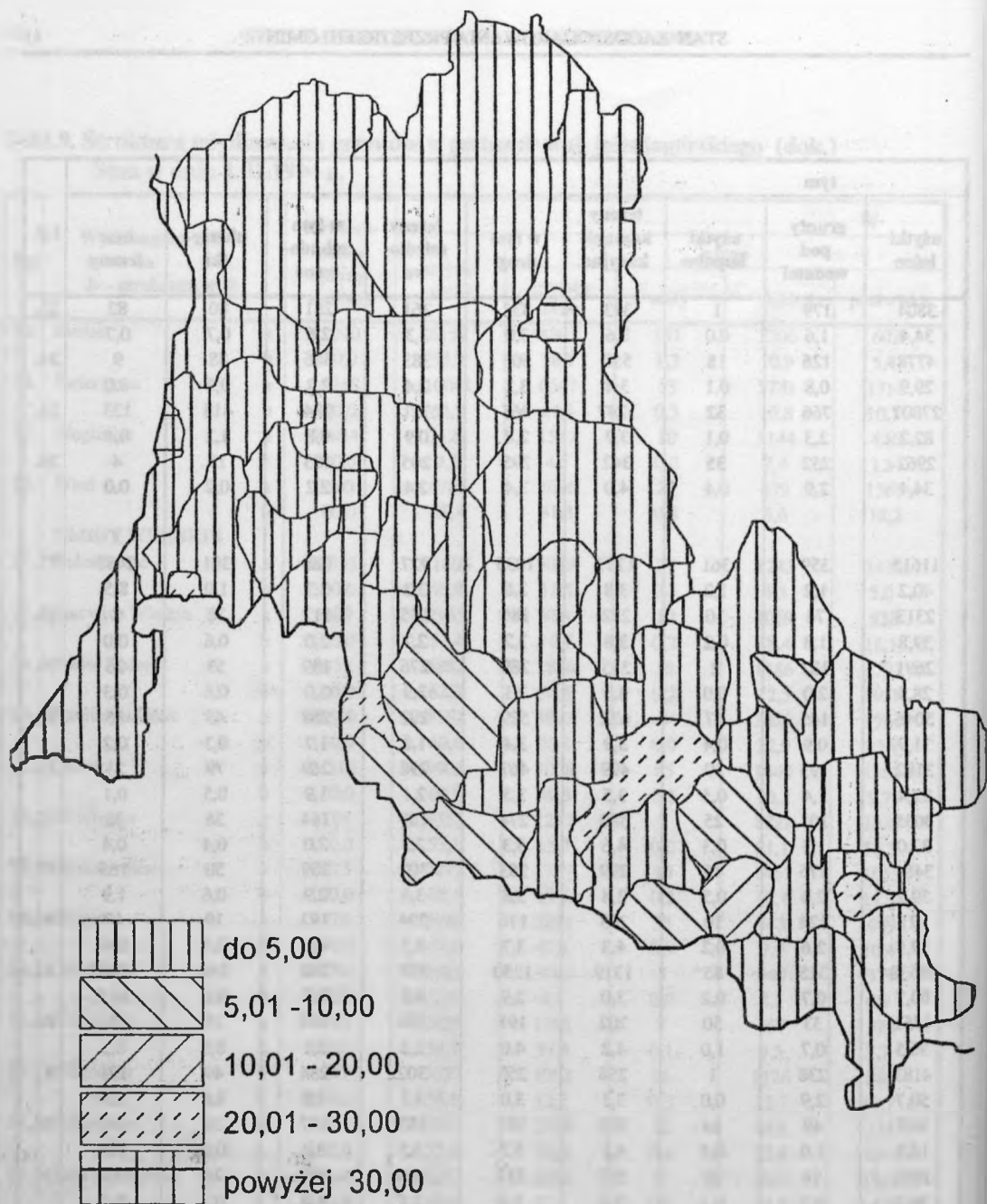
Lp	Wyszczególnienie a – w ha b – struktura w %	Powierz- chnia gminy ogółem	W					
			użytki rolne	z tego			pastwiska	
				grunty orne	sady	łąki		
1.	WOJEWÓDZTWO	a	437850	199640	116778	1248	44029	37585
		b	100,0	45,6	26,6	0,3	10,1	8,6
	GMINY MIEJSKIE							
2.	Bolesławiec	a	2281	761	600	11	25	125
		b	100,0	33,4	26,3	0,5	1,1	5,5
3.	Jelenia Góra	a	8780	4231	2111	10	1313	797
		b	100,0	48,2	24,0	0,1	15,0	9,1
4.	Kamienna Góra	a	1797	970	594	1	252	123
		b	100,0	53,9	33,0	0,1	14,0	6,8
5.	Karpacz	a	3796	406	30	3	23	350
		b	100,0	10,7	0,8	0,1	0,6	9,2
6.	Kowary	a	3739	836	250	3	295	288
		b	100,0	22,4	6,7	0,1	7,9	7,7
7.	Lubań	a	1612	763	544	14	138	67
		b	100,0	47,3	33,7	0,9	8,6	4,1
8.	Piechowice	a	6385	1123	363	12	388	360
		b	100,0	17,6	5,7	0,2	6,1	5,6
9.	Szklarska Poręba	a	7555	399	68	–	213	118
		b	100,0	5,3	0,9	–	2,8	1,6
10.	Świeradów Zdrój	a	2077	844	202	10	244	388
		b	100,0	40,6	9,7	0,5	11,7	18,7
11.	Wojcieszów	a	3216	1276	613	3	379	281
		b	100,0	39,7	19,1	0,1	11,8	8,7
12.	Zawidów	a	607	410	276	2	88	44
		b	100,0	67,5	45,5	0,3	14,5	7,2
13.	Zgorzelec	a	1586	625	446	4	106	69
		b	100,0	39,4	28,1	0,3	6,7	4,3
	GMINY MIEJSKO- WIEJSKIE							
14.	Bogatynia	a	13617	5887	4181	57	965	684
		b	100,0	43,2	30,7	0,4	7,1	5,0
15.	Bolków	a	15285	9481	5998	52	1881	1550
		b	100,0	62,0	39,3	0,3	12,3	10,1
16.	Gryfów Śląski	a	6661	4118	2498	16	833	771
		b	100,0	61,8	37,5	0,2	12,5	11,6
17.	Leśna	a	10450	6794	3778	53	1779	1184
		b	100,0	65,0	36,2	0,5	17,0	11,3
18.	Lubawka	a	13808	6883	2691	–	2294	1898
		b	100,0	49,9	19,5	–	16,6	13,8
19.	Lubomierz	a	13039	8861	4819	9	1846	2187
		b	100,0	68,0	37,0	0,1	14,1	16,8
20.	Lwówek Śląski	a	24037	15296	9428	61	2184	3623
		b	100,0	63,6	39,2	0,2	9,1	15,1
21.	Mirsk	a	18644	6930	2728	8	2614	1580
		b	100,0	37,2	14,6	0,1	14,0	8,5
22.	Nowogrodziec	a	17626	11243	8397	42	1899	905
		b	100,0	63,7	47,6	0,2	10,8	5,1

Lp.	tym								Lp.
	użytki leśne	grunty pod wodami	użytki kopalne	tereny komuni- kacyjne	w tym drogi	tereny osiedlo- we	w tym zabudo- wane	nieuży- tki	
1.	174084 39,8	6159 1,4	4306 1,0	17433 4,0	15157 3,5	16927 3,9	14180 3,2	2752 0,6	16404 3,7
2.	434 19,0	28 1,2	75 3,3	224 9,8	180 7,9	627 27,4	494 21,7	17 0,7	118 5,2
3.	1799 20,5	216 2,4	22 0,2	654 7,4	505 5,8	1637 18,6	1237 14,1	31 0,3	276 3,1
4.	261 14,5	32 1,8	17 0,9	143 7,9	108 6,0	369 20,5	276 15,4	7 0,4	1 0,1
5.	2822 74,4	35 0,9	- -	121 3,2	118 3,1	300 7,9	184 4,8	100 2,6	12 0,3
6.	2380 63,6	35 0,9	6 0,2	176 4,7	133 3,6	283 7,6	206 5,5	9 0,2	14 0,4
7.	77 4,8	33 2,0	83 5,2	156 9,7	114 7,1	390 24,2	283 17,6	14 0,9	95 5,9
8.	4577 71,7	45 0,7	7 0,1	215 3,4	188 2,9	303 4,8	185 2,9	86 1,4	18 0,3
9.	6400 84,7	41 0,6	39 0,5	287 3,8	208 2,8	331 4,4	182 2,4	16 0,2	40 0,5
10.	848 40,8	37 1,8	- -	96 4,6	84 4,1	243 11,7	160 7,7	3 0,2	6 0,3
11.	1416 44,0	20 0,6	64 2,0	126 3,9	106 3,3	144 4,5	126 3,9	103 3,2	- -
12.	32 5,3	11 1,8	- -	42 6,9	30 5,0	89 14,7	69 11,4	5 0,8	18 3,0
13.	52 3,3	44 2,8	9 0,6	150 9,4	118 7,4	505 31,8	375 23,6	33 2,1	168 10,6
14.	1911 14,0	139 1,0	2477 18,2	517 3,8	457 3,4	2400 17,6	2259 16,6	56 0,4	199 1,5
15.	4476 29,3	155 1,0	29 0,2	626 4,1	555 3,6	425 2,8	370 2,4	38 0,3	17 0,1
16.	1636 24,6	166 2,5	23 0,3	346 5,2	285 4,3	338 5,1	280 4,2	21 0,3	6 0,1
17.	2495 23,9	247 2,4	38 0,4	461 4,4	439 4,2	333 3,2	305 2,9	16 0,1	59 0,6
18.	5834 42,2	107 0,8	15 0,1	545 3,9	499 3,6	336 2,4	295 7,7	24 0,2	58 0,4
19.	3116 23,9	121 0,9	20 0,2	522 4,0	483 3,7	316 2,4	294 2,3	37 0,3	22 0,2
20.	6271 26,1	302 1,3	283 1,2	1002 4,2	885 3,7	721 5,1	631 4,6	92 0,4	26 0,1
21.	10182 54,6	210 1,1	44 0,2	676 3,6	615 3,3	414 2,2	376 2,0	132 0,7	40 0,2
22.	4528 25,7	171 0,9	156 0,9	780 4,4	650 3,7	587 3,3	545 3,1	158 0,9	35 0,2

Tabl.9. Struktura użytkowania gruntów w gminach woj. jeleniogórskiego (dok.)
Stan w dniu 1.01.1994 r.

Lp	Wyszczególnienie a – w ha b – struktura w %		Powierz- chnia gminy ogółem	W				
				użytki rolne	z tego			
					grunty orze	sady	łąki	pastwiska
23.	Pieńsk	a	11040	6152	4203	141	1206	602
		b	100,0	55,7	38,1	1,3	10,9	5,4
24.	Świerzawa	a	15948	10041	6547	53	1731	1710
		b	100,0	62,9	41,1	0,3	10,8	10,7
25.	Węgliniec	a	33844	3122	1542	10	1144	426
		b	100,0	9,2	4,5	0,0	3,4	1,3
26.	Wleń	a	8600	4767	2696	27	479	1565
		b	100,0	55,4	31,3	0,3	5,6	18,2
GMINY WIEJSKIE								
27.	Bolesławiec	a	28893	11803	9089	37	1243	1434
		b	100,0	40,9	31,5	0,1	4,3	5,0
28.	Janowice Wielkie	a	5809	2985	968	10	1069	938
		b	100,0	51,4	16,7	0,2	18,4	16,1
29.	Jeżów Sudecki	a	9438	5882	2886	18	1186	1792
		b	100,0	62,3	30,6	0,2	12,5	19,0
30.	Kamienna Góra	a	15810	9562	3972	3	3623	1964
		b	100,0	60,4	25,1	0,0	22,9	12,4
31.	Lubań	a	14215	9903	7008	65	1449	1381
		b	100,0	69,7	49,3	0,5	10,2	9,7
32.	Marciszów	a	8198	4357	1287	2	1729	1339
		b	100,0	53,1	15,7	0,0	21,1	16,3
33.	Mysłakowice	a	8875	4272	1737	19	1461	1055
		b	100,0	48,1	19,6	0,2	16,4	11,9
34.	Olszyna	a	4716	3186	2221	33	443	489
		b	100,0	67,6	47,1	0,7	9,4	10,4
35.	Osiecznica	a	43707	3293	1970	4	940	379
		b	100,0	7,5	4,5	0,0	2,1	0,9
36.	Platerówka	a	4794	2625	1791	7	457	370
		b	100,0	54,7	37,4	0,1	9,5	7,7
37.	Podgórzyn	a	8247	3037	1002	26	1126	883
		b	100,0	36,8	12,1	0,3	13,7	10,7
38.	Siekierczyn	a	4955	3600	2578	22	684	316
		b	100,0	72,6	52,0	0,4	13,8	6,4
39.	Stara Kamienica	a	11046	6252	3038	17	1630	1567
		b	100,0	56,6	27,5	0,2	14,7	14,2
40.	Sulików	a	9522	6969	5029	65	980	895
		b	100,0	73,2	52,8	0,7	10,3	9,4
41.	Zgorzelec	a	13595	9695	6599	318	1690	1088
		b	100,0	71,3	48,5	2,3	12,5	8,0

tym									Lp.
użytki leśne	grunty pod wodami	użytki kopalne	tereny komuni- kacyjne	w tym drogi	tereny osiedlo- we	w tym zabudo- wane	nieuży- tki	inne tereny	
3804	179	1	393	332	361	281	80	82	23.
34,4	1,6	0,0	3,6	3,0	3,3	2,6	0,7	0,7	
4778	126	18	550	503	383	346	88	9	24.
29,9	0,8	0,1	3,4	3,2	2,4	2,2	0,5	0,0	
27807	766	32	1247	965	321	284	418	133	25.
82,2	2,3	0,1	3,7	2,8	0,9	0,8	1,2	0,4	
2962	252	35	342	295	205	185	18	4	26.
34,4	2,9	0,4	4,0	3,4	2,4	2,2	0,2	0,0	
11615	359	361	1137	1035	927	886	301	2488	27.
40,2	1,2	1,2	3,8	3,6	3,2	3,1	1,0	8,5	
2313	74	10	222	186	155	117	38	3	28.
39,8	1,3	0,2	3,8	3,2	2,7	2,0	0,6	0,0	
2691	187	2	315	289	276	189	53	26	29.
28,5	2,0	0,0	3,3	3,1	2,9	2,0	0,6	0,3	
5046	145	67	622	529	292	268	45	35	30.
31,9	0,9	0,4	3,9	3,4	1,8	1,7	0,3	0,2	
3182	193	39	499	467	298	269	79	21	31.
22,4	1,4	0,3	3,5	3,3	2,1	1,9	0,5	0,1	
3035	103	25	380	274	189	164	36	33	32.
37,0	1,3	0,3	4,6	3,3	2,3	2,0	0,4	0,4	
3483	176	46	299	253	302	259	50	165	33.
39,2	2,0	0,5	3,4	2,8	3,4	2,9	0,6	1,9	
921	124	10	203	176	224	192	19	17	34.
19,5	2,6	0,2	4,3	3,7	4,7	4,1	0,4	0,4	
26538	315	85	1319	1250	378	292	268	11567	35.
60,7	0,7	0,2	3,0	2,9	0,9	0,7	0,6	26,5	
1751	33	50	202	191	105	100	26	9	36.
36,5	0,7	1,0	4,2	4,0	2,2	2,1	0,5	0,2	
4183	238	1	258	250	302	234	49	171	37.
50,7	2,9	0,0	3,1	3,0	3,7	2,8	0,6	2,1	
809	49	24	205	181	165	157	28	44	38.
16,3	1,0	0,5	4,1	3,7	3,3	3,2	0,6	0,9	
3996	74	29	393	337	248	207	26	15	39.
36,2	0,7	0,3	3,6	3,0	2,2	1,9	0,2	0,1	
1423	205	38	415	366	274	247	49	73	40.
14,9	2,2	0,4	4,4	3,8	2,9	2,6	0,5	0,8	
2200	366	26	567	518	431	371	83	281	41.
16,2	2,7	0,2	4,2	3,8	3,2	2,7	0,6	2,1	

**UDZIAŁ GRUNTÓW SKOMUNALIZOWANYCH
W POWIERZCHNI GMIN (w %)**

Najmniejszą powierzchnię zajmują zaś miasta:

- Zawidów – 607 ha,
- Zgorzelec – 1586 ha,
- Lubań – 1612 ha,
- Kamienna Góra – 1797 ha.

Istotniejsze różnice między poszczególnymi gminami dotyczą struktury użytkowania zajmowanych przez nie powierzchni. Przeciętnie 45,6% obszaru województwa stanowią użytki rolne, a 39,7% – użytki leśne.

Najwyższym udziałem użytków rolnych w ogólnej powierzchni wyróżniają się gminy wiejskie:

- Sulików – 73,2%,
- Siekierczyn – 72,6%,
- Zgorzelec – 71,3%,
- Lubań – 70,0%.

Z drugiej strony jednak w trzech gminach udział użytków rolnych nie przekracza 10% (Szklarska Poręba – 5,3%, Osiecznica – 7,5%, Węgliniec – 9,2%).

Znaczne zróżnicowanie dotyczy również udziału użytków leśnych. O ile bowiem w ośmiu gminach lasy zajmują ponad połowę ich obszaru, w tym w dwóch więcej niż 80% (Szklarska Poręba – 84,7%, Węgliniec – 82,2%), to w grupie gmin, w których użytki leśne nie zajmują nawet 10 % ich powierzchni znajdują się trzy miasta (Zgorzelec – 3,3%, Lubań – 4,8%, Zawidów – 5,3%).

Istotne miejsce w przestrzeni gmin zajmują ponadto tereny osiedlowe i komunikacyjne. Ich udział jest na ogół większy w miastach, mniejszy zaś w gminach wiejskich. Tereny osiedlowe obejmują tereny przemysłowe, mieszkaniowe, tereny zabudowy o innym przeznaczeniu (zwłaszcza usługowym), tereny zieleni i tereny niezabudowane, lecz znajdujące się w strefie zainwestowania osiedlowego. Przeciętnie w skali województwa zajmują one jedynie 3,9% jego obszaru, lecz w czterech miastach stanowią ponad 20% (Zgorzelec – 31,8%, Bolesławiec – 27,4%, Lubań – 24,2%, Kamienna Góra – 20,5%), a w gminie Osiecznica i Węgliniec tereny te nie zajmują nawet 1%.

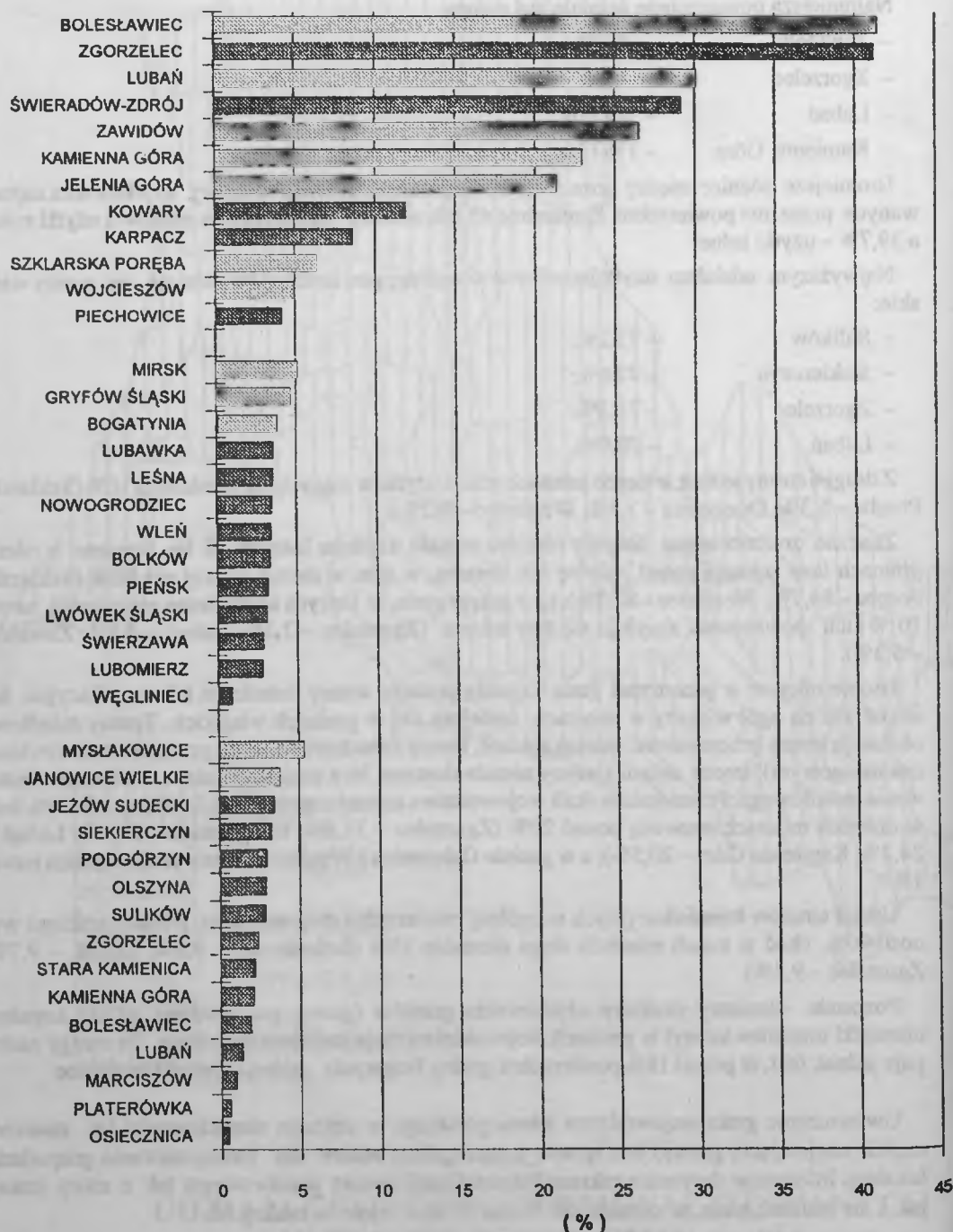
Udział terenów komunikacyjnych w ogólnej powierzchni województwa jeleniogórskiego wynosi 4,0%, choć w trzech miastach sięga niemalże 10% (Bolesławiec – 9,8%, Lubań – 9,7%, Zgorzelec – 9,4%).

Pozostałe elementy struktury użytkowania gruntów (grunty pod wodami, użytki kopalne, nieużytki oraz inne tereny) w gminach województwa mają mniejsze znaczenie. Na uwagę zasługuje jednak fakt, iż ponad 18% powierzchni gminy Bogatynia zajmują tereny kopalniane.

Uwłaszczenie gmin województwa jeleniogórskiego w zakresie nieruchomości (w znacznej części obejmującej grunty) jest sprawą o szczególnej wadze dla funkcjonowania gospodarki lokalnej. Informacje dotyczące zakresu komunalizacji mienia państwowego, tak z mocy prawa jak i na wniosek gmin, w okresie do końca 1993 r. ujęto w tablicy 10.

Mienie państwowe, należące uprzednio do rad narodowych i terenowych organów administracji państwowej stopnia podstawowego oraz podporządkowanych im przedsiębiorstw, zakładów i innych jednostek organizacyjnych, od dnia 27 maja 1990 roku stało się z mocy prawa mieniem komunalnym.

Uporządkowanie gmin według udziału gruntów skomunalizowanych w powierzchni gmin

Tabl. 10. Zakres komunalizacji mienia w gminach województwa jeleniogórskiego według stanu na koniec 1993 roku

Gminy	Komunalizacja mienia z mocy prawa		Komunalizacja mienia na wniosek gminy		
	powierz- chnia gruntów w ha	liczba wydanych decyzji	powierz- chnia gruntów w ha	liczba wydanych decyzji pozytywnych	negatywnych
WOJEWÓDZTWO	16139,9	2311	347,9	215	32
GMINY MIEJSKIE					
Bolesławiec	914,9	64	30,6	10	—
Jelenia Góra	1831,5	331	44,0	51	3
Kamienna Góra	408,2	80	5,7	16	2
Karpacz	327,5	168	0,9	1	1
Kowary	447,6	15	—	—	1
Lubań	485,0	44	1,2	3	4
Piechowice	265,9	60	1,4	5	1
Szklarska Poręba	474,5	26	6,0	7	4
Świeradów Zdrój	606,2	11	0,2	2	1
Wojcieszków	161,9	26	—	—	—
Zawidów	161,5	6	—	—	—
Zgorzelec	653,3	77	0,1	1	1
GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE					
Bogatynia	523,7	213	5,2	6	—
Bolków	510,2	46	0,8	1	—
Gryfów Śląski	308,8	49	1,9	6	—
Leśna	337,9	58	35,4	9	—
Lubawka	484,7	64	11,7	15	8
Lubomierz	365,6	59	1,2	6	—
Lwówek Śląski	744,5	104	13,0	10	—
Mirsk	479,6	35	—	1	—
Nowogrodzic	616,5	33	2,3	5	—
Pieńsk	350,4	16	7,9	2	4
Świerzawa	452,7	30	3,3	6	—
Węgliniec	284,8	35	21,0	7	—
Wleń	291,6	28	1,5	1	—
GMINY WIEJSKIE					
Bolesławiec	495,0	34	57,1	3	—
Janowice Wielkie	223,0	18	0,6	1	—
Jezów Sudecki	329,3	22	—	—	1
Kamienna Góra	321,0	114	14,7	14	—
Lubań	195,1	38	0,3	2	—
Marciszów	51,2	28	29,9	3	1
Mysłakowice	466,9	46	5,8	4	—
Olszyna	137,5	40	0,2	1	—
Osiecznica	203,6	3	—	1	—
Platerówka	29,5	5	—	—	—
Podgórzyn	245,8	74	—	1	—
Siekierczyn	163,5	40	—	—	—
Stara Kamienica	230,0	52	8,3	2	—
Sulików	271,2	25	0,3	1	—
Zgorzelec	288,3	94	35,4	11	—

Źródło: Materiały Wydziału Geodezji, Kartografii i Gospodarki Gruntami Urzędu Wojewódzkiego w Jeleniej Górze

Procedura komunalizacji mienia państwowego z mocy prawa wymagała jednak usankcjonowania prawnego.

Do końca 1993 roku wydano łącznie 2311 decyzji uznających prawo własności gmin wobec gruntów o powierzchni 16139,9 ha. W stosunku do 1992 r. liczba decyzji wzrosła o 256, zaś skomunalizowany z mocy prawa areal gruntów powiększył się o 1508,7 ha. Spośród gmin, w których w 1993 r. trwała procedura komunalizacji mienia państwowego z mocy prawa, największe co do powierzchni grunty nabyły gminy:

– Jelenia Góra	– 612,6 ha,
– Kamienna Góra (M)	– 368,8 ha,
– Bolesławiec (M)	– 178,7 ha.

Większość gmin zakończyła proces komunalizacji z mocy prawa w 1992 r. Część z nich uczyniła to w 1993 r. przejmując niewielkie, kończące ten proces, powierzchnie gruntów.

Powierzchnia skomunalizowanych z mocy prawa gruntów, według stanu na koniec 1993 r., stanowi jednak zaledwie 3,7% ogólnego obszaru województwa jeleniogórskiego. Zróżnicowanie zakresu komunalizacji gruntów w poszczególnych gminach jest znaczne. Najwyższe udziały gruntów skomunalizowanych z mocy prawa w powierzchni ogólnej mają miasta:

– Zgorzelec	– 41,2%,
– Bolesławiec	– 40,1%,
– Lubań	– 30,1%,
– Świeradów Zdrój	– 29,2%,
– Zawidów	– 26,6%.

Na wniosek gminy mogą być jej przekazane również inne elementy mienia państwowego, jeżeli są one związane z realizacją przez gminę swoich zadań. Do końca 1993 roku w sprawach przekazania mienia na wniosek gminy wydano 247 decyzji, w tym 215 pozytywnych. W ciągu 1993 r. na wniosek 31 gmin przekazano im grunty o łącznej powierzchni 145,1 ha, przy czym największej gminom:

– Bolesławiec (W)	– 57,0 ha,
– Bolesławiec (M)	– 28,0 ha,
– Jelenia Góra	– 13,9 ha,

Należy wskazać, że na dotychczasowy przebieg procesu komunalizacji mienia państwowego w województwie jeleniogórskim niepośledni wpływ ma nie tylko rozbudowana procedura w tym zakresie, lecz również liczne rozbieżności między stanem prawnym i faktycznym nieruchomości w poszczególnych gminach.

Z procesem komunalizacji gruntów w poszczególnych gminach województwa jeleniogórskiego wiąże się obrót gruntami Państwowego Funduszu Ziemi. Zakres i strukturę obrotu gruntami PFZ w gminach województwa jeleniogórskiego prezentuje tablica 11. Stan zasobów PFZ zmniejszył się w ciągu 1993 r. z 32409,0 ha do 21903,3 ha, tj. o 32,4%. Powierzchnia gruntów PFZ uległa zwiększeniu jedynie w 2 gminach (Jelenia Góra, Mirsk), i to w niewielkim zakresie.

Tabl. 11. Obrót gruntami PFZ w gminach województwa jeleniogórskiego w 1993 roku.

Gminy	Stan w dniu 1.01.93r. w ha	Przychody		Rozchody				Stan w dniu 31.12.93r. w ha
		ogółem w ha	w tym gospo- darstwa przekaza- ne za emerytu- rę lub rentę	ogółem w ha	w tym			
					grunty wyłączone wskutek ich komu- nalizacji ^{a/}	grunty przekaza- ne do zasobów A.Wi.R. Skarbu Państwa ^{a/}	grunty leśne, lasy i przezna- czone do zalesienia przekaza- ne pod ZLP ^{a/}	
WOJEWÓDZ- TWO	32409,0	234,5	35,9	10740,2	1001,0	9005,8	340,0	21903,3
GMINY MIEJSKIE								
Bolesławiec	68,3	-	-	65,0	65,0	-	-	3,3
Jelenia Góra	261,1	48,7	-	26,8	12,8	8,7	-	283,0
Kamienna Góra	468,4	-	-	83,9	37,1	45,8	-	384,5
Karpacz	43,2	-	-	1,3	-	-	-	41,9
Kowary	116,9	-	-	11,3	-	11,3	-	105,6
Lubań	169,4	-	-	16,0	7,3	-	-	153,4
Piechowice	242,4	-	-	40,0	2,9	34,0	3,1	202,4
Szklarska Poręba	31,2	-	-	-	-	-	-	31,2
Świeradów Zdrój	136,6	-	-	-	-	-	-	136,6
Wojcieszów	334,7	-	-	15,0	-	-	4,5	319,7
Zawidów	120,4	-	-	-	-	-	-	120,4
Zgorzelec	54,1	-	-	42,0	40,3	1,7	-	12,1
GMINY MIEJSKO- WIEJSKIE								
Bogatynia	1319,2	-	-	97,2	63,2	34,0	-	1222,0
Bolków	1251,2	-	-	771,9	75,7	634,7	26,1	479,3
Gryfów Śląski	741,0	-	-	43,0	12,6	11,5	-	698,0
Leśna	1088,2	-	-	86,2	1,7	34,0	-	1002,0
Lubawka	3063,4	7,0	-	2186,3	47,4	2063,0	65,3	884,1
Lubomierz	1250,7	-	-	41,5	0,1	7,4	34,0	1209,2
Lwówek Śląski	3270,0	32,0	32,0	541,0	20,0	521,0	-	2761,0
Mirsk	1470,0	118,0	-	117,0	3,0	78,0	12,0	1471,0
Nowogrodziec	1672,4	0,5	-	1401,1	21,5	1330,6	25,0	271,8
Pieńsk	740,0	-	-	410,0	1,8	408,2	-	330,0
Świerzawa	953,2	-	-	461,2	10,6	404,1	20,3	492,0
Węgliniec	939,6	3,9	3,9	37,9	26,5	11,4	-	905,6
Wleń	729,0	-	-	18,4	-	4,9	6,0	710,6
GMINY WIEJSKIE								
Bolesławiec	1155,8	-	-	470,0	290,6	117,5	14,6	685,8
Janowice Wielkie	332,0	-	-	91,0	-	66,5	-	241,0
Jezów Sudecki	589,0	-	-	83,0	76,1	6,9	-	506,0
Kamienna Góra	2258,7	-	-	136,2	39,7	86,6	7,7	2122,5
Lubań	717,6	16,0	-	569,6	39,5	490,9	8,4	164,0
Marciszów	1092,0	-	-	846,7	10,3	807,0	16,6	245,3
Mysłakowice	288,0	-	-	144,0	7,0	123,2	-	144,0
Olszyna	219,0	-	-	47,0	29,6	5,8	-	172,0
Osiecznica	1216,3	4,3	-	887,2	10,6	823,7	37,2	333,4
Płaterówka	380,0	-	-	296,3	-	283,0	13,3	83,7

Tabl. 11. Obrót gruntami PFZ w gminach województwa jeleniogórskiego w 1993 roku. (dok.)

Gminy	Stan w dniu 1.01.93r. w ha	Przychody		Rozchody				Stan w dniu 31.12.93r. w ha
		ogółem w ha	w tym gospo- darstwa przekaza- ne za emerytu- rę lub rentę	ogółem w ha	w tym			
					grunty wyłączone wskutek ich komu- nalizacji ^{a/}	grunty przekaza- ne do zasobów A.Wi.R. Skarbu Państwa ^{a/}	grunty leśne, lasy i przezna- czone do zalesienia przekaza- ne pod ZLP ^{a/}	
Podgórzyn	170,0	-	-	90,0	24,0	66,0	-	80,0
Siekierczyn	490,0	-	-	354,2	-	314,2	29,2	135,8
Stara Kamienica	629,5	-	-	54,3	10,0	44,3	-	575,2
Sulików	1123,0	-	-	41,0	0,7	23,6	16,7	1082,0
Zgorzelec	1213,5	4,1	-	115,7	13,4	102,3	-	1101,9

a/ Przyjęto wyłącznie grunty, dla których wydana została decyzja Wojewody

Spośród 10740,2 ha trwale rozdysponowanych gruntów PFZ w ub.r., 1001,0 ha (9,3%) zostało skomunalizowanych, 9005,8 ha (83,8%) przekazano Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa, a 340,0 ha (2,2%) Zarządowi Lasów Państwowych. Największe rozchody gruntów PFZ w 1993 r. nastąpiły w gminach miejsko-wiejskich (łącznie 6212,7 ha, czyli ponad 57,8% ogólnych rozchodów w województwie), a w tym przede wszystkim w gminach: Lubawka (2186,3 ha) i Nowogrodziec (1401,1 ha).

W końcu 1993 roku największa powierzchnia gruntów PFZ znajdowała się w gminach: Lwówek Śląski – 2761,0 ha i Kamienna Góra (W) – 2122,5 ha, najmniejsza w miastach: Bolesławiec – 3,3 ha i Zgorzelec – 12,1 ha.

Obrót gruntami Państwowego Funduszu Ziemi jest więc nadal istotnym elementem gospodarki gruntami w województwie jeleniogórskim.

Syntetycznym narzędziem organizowania przestrzeni gmin dla różnorodnych potrzeb wspólnoty samorządowej i jednostek gospodarczych są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Wobec istotnych zmian systemu prawnego w ostatnim okresie, ustawa o planowaniu przestrzennym w obowiązującym od 1984 roku kształcie pozostaje w wyraźnej sprzeczności z wymaganiami nowego ładu gospodarczego.

3.3 . Wybrane elementy infrastruktury komunalnej.

Infrastruktura komunalna nabiera coraz większej wagi w rozwoju gmin, poszczególnych miast i miejscowości wiejskich. Od stopnia rozwoju i sprawności funkcjonowania urządzeń infrastrukturalnych zależy w dużej mierze efektywność lokalnej gospodarki oraz poziom warunków bytowych ludności. Wśród zadań własnych wymienianych w art.7 ust.1 Ustawy o samorządzie terytorialnym niepoślednie miejsce nadano właśnie sprawom infrastruktury komunalnej tzn.:

- wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i utylizacji odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą,
- gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego,
- lokalnego transportu zbiorowego.

Nie wszystkie te zadania mają charakter obligatoryjny dla samorządowych władz lokalnych.

System zaopatrzenia w wodę stanowi jeden z ważniejszych elementów infrastrukturalnego wyposażenia gmin i jest ściśle związany z systemem odprowadzania, a także oczyszczania ścieków. Stan urządzeń komunalnych w tym zakresie w gminach województwa jeleniogórskiego ukazuje tablica 12.

Długość sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w poszczególnych gminach wykazuje istotne zróżnicowanie. W gminie Platerówka nie istnieje w ogóle sieć wodociągowa i kanalizacyjna. W części gmin uwidacznia się pewien stopień niedorozwoju sieci kanalizacyjnej, a w pięciu gminach wiejskich (Janowice Wielkie, Kamienna Góra, Marciszów, Platerówka, Stara Kamienica) nie ma tego rodzaju urządzeń.

W 1993 r. odbiorcom z terenu województwa jeleniogórskiego dostarczono ogółem 29374,7 dam³ wody, w tym 71,3% gospodarstw domowym. W porównaniu z 1992 r., ilość wody przeznaczanej na zaopatrzenie ludności miejskiej i wiejskiej regionu w 1993 roku była większa o 5,3%.

Podkreślić należy również, że w gminach wiejskich województwa nie funkcjonują komunalne oczyszczalnie ścieków, a w pozostałych gminach, zarówno liczba jak i przepustowość oczyszczalni, nie jest wystarczająca. Wśród 29 obiektów tego typu działających na terenie województwa jeleniogórskiego, sześć stanowią oczyszczalnie mechaniczne, a pozostałe 23 to oczyszczalnie biologiczne, których łączna przepustowość wynosiła w 1993 roku 109052 m³/d. Zarówno mechaniczne jak i biologiczne komunalne oczyszczalnie ścieków są w różnym stopniu obciążone.

Procesom oczyszczania poddanych zostało 62,4% z ilości prawie 33,8 tys. dam³ ścieków komunalnych odprowadzanych kanalizacją, w tym ponad 80% oczyszczono metodą biologiczną.

Gospodarka wodno-ściekowa we wszystkich gminach województwa jeleniogórskiego nie stanowi obecnie kompleksowego, a przy tym sprawnego systemu. Poza uciążliwym przemysłem jest to niewątpliwie jeden z głównych czynników znacznego zanieczyszczenia wód powierzchniowych.

Tabl. 12. Urządzenia gospodarki wodno-ściekowej w gminach województwa

Tabl. 12. Urządzenia gospodarki wodno-ściekowej w gminach województwa

Gminy	Długość sieci w km		Komunalne oczyszczalnie ścieków			
	wodociągowej rozdzielczej ^a /	kanalizacyjnej ^{a/b/}	mechaniczne		biologiczne	
			liczba	przepustowość w m ³ /d	liczba	przepustowość w m ³ /d
WOJEWÓDZTWO	1505,6	551,0	6	11262	23	97790
GMINY MIEJSKIE						
Bolesławiec	81,9	81,0	–	–	2	18488
Jelenia Góra	190,2	119,1	1	84	5	25878
Kamienna Góra	55,9	41,8	1	7500	–	–
Karpacz	20,3	8,7	–	–	2	632
Kowary	22,8	13,4	–	–	2	5060
Lubań	34,8	17,1	–	–	1	9100
Piechowice	60,4	2,1	–	–	–	–
Szklarska Poręba	60,7	20,9	–	–	2	2800
Świeradów Zdrój	6,2	2,9	–	–	–	–
Wojcieszków	8,7	11,1	–	–	1	705
Zawidów	11,9	10,1	–	–	1	325
Zgorzelec	58,7	45,7	1	1300	1	19500
GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE						
Bogatynia	114,0	31,7	1	380	1	5000
Bolków	40,4	21,8	–	–	1	4500
Gryfów Śląski	21,8	18,6	–	–	–	–
Leśna	17,0	5,0	–	–	3	190
Lubawka	38,2	18,5	–	–	1	5612
Lubomierz	16,4	3,8	–	–	–	–
Lwówek Śląski	81,4	16,1	–	–	–	–
Mirsk	15,8	7,3	1	598	–	–
Nowogrodziec	77,7	3,5	–	–	–	–
Pieńsk	32,6	11,7	1	1400	–	–
Świerzawa	25,9	9,8	–	–	–	–
Węgliniec	62,7	5,6	–	–	–	–
Wleń	18,5	8,7	–	–	–	–
GMINY WIEJSKIE						
Bolesławiec	95,1	2,2	–	–	–	–
Janowice Wielkie	11,7	–	–	–	–	–
Jeżów Sudecki	16,6	1,1	–	–	–	–
Kamienna Góra	44,5	–	–	–	–	–
Lubań	9,9	1,1	–	–	–	–
Marciszów	28,4	–	–	–	–	–
Mysłakowice	5,0	3,4	–	–	–	–
Olszyna	17,2	0,6	–	–	–	–
Osiecznica	24,8	0,5	–	–	–	–
Platerówka	–	–	–	–	–	–
Podgórzyn	46,6	1,4	–	–	–	–
Siekierczyn	7,5	1,7	–	–	–	–
Stara Kamienica	1,5	–	–	–	–	–
Sulików	8,0	1,8	–	–	–	–
Zgorzelec	13,9	1,2	–	–	–	–

^{a/} Bez przyłączy prowadzących do budynków i innych obiektów. ^{b/} Sieć ogólnospławna i na ścieki gospodarcze.

jeleniogórskiego w 1993 r.

Ścieki komunalne w dam ³				Woda dostarczana odbiorcom w dam ³		Gminy
odprowa- dzane kanalizacją miejską	z tego			ogółem	w tym gospod. domowym	
	oczyszczane ^{c/}	w tym biologicznie	nie oczyszczane			
33781	21074	17012	12707	29374,7	20931,7	WOJEWÓDZTWO GMINY MIEJSKIE
3331	2243	2243	1088	3799,0	3472,0	Bolesławiec
12320	6538	6532	5782	6443,6	4261,0	Jelenia Góra
4559	2775	-	1784	1754,3	1270,3	Kamienna Góra
242	242	242	-	677,1	324,7	Karpacz
2043	1558	1558	485	747,8	557,0	Kowary
1918	1261	1261	657	1129,5	688,1	Lubań
-	-	-	-	371,7	282,2	Piechowice
546	297	297	249	672,6	252,1	Szklarska Poręba
-	-	-	-	198,6	164,2	Świeradów Zdrój
183	13	13	170	153,8	92,6	Wojcieszków
96	96	96	-	297,9	231,3	Zawidów
3822	3329	2727	493	3462,5	2777,9	Zgorzelec
						GMINY MIEJSKO- WIEJSKIE
4721	2722	2043	1999	7764,3	5170,0	Bogatynia
2574	1629	1593	945	2430,9	1103,3	Bolków
438	220	220	218	378,8	320,7	Gryfów Śląski
-	-	-	-	498,9	433,3	Leśna
39	30	30	9	301,0	253,7	Lubawka
1027	200	200	827	583,7	479,7	Lubomierz
-	-	-	-	178,6	147,9	Lwówek Śląski
-	-	-	-	776,0	659,0	Mirsk
179	179	-	-	317,5	184,0	Nowogrodziec
-	-	-	-	330,0	239,0	Pieńsk
464	464	-	-	896,4	549,9	Świerzawa
-	-	-	-	130,8	123,5	Węgliniec
-	-	-	-	807,4	553,7	Wleń
-	-	-	-	134,3	122,3	
						GMINY WIEJSKIE
-	-	-	-	313,0	234,0	Bolesławiec
-	-	-	-	58,4	34,1	Janowice Wielkie
-	-	-	-	176,6	175,3	Jeżów Sudecki
-	-	-	-	91,6	91,6	Kamienna Góra
-	-	-	-	33,2	33,2	Lubań
-	-	-	-	229,2	140,0	Marciszów
-	-	-	-	258,8	151,1	Mysłakowice
-	-	-	-	215,8	140,1	Olszyna
-	-	-	-	49,9	49,9	Osiecznica
-	-	-	-	-	-	Platerówka
-	-	-	-	275,1	138,6	Podgórzyn
-	-	-	-	32,2	32,2	Siekierczyn
-	-	-	-	2,0	2,0	Stara Kamienica
-	-	-	-	119,0	119,0	Sulików
-	-	-	-	47,2	47,2	Zgorzelec

^{c/} Bez wód opadowych i infiltracyjnych

Istotnym elementem infrastruktury komunalnej w gminach regionu są urządzenia gospodarki ciepłej. Ogrzewnictwo opiera się głównie na zdecentralizowanym systemie dostaw energii ciepłej, lecz ze względów ekonomicznych oraz ochrony środowiska zaznacza się, zwłaszcza w miastach, stopniowy rozwój systemu sieciowego. W 1993 roku jednostki gospodarki komunalnej i mieszkaniowej (państwowe, gminne i spółdzielnie mieszkaniowe) eksploatowały łącznie 366 kotłowni, długość rozdzielczych sieci ciepłych wyniosła 56,2 km. Odbiorcom dostarczono w ciągu roku 2519,9 TJ energii ciepłej, w tym prawie 94% na cele komunalno-bytowe. Ogólna powierzchnia lokali mieszkalnych centralnie ogrzewanych w końcu 1993 roku wynosiła 2069,3 tys.m², z czego 558,8 tys.m² w komunalnej substancji mieszkaniowej.

O sprawności funkcjonowania elementów infrastruktury komunalnej decyduje w istotnej mierze system ich organizacji i zarządzania. Należy zatem wskazać, iż w 1993 roku w dalszym ciągu trwało postępowanie dotyczące komunalizacji mienia wojewódzkiego przedsiębiorstwa wodociągów i kanalizacji oraz przedsiębiorstw energetyki ciepłej.

Do właściwości organów gmin, jako zadanie własne, należy zgodnie z art.1 ust.28 pkt. d-f ustawy "kompetencyjnej", nie tylko planowanie i finansowanie budowy, modernizacji, utrzymania i ochrony dróg gminnych oraz lokalnych miejskich, lecz również zarządzanie siecią tych dróg. Zalicza się do nich, stosownie do zapisów art.7 ust.1 ustawy o drogach publicznych (Dz.U. 1985 nr 14, poz.60 z późniejszymi zmianami), drogi stanowiące uzupełniającą (wobec dróg krajowych i wojewódzkich) sieć służącą miejscowym potrzebom (z wyłączeniem dróg zakładowych).

Stan sieci dróg gminnych i lokalnych miejskich w województwie jeleniogórskim w roku 1993 ukazuje tabl. 13.

Tabl. 13. Sieć dróg gminnych i lokalnych miejskich w woj. jeleniogórskim w 1993 r.
Stan w dniu 31 XII

Gminy	Drogi gminne i lokalne miejskie w km		Drogi o nawierzchni twardej ulepszonej w % ogółu
	ogółem	w tym o nawierzchni twardej ulepszonej	
WOJEWÓDZTWO	2667	923	34,6
GMINY MIEJSKIE			
Bolesławiec	37	36	97,3
Jelenia Góra	178	98	55,1
Kamienna Góra	17	16	94,1
Karpacz	54	50	92,6
Kowary	35	34	97,1
Lubań	18	14	77,8
Piechowice	30	18	60,0
Szklarska Poręba	52	49	94,2
Świeradów Zdrój	67	8	11,9
Wojcieszków	10	8	80,0
Zawidów	13	10	76,9
Zgorzelec	57	41	71,9
GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE			
Bogatynia	68	28	41,2
Bolków	682	59	8,7
Gryfów Śląski	22	22	100,0
Leśna	73	12	16,4
Lubawka	36	20	55,6
Lubomierz	70	29	41,4

Tabl. 13. Sieć dróg gminnych i lokalnych miejskich w woj. jeleniogórskim w 1993 r. (dok.)

Gminy	Drogi gminne i lokalne miejskie w km		Drogi o nawierzchni twardej ulepszonej w % ogółu
	ogółem	w tym o nawierzchni twardej ulepszonej	
Lwówek Śląski	63	47	74,6
Mirsk	28	17	60,7
Nowogrodzic	155	34	21,9
Pieńsk	30	10	33,3
Świerzawa	34	19	55,9
Węgliniec	66	1	1,5
Wleń	37	14	37,8
GMINY WIEJSKIE			
Bolesławiec	76	48	63,2
Janowice Wielkie	141	27	19,1
Jezów Sudecki	17	10	58,8
Kamienna Góra	68	23	33,8
Lubań	42	14	33,3
Marciszów	21	3	14,3
Mysłakowice	77	32	41,6
Olszyna	21	8	38,1
Osiecznica	51	10	19,6
Platerówka	19	2	10,5
Podgórzyn	56	17	30,4
Siekierczyn	35	12	34,3
Stara Kamienica	40	1	2,5
Sulików	24	11	45,8
Zgorzelec	47	11	23,4

Łączna długość dróg tej kategorii w gminach regionu jeleniogórskiego wynosi 2667 km, z tego 34,6% stanowią drogi o nawierzchni twardej ulepszonej. Najbardziej rozwinięta sieć dróg gminnych i lokalnych miejskich związana jest z obszarem gmin Bolków (682 km), Jelenia Góra (178 km), Nowogrodzic (155 km) i Janowice Wielkie (141 km). Najkrótszą zaś ich siecią dysponują miasta Wojcieszów (10 km) i Zawidów (13 km). Stan nawierzchni dróg gminnych i lokalnych miejskich jest wyraźnie zróżnicowany. Do gmin w których udział dróg o nawierzchni twardej ulepszonej jest największy należą:

- Gryfów Śląski - 100,0%,
- Bolesławiec (M) - 97,3%,
- Kowary - 97,1%.

Z drugiej zaś strony do gmin, w których drogi tej kategorii wyróżniają się szczególnie niekorzystnym stanem nawierzchni zaliczyć należy:

- Węgliniec - 1,5% długości tych dróg ma ulepszoną nawierzchnię,
- Stara Kamienica - 2,5%.

Zarówno długość sieci dróg gminnych i lokalnych miejskich jak i stan ich nawierzchni wyznaczają bezpośrednio skalę zadań władz lokalnych w tym zakresie. Należy zatem wskazać, iż w roku 1993 na utrzymanie tych dróg oraz obiektów mostowych wydatkowano łącznie 62.682 mln zł.

Elementem o dużym znaczeniu w zaspokajaniu potrzeb przewozowych ludności jest zbiorowa komunikacja miejska, obsługująca trzy miasta (Jelenia Góra, Piechowice, Bolesławiec) oraz, niejako wbrew swej nazwie, wiele sąsiednich miejscowości wiejskich. Łączna długość stałych autobusowych linii komunikacyjnych wyniosła w końcu 1993 roku 463 km, w tym w rejonie

Jeleniej Góry 314 km. Najbardziej rozbudowany układ tras komunikacji miejskiej posiada Jelenia Góra (61 km) oraz Bolesławiec (51 km). Należy jednak zaznaczyć, iż 126 km spośród 259 km ogólnej długości tras komunikacyjnych dotyczy terenów wiejskich. Autobusami komunikacji miejskiej w województwie jeleniogórskim w 1993 roku przewieziono łącznie 23,0 mln pasażerów, z tego w rejonie Jeleniej Góry 18,3 mln, a w rejonie Bolesławca 4,7 mln.

Ogólnie biorąc, wyposażenie gmin regionu jeleniogórskiego w urządzenia infrastruktury komunalnej wykazuje duże zróżnicowanie. Dotyczy to zarówno ich stanu jak i stopnia dostosowania do zgłaszanych ze strony ludności potrzeb.

3.4. Mieszkalnictwo

Rozmiary zasobów mieszkaniowych i dynamika ich wzrostu kształtują się pod wpływem przyrostu liczby nowych mieszkań i ich ubytków, powodowanych przez różne czynniki. Na podstawie art.25 ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 roku "Prawo lokalowe", zarząd państwowymi zasobami mieszkaniowymi należał do terenowych organów administracji państwowej stopnia podstawowego (o właściwości szczególnej do spraw mieszkaniowych). W tej sytuacji komunalizacja państwowych zasobów mieszkaniowych sprowadziła się do nabycia przez gminy tej części mienia państwowego na mocy prawa. Udział tych zasobów mieszkaniowych w gminach województwa jeleniogórskiego jest zróżnicowany, co obrazuje tablica 14.

O ile w 1988 roku (NSP) udział komunalnych zasobów mieszkaniowych wynosił w skali województwa 38,9%, to w 1993 roku mieszkania komunalne stanowiły 36,3% ogółu mieszkań. Nastąpił jednak nie tylko spadek udziału tej części zasobów, lecz również zmniejszenie się ich liczby (z 58619 do 57860 mieszkań, tj. o niemal 1,3%).

W 1993 roku mieszkania komunalne stanowiły największą część ogółu zasobów mieszkaniowych w następujących gminach miejskich:

– Wojcieszów	– 71,5%,
– Kamienna Góra	– 61,4%,
– Kowary	– 59,0%.

W czterech gminach wiejskich udział komunalnej substancji mieszkaniowej nie był większy od 5%. Do grupy tych gmin należą:

– Platerówka	– 2,4%,
– Zgorzelec	– 3,9%,
– Lubań	– 4,4%,
– Bolesławiec	– 4,8%.

Należy również wskazać, iż przeciętne mieszkanie komunalne obejmuje jedynie 51,7 m² powierzchni użytkowej i składa się z 2,91 izb, podczas gdy wielkości średnie dla ogółu zasobów województwa wynoszą odpowiednio 61,8 m² i 3,53 izby.

Jedną z przyczyn uszczuplania się rozmiarów komunalnej substancji mieszkaniowej jest sprzedaż mieszkań ich najemcom lub innym osobom. W końcu 1993 roku mieszkania użytkowane przez osoby fizyczne na prawach własności, znajdujące się jednak w budynkach stanowiących własność komunalną, posiadały powierzchnię użytkową wynoszącą ponad 211,2 tys.m². Niemal 32% takich mieszkań (1082 z ogólnej liczby 3387) znajdowało się w Jeleniej Górze. Dane

Tabl. 14. Zasoby mieszkaniowe w gminach woj. jeleniogórskiego w 1993 r.
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie a – mieszkania b – izby c – powierzchnia użytkowa mieszkań w m ²		Zasoby mieszkaniowe			Udział zasobów komunalnych w % ogółu	
		ogółem	w tym komunalne			
			razem	własnościowe		
WOJEWÓDZTWO		a	159212	57860	3387	36,3
		b	562271	168405	10702	30,0
		c	9847272	2994146	211175	30,4
GMINY MIEJSKIE						
Bolesławiec		a	13520	5182	440	38,3
		b	45969	15117	1413	32,9
		c	745497	247554	23696	33,2
Jelenia Góra		a	30173	13306	1082	44,1
		b	103670	41847	3151	40,4
		c	1761475	760518	73436	43,2
Kamienna Góra		a	7557	4638	140	61,4
		b	22012	10774	480	48,9
		c	372442	212049	8648	56,9
Karpacz		a	2050	978	59	47,7
		b	7174	2267	130	31,6
		c	126097	40859	3702	32,4
Kowary		a	4010	2367	105	59,0
		b	13221	6458	377	48,8
		c	222604	117470	5928	52,8
Lubań		a	7654	3557	326	46,5
		b	26027	10483	1034	40,3
		c	430917	177716	19364	41,2
Piechowice		a	2318	929	20	40,1
		b	8200	2668	69	32,5
		c	146011	57877	1108	39,6
Szklarska Poręba		a	2722	1001	28	36,8
		b	9442	2892	121	30,6
		c	166230	58267	2151	35,1
Świeradów Zdrój		a	1609	489	28	30,4
		b	5691	1211	100	21,3
		c	105126	25429	1787	24,2
Wojcieszków		a	1312	938	30	71,5
		b	4066	2639	72	64,9
		c	71879	45117	1260	62,8
Zawidów		a	1427	639	12	44,8
		b	4944	1909	38	38,6
		c	83199	30567	660	36,7
Zgorzelec		a	11228	3497	615	31,1
		b	38818	11335	2137	29,2
		c	639856	189981	38516	29,7

Tabl. 14. Zasoby mieszkaniowe w gminach woj. jeleniogórskiego w 1993 r. (cd.)

Wyszczególnienie a – mieszkania b – izby c – powierzchnia użytkowa mieszkań w m ²		Zasoby mieszkaniowe			Udział zasobów komunalnych w % ogółu
		ogółem	w tym komunalne		
			razem	własnościowe	
GMINY MIEJSKO- WIEJSKIE					
Bogatynia	a	7812	2734	11	35,0
	b	27719	8727	35	31,5
	c	454749	139817	335	30,7
Bolków	a	3407	1256	47	36,9
	b	11963	3537	167	29,6
	c	224522	81278	2948	36,2
Gryfów Śląski	a	3448	1213	45	35,2
	b	12414	3287	135	26,5
	c	224944	56053	2414	24,9
Leśna	a	3518	1603	40	45,6
	b	12211	4865	110	39,8
	c	217958	84325	1774	38,7
Lubawka	a	3960	1897	45	47,9
	b	12536	4937	157	39,4
	c	229104	89081	2667	38,9
Lubomierz	a	1917	397	–	20,7
	b	7344	1206	–	16,4
	c	144510	20280	–	14,0
Lwówek Śląski	a	5532	1600	31	28,9
	b	20463	4827	98	23,6
	c	373254	78438	2374	21,0
Mirsk	a	3014	908	20	30,1
	b	11050	2539	87	23,0
	c	208101	41283	1250	19,8
Nowogrodziec	a	3660	362	1	9,9
	b	15805	1064	3	6,7
	c	277723	18415	60	6,6
Pieńsk	a	2851	950	15	33,3
	b	10693	2808	54	26,3
	c	183868	47801	921	26,0
Świerzawa	a	2353	717	11	30,5
	b	8971	2207	28	24,6
	c	173160	40492	817	23,4
Węgliniec	a	2858	839	22	29,4
	b	10550	2531	77	24,0
	c	179462	42087	1743	23,5
Wleń	a	1556	435	62	28,0
	b	5812	1304	160	22,4
	c	111489	21810	4469	19,6

Tabl. 14. Zasoby mieszkaniowe w gminach woj. jeleniogórskiego w 1993 r. (dok.)

Wyszczególnienie a – mieszkania b – izby c – powierzchnia użytkowa mieszkań w m ²		Zasoby mieszkaniowe			Udział zasobów komunalnych w % ogółu
		ogółem	w tym komunalne		
			razem	własnościowe	
GMINY WIEJSKIE					
Bolesławiec	a	2888	138	1	4,8
	b	12118	432	2	3,6
	c	228102	8239	47	3,6
Janowice Wielkie	a	1234	464	6	37,6
	b	4202	1220	22	29,0
	c	81320	28134	319	34,6
Jeżów Sudecki	a	1598	217	20	13,6
	b	6442	655	50	10,2
	c	124276	11640	1105	9,4
Kamienna Góra	a	2339	457	12	19,5
	b	7800	1258	34	16,1
	c	151519	21731	570	14,3
Lubań	a	1669	73	7	4,4
	b	7430	221	24	3,0
	c	138760	4419	443	3,2
Marciszów	a	1629	364	3	22,3
	b	5013	933	9	18,6
	c	95628	17207	227	18,0
Mysłakowice	a	3108	1237	52	39,8
	b	10260	3150	159	30,7
	c	190198	56481	3380	29,7
Olszyna	a	2134	701	13	32,8
	b	7605	1997	52	26,3
	c	134252	31455	707	23,4
Osiecznica	a	1494	190	3	12,7
	b	5910	686	10	11,6
	c	108553	8922	241	8,2
Płaterówka	a	531	13	3	2,4
	b	2282	47	12	2,1
	c	42527	827	181	1,9
Podgórzyn	a	2403	815	25	33,9
	b	8626	2057	71	23,8
	c	163411	41435	1511	25,4
Siekierczyn	a	1345	212	4	15,8
	b	5619	637	14	11,3
	c	98389	10900	260	11,1
Stara Kamienica	a	1616	274	3	17,0
	b	6069	778	10	12,8
	c	121856	15100	156	12,4
Sulików	a	1807	196	–	10,8
	b	7383	561	–	7,6
	c	135419	8934	–	6,6
Zgorzelec	a	1951	77	–	3,9
	b	8747	334	–	3,8
	c	158885	4158	–	2,6

Tabl.15. Sprzedaż komunalnych budynków mieszkalnych osobom prywatnym w gminach województwa jeleniogórskiego w latach 1990–1993

Wyszczególnienie a – budynki b – mieszkania c – powierzchnia użytkowa mieszkań w m ²		Budynki sprzedane po 27 maja 1990 r.				
		ogółem	z tego w roku			
			1990	1991	1992	1993
WOJEWÓDZTWO	a	369	59	63	106	141
	b	574	72	106	152	244
	c	52179	6967	8987	14495	21730
GMINY MIEJSKIE						
Bolesławiec	a	2	–	1	–	1
	b	10	–	8	–	2
	c	504	–	375	–	129
Jelenia Góra	a	53	–	21	15	17
	b	87	–	41	25	21
	c	6439	–	2137	2087	2215
Kamienna Góra	a	3	–	1	–	2
	b	4	–	1	–	3
	c	520	–	80	–	440
Karpacz	a	–	–	–	–	–
	b	–	–	–	–	–
	c	–	–	–	–	–
Kowary	a	20	6	5	6	3
	b	28	7	6	6	9
	c	2357	642	419	560	736
Lubań	a	4	3	1	–	–
	b	8	6	2	–	–
	c	1552	1184	368	–	–
Piechowice	a	3	1	1	1	–
	b	4	2	1	1	–
	c	308	132	78	98	–
Szklarska Poręba	a	13	1	3	2	7
	b	16	2	4	2	8
	c	3409	227	1018	536	1628
Świeradów Zdrój	a	4	–	–	–	4
	b	7	–	–	–	7
	c	1020	–	–	–	1020
Wojcieszków	a	9	4	1	2	2
	b	10	4	2	2	2
	c	829	252	100	368	109
Zawidów	a	5	–	–	3	2
	b	16	–	–	7	9
	c	1080	–	–	605	475
Zgorzelec	a	4	–	–	–	4
	b	20	–	–	–	20
	c	1103	–	–	–	1103

Tabl.15. Sprzedaż komunalnych budynków mieszkalnych osobom prywatnym w gminach województwa jelenińskiego w latach 1990–1993 (cd.)

Wyszczególnienie a – budynki b – mieszkania c – powierzchnia użytkowa mieszkań w m ²		Budynki sprzedane po 27 maja 1990 r.				
		ogółem	z tego w roku			
			1990	1991	1992	1993
GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE						
Bogatynia	a	22	4	–	7	11
	b	33	6	–	11	16
	c	2493	534	–	858	1101
Bolków	a	13	6	1	5	1
	b	14	6	1	5	2
	c	1893	730	253	703	207
Gryfów Śląski	a	11	–	2	3	6
	b	11	–	2	3	6
	c	1138	–	187	320	631
Leśna	a	7	–	–	2	5
	b	8	–	–	2	6
	c	1408	–	–	335	1073
Lubawka	a	9	2	2	3	2
	b	15	2	4	4	5
	c	980	287	234	195	264
Lubomierz	a	6	–	–	2	4
	b	6	–	–	2	4
	c	601	–	–	110	491
Lwówek Śląski	a	9	–	–	8	1
	b	9	–	–	8	1
	c	1046	–	–	970	76
Mirsk	a	10	2	2	4	2
	b	10	2	2	4	2
	c	665	140	140	239	146
Nowogrodziec	a	2	–	–	–	2
	b	6	–	–	–	6
	c	518	–	–	–	518
Pieńsk	a	5	1	–	2	2
	b	8	2	–	2	4
	c	587	210	–	195	182
Świerzawa	a	16	4	3	1	8
	b	26	4	4	1	17
	c	1806	332	272	122	1080
Węgliniec	a	–	–	–	–	–
	b	–	–	–	–	–
	c	–	–	–	–	–
Wleń	a	16	6	2	8	–
	b	26	8	5	13	–
	c	2212	741	327	1144	–

Tabl.15. Sprzedaż komunalnych budynków mieszkalnych osobom prywatnym w gminach województwa jeleniogórskiego w latach 1990–1993 (dok.)

Wyszczególnienie a – budynki b – mieszkania c – powierzchnia użytkowa mieszkań w m ²		Budynki sprzedane po 27 maja 1990 r.				
		ogółem	z tego w roku			
			1990	1991	1992	1993
GMINY WIEJSKIE						
Bolesławiec	a	9	–	1	1	7
	b	12	–	1	3	8
	c	1077	–	56	177	844
Janowice Wielkie	a	12	1	6	2	3
	b	21	1	8	2	10
	c	4038	196	2078	304	1460
Jeżów Sudecki	a	3	–	–	–	3
	b	6	–	–	–	6
	c	485	–	–	–	485
Kamienna Góra	a	20	6	2	3	9
	b	27	6	2	3	16
	c	2519	690	141	199	1489
Lubań	a	6	–	–	3	3
	b	7	–	–	3	4
	c	658	–	–	316	342
Marciszów	a	3	–	–	2	1
	b	3	–	–	2	1
	c	220	–	–	90	130
Mysłakowice	a	9	–	–	2	7
	b	17	–	–	8	9
	c	1382	–	–	796	586
Olszyna	a	1	–	–	–	1
	b	2	–	–	–	2
	c	85	–	–	–	85
Osiecznica	a	4	1	–	2	1
	b	4	1	–	2	1
	c	377	96	–	174	107
Platerówka	a	1	–	–	1	–
	b	1	–	–	1	–
	c	111	–	–	111	–
Podgórzyn	a	10	–	–	7	3
	b	28	–	–	17	11
	c	2774	–	–	2119	655
Siekierczyn	a	5	1	2	–	2
	b	17	3	6	–	8
	c	905	129	374	–	402
Stara Kamienica	a	18	8	2	5	3
	b	18	8	2	5	3
	c	1028	330	70	291	337
Sulików	a	5	–	2	1	2
	b	6	–	2	2	2
	c	477	–	135	199	143
Zgorzelec	a	17	2	2	3	10
	b	23	2	2	6	13
	c	1575	115	145	274	1041

o sprzedaży komunalnych budynków mieszkalnych po 27 maja 1990 roku, tj. po wejściu w życie ustawy o samorządzie terytorialnym, przedstawia tablica 15.

W gminach województwa jeleniogórskiego sprzedano w tym okresie łącznie 369 budynków komunalnych obejmujących 574 mieszkania o powierzchni użytkowej prawie 52,2 tys. m². Już od 1992 r. występuje wyraźna tendencja wzrostowa w tym zakresie. W 1992 roku sprzedano 106 budynków, tj. o 68% więcej niż w 1991 r. W 1993 r. przyrost w stosunku do 1992 r. wynosił 33%. Najwięcej komunalnych budynków mieszkalnych sprzedano w Jeleniej Górze (53), Kowarach (20) oraz w gminach Bogatynia (22) i Zgorzelec (W) – 17. W gminach Karpacz i Węgliniec, w latach 1990–1993 nie sprzedano ani jednego takiego budynku.

Stara, zdekapitalizowana i niekompletnie wyposażona w podstawowe instalacje komunalne substancja mieszkaniowa wymaga systematycznych prac remontowo-modernizacyjnych. Ograniczoność środków finansowych sprawia jednak, iż zakres i efekty tych prac są niedostateczne w stosunku do potrzeb. Wybrane elementy gospodarki komunalnymi zasobami mieszkaniowymi w gminach województwa jeleniogórskiego zawarto w tablicy 16.

W 1993 roku jedynie w 8 gminach zakończono remonty kapitalne 9 budynków i 50 mieszkań komunalnych. W stosunku do 1992 r. oznacza to niemal trzykrotne zmniejszenie zakresu rzeczowego kapitalnych remontów. Największą liczbą mieszkań, w których zakończono w 1993 roku remonty kapitalne wyróżniają się: gmina Mysłakowice (13), Lwówek Śląski (11) i Jelenia Góra (8).

Pozostałymi robotami remontowymi (wymiana instalacji, remont dachu, ocieplenie budynku) objęto łącznie w gminach regionu 1088 budynków o 7081 mieszkaniach. Największy zakres tych robót miał miejsce w 1993 roku w Jeleniej Górze (297 budynków i 2476 mieszkań), Bolesławcu (93 budynki, 754 mieszkania) oraz w Kowarach (78 budynków, 541 mieszkań).

W ramach robót remontowych i modernizacyjnych w 1993 roku do 145 budynków i 826 mieszkań komunalnych doprowadzono instalacje, których wcześniej zasoby te nie posiadały. Poprawa stanu wyposażenia mieszkań w instalacje techniczno-sanitarne w najwyższym stopniu objęła komunalną substancję mieszkaniową gminy Lwówek Śląski (110 mieszkań) oraz miast: Karpacza (109 mieszkań), Lubania (99 mieszkań) i Bolesławca (93 mieszkania).

W ciągu 1993 roku przydzielono na cele mieszkalne 1458 komunalnych lokali mieszkalnych, najwięcej w Jeleniej Górze (259) i Szklarskiej Porębie (165). W gminie Platerówka nie przydzielono w 1993 r. żadnego mieszkania.

Zjawiskiem o wyraźnej uciążliwości społecznej w gospodarce komunalnymi zasobami mieszkaniowymi są zaległości w opłatach sięgające 15,5 mld zł w skali województwa jeleniogórskiego. W 1992 r. zaległości te sięgały 11,5 mld zł. Zaległości w opłatach za mieszkania mają charakter powszechny, występują bowiem we wszystkich niemal gminach województwa z wyjątkiem gminy Platerówka. Największe zaległości występują w Jeleniej Górze 5,8 mld zł.

Tabl.16. Wybrane elementy gospodarki komunalnymi zasobami mieszkaniowymi w gminach województwa jeleniogórskiego w 1993 r.

Gminy	Remonty kapitałne		Pozostałe roboty remontowe		Modernizacje ^{a/}		Przydzia- ty lokali na cele mieszka- niowe	Zaległo- ści w opłatach za miesz- kania ^{b/} w mln zł
	zakończzone				budynki	mieszka- nia		
	budynki	mieszka- nia	budynki	mieszka- nia				
WOJEWÓDZTWO	9	50	1088	7081	145	826	1458	15509
GMINY MIEJSKIE								
Bolesławiec	—	—	93	754	14	93	100	1325
Jelenia Góra	1	8	297	2476	3	19	259	5840
Kamienna Góra	—	—	81	525	—	—	97	720
Karpacz	—	—	9	52	18	109	57	260
Kowary	—	—	78	541	6	31	29	979
Lubań	1	4	130	519	15	99	36	669
Piechowice	—	—	8	44	1	6	15	231
Szklarska Poręba	—	—	44	224	5	21	165	487
Świeradów Zdrój	—	—	57	241	—	—	82	149
Wojcieszów	—	—	—	—	—	—	16	248
Zawidów	—	—	22	72	—	—	1	89
Zgorzelec	—	—	28	266	—	—	35	849
GMINY MIEJSKO- WIEJSKIE								
Bogatynia	—	—	27	99	7	52	101	561
Bolków	—	—	8	39	—	—	118	191
Gryfów Śląski	—	—	—	—	1	4	41	197
Leśna	—	—	7	49	—	—	21	214
Lubawka	—	—	18	89	—	—	57	110
Lubomierz	1	3	—	—	1	3	12	32
Lwówek Śląski	1	11	19	280	3	110	22	232
Mirsk	—	—	2	8	—	—	14	139
Nowogrodzic	—	—	1	3	2	50	13	83
Pieńsk	—	—	25	110	14	54	12	282
Świerzawa	—	—	—	—	—	—	12	151
Węgliniec	—	—	—	—	—	—	39	67
Wleń	—	—	—	—	—	—	3	300
GMINY WIEJSKIE								
Bolesławiec	1	1	10	103	8	71	1	41
Janowice Wielkie	—	—	7	47	1	3	2	56
Jeżów Sudecki	1	5	5	25	36	52	2	5
Kamienna Góra	—	—	27	148	—	—	7	94
Lubań	—	—	—	—	1	6	2	22
Marciszów	—	—	5	24	2	10	6	77
Mysłakowice	2	13	14	109	6	31	30	188
Olszyna	—	—	—	—	—	—	5	36
Osiecznica	1	5	7	18	1	2	9	12
Platerówka	—	—	—	—	—	—	—	—
Podgórzyn	—	—	17	67	—	—	13	437
Siekierczyn	—	—	5	30	—	—	3	22
Stara Kamienica	—	—	33	99	—	—	14	79
Sulików	—	—	4	20	—	—	2	15
Zgorzelec	—	—	—	—	—	—	5	20

^{a/} Polegające na doprowadzeniu do budynków i mieszkań nowych instalacji techniczno-sanitarnych.

^{b/} Stan w dniu 31 XII.

Szczególne znaczenie dla poprawy mieszkaniowych warunków bytu ludności województwa jeleniogórskiego ma budownictwo mieszkaniowe. Efekty budownictwa w województwie, podobnie jak w całym kraju, są niewielkie, wykazują słabnącą dynamikę a ponadto są zróżnicowane przestrzennie. Statystyczną charakterystykę liczby i struktury oddanych do użytku mieszkań zawiera tablica 17.

Tabl. 17. Mieszkania oddane do użytku w gminach województwa jeleniogórskiego w 1993 r.

Wyszczególnienie m – mieszkania i – izby p – powierzchnia użytkowa mieszkań w m ²		Ogółem	Z tego w budynkach				
			komunal- nych	zakładów pracy	spółdzielni mieszka- niowych	indywidu- alnych	innych
WOJEWÓDZTWO	m	1238	273	58	496	346	65
	i	5163	827	237	1835	2000	264
	p	93723	14718	3955	30673	40389	3988
GMINY MIEJSKIE							
Bolesławiec	m	94	25	6	–	63	–
	i	444	70	14	–	360	–
	p	8841	1126	389	–	7326	–
Jelenia Góra	m	290	86	–	146	58	–
	i	1142	288	–	520	334	–
	p	20325	4764	–	8450	7111	–
Kamienna Góra	m	20	14	–	–	6	–
	i	84	46	–	–	38	–
	p	1571	820	–	–	751	–
Karpacz	m	56	46	–	–	10	–
	i	170	102	–	–	68	–
	p	3825	2407	–	–	1418	–
Kowary	m	5	–	–	–	5	–
	i	32	–	–	–	32	–
	p	468	–	–	–	468	–
Lubań	m	82	1	–	3	13	65
	i	360	2	–	10	84	264
	p	5769	24	–	149	1608	3988
Piechowice	m	13	9	1	–	3	–
	i	57	30	5	–	22	–
	p	1082	508	71	–	503	–
Szklarska Poręba	m	19	13	–	–	6	–
	i	53	17	–	–	36	–
	p	1121	283	–	–	838	–
Świeradów Zdrój	m	4	–	–	–	4	–
	i	23	–	–	–	23	–
	p	494	–	–	–	494	–
Wojcieszków	m	25	–	–	24	1	–
	i	89	–	–	85	4	–
	p	1498	–	–	1402	96	–
Zawidów	m	25	–	–	23	2	–
	i	98	–	–	84	14	–
	p	1656	–	–	1391	265	–
Zgorzelec	m	154	–	2	121	31	–
	i	647	–	10	480	157	–
	p	11793	–	228	8207	3358	–

Tabl. 17. Mieszkania oddane do użytku w gminach woj. jeleniogórskiego w 1993 r.(cd.)

Wyszczególnienie m – mieszkania i – izby p – powierzchnia użytkowa mieszkań w m ²		Ogółem	Z tego w budynkach				
			komunal- nych	zakładów pracy	spółdzielni mieszka- niowych	indywidu- alnych	innych
GMINY MIEJSKO- WIEJSKIE							-
Bogatynia	m	151	20	40	91	-	-
	i	560	80	160	320	-	-
	p	9421	1241	2577	5603	-	-
Bolków	m	50	29	2	-	19	-
	i	223	100	14	-	109	-
	p	4066	1780	245	-	2041	-
Gryfów Śląski	m	6	-	-	-	6	-
	i	35	-	-	-	35	-
	p	625	-	-	-	625	-
Leśna	m	-	-	-	-	-	-
	i	-	-	-	-	-	-
	p	-	-	-	-	-	-
Lubawka	m	51	8	-	40	3	-
	i	210	30	-	168	12	-
	p	3432	517	-	2656	259	-
Lubomierz	m	5	3	-	-	2	-
	i	20	11	-	-	9	-
	p	361	198	-	-	163	-
Lwówek Śląski	m	14	2	-	-	12	-
	i	75	6	-	-	69	-
	p	1543	83	-	-	1460	-
Mirsk	m	8	-	2	-	6	-
	i	43	-	8	-	35	-
	p	668	-	127	-	541	-
Nowogrodziec	m	23	-	1	-	22	-
	i	130	-	4	-	126	-
	p	2259	-	65	-	2194	-
Pieńsk	m	10	-	-	-	10	-
	i	59	-	-	-	59	-
	p	1074	-	-	-	1074	-
Świerzawa	m	1	-	-	-	1	-
	i	6	-	-	-	6	-
	p	132	-	-	-	132	-
Węgliniec	m	9	3	-	-	6	-
	i	46	13	-	-	33	-
	p	1037	314	-	-	723	-
Wleń	m	-	-	-	-	-	-
	i	-	-	-	-	-	-
	p	-	-	-	-	-	-

Tabl. 17. Mieszkania oddane do użytku w gminach woj. jeleniogórskiego w 1993 r. (dok.)

Wyszczególnienie m – mieszkania l – izby p – powierzchnia użytkowa mieszkań w m ²		Ogółem	Z tego w budynkach				
			komunal- nych	zakładów pracy	spółdzielni mieszka- niowych	indywidu- alnych	innych
GMINY WIEJSKIE							-
Bolesławiec	m	23	-	-	-	23	-
	i	140	-	-	-	140	-
	p	2802	-	-	-	2802	-
Janowice Wlk.	m	2	-	-	-	2	-
	i	11	-	-	-	11	-
	p	226	-	-	-	226	-
Jeżów Sudecki	m	3	-	-	-	3	-
	i	21	-	-	-	21	-
	p	423	-	-	-	423	-
Kamienna Góra	m	3	-	-	-	3	-
	i	14	-	-	-	14	-
	p	275	-	-	-	275	-
Lubań	m	-	-	-	-	-	-
	i	-	-	-	-	-	-
	p	-	-	-	-	-	-
Marciszów	m	5	2	-	-	3	-
	i	21	6	-	-	15	-
	p	384	105	-	-	279	-
Mysłakowice	m	5	-	-	-	5	-
	i	34	-	-	-	34	-
	p	789	-	-	-	789	-
Olszyna	m	4	-	-	-	4	-
	i	25	-	-	-	25	-
	p	512	-	-	-	512	-
Osiecznica	m	19	11	4	-	4	-
	i	67	23	22	-	22	-
	p	1188	509	253	-	426	-
Platerówka	m	-	-	-	-	-	-
	i	-	-	-	-	-	-
	p	-	-	-	-	-	-
Podgórzyn	m	7	1	-	-	6	-
	i	30	3	-	-	27	-
	p	772	39	-	-	733	-
Siekierczyn	m	-	-	-	-	-	-
	i	-	-	-	-	-	-
	p	-	-	-	-	-	-
Stara Kamienica	m	51	-	-	48	3	-
	i	186	-	-	168	18	-
	p	3181	-	-	2815	366	-
Sulików	m	-	-	-	-	-	-
	i	-	-	-	-	-	-
	p	-	-	-	-	-	-
Zgorzelec	m	1	-	-	-	1	-
	i	8	-	-	-	8	-
	p	110	-	-	-	110	-

W 1993 roku oddano do użytku 1238 mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej 93723 m². W stosunku do roku poprzedniego oznacza to zmniejszenie liczby oddanych mieszkań o 38,3% i powierzchni użytkowej mieszkań o 33,2%. Zmiany struktury własnościowej polegają na dalszym wzroście udziału sektora prywatnego, w którym oddano 73,3% łącznej liczby mieszkań i 80,1% powierzchni użytkowej. W sektorze prywatnym główny udział mają inwestorzy spółdzielczy. Oddali oni w 1993 r. 496 mieszkań (40,1% ogółu) o powierzchni użytkowej 30,7 tys.m² (32,7% całej powierzchni użytkowej mieszkań).

Niewielki był natomiast udział budownictwa komunalnego (273 mieszkania) oraz budownictwa zakładów pracy (58 mieszkań).

Właściwością przestrzennego rozmieszczenia efektów budownictwa mieszkaniowego w 1993 roku jest koncentracja oddanych mieszkań w gminach miejskich. Aż 787 mieszkań o 58,4 tys. m² powierzchni użytkowej oddano do użytku w gminach miejskich, wśród których wyróżniały się :

– Jelenia Góra	– 290 mieszkań,
– Zgorzelec	– 154 mieszkania,
– Bolesławiec	– 94 mieszkania.

W gminach miejsko-wiejskich oddano do użytku 328 mieszkań, z tego 151 w gminie Bogatynia. W dwóch jednostkach terytorialnych tej grupy gmin (Leśna, Wleń) nie zanotowano w 1993 roku żadnych efektów budownictwa mieszkaniowego.

Mieszkania przekazane do użytku w gminach wiejskich (123 mieszkania) stanowiły niespełna 10,0% ogólnowojewódzkich efektów budowlanych 1993 roku.

Perspektywy rozwoju budownictwa mieszkaniowego w poszczególnych gminach regionu jeleniogórskiego są ściśle związane nie tylko z wielkością terenów przeznaczonych na ten cel, lecz również z postępem prac w zakresie ich odpowiedniego uzbrojenia. Zagadnienie to ilustruje tabl. 18.

Ogólna powierzchnia gruntów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe w gminach województwa wynosi 913,2 ha, z tego 28,2% stanowią grunty uzbrojone, tzn. tereny, do których prowadzi droga dojazdowa oraz istnieje możliwość korzystania z energii elektrycznej i wody. Największe tereny przeznaczone są pod budownictwo mieszkaniowe w miastach: Bolesławiec (107,0 ha), Lubią (69,6 ha), Zgorzelec (62,5 ha), a także gminie wiejskiej Lubią (97,1 ha), choć stopień ich uzbrojenia jest znikomy. W 4 gminach (Karpacz, Węgliniec, Zgorzelec(W) i Sulików) zasób gruntów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe nie jest wykazywany.

W 1993 roku pod budownictwo mieszkaniowe, głównie jednorodzinne, przekazano w województwie 32,4 ha gruntów, w tym 8,8 ha w gminach miejskich.

Ogólnie biorąc, problemy gospodarowania zasobami mieszkaniowymi należą we wszystkich niemal gminach województwa jeleniogórskiego do zadań, których rozwiązanie, choć z pewnością niełatwe, jest szczególnie pilne tak z ekonomicznego jak i społecznego punktu widzenia.

Tabl. 18. Gospodarka gruntami pod budownictwo mieszkaniowe w gminach województwa jeleniogórskiego w 1993 r.

Gminy	Grunty pod budownictwo mieszkaniowe w zasobie gminy ^{1/}		Powierzchnia gruntów przekazanych inwestorom pod budownictwo mieszkaniowe w ciągu roku		
	ogółem	w tym uzbrojone	ogółem	z tego wg charakteru zabudowy	
				wielorodzinne	jednorodzinne
	w ha				
WOJEWÓDZTWO	913,2	257,5	32,4	1,8	30,6
GMINY MIEJSKIE					
Bolesławiec	107,0	32,1	1,3	—	1,3
Jelenia Góra	10,4	10,4	2,6	1,4	1,2
Kamienna Góra	25,8	0,9	0,2	—	0,2
Karpacz	—	—	—	—	—
Kowary	23,8	1,0	0,6	—	0,6
Lubań	69,6	3,7	0,9	—	0,9
Piechowice	18,0	—	0,7	—	0,7
Szklarska Poręba	11,5	11,5	—	—	—
Świeradów Zdrój	16,2	—	—	—	—
Wojcieszów	10,3	0,7	0,1	—	0,1
Zawidów	26,2	11,9	0,9	0,1	0,8
Zgorzelec	62,5	1,5	1,5	—	1,5
GMINY MIEJSKO - WIEJSKIE					
Bogatynia	17,0	17,0	0,6	0,3	0,3
Bolków	33,7	4,2	0,3	—	0,3
Gryfów Śląski	19,5	1,5	0,2	—	0,2
Leśna	27,5	16,5	0,8	—	0,8
Lubawka	52,2	26,9	1,2	—	1,2
Lubomierz	1,9	1,3	—	—	—
Lwówek Śląski	7,8	1,4	0,5	—	0,5
Mirsk	18,6	16,1	1,8	—	1,8
Nowogrodziec	14,6	2,7	0,4	—	0,4
Pieńsk	7,4	7,4	0,2	—	0,2
Świerzawa	2,0	—	—	—	—
Węgliniec	—	—	—	—	—
Wleń	3,5	0,1	0,1	—	0,1
GMINY WIEJSKIE					
Bolesławiec	12,0	7,1	0,2	—	0,2
Janowice Wielkie	5,0	0,8	1,0	—	1,0
Jezów Sudecki	5,0	—	0,8	—	0,8
Kamienna Góra	52,1	5,5	0,8	—	0,8
Lubań	97,1	—	0,2	—	0,2
Marciszów	33,0	—	0,6	—	0,6
Mysłakowice	6,2	2,2	2,2	—	2,2
Olszyna	9,5	1,8	4,1	—	4,1
Osiecznica	25,0	20,0	0,3	—	0,3
Platerówka	5,2	—	—	—	—
Podgórzyn	47,1	45,9	3,3	—	3,3
Siekierczyn	1,0	0,4	—	—	—
Stara Kamienica	28,0	5,0	—	—	—
Sulików	—	—	—	—	—
Zgorzelec	—	—	4,0	—	4,0

^{1/} Stan w dniu 31 XII

3.5. Infrastruktura społeczna

Elementy infrastruktury społecznej wykazują ścisły związek z obsługiwany terenem oraz liczbą i strukturą zamieszkującej ją ludności. Z punktu widzenia możliwości zaspokojenia wielu potrzeb miejscowej ludności szczególną rolę odgrywają urządzenia i instytucje infrastruktury społecznej o powszechnym charakterze.

Ustawa o samorządzie terytorialnym w art.7 reguluje wiele spraw w obrębie zadań własnych gmin, których realizacja jest ściśle związana z funkcjonowaniem infrastruktury społecznej. Są to sprawy:

- ochrony zdrowia,
- pomocy społecznej, w tym ośrodków i zakładów opiekuńczych,
- oświaty, w tym szkół podstawowych, przedszkoli i innych placówek oświatowo-wychowawczych,
- kultury, w tym bibliotek komunalnych i innych placówek upowszechniania kultury,
- kultury fizycznej, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych.

Nie wszystkie te zadania, w myśl ustawy "kompetencyjnej" (Dz.U.1990 nr 34,poz.198), należą do właściwości organów gmin.

Wśród instytucji infrastruktury społecznej szczególną rolę pełnią placówki podstawowej opieki zdrowotnej. Ich stan i rozmieszczenie na terenie województwa jeleniogórskiego ukazuje tabl. 19.

W 1993 roku funkcjonowały w gminach województwa 73 przychodnie zdrowia (poza placówkami przemysłowej służby zdrowia i podległymi Ministerstwu Spraw Wewnętrznych i Ministerstwu Sprawiedliwości). W liczbie tej było 41 przychodni rejonowych sprawujących podstawową opiekę zdrowotną nad mieszkańcami określonego terenu (głównie miast). Ludność wiejska obsługiwana była przez 44 ośrodki zdrowia.

Ważne miejsce w kompleksowej opiece zdrowotnej zajmują apteki. Ich liczba zwiększyła się z 53 w roku 1990 do 68 w 1993 roku. Rozmieszczenie aptek w regionie jeleniogórskim nie jest równomierne. Najbardziej rozwiniętą sieć tych placówek posiada Jelenia Góra (13). W 9 gminach wiejskich nie funkcjonuje żadna placówka apteczna, mieszkańcy zmuszeni są do korzystania z usług aptek w pobliskich miastach. Warto również wskazać, iż w końcu 1993 roku przeważającą część aptek stanowiły placówki prywatne.

W ostatnich latach w województwie jeleniogórskim, podobnie jak w całym kraju, występuje coraz mniejsze zapotrzebowanie na opiekę w placówkach żłobkowych. W latach 1990 – 1993 zmniejszyła się zatem zarówno liczba żłobków (z 42 do 17), posiadanych przez nie miejsc (z 2680 do 755, tj. o 72%) oraz dzieci z nich korzystających (z 3242 do 1226, tj. o 62,2%). Spośród 17 placówek żłobkowych funkcjonujących w 1993 roku, 10 obiektów znajdowało się w gminach miejskich, 5 w miejsko-wiejskich, a jedynie 2 placówki w gminach wiejskich.

Udzielanie wsparcia ze środków publicznych osobom i rodzinom, które znalazły się w trudnej sytuacji, godzącej w podstawy egzystencji sytuacji życiowej, to podstawowe zadanie instytucji pomocy społecznej. Działalność gminnych ośrodków pomocy społecznej w województwie jeleniogórskim w roku 1993 przedstawia tabl. 20.

Tabl. 19. Lokalna infrastruktura ochrony zdrowia w gminach województwa jeleniogórskiego w 1993 r. ^{a/}

Gminy	Przychodnie zdrowia ^{b/}		Ośrodki zdrowia	Żłobki ^{c/}		Apteki ^{d/}
	ogółem	w tym rejonowe		placówki	miejsca	
WOJEWÓDZTWO	73	41	44	17	755	68
GMINY MIEJSKIE						
Bolesławiec	8	3 ✓	—	1	50	9
Jelenia Góra	26	7 ✓	—	2	115	13
Kamienna Góra	2	1 ✓	—	1	50	3
Karpacz	1	1 ✓	—	—	—	2
Kowary	1	1 ✓	—	—	—	3
Lubań	6	3 ✓	—	1	50	3
Piechowice	1	1	—	1	20	1
Szklarska Poręba	2	1	—	—	—	1
Świeradów Zdrój	1	1	—	1	25	1
Wojcieszów	1	1	—	—	—	1
Zawidów	1	1	—	—	—	1
Zgorzelec	6	4	—	3	110	7
GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE						
Bogatynia	2	2 ✓	3	2	135	3
Bolków	1	1 ✓	1	—	—	2
Gryfów Śląski	2	2 ✓	—	1	30	1
Leśna	1	1 ✓	1	1	45	1
Lubawka	2	2 ✓	2	—	—	1
Lubomierz	—	—	1	—	—	1
Lwówek Śląski	2	1	1	—	70	2
Mirsk	—	—	1	—	—	1
Nowogrodziec	1	1	2	—	—	1
Pieńsk	1	1	1	—	—	1
Świerzawa	1	1	2	—	—	1
Węgliniec	2	2	2	—	—	1
Wleń	1	1	1	—	—	1
GMINY WIEJSKIE						
Bolesławiec	—	—	3	1	25	—
Janowice Wielkie	—	—	1	—	—	1
Jezów Sudecki	—	—	3	—	—	—
Kamienna Góra	—	—	2	—	—	—
Lubań	—	—	—	—	—	—
Marciszów	1	1	1	—	—	—
Mysłakowice	—	—	3	—	—	1
Olszyna	—	—	1	—	—	1
Osiecznica	—	—	1	—	—	1
Platerówka	—	—	1	—	—	—
Podgórzyn	—	—	3	—	—	—
Siekierczyn	—	—	2	—	—	—
Stara Kamienica	—	—	1	—	—	1
Sulików	—	—	1	1	30	1
Zgorzelec	—	—	3	—	—	—

^{a/}Dane wstępne. ^{b/}Bez przemysłowej służby zdrowia i placówek podległych MSW i MS, łącznie z PKP. ^{c/}Łącznie z oddziałami żłobkowymi (5 oddziałów w miastach: Jelenia Góra – 2, Kamienna Góra, Lubań i Piechowice po 1).

^{d/}Bez placówek podległych MSW, MS i PKP

Tabl. 20. Działalność terenowych ośrodków pomocy społecznej w województwie

Gminy	Osoby objęte pomocą społeczną ^{a/}	Osoby otrzymujące			Liczba świadczeń	
		zasiłki stałe	zasiłki okresowe	świadczenia jednorazowe (celowe) ^{b/}	zasiłki stałe	zasiłki okresowe
WOJEWÓDZTWO	40683	1728	16912	12614	18210	92675
GMINY MIEJSKIE						
Bolesławiec	3445	90	1191	760	778	5263
Jelenia Góra	4683	211	2037	1790	2323	10832
Kamienna Góra	1389	104	829	542	1150	4348
Karpacz	322	11	260	738	84	2227
Kowary	1274	37	543	209	395	3845
Lubań	1288	48	747	1440	468	3458
Piechowice	505	21	318	112	197	1822
Szklarska Poręba	1036	46	400	357	471	1672
Świeradów Zdrój	774	20	391	118	196	2499
Wojcieszków	354	14	198	129	146	1008
Zawidów	245	11	131	135	117	537
Zgorzelec	1409	90	930	1074	917	6299
GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE						
Bogatynia	2418	130	361	526	1373	1676
Bolków	641	32	570	35	331	3288
Gryfów Śląski	1542	23	492	121	244	3408
Leśna	896	26	469	93	228	2562
Lubawka	720	36	530	199	392	2943
Lubomierz	606	32	346	71	320	1982
Lwówek Śląski	2815	47	543	541	539	2056
Mirsk	540	56	296	221	594	1402
Nowogrodzic	957	64	535	193	724	2624
Pieńsk	764	43	338	255	448	1931
Świerzawa	572	35	472	89	366	3387
Węgliniec	2131	20	292	241	190	1850
Wleń	795	82	470	134	866	2859
GMINY WIEJSKIE						
Bolesławiec	535	24	141	139	276	621
Janowice Wielkie	656	55	87	117	591	429
Jeżów Sudecki	385	20	173	54	211	853
Kamienna Góra	644	62	299	272	720	1727
Lubań	821	14	269	303	168	1403
Marciszów	476	13	262	75	150	1241
Mysłakowice	703	28	383	71	317	2306
Olszyna	616	21	455	153	177	2219
Osiecznica	809	15	126	159	180	440
Platerówka	75	8	30	71	70	141
Podgórzyn	542	64	155	322	697	924
Siekierczyn	404	16	215	63	181	1120
Stara Kamienica	851	14	152	391	141	787
Sulików	596	21	265	211	218	1659
Zgorzelec	449	24	211	90	256	1027

^{a/} Rzeczywista liczba osób, którym przyznano pomoc, niezależnie od rodzaju i formy świadczeń.^{b/} Ujmują: leki i leczenie, posiłki i żywność, odzież, opał, remont mieszkania, kolonie i wczasy.

Źródło: Dane Wojewódzkiego Zespołu Pomocy Społecznej w Jeleniej Górze

Koszt świadczeń w mln zł pokrywany z budżetu		Zatrudnienie		Gminy
gminy	państwa	ogółem	w tym w rejonach opiekuńczych	
40469	95924	408	179	WOJEWÓDZTWO
2950	5197	25	15	GMINY MIEJSKIE
6313	11305	51	26	Bolesławiec
1591	4427	14	8	Jelenia Góra
523	1882	5	2	Kamienna Góra
999	3300	15	4	Karpacz
2649	3371	17	8	Kowary
292	1411	5	3	Lubań
997	1666	6	3	Piechowice
410	2234	5	2	Szklarska Poręba
207	880	4	2	Świeradów Zdrój
420	629	4	2	Wojcieszków
5960	6876	26	14	Zawidów
				Zgorzelec
1616	2955	38	10	GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE
25	2486	11	4	Bogatynia
846	3491	13	4	Bolków
485	2687	10	4	Gryfów Śląski
480	2518	7	4	Leśna
374	1801	11	2	Lubawka
2870	2519	11	7	Lubomierz
1277	1702	6	3	Lwówek Śląski
696	3243	9	5	Mirsk
602	2269	6	3	Nowogrodzic
340	3281	7	3	Pieńsk
788	1816	12	3	Świerzawa
160	3051	5	2	Węgliniec
				Wleń
415	899	6	2	GMINY WIEJSKIE
195	1031	5	2	Bolesławiec
167	971	3	2	Janowice Wielkie
607	2350	6	3	Jeżów Sudecki
403	1275	5	3	Kamienna Góra
290	1111	6	2	Lubań
446	2087	6	3	Marciszów
630	2080	5	3	Mysłakowice
497	593	4	2	Olszyna
139	188	2	1	Osiecznica
603	1500	6	3	Platerówka
361	1221	8	2	Podgórzyn
378	770	4	2	Siekierczyn
614	1500	12	3	Stara Kamienica
854	1351	7	3	Sulików
				Zgorzelec

Terenowe ośrodki pomocy społecznej skupiają wszelkie zadania w tym zakresie występujące w poszczególnych gminach. W ośrodkach tych w końcu 1993 roku zatrudnionych było 408 pracowników, w tym 179 w rejonach opiekuńczych. Pomocą społeczną objęto 40,7 tys. mieszkańców województwa, podczas gdy w 1990 roku niewiele ponad 25 tys. osób. Zasięg pomocy społecznej w 1993 roku wyraźnie się rozszerzył w porównaniu do 1990 r. lecz został ograniczony w stosunku do roku ubiegłego. Najbardziej rozległe zadania realizują ośrodki pomocy społecznej w Jeleniej Górze, które sprawują opiekę nad 4683 osobami oraz w gminach: Bolesławiec(M) – 3455, Lwówek Śl. – 2815 i Bogatynia – 2418. Osoby te korzystały z różnego rodzaju zasiłków i świadczeń. Pomoc społeczna dotyczyła najczęściej przyznania zasiłków okresowych (z tej formy skorzystało 16912 osób) oraz zasiłków jednorazowych (12614 osób). Najczęściej występującymi powodami uzasadniającymi korzystanie z pomocy społecznej są: trudna sytuacja materialna rodziny, bezrobocie, długotrwale choroby, rzadziej zaś upośledzenie zdrowia czy też alkoholizm. Charakterystykę osób objętych pomocą społeczną w 1993 roku ukazują tabl.21.

Tabl.21. Charakterystyka osób objętych pomocą społeczną w 1993 roku

Gminy	Osoby objęte pomocą	Osoby ^{b/} w rodzinach, którym udzielono pomocy z powodu						
		bezdomo- ności	bezrobo- cia	alkoholi- zmu	narko- manii	upośle- dzenia ^{c/} fizyczne- go lub innego	długo- trwałej choroby ^{c/}	innego ^{c/d/}
WOJEWÓDZTWO	40683	98	14867	1915	106	8128	8165	40795
GMINY MIEJSKIE								
Bolesławiec	3445	10	1120	185	28	575	764	2956
Jelenia Góra	4683	34	1829	246	23	2011	1221	1594
Kamienna Góra	1389	–	539	73	–	153	163	866
Karpacz	322	–	174	61	–	19	53	846
Kowary	1274	–	759	34	–	53	127	613
Lubań	1288	–	531	52	2	80	480	1631
Piechowice	505	1	274	39	–	121	76	82
Szklarska Poręba	1036	–	196	40	–	79	79	1953
Świeradów Zdrój	774	3	265	40	–	199	117	384
Wojcieszów	354	–	217	70	1	29	12	325
Zawidów	245	–	155	40	–	158	179	284
Zgorzelec	1409	6	782	69	29	660	473	4011
GMINY MIEJSKO- WIEJSKIE								
Bogatynia	2418	5	227	103	6	438	356	2194
Bolków	641	3	583	23	–	77	233	548
Gryfów Śląski	1542	–	325	64	–	221	255	631
Leśna	896	22	446	88	4	83	122	1721
Lubawka	720	1	505	76	1	352	251	506
Lubomierz	606	–	274	12	–	59	83	195
Lwówek Śląski	2815	–	575	56	–	81	148	1452
Mirsk	540	–	315	26	–	68	112	1167
Nowogrodzic	957	5	369	71	1	218	211	940
Pieńsk	764	–	204	14	1	179	350	501
Świerzawa	572	1	351	15	–	124	156	204
Węgliniec	2131	–	288	15	–	276	216	1707
Wleń	795	–	242	7	–	310	42	1249

Tabl.21. Charakterystyka osób objętych pomocą społeczną w 1993 roku (dok.)

Gminy	Osoby objęte pomocą	Osoby ^{b/} w rodzinach, którym udzielono pomocy z powodu						
		bezdomo- ności	bezrobo- cia	alkoholi- zmu	narko- manii	upośle- dzenia ^{c/} fizyczne- go lub innego	długo- trwałej choroby ^{c/}	innego ^{c/d/}
GMINY WIEJSKIE								
Bolesławiec	535	1	175	37	2	100	170	987
Janowice Wielkie	656	2	130	9	—	73	69	105
Jezów Sudecki	385	—	135	11	—	39	36	761
Kamienna Góra	644	—	340	19	—	187	189	1214
Lubań	821	—	387	4	—	260	325	2920
Marciszów	476	—	203	3	—	165	211	1156
Mysłakowice	703	—	337	33	5	70	217	1054
Olszyna	616	—	248	34	—	34	43	552
Osiecznica	809	—	176	44	—	217	52	568
Płaterówka	75	—	17	18	—	17	21	52
Podgórzyn	542	—	297	32	—	122	86	534
Siekierczyn	404	—	151	28	—	110	97	628
Stara Kamienica	851	1	167	29	—	—	98	310
Sulików	596	3	329	40	2	44	38	682
Zgorzelec	449	—	230	55	1	67	234	712

^{a/} Rzeczywista liczba osób, którym przyznano pomoc niezależnie od rodzaju i formy świadczeń. ^{b/} W liczbie tej ujęto wszystkie osoby w rodzinie, które korzystały z przyznanej pomocy. ^{c/} Bez kombatantów. ^{d/} Dotyczy: wielodzietności, niskich dochodów, klęsk żywiołowych, rodzin niepełnych, samotnych.

Źródło: Dane Wojewódzkiego Zespołu Pomocy Społecznej w Jeleniej Górze

Potrzeby w zakresie pomocy społecznej są znaczne. Ośrodki pomocy społecznej prowadzą więc działalność nie tylko w ramach zadań własnych, lecz także zleconych (finansowanych w postaci dotacji celowych z budżetu państwa). W roku 1993 terenowe ośrodki pomocy społecznej wydatkowały na zadania w tym zakresie prawie 136,4 mld.zł., tj. o 36,8% więcej niż w 1992 roku. Udział budżetu gmin w kosztach świadczeń w 1993r. wyniósł 29,7%.

Wśród placówek oświatowo-wychowawczych o lokalnym zasięgu obsługi szczególne miejsce zajmują przedszkola i szkoły podstawowe. Ich stan w gminach województwa jeleniogórskiego w roku 1993 przedstawia tabl.22.

Tabl. 22. Lokalna infrastruktura oświaty i wychowania

Gminy	Przedszkola ^{a/}				Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	
	ogółem	w tym komunalne	dzieci	miejsca	oddziały	dzieci
WOJEWÓDZTWO	116	109	10588	11472	182	2915
GMINY MIEJSKIE						
Bolesławiec	10	8	1054	1090	3	70
Jelenia Góra	25	24	2694	2967	14	221
Kamienna Góra	5	5	487	567	3	52
Karpacz	2	2	159	147	1	4
Kowary	2	2	264	261	—	—
Lubań	5	5	567	575	7	135
Piechowice	3	3	182	194	—	—
Szklarska Poręba	3	3	249	320	1	18
Świeradów Zdrój	2	1	124	120	—	—
Wojcieszków	1	1	58	80	1	21
Zawidów	1	1	106	120	—	—
Zgorzelec	10	10	1103	1010	—	—
GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE						
Bogatynia	7	5	703	743	4	63
Bolków	4	4	238	297	6	75
Gryfów Śląski	2	2	247	240	4	65
Leśna	2	2	175	191	4	51
Lubawka	3	3	230	277	1	28
Lubomierz	1	1	61	100	6	105
Lwówek Śląski	5	5	391	435	6	124
Mirsk	1	1	103	100	5	97
Nowogrodziec	1	1	131	120	11	234
Pieńsk	3	3	191	225	2	41
Świerzawa	2	1	111	147	7	94
Węgliniec	1	1	87	120	6	104
Wleń	1	1	137	140	2	26
GMINY WIEJSKIE						
Bolesławiec	—	—	—	—	13	186
Janowice Wielkie	1	1	49	60	3	23
Jeżów Sudecki	1	1	40	46	5	70
Kamienna Góra	2	2	45	60	13	161
Lubań	—	—	—	—	7	125
Marciszów	1	1	26	43	7	76
Mysłakowice	2	2	109	138	7	136
Olszyna	1	1	185	181	1	21
Osiecznica	1	1	48	60	5	90
Platerówka	—	—	—	—	2	34
Podgórzyn	2	2	69	110	7	99
Siekierczyn	1	1	62	80	3	46
Stara Kamienica	1	1	49	48	3	49
Sulików	1	1	54	60	4	51
Zgorzelec	—	—	—	—	8	120

^{a/} Bez specjalnych. ^{b/} Dla niepracujących, bez specjalnych.

w gminach województwa jeleniogórskiego w 1993 r.

szkoły	Szkoły podstawowe ^{b/}				Gminy
	w tym ośmioklasowe	pomieszczenia do nauczania	w tym izby lekcyjne	uczniowie	
251	172	2869	2089	69813	WOJEWÓDZTWO
9	8	188	139	6172	GMINY MIEJSKIE
19	15	364	281	11280	Bolesławiec
5	5	99	47	3173	Jelenia Góra
3	1	35	29	706	Kamienna Góra
5	5	65	47	1599	Karpacz
6	6	115	86	3304	Kowary
4	2	38	33	938	Lubań
6	5	46	31	1140	Piechowice
2	1	28	4	601	Szklarska Poręba
2	2	33	24	670	Świeradów Zdrój
1	1	23	5	844	Wojcieszków
5	5	137	60	4755	Zawidów
					Zgorzelec
10	8	111	79	4012	GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE
8	4	89	39	1705	Bogatynia
5	4	61	44	1482	Bolków
7	4	74	62	1571	Gryfów Śląski
4	4	65	52	1816	Leśna
7	4	53	44	894	Lubawka
12	7	114	85	2610	Lubomierz
7	5	56	37	1346	Lwówek Śląski
10	7	90	86	2242	Mirsk
4	3	53	33	1390	Nowogrodziec
8	3	63	50	1196	Pieńsk
4	4	64	38	1375	Świerzawa
4	2	38	23	730	Węgliniec
					Wleń
13	9	88	84	1254	GMINY WIEJSKIE
4	1	24	13	484	Bolesławiec
5	3	40	33	605	Janowice Wielkie
12	3	75	71	1032	Jeżów Sudecki
6	6	48	48	875	Kamienna Góra
7	3	46	30	735	Lubań
4	4	77	56	1315	Marciszów
5	4	48	33	984	Mysłakowice
6	4	48	40	783	Olszyna
2	2	20	19	222	Osiecznica
8	4	58	42	957	Platerówka
3	2	31	26	631	Podgórzyn
5	3	45	39	649	Siekierczyn
6	3	48	42	756	Stara Kamienica
8	6	71	55	980	Sulików
					Zgorzelec

Tabl. 23. Szkoły podstawowe i filialne dla dzieci i młodzieży według organu prowadzącego

Wyszczególnienie	Szkoły	Pomieszczenia do nauczania	Nauczyciele pełnozatrudnieni	Oddziały	Uczniowie
GMINY MIEJSKIE	67	1171	1835	1388	35182
Ministerstwo Edukacji Narodowej (MEN)	43	788	1187	950	24137
Organizacje społeczne	2	17	17	13	131
Samorząd Terytorialny	22	366	631	425	10914
Jelenia Góra	19	364	625	432	11280
MEN	1	34	62	53	1329
Organizacje społeczne	1	10	10	8	89
Samorząd Terytorialny	17	320	553	371	9862
Bolesławiec	9	188	314	232	6172
MEN	9	188	314	232	6172
Kamienna Góra	5	99	154	127	3173
MEN	5	99	154	127	3173
Karpacz	3	35	36	32	706
MEN	2	28	29	27	664
Organizacje społeczne	1	7	7	5	42
Kowary	5	65	77	69	1599
MEN	5	65	77	69	1599
Lubań	6	115	165	123	3304
MEN	6	115	165	123	3304
Piechowice	4	38	57	43	938
MEN	4	38	57	43	938
Szklarska Poręba	6	46	78	61	1140
MEN	1	-	-	7	88
Samorząd Terytorialny	5	46	78	54	1052
Świeradów Zdrój	2	28	33	24	601
MEN	2	28	33	24	601
Wojcieszków	2	33	42	29	670
MEN	2	33	42	29	670
Zawidów	1	23	31	31	844
MEN	1	23	31	31	844
Zgorzelec	5	137	223	185	4755
MEN	5	137	223	185	4755
GMINY MIEJSKO- WIEJSKIE	90	931	1183	995	22369
MEN	64	606	806	630	13563
Organizacje społeczne	1	6	3	7	45
Samorząd Terytorialny	25	319	374	359	8761
w tym MIASTA	26	433	672	556	14132
MEN	16	260	438	327	8174
Organizacje społeczne	1	6	3	7	45
Samorząd Terytorialny	9	167	231	222	5913
Bogatynia	10	111	122	157	4012
MEN	1	10	4	8	147
Samorząd Terytorialny	9	101	118	149	3865
w tym MIASTO	5	71	108	116	3188
Samorząd Terytorialny	5	71	108	116	3188

i według gmin w roku szkolnym 1993/1994

Liczba uczniów na			Struktura			Wyszczególnienie
pomieszczenia do nauczania	nauczycieli pełnozatrudnionych	oddział	szkół	nauczycieli pełnozatrudnionych	uczniów	
30	20	25	64,2	64,7	68,6	GMINY MIEJSKIE
8	8	10	3,0	0,9	0,4	Ministerstwo Edukacji Narodowej (MEN)
30	17	26	32,8	34,4	31,0	Organizacje społeczne Samorząd Terytorialny
31	18	26	100,0	100,0	100,0	Jelenia Góra
39	21	25	5,3	9,9	11,8	MEN
9	9	11	5,3	1,6	0,8	Organizacje społeczne
31	18	26	89,4	88,5	87,4	Samorząd Terytorialny
33	20	27	100,0	100,0	100,0	Bolesławiec
33	20	27	100,0	100,0	100,0	MEN
32	21	25	100,0	100,0	100,0	Kamienna Góra
32	21	25	100,0	100,0	100,0	MEN
20	19	22	100,0	100,0	100,0	Karpacz
24	23	25	66,7	80,6	84,4	MEN
6	6	8	33,3	19,4	15,6	Organizacje społeczne
25	21	23	100,0	100,0	100,0	Kowary
25	21	23	100,0	100,0	100,0	MEN
29	20	27	100,0	100,0	100,0	Lubań
29	20	27	100,0	100,0	100,0	MEN
25	16	22	100,0	100,0	100,0	Piechowice
25	16	22	100,0	100,0	100,0	MEN
25	15	19	100,0	100,0	100,0	Szklarska Poręba
-	-	12	16,7	-	7,7	MEN
23	13	19	83,3	100,0	92,3	Samorząd Terytorialny
21	18	25	100,0	100,0	100,0	Świeradów Zdrój
21	18	25	100,0	100,0	100,0	MEN
20	16	23	100,0	100,0	100,0	Wojcieszków
20	16	23	100,0	100,0	100,0	MEN
37	27	27	100,0	100,0	100,0	Zawidów
37	27	27	100,0	100,0	100,0	MEN
35	21	26	100,0	100,0	100,0	Zgorzelec
35	21	26	100,0	100,0	100,0	MEN
24	19	22	100,0	100,0	100,0	GMINY MIEJSKO- WIEJSKIE
22	17	21	71,1	68,1	60,6	MEN
7	15	6	1,1	0,3	0,2	Organizacje społeczne
27	23	24	27,8	31,6	39,2	Samorząd Terytorialny
33	21	25	28,9	56,8	63,2	w tym MIASTA
31	19	25	25-15,0	54,3	60,3	MEN
7	15	6	100,0	100,0	100,0	Organizacje społeczne
35	26	27	36,0	61,8	41,8	Samorząd Terytorialny
36	33	26	100,0	100,0	100,0	Bogatynia
15	37	18	10,0	3,3	5,1	MEN
38	33	26	90,0	96,7	94,9	Samorząd Terytorialny
45	30	27	50,0	88,5	79,5	w tym MIASTO
45	30	27	50,0	91,5	82,5	Samorząd Terytorialny

Tabl. 23. Szkoły podstawowe i filialne dla dzieci i młodzieży według organu prowadzącego

Wyszczególnienie	Szkoły	Pomieszczenia do nauczania	Nauczyciele pełnozatrudnieni	Oddziały	Uczniowie
Bolków	8	89	83	76	1705
Samorząd Terytorialny	8	89	83	76	1705
w tym MIASTO	1	42	42	39	1041
Samorząd Terytorialny	1	42	42	39	1041
Gryfów Śląski	5	61	84	62	1482
MEN	5	61	84	62	1482
w tym MIASTO	2	38	65	45	1191
MEN	2	38	65	45	1191
Leśna	7	74	100	74	1571
MEN	7	74	100	74	1571
w tym MIASTO	2	36	58	40	1008
MEN	2	36	58	40	1008
Lubawka	4	65	90	70	1816
Samorząd Terytorialny	4	65	90	70	1816
w tym MIASTO	2	34	51	43	1106
Samorząd Terytorialny	2	34	51	43	1106
Lubomierz	7	53	67	51	894
MEN	7	53	67	51	894
w tym MIASTO	1	18	29	21	454
MEN	1	18	29	21	454
Lwówek Śląski	12	114	159	123	2610
MEN	11	108	156	117	1565
Organizacje społeczne	1	6	3	7	45
w tym MIASTO	4	49	92	72	1703
MEN	3	43	89	65	1658
Organizacje społeczne	1	6	3	7	45
Mirsk	7	56	78	59	1346
MEN	7	56	78	59	1346
w tym MIASTO	2	20	38	26	671
MEN	2	20	38	26	671
Nowogrodzic	10	90	122	102	2242
MEN	10	90	122	102	2242
w tym MIASTO	1	21	35	31	859
MEN	1	21	35	31	859
Pieńsk	4	53	72	60	1390
MEN	4	53	72	60	1390
w tym MIASTO	2	35	52	43	1077
MEN	2	35	52	43	1077
Świerzawa	8	63	73	59	1196
MEN	8	63	73	59	1196
w tym MIASTO	2	27	40	33	753
MEN	2	27	40	33	753
Węgliniec	4	64	83	64	1375
Samorząd Terytorialny	4	64	83	64	1375
w tym MIASTO	1	20	30	24	578
Samorząd Terytorialny	1	20	30	24	578
Wleń	4	38	50	38	730
MEN	4	38	50	38	730
w tym MIASTO	1	22	32	23	503
MEN	1	22	32	23	503

i według gmin w roku szkolnym 1993/1994 (cd.)

Liczba uczniów na			Struktura			Wyszczególnienie
pomieszczenie do nauczania	nauczyciela pełnozatrudnionego	oddział	szkół	nauczycieli pełnozatrudnionych	uczniów	
19	20	22	100,0	100,0	100,0	Bolków
19	20	22	100,0	100,0	100,0	Samorząd Terytorialny
25	25	27	12,5	50,6	61,1	w tym MIASTO
25	25	27	12,5	50,6	61,1	Samorząd Terytorialny
24	18	24	100,0	100,0	100,0	Gryfów Śląski
24	18	24	100,0	100,0	100,0	MEN
31	18	26	62,3	77,4	80,4	w tym MIASTO
31	18	26	62,3	77,4	80,4	MEN
21	16	21	100,0	100,0	100,0	Leśna
21	16	21	100,0	100,0	100,0	MEN
28	17	25	48,6	58,0	64,2	w tym MIASTO
28	17	25	48,6	58,0	64,2	MEN
28	20	26	100,0	100,0	100,0	Lubawka
28	20	26	100,0	100,0	100,0	Samorząd Terytorialny
32	22	26	52,3	56,7	60,9	w tym MIASTO
32	22	26	52,3	56,7	60,9	Samorząd Terytorialny
17	13	17	100,0	100,0	100,0	Lubomierz
17	13	17	100,0	100,0	100,0	MEN
25	16	22	34,0	41,2	50,8	w tym MIASTO
25	16	22	34,0	41,2	50,8	MEN
23	16	21	100,0	100,0	100,0	Lwówek Śląski
24	16	22	92,0	98,1	98,3	MEN
7	15	6	8,0	1,9	1,7	Organizacje społeczne
35	18	24	33,3	57,9	65,2	w tym MIASTO
39	17	25	27,3	57,1	64,6	MEN
7	15	6	100,0	100,0	100,0	Organizacje społeczne
24	17	23	100,0	100,0	100,0	Mirsk
24	17	23	100,0	100,0	100,0	MEN
33	18	26	28,6	48,7	49,9	w tym MIASTO
33	18	26	28,6	48,7	49,9	MEN
25	18	22	100,0	100,0	100,0	Nowogrodzic
25	18	22	100,0	100,0	100,0	MEN
41	24	28	10,0	28,7	38,3	w tym MIASTO
41	24	28	10,0	28,7	38,3	MEN
26	19	23	100,0	100,0	100,0	Pieńsk
26	19	23	100,0	100,0	100,0	MEN
31	21	25	50,0	72,2	77,5	w tym MIASTO
31	21	25	50,0	72,2	77,5	MEN
19	16	20	100,0	100,0	100,0	Świerzawa
19	16	20	100,0	100,0	100,0	MEN
28	19	23	25,0	54,8	63,0	w tym MIASTO
28	19	23	25,0	54,8	63,0	MEN
21	17	21	100,0	100,0	100,0	Węgliniec
21	17	21	100,0	100,0	100,0	Samorząd Terytorialny
29	19	24	25,0	36,1	37,5	w tym MIASTO
29	19	24	25,0	36,1	37,5	Samorząd Terytorialny
19	15	19	100,0	100,0	100,0	Wleń
19	15	19	100,0	100,0	100,0	MEN
23	16	22	25,0	64,0	68,9	w tym MIASTO
23	16	22	25,0	64,0	68,9	MEN

Tabl. 23. Szkoły podstawowe i filialne dla dzieci i młodzieży według organu prowadzącego

Wyszczególnienie	Szkoły	Pomieszczenia do nauczania	Nauczyciele pełnozatrudnieni	Oddziały	Uczniowie
GMINY WIEJSKIE	94	767	828	678	12262
MEN	79	601	631	531	9359
Samorząd Terytorialny	15	166	197	147	2903
Bolesławiec	13	88	97	77	1254
MEN	13	88	97	77	1254
Janowice Wielkie	4	24	28	24	484
MEN	4	24	28	24	484
Jeżów Sudecki	5	40	34	34	605
MEN	5	40	34	34	605
Kamienna Góra	12	75	64	63	1032
MEN	12	75	64	63	1032
Lubań	6	48	59	46	875
MEN	6	48	59	46	875
Marciszów	7	46	49	43	735
MEN	7	46	49	43	735
Mysłakowice	4	77	88	62	1315
Samorząd Terytorialny	4	77	88	62	1315
Olszyna	5	48	64	46	984
MEN	5	48	64	46	984
Osiecznica	6	48	44	41	783
MEN	6	48	44	41	783
Platerówka	2	20	20	16	222
MEN	2	20	20	16	222
Podgórzyn	8	58	69	54	957
Samorząd Terytorialny	8	58	69	54	957
Siekierczyn	3	31	40	31	631
Samorząd Terytorialny	3	31	40	31	631
Stara Kamienica	5	45	45	38	649
MEN	5	45	45	38	649
Sulików	6	48	49	43	756
MEN	6	48	49	43	756
Zgorzelec	8	71	78	60	980
MEN	8	71	78	60	980

i według gmin w roku szkolnym 1993/1994 (dok.)

Liczba uczniów na			Struktura			Wyszczególnienie
pomieszczenia do nauczania	nauczycieli pełnozatrudnionego	oddział	szkół	nauczycieli pełnozatrudnionych	uczniów	
16	15	18	100,0	100,0	100,0	GMINY WIEJSKIE
16	15	18	84,0	76,2	76,3	MEN
17	15	20	16,0	23,8	23,7	Samorząd Terytorialny
14	13	16	100,0	100,0	100,0	Bolesławiec
14	13	16	100,0	100,0	100,0	MEN
20	17	20	100,0	100,0	100,0	Janowice Wielkie
20	17	20	100,0	100,0	100,0	MEN
15	18	18	100,0	100,0	100,0	Jeżów Sudecki
15	18	18	100,0	100,0	100,0	MEN
14	16	16	100,0	100,0	100,0	Kamienna Góra
14	16	16	100,0	100,0	100,0	MEN
18	15	19	100,0	100,0	100,0	Lubań
18	15	19	100,0	100,0	100,0	MEN
16	15	17	100,0	100,0	100,0	Marciszów
16	15	17	100,0	100,0	100,0	MEN
17	15	21	100,0	100,0	100,0	Mysłakowice
17	15	21	100,0	100,0	100,0	Samorząd Terytorialny
20	15	21	100,0	100,0	100,0	Olszyna
20	15	21	100,0	100,0	100,0	MEN
16	18	19	100,0	100,0	100,0	Osiecznica
16	18	19	100,0	100,0	100,0	MEN
11	11	14	100,0	100,0	100,0	Platerówka
11	11	14	100,0	100,0	100,0	MEN
16	14	18	100,0	100,0	100,0	Podgórzyn
16	14	18	100,0	100,0	100,0	Samorząd Terytorialny
20	16	20	100,0	100,0	100,0	Siekierczyn
20	16	20	100,0	100,0	100,0	Samorząd Terytorialny
14	14	17	100,0	100,0	100,0	Stara Kamienica
14	14	17	100,0	100,0	100,0	MEN
16	15	16	100,0	100,0	100,0	Sulików
16	15	16	100,0	100,0	100,0	MEN
14	13	16	100,0	100,0	100,0	Zgorzelec
14	13	16	100,0	100,0	100,0	MEN

Ważnym ogniwem procesu oświatowo-wychowawczego realizowanego na terenie tego regionu są przedszkola. Wspomagają one rozwój dzieci w wieku 3 – 6 lat, służą ich socjalizacji i przysposabiają do podjęcia systematycznej nauki w szkole. Należy jednak wskazać, iż zapotrzebowanie na usługi przedszkolne zmniejsza się. O ile w 1990 roku opieką w przedszkolach (bez specjalnych) objęto w województwie 12694 dzieci, to w roku 1993 ich liczba wynosiła 10588, czyli o ponad 16% mniej. Wyraźnemu uszczupleniu uległa również sieć przedszkoli. Tworzą ją zarówno placówki komunalne jak i zakładowe.

W 1990 roku działalność prowadziło 149 przedszkoli (bez specjalnych), które dysponowały 13883 miejscami. W 1993 roku miejsc w przedszkolach było o 2411, tj. o 17,4% mniej.

Wśród 116 przedszkoli funkcjonujących w 1993 roku jedynie 7 stanowiły placówki przyzakładowe (w roku 1990 było ich 46).

Sieć przedszkoli w regionie jeleniogórskim nie jest równomierna. Z łącznej liczby 116 placówek, 70 przedszkoli istniało w gminach miejskich (w tym 25 w Jeleniej Górze), a w gminach wiejskich tylko 14 przedszkoli. W czterech gminach wiejskich (Bolesławiec, Lubań, Platerówka i Zgorzelec) placówki tego typu nie występują.

Działalność wychowawczą dla dzieci w wieku 6 lat, w tzw. klasach "0", prowadzą także oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych. Liczba tych oddziałów w województwie w 1993 roku wynosiła 182 (w 1990 roku było ich 200), a w ich zajęciach brało udział 2915 sześciolatków (w 1990 r. – 4755).

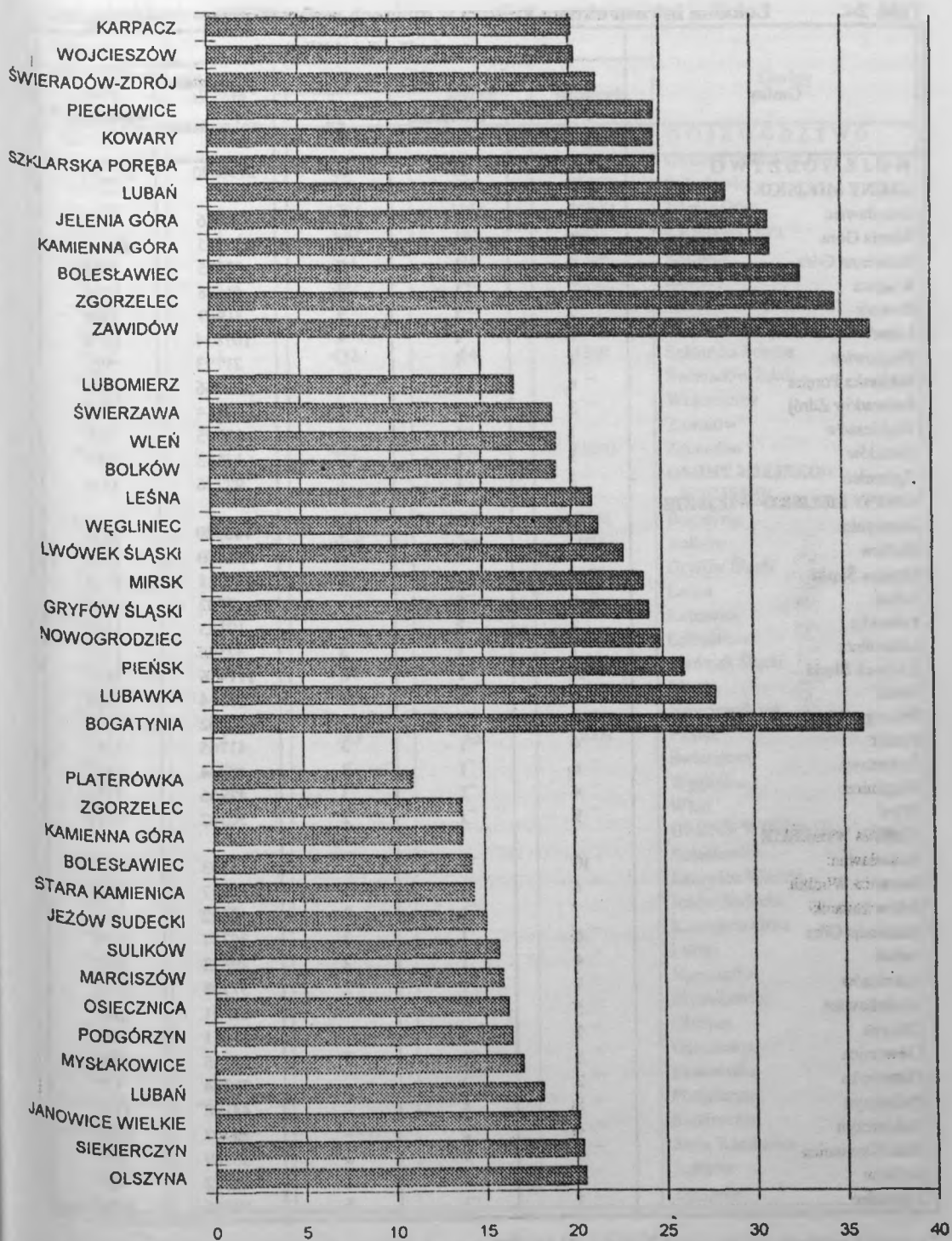
Istotne zmiany nastąpiły w 1993 r. w zakresie szkolnictwa podstawowego. Dotyczą one sieci placówek, stopnia ich dostosowania do liczby uczniów a zwłaszcza "kompetencyjnego" podporządkowania szkół i wynikającego stąd zróżnicowania warunków ich działalności. Liczba uczniów szkół podstawowych w ostatnim roku zmniejszyła się z 70931 do 69813. Spośród 251 szkół podstawowych funkcjonujących na terenie województwa w roku szkolnym 1993/1994 tylko 172 placówki posiadały najwyższy stopień organizacyjny (kl. I–VIII). Zróżnicowanie dotyczy jednak nie tylko stopnia organizacyjnego placówek szkolnictwa podstawowego, lecz również ich wielkości mierzonej liczbą uczniów. O ile przeciętna szkoła liczyła 278 uczniów, to w miastach wskaźnik ten był zdecydowanie wyższy. Największe, przeciętne liczby uczniów w szkołach notowano w miastach:

– Zgorzelec	– 951 uczniów,
– Zawidów	– 844,
– Bolesławiec	– 686,
– Kamienna Góra	– 635.

W gminach wiejskich liczba uczniów uczęszczających do przeciętnej placówki szkolnictwa podstawowego wynosi 134. Są jednak gminy, w których średnia liczba uczniów w szkole nie przekracza 100 (Kamienna Góra (W) – 86, Bolesławiec (W) – 96).

Podobna skala zróżnicowania wielkości szkół podstawowych występuje również w zakresie liczby i obciążeń pomieszczeń do nauczania a także liczby uczniów przypadających na pełnozatrudnionego nauczyciela.

Uporządkowanie gmin według liczby uczniów szkół podstawowych na 1 pomieszczenie do nauczania

Tabl. 24. Lokalna infrastruktura kultury w gminach województwa

Gminy	Placówki biblioteczne				
	ogółem ^{a/}	w tym kina		księgozbiór w woluminach ^{b/}	czytelnicy ^{c/}
		biblioteki publiczne	filie		
WOJEWÓDZTWO	212	59	86	2196620	103265
GMINY MIEJSKIE					
Bolesławiec	2	1	1	98636	8253
Jelenia Góra	10	1	7	326175	19604
Kamienna Góra	3	1	2	82475	7794
Karpacz	7	1	1	49678	1778
Kowary	2	1	1	31947	3068
Lubań	8	1	4	107834	6574
Piechowice	1	1	—	21793	558
Szklarska Poręba	4	1	—	36756	1077
Świeradów Zdrój	3	1	1	23114	1091
Wojcieszków	1	1	—	23095	738
Zawidów	1	1	—	17153	581
Zgorzelec	3	1	1	97276	4819
GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE					
Bogatynia	10	1	4	103580	5151
Bolków	4	1	3	48470	1496
Gryfów Śląski	4	1	3	49438	2117
Leśna	5	5	—	47782	1434
Lubawka	2	2	—	19183	1412
Lubomierz	7	1	3	32593	1265
Lwówek Śląski	18	1	8	111436	3630
Mirsk	6	1	4	57514	1794
Nowogrodziec	6	1	4	70462	3352
Pieńsk	4	1	3	41765	2347
Świerzawa	6	1	3	48734	1647
Węgliniec	4	1	3	42966	1274
Wleń	9	1	2	30542	1419
GMINY WIEJSKIE					
Bolesławiec	10	6	—	46793	1461
Janowice Wielkie	4	1	3	43017	1070
Jezów Sudecki	7	1	3	40622	903
Kamienna Góra	6	1	3	36757	1676
Lubań	4	1	2	29823	1082
Marciszów	7	1	2	37308	2215
Mysłakowice	5	5	—	62991	1665
Olszyna	2	1	1	32911	1215
Osiecznica	5	1	4	33455	1370
Platerówka	2	2	—	21324	526
Podgórzyn	8	4	—	44198	1337
Siekierczyn	4	2	—	28907	1320
Stara Kamienica	4	1	3	36189	637
Sulików	7	1	1	22272	837
Zgorzelec	7	1	6	59656	1678

^{a/} Łącznie z punktami bibliotecznymi. ^{b/} Stan na 31. 12. ^d W ciągu roku.

Jeleniogórskiego w 1993 r.

Wypożycze- nia księgo- zbioru w woluminach	Kina stałe				Gminy
	obiekty ^{b/}	miejsca na widowni	seanse	widzowie	
2405621	15	5364	2864	151941	WOJEWÓDZTWO
136021	1	448	425	25420	GMINY MIEJSKIE
506991	4	1784	1158	44320	Bolesławiec
162933	1	340	185	8451	Jelenia Góra
19686	1	321	67	1484	Kamienna Góra
72115	1	300	148	4760	Karpacz
95566	1	459	329	40496	Kowary
8670	-	-	-	-	Lubań
29366	1	432	64	1369	Piechowice
43333	-	-	-	-	Szklarska Poręba
19040	-	-	-	-	Świeradów Zdrój
15663	-	-	-	-	Wojcieszków
92221	2	407	352	22250	Zawidów
					Zgorzelec
164795	1	430	82	1644	GMINY MIEJSKO- WIEJSKIE
58895	1	180	19	738	Bogatynia
66690	-	-	-	-	Bolków
25310	-	-	-	-	Gryfów Śląski
40895	-	-	-	-	Leśna
42762	-	-	-	-	Lubawka
94079	-	-	-	-	Lubomierz
36826	-	-	-	-	Lwówek Śląski
81529	-	-	-	-	Mirsk
80343	1	263	35	1009	Nowogrodziec
48638	-	-	-	-	Pieńsk
28499	-	-	-	-	Świerzawa
18030	-	-	-	-	Węgliniec
					Wleń
28954	-	-	-	-	GMINY WIEJSKIE
24932	-	-	-	-	Bolesławiec
38457	-	-	-	-	Janowice Wielkie
51958	-	-	-	-	Jezów Sudecki
13289	-	-	-	-	Kamienna Góra
48247	-	-	-	-	Lubań
38114	-	-	-	-	Marciszów
25359	-	-	-	-	Mysłakowice
22884	-	-	-	-	Olszyna
12086	-	-	-	-	Osiecznica
32738	-	-	-	-	Platerówka
27808	-	-	-	-	Podgórzyn
10330	-	-	-	-	Siekierczyn
11070	-	-	-	-	Stara Kamienica
30499	-	-	-	-	Sulików
					Zgorzelec

Zgodnie z ustawą "kompetencyjną" sprawy placówek wychowania przedszkolnego należą do właściwości organów gmin jako zadania własne. W przypadku szkolnictwa podstawowego (ogólnokształcącego) sytuacja przedstawia się jednak odmiennie. W roku szkolnym 1993/1994 w dziewięciu gminach (Jelenia Góra, Bogatynia, Bolków, Lubawka, Mysłakowice, Podgórzyn, Siekierczyn, Szklarska Poręba, Węgliniec) prowadzono szkoły podstawowe jako zadanie własne, w pozostałych gminach placówki te pozostawały w gestii Kuratora Oświaty. Od dnia 1 stycznia 1994 roku w kolejnych czterech gminach szkoły podstawowe podporządkowano lokalnym władzom samorządowym (Lubań – gminy: miejska i wiejska, Osiecznica i Zawidów). Łącznie więc 13 gmin województwa jeleniogórskiego przejęło szkoły podstawowe do zakresu zadań własnych.

Szkolnictwo podstawowe w gminach zostało więc zróżnicowane pod względem organu prowadzącego a w rezultacie także w zakresie warunków funkcjonowania. Z łącznej liczby szkół (251), Ministerstwu edukacji Narodowej w końcu 1993 r. podlegało 186 placówek, tj. 74,1%, w gestii samorządów terytorialnych pozostają 62 szkoły, tj. 24,7% ich ogółu. Pozostałe 3 szkoły (1,2%) to placówki prowadzone przez stowarzyszenia i organizacje społeczne. Działają one w Jeleniej Górze (1), Karpaczu (1) i Lwówku Śląskim (1), zatrudniają zaledwie 20 nauczycieli zaś liczba uczniów w roku szkolnym 1993/1994 wynosiła 176.

Podporządkowanie organizacyjne i wynikające stąd zróżnicowanie warunków ich funkcjonowania według gmin¹ zawiera tabl. 23.

Istotną rolę w zaspokajaniu zbiorowych potrzeb mieszkańców województwa jeleniogórskiego przypisuje się placówkom kulturalnym, a wśród nich placówkom bibliotecznym oraz kinom. Ich stan i rozmieszczenie ukazuje tabl. 24.

W myśl ustawy "kompetencyjnej", utrzymanie bibliotek publicznych oraz zapewnianie im odpowiednich warunków działania i rozwoju, należy do obligatoryjnych zadań własnych organów gmin.

Sieć bibliotek publicznych w regionie jeleniogórskim w latach 1990–1993 uległa uszczupleniu. O ile w 1990 roku zaspokojeniu potrzeb ludności w zakresie czytelnictwa służyło 146 bibliotek publicznych (wraz z filiami), to w 1993 roku funkcjonowało 59 placówek tego typu. Podstawową sieć placówek bibliotecznych uzupełnia sieć punktów bibliotecznych, których liczba w tym okresie wykazuje również tendencję malejącą (171 w 1990 r. i tylko 67 w 1993 r.). Funkcjonujące w 1993 roku placówki biblioteczne województwa dysponowały księgozbiorem liczącym łącznie 2196,6 tys. woluminów (tj. o 0,5% mniej niż w 1992 r.), z którego korzystało 103,3 tys. czytelników (w roku 1992 było ich 99,2 tys., czyli 4,0% mniej). Na uwagę zasługuje także wzrost liczby wypożyczeń o 4,7%.

Rozmieszczenie placówek bibliotecznych w przestrzeni województwa jeleniogórskiego charakteryzuje jednak celowa, jak można sądzić, nierównomierność zmierzająca do wyrównania

1 Zagadnienia te zostały zaprezentowane bardziej szczegółowo w odrębnym aneksie: "Szkolnictwo podstawowe wśród zadań własnych gmin" zamieszczonym w "Gospodarka lokalna w województwie jeleniogórskim po trzech kwartałach 1993 roku" WUS Jelenia Góra; s.66–82.

poziomu przestrzennej dostępności usług. Stąd relatywnie większa gęstość placówek bibliotecznych występuje na terenach wiejskich. W 1993 roku funkcjonowały tu 82 placówki tego typu, podczas gdy w gminach miejskich było ich jedynie 45. W gminach miejsko – wiejskich istniało 85 placówek bibliotecznych.

Odmienne tendencje występują w procesie upowszechniania i dostępności kin stałych. Widoczny w latach osiemdziesiątych regres w tym zakresie pogłębił się w latach 1990–1993. Zarówno liczba czynnych obiektów kinowych, jak i miejsc na widowni uległa zmniejszeniu. Skoro bowiem w 1990 roku 32 kina stałe dysponowały 9392 miejscami na widowni, to w 1993 roku liczba miejsc w 15 placówkach tego typu wynosiła jedynie 5364, tj. o ponad 43% mniej.

Jednym z najważniejszych czynników wpływających na zmniejszenie się bazy kinowej jest wyraźny spadek zainteresowania ludności projekcjami filmowymi. W 1990 roku 8342 seanse obejrzało 364,9 tys. widzów, a w 1993 roku 2864 seanse obejrzało jedynie 151,9 tys. widzów, czyli o ponad 58% mniej. Należy przy tym zaznaczyć, iż wszystkie obiekty kinowe w końcu 1993 roku funkcjonowały w miastach. Co więcej, aż w 14 miastach województwa nie istniały kina stałe.

Koncentracja znacznej części krajowej bazy noclegowej w obiektach turystycznych i wczasowo-wypoczynkowych oraz duża intensywność ruchu turystycznego a także sprzyjające warunki naturalne decydują o znaczeniu funkcji turystyczno-wypoczynkowej regionu jeleniogórskiego.

Według stanu w dniu 31.07.1993 roku liczba miejsc noclegowych w 382 obiektach turystycznych i wczasowo-wypoczynkowych województwa wynosiła 18766, z czego ponad 88% stanowiły miejsca w obiektach o całorocznej obsłudze. Ukazuje to tablica 25.

W porównaniu z rokiem poprzednim oznacza to uszczuplenie bazy noclegowej o 2407 miejsc, tj. o 11,2%. Nastąpił jednak dalszy rozwój prywatnych obiektów turystycznych i wczasowo-wypoczynkowych. O ile bowiem w sezonie 1991/1992 roku w regionie jeleniogórskim funkcjonowało 111 takich obiektów, to w roku 1993 było ich 63 a więc ponad 41,7% ogółu obiektów.

Tabl. 25. Obiekty turystyczne i czasowo-wypoczynkowe w gminach województwa jeleniogórskiego w sezonie 1992/1993 ^{a/}

Gminy	Obiekty		Miejsca noclegowe ^{b/}			Korzystający z noclegów		Udzielone noclegi	
	ogółem	w tym prywatne	ogółem	w tym całoroczne	na 100 mieszkańców	ogółem	w tym turyści zagraniczni	ogółem	na 100 mieszkańców
WOJEWÓDZTWO	382	163	18766	16535	3,6	399219	87499	1702445	325,7
GMINY MIEJSKIE									
Bolesławiec	6	1	353	353	0,8	19354	5883	45566	101,9
Jelenia Góra	18	4	1458	1134	1,6	54782	27788	129040	138,4
Karpacz	134	69	6116	5928	109,2	138948	28727	583563	10417,0
Kowary	3	1	230	230	1,8	2757	72	28593	222,3
Lubań	3	—	102	38	0,4	3044	662	7007	28,8
Piechowice	12	1	665	575	9,0	9514	827	50226	677,6
Szklarska Poręba	117	63	4671	4528	56,3	85780	7971	425688	5130,0
Świeradów Zdrój	16	8	826	756	16,4	7972	455	49655	987,4
Wojcieszów	4	—	185	103	4,5	614	98	1904	45,9
Zgorzelec	6	4	182	182	0,5	23723	9963	31548	86,2
GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE									
Bogatynia	1	—	131	131	0,5	6706	454	27958	105,1
Bolków	2	1	80	32	0,7	1413	30	2430	20,6
Gryfów Śląski	1	1	38	38	0,3	477	37	541	4,9
Leśna	6	—	354	192	3,2	5577	806	23633	212,4
Lubawka	4	2	160	115	1,3	1519	20	6665	53,7
Lwówek Śląski	2	1	123	83	0,6	2433	300	7734	39,7
Mirsk	2	—	180	180	1,9	2147	22	9866	101,9
Wleń	2	—	74	44	1,4	967	2	4743	92,6
GMINY WIEJSKIE									
Janowice Wielkie	3	2	111	71	2,7	1624	58	12085	292,4
Jezów Sudecki	2	1	26	26	0,5	429	—	1201	20,8
Kamienna Góra	1	—	45	45	0,5	1285	2	2979	35,2
Mysłakowice	4	—	128	126	1,2	5508	—	12986	126,5
Olszyna	5	—	643	—	9,1	2910	62	27413	389,1
Podgórzyn	26	4	1691	1540	21,2	17344	2877	201142	2527,5
Zgorzelec	2	—	194	85	2,7	2392	383	8279	116,9

^{a/} Od 1.10.1992 do 30.09.1993 r. ^{b/} Stan w dniu 31.07.1993 r.

4. WŁADZE GMIN

W dniu 27 maja 1990 roku przeprowadzone zostały wybory samorządowe w gminach województwa jeleniogórskiego. Z 2412 kandydatów wybrano wówczas 866 radnych. Rady gmin są organami stanowiącymi i kontrolnymi, a do ich właściwości należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy, w tym m.in. na zasadzie wyłączności wybór i odwołanie zarządu, uchwalanie budżetu gminy i miejscowych planów przestrzennego zagospodarowania.

Między dniem wyborów samorządowych a końcem 1993 roku w składach kilkunastu rad gmin nastąpiły zmiany wynikłe ze stwierdzenia wygaśnięcia mandatów radnych. Wpłynęło to na strukturę radnych według stanu na koniec 1993 roku, co przedstawia tabl. 26.

W 40 radach gmin województwa jeleniogórskiego funkcjonuje ogółem 839 radnych, z czego 82,7% stanowią mężczyźni, a jedynie 17,3% kobiety. Największą przy tym radą jest Rada Miejska w Jeleniej Górze (40 radnych), najmniejszymi zaś Rady Gmin w Platerówce i Zawidowie (po 15 radnych).

W strukturze radnych według wieku 56,7% udział mają radni w wieku 40–59 lat, 34,1% – w wieku 30–39 lat, 7,3% – w wieku 60 lat i więcej, a pozostałe 1,9% stanowią radni w wieku do 30 lat. Warto zaznaczyć, iż radni w tym wieku wchodzi w skład jedynie 13 spośród 40 rad gmin, natomiast radni w wieku ponad 60 lat uczestniczą w pracach 28 tego rodzaju organów gmin.

Tabl. 26. Radni gmin według płci i wieku w 1993 r
Stan w dniu 31 XII

Gminy	Ogółem	W tym kobiety	Z liczby ogółem			
			29 lat i mniej	30-39	40-59	60 lat i więcej
WOJEWÓDZTWO	839	145	16	286	476	61
GMINY MIEJSKIE	277	51	7	76	169	25
Bolesławiec	32	10	1	8	20	3
Jelenia Góra	40	4	1	9	26	4
Kamienna Góra	26	8	1	9	14	2
Karpacz	18	2	-	6	12	-
Kowary	21	2	2	7	8	4
Lubań	27	6	-	11	14	2
Piechowice	20	1	1	5	11	3
Szklarska Poręba	16	3	-	4	12	-
Świeradów Zdrój	17	4	-	4	13	-
Wojcieszków	17	3	-	5	12	-
Zawidów	15	5	-	-	13	2
Zgorzelec	28	3	1	8	14	5
GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	284	51	3	111	152	18
Bogatynia	31	3	-	7	20	4
Bolków	22	2	-	8	13	1
Gryfów Śląski	24	7	-	14	9	1
Leśna	22	4	-	12	10	-
Lubawka	22	4	1	6	14	1
Lubomierz	20	3	-	8	10	2

Tabl. 26. Radni gmin według płci i wieku w 1993 r (dok.)
Stan w dniu 31 XII

Gminy	Ogółem	W tym kobiety	Z liczby ogółem			
			29 lat i mniej	30-39	40-59	60 lat i więcej
Lwówek Śląski	26	4	-	6	19	1
Mirsk	18	3	-	10	5	3
Nowogrodziec	20	3	-	6	12	2
Pieńsk	21	4	1	10	10	-
Świerzawa	18	4	-	9	9	-
Węgliniec	22	6	1	6	13	2
Wleń	18	4	-	9	8	1
GMINY WIEJSKIE	278	43	6	99	155	18
Bolesławiec	23	2	-	8	12	3
Janowice Wielkie	17	4	-	-	14	3
Jezów Sudecki	18	1	2	5	11	-
Kamienna Góra	19	5	-	4	14	1
Lubań	18	-	2	11	4	1
Marciszów	18	5	-	7	9	2
Mysłakowice	20	2	-	6	12	2
Olszyna	22	4	-	9	13	-
Osiecznica	18	2	-	7	9	2
Platerówka	15	4	-	7	8	-
Podgórzyn	19	3	-	5	13	1
Siekierczyn	17	2	-	9	8	-
Stara Kamienica	16	2	-	7	8	1
Sulików	18	4	1	9	8	-
Zgorzelec	20	3	1	5	12	2

Organami wykonawczymi gmin, w myśl art.26 ust.1 Ustawy o samorządzie terytorialnym (Dz.U.1990 nr 16) są zarządy, które wybierane są przez rady gmin i wykonują swe zadania przy pomocy urzędów gmin i zatrudnionych w nich pracowników samorządowych. Układ powiązań osobowych między organami stanowiącymi i kontrolnymi a organami wykonawczymi gmin według stanu w dniu 31.12.1993 r. charakteryzuje tabl. 27.

Wśród 239 członków zarządów gmin 209 osób tj. 87,4% stanowili radni. W większości gmin województwa także funkcje przewodniczących i zastępców przewodniczących pełnią radni. W 24 gminach województwa radni są przewodniczącymi zarządów gmin a w 8 gminach – zastępcami przewodniczącego. Także pozostali członkowie zarządów gmin mają w większości mandat radnych. We wszystkich gminach województwa jedynie 30 członków zarządów wywodzi się spoza grona radnych.

Wielkość zatrudnienia w urzędach gmin jest ściśle związana ze skalą realizowanych zadań własnych, liczbą ludności w poszczególnych gminach oraz zakresem spraw zleczanych gminom przez administrację rządową.

Zatrudnienie i wynagrodzenia w urzędach gmin województwa jeleniogórskiego w 1993 r. zawiera tabl. 28.

Tabl. 27. Powiązania osobowe organów stanowiących i kontrolnych z organami wykonawczymi gmin w 1993 r.
Stan w dniu 31 XII

Gminy	Liczba członków zarządów	W tym radni			
		razem	z tego		
			przewodni- czący	zastępcy przewodni- czącego	pozostali członkowie
WOJEWÓDZTWO	239	209	24	8	177
GMINY MIEJSKIE					
Bolesławiec	7	6	1	-	5
Jelenia Góra	7	5	-	1	4
Kamienna Góra	7	5	-	-	5
Karpacz	4	3	-	-	3
Kowary	9	8	1	-	7
Lubań	7	6	1	1	4
Piechowice	5	5	1	-	4
Szklarska Poręba	5	5	1	-	4
Świeradów Zdrój	5	5	1	1	3
Wojcieszów	5	5	1	-	4
Zawidów	6	5	-	-	5
Zgorzelec	6	5	1	-	4
GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE					
Bogatynia	6	5	-	1	4
Bolków	5	5	1	1	3
Gryfów Śląski	6	5	-	-	5
Leśna	7	6	1	-	5
Lubawka	7	7	1	-	6
Lubomierz	5	5	1	-	4
Lwówek Śląski	7	6	1	1	4
Mirsk	5	4	-	1	3
Nowogrodzic	7	7	1	-	6
Pieńsk	5	5	1	-	4
Świerzawa	5	4	-	-	4
Węgliniec	5	5	1	-	4
Wleń	4	4	1	-	3
GMINY WIEJSKIE					
Bolesławiec	6	6	-	-	6
Janowice Wielkie	6	6	1	-	5
Jezów Sudecki	7	7	1	-	6
Kamienna Góra	7	5	-	-	5
Lubań	6	5	-	-	5
Marciszów	7	5	1	-	4
Mysłakowice	7	5	-	-	5
Olszyna	5	5	1	-	4
Osiecznica	5	4	-	1	3
Płaterówka	6	5	1	-	4
Podgórzyn	6	5	1	-	4
Siekierczyn	5	4	-	-	4
Stara Kamienica	6	6	1	-	5
Sulików	6	5	-	-	5
Zgorzelec	7	5	-	-	5

Tabl. 28. Zatrudnienie i wynagrodzenia w urzędach gmin w województwie

Lp.	Gminy	Przeciętna liczba zatrudnionych	Z tego na stanowiskach		Wynagrodzenia ogółem
			nierobotniczych	robotniczych	
1.	WOJEWÓDZTWO	1732	1267	465	83677
	GMINY MIEJSKIE				
2.	Bolestawiec	64	61	3	4362
3.	Jelenia Góra	147	135	12	8369
4.	Kamienna Góra	50	46	4	2626
5.	Karpacz	125	56	69	5173
6.	Kowary	31	28	3	1874
7.	Lubań	66	63	3	3810
8.	Piechowice	24	22	2	1433
9.	Szklarska Poręba	30	26	4	1636
10.	Świeradów Zdrój	20	18	2	894
11.	Wojcieszów	24	15	9	856
12.	Zawidów	15	14	1	840
13.	Zgorzelec	78	73	5	4083
	GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE				
14.	Bogatynia	65	62	3	4509
15.	Bolków	161	32	129	4641
16.	Gryfów Śląski	38	36	2	1942
17.	Leśna	32	29	3	1611
18.	Lubawka	78	28	50	2453
19.	Lubomierz	23	21	2	1058
20.	Lwówek Śląski	48	44	4	2510
21.	Mirsk	23	22	1	1185
22.	Nowogrodziec	31	26	5	1594
23.	Pieńsk	32	26	6	1585
24.	Świerzawa	27	24	3	1311
25.	Węgliniec	30	29	1	1590
26.	Wleń	25	16	9	999
	GMINY WIEJSKIE				
27.	Bolestawiec	25	22	3	1525
28.	Janowice Wielkie	25	15	8	1172
29.	Jezów Sudecki	44	26	2	1675
30.	Kamienna Góra	35	25	6	1575
31.	Lubań	21	20	1	1223
32.	Marciszów	71	23	18	2263
33.	Mysłakowice	37	28	3	1641
34.	Olszyna	25	23	2	1193
35.	Osiecznica	22	20	2	1031
36.	Platerówka	11	9	—	479
37.	Podgórzyn	29	24	7	1803
38.	Siekierczyn	26	17	6	1203
39.	Stara Kamienica	23	18	4	1102
40.	Sulików	26	24	6	1331
41.	Zgorzelec	25	21	2	1517

jeleniogórskim w 1993 r.

w mln zł		Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w tys. zł			Pracownicy na stanowiskach nierobotniczych na 1000 ludności	Lp.
na stanowiskach		ogółem	na stanowiskach			
nierobotniczych	robotniczych		nierobotniczych	robotniczych		
71171	12506	4026	4681	2241	2,4	1.
4214	148	5680	5757	4111	1,4	2.
7982	387	4744	4927	2688	1,4	3.
2538	88	4377	4598	1833	1,9	4.
2862	2311	3449	4259	2791	10,0	5.
1776	98	5038	5286	2722	2,2	6.
3678	132	4811	4865	3667	2,6	7.
1361	72	4976	5155	3000	3,0	8.
1544	92	4544	4949	1917	3,1	9.
865	29	3725	4005	1208	3,6	10.
649	207	2972	3606	1917	3,6	11.
808	32	4667	4810	2667	2,9	12.
3898	185	4362	4450	3083	2,0	13.
4395	114	5781	5907	3167	2,3	14.
1457	3184	2402	3794	2057	2,7	15.
1897	45	4259	4391	1875	3,2	16.
1519	92	4195	4365	2556	2,6	17.
1394	1059	2621	4149	1765	2,3	18.
990	68	3833	3929	2833	3,2	19.
2394	116	4538	4534	2417	2,3	20.
1147	38	4293	4345	3166	2,3	21.
1483	111	4285	4753	1850	1,8	22.
1450	135	4128	4647	1875	2,5	23.
1246	65	4046	4326	1806	2,9	24.
1563	27	4417	4491	2250	3,1	25.
805	194	3330	4193	1796	3,1	26.
1426	99	5083	5402	2750	2,1	27.
788	384	3907	4378	3200	3,6	28.
1241	434	3172	3978	2009	4,5	29.
1382	193	3750	4607	1608	3,0	30.
1202	21	4853	5008	1750	3,2	31.
1111	1152	2656	4025	2000	4,6	32.
1384	257	3696	4119	2380	2,7	33.
1132	61	3977	4101	2542	3,3	34.
964	67	3905	4017	2792	3,8	35.
438	41	3629	4056	1708	5,1	36.
1551	252	5181	5385	4200	3,0	37.
976	227	3856	4784	2102	3,6	38.
1013	89	3993	4690	1483	3,4	39.
1269	62	4266	4406	2583	4,0	40.
1379	138	5057	5472	2875	3,0	41.

Tabl. 29. Pracujący w urzędach gmin na stanowiskach nierobotniczych według formy stosunku pracy w 1993 r.
Stan w dniu 31 XII

Gminy	Ogółem	Z tego zatrudnieni na podstawie			
		powołania	mianowania	wyboru	umowy o pracę
WOJEWÓDZTWO	1311	104	102	56	1049
GMINY MIEJSKIE					
Bolesławiec	66	4	7	2	53
Jelenia Góra	138	4	12	4	118
Kamienna Góra	48	3	8	2	35
Karpacz	45	2	-	2	41
Kowary	33	3	4	2	24
Lubań	66	3	8	3	52
Piechowice	22	3	-	1	18
Szklarska Poręba	29	4	2	1	22
Świeradów Zdrój	16	2	-	1	13
Wojcieszków	14	2	9	1	2
Zawidów	13	3	-	1	9
Zgorzelec	77	4	4	2	67
GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE					
Bogatynia	62	3	6	2	51
Bolków	27	3	-	1	23
Gryfów Śląski	37	3	-	-	34
Leśna	29	2	-	2	25
Lubawka	28	3	-	1	24
Lubomierz	22	3	1	1	17
Lwówek Śląski	46	3	7	3	33
Mirsk	21	2	-	1	18
Nowogrodziec	28	2	-	1	25
Pieńsk	26	2	3	1	20
Świerzawa	23	3	-	-	20
Węgliniec	33	2	-	1	30
Wleń	15	3	-	1	11
GMINY WIEJSKIE					
Bolesławiec	23	2	1	1	19
Janowice Wielkie	14	1	-	1	12
Jeżów Sudecki	22	2	-	1	19
Kamienna Góra	27	2	2	2	21
Lubań	20	2	-	1	17
Marciszów	34	3	4	1	26
Mysłakowice	41	2	3	1	35
Olszyna	22	2	-	1	19
Osiecznica	21	3	-	1	17
Platerówka	9	2	-	2	5
Podgórzyn	29	2	-	2	25
Siekierczyn	18	3	-	1	14
Stara Kamienica	18	2	-	1	15
Sulików	24	3	9	1	11
Zgorzelec	25	2	12	2	9

Źródło: Badania ankietowe

Tabl. 30. Pracujący w urzędach gmin na stanowiskach nierobotniczych według wykształcenia w 1993 r.
Stan w dniu 31 XII

Gminy	Ogółem	W tym z wykształceniem			
		wyższym	połicealnym i średnim zawodowym	średnim ogólnokształcącym	zasadniczym zawodowym
WOJEWÓDZTWO	1311	259	761	245	34
GMINY MIEJSKIE					
Bolesławiec	66	21	32	13	-
Jelenia Góra	138	52	64	21	1
Kamienna Góra	48	10	24	13	1
Karpacz	45	14	23	5	2
Kowary	33	7	16	6	1
Lubań	66	16	37	13	-
Piechowice	22	4	9	8	1
Szklarska Poręba	29	8	13	8	-
Świeradów Zdrój	16	3	11	2	-
Wojcieszków	14	3	10	1	-
Zawidów	13	2	6	5	-
Zgorzelec	77	11	55	8	3
GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE					
Bogatynia	62	4	35	18	5
Bolków	27	4	15	8	-
Gryfów Śląski	37	7	22	8	-
Leśna	29	2	21	6	-
Lubawka	28	4	20	4	-
Lubomierz	22	1	15	4	1
Lwówek Śląski	46	12	22	12	-
Mirsk	21	1	14	6	-
Nowogrodziec	28	1	20	5	1
Pieńsk	26	4	18	3	1
Świerzawa	23	2	17	4	-
Węglińiec	33	4	22	4	1
Wleń	15	2	9	4	-
GMINY WIEJSKIE					
Bolesławiec	23	5	12	6	-
Janowice Wielkie	14	3	9	2	-
Jeżów Sudecki	22	2	17	3	-
Kamienna Góra	27	4	19	4	-
Lubań	20	7	11	2	-
Marciszów	34	3	17	3	10
Mysłakowice	41	9	22	8	2
Olszyna	22	4	14	4	-
Osiecznica	21	3	15	2	-
Platerówka	9	1	3	5	-
Podgórzyn	29	6	19	4	-
Siekierczyn	18	3	14	1	-
Stara Kamienica	18	3	9	6	-
Sulików	24	3	16	3	2
Zgorzelec	25	4	14	3	2

Źródło: Badania ankietowe

W 1993 r. w urzędach gmin województwa zatrudniano 1732 osoby, z tego ponad 1267 osób na stanowiskach nierobotniczych, głównie administracyjnych, oraz 465 osób na stanowiskach robotniczych (obsługa urzędów). Największym tego rodzaju urzędem jest Urząd Miejski w Jeleniej Górze zatrudniający w końcu 1993 roku 147 osób, z tego 135 na stanowiskach nierobotniczych. Najmniejszym pod tym względem urzędem gminnym jest Urząd Gminy w Platerówce zatrudniający jedynie 11 osób.

W przeliczeniu na każdy tysiąc mieszkańców największą liczbę pracowników administracyjnych (tj. 10,0) zatrudniał Urząd Miejski w Karpaczu. Najmniejszy wskaźnik występował natomiast w dużych miastach województwa, a mianowicie w: Bolesławcu (1,36) i Jeleniej Górze (1,45). Średnia wojewódzka w tym zakresie kształtowała się zaś na poziomie 2,42.

Na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych przez Sejmik Samorządowy Gmin Województwa Jeleniogórskiego uzyskano dodatkowe, bardziej szczegółowe dane, charakteryzujące pracowników urzędów gmin zatrudnionych na stanowiskach nierobotniczych według stanu w dniu 31.12.1993 r. Dane obejmujące strukturę zatrudnienia według form stosunku pracy zawiera tabl. 29.

Główną część obsady stanowisk nierobotniczych w urzędach gmin stanowią pracownicy etatowi, zatrudnieni na podstawie umowy o pracę. Na podstawie tej formy nawiązania stosunku pracy zatrudniano we wszystkich urzędach gmin 80% pracowników. Pozostałe formy stosunku pracy są rzadziej stosowane. Na podstawie powołania zatrudniono 7,9% pracowników, mianowania 7,8%, z wyboru zaś pochodziło 4,3% pracowników urzędów gmin.

Przeprowadzone badania ankietowe umożliwiły także statystyczną charakterystykę pracowników urzędów gmin zatrudnionych na stanowiskach nierobotniczych według poziomu wykształcenia. Prezentuje ją tabl. 30.

W całym województwie, na 1311 pracowników administracyjnych urzędów gmin, 259 legitymowało się wykształceniem wyższym (19,7%), 761 wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (58,0%) oraz 245 – średnim ogólnokształcącym (18,7%). Tylko 34 pracowników miało wykształcenie niższe niż pełne średnie (2,6).

Najwyższy udział pracowników administracyjnych o wyższym wykształceniu miały gminy miejskie: Jelenia Góra (37,5%), Bolesławiec (31,8%) i Karpacz (31,1%) a także gmina wiejska Lubań (35,0%). Najniższy odsetek pracowników o wyższym wykształceniu występował w urzędach gmin: Lubomierz (4,5%) i Mirsk (4,8%).

Interesujące wydaje się również być zróżnicowanie wysokości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia pracowników administracji samorządowej. O ile bowiem każdy z zatrudnionych w tej grupie pracowników urzędów gminnych otrzymywał w 1993 roku przeciętnie 4.681 tys. zł miesięcznie, to najkorzystniej w tym względzie przedstawiała się sytuacja w następujących gminach:

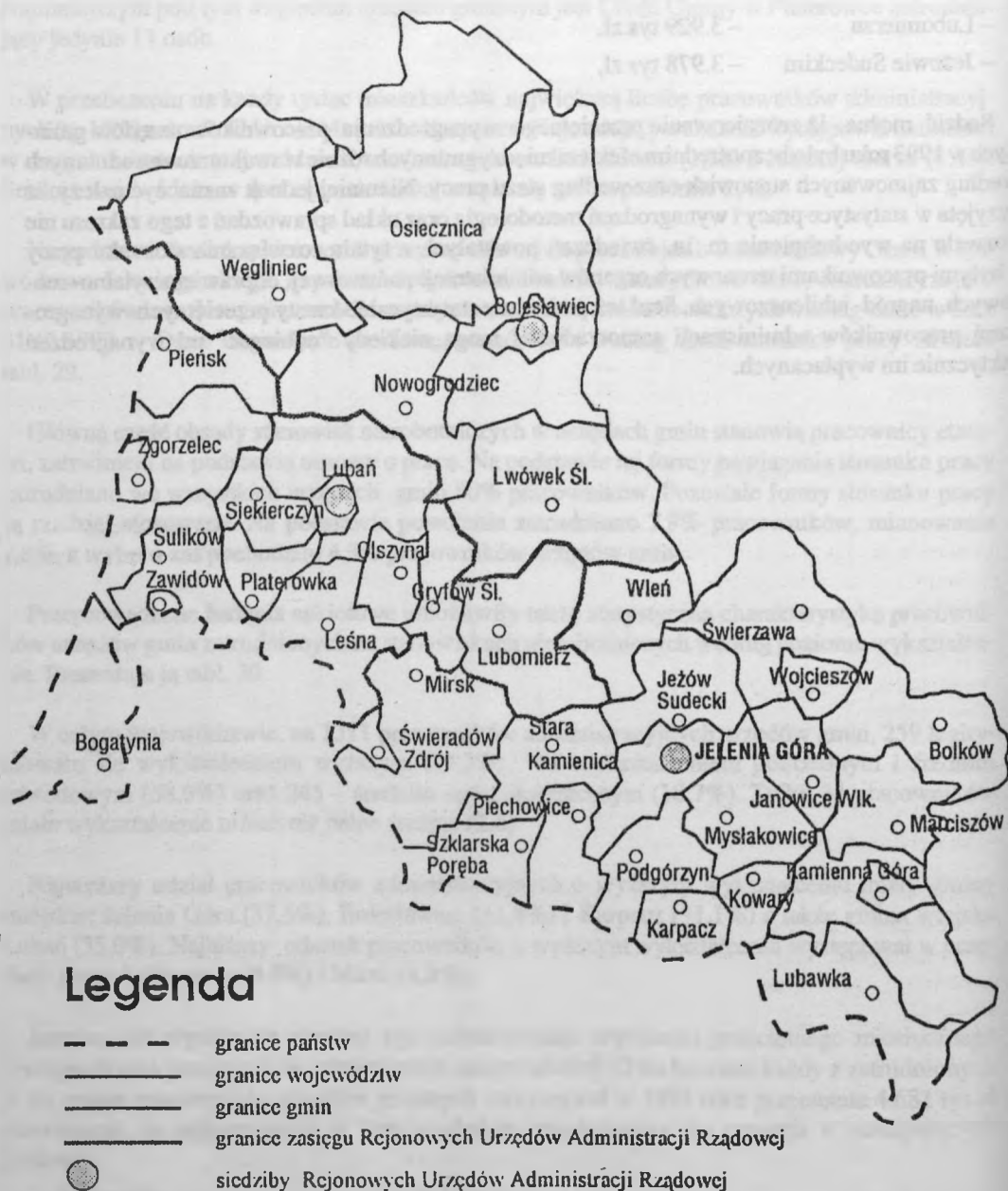
– Bogatynia	– 5.907 tys. zł,
– Bolesławiec (M)	– 5.757 tys. zł,
– Zgorzelec (W)	– 5.472 tys. zł.

Najniższe przeciętne wynagrodzenie otrzymywali natomiast pracownicy administracyjni urzędów gmin w :

– Wojcieszowie	– 3.606 tys.zł,
– Bolkowie	– 3.794 tys.zł,
– Lubomierzu	– 3.929 tys.zł,
– Jeżowie Sudeckim	– 3.978 tys zł,

Sądzić można, iż zróżnicowanie przeciętnego wynagrodzenia pracowników urzędów gminnych w 1993 roku było bezpośrednim efektem międzygminnych różnic w strukturze zatrudnionych według zajmowanych stanowisk oraz według stażu pracy. Niemniej jednak zaznaczyć należy, iż przyjęta w statystyce pracy i wynagrodzeń metodologia oraz układ sprawozdań z tego zakresu nie pozwala na wyodrębnienie m. in. świadczeń powstałych z tytułu rozwiązania stosunku pracy z byłymi pracownikami terenowych organów administracji państwowej, odpraw emerytalno-rentowych, nagród jubileuszowych. Stąd też podawane statystycznie kwoty przeciętnych wynagrodzeń pracowników administracji samorządowej mogą niekiedy "odbiegać" od wynagrodzeń faktycznie im wypłacanych.

PODZIAŁ TERYTORIALNY WOJEWÓDZTWA JELENIOGÓRSKIEGO

5. GOSPODARKA BUDŻETOWA GMIN

5.1. Uwagi ogólne

Kształtowanie podstaw gospodarki finansowej gmin zostało zapoczątkowane przygotowaniem w latach 1990–1991 szeregu aktów prawnych regulujących zarówno ogólne, jak i szczegółowe elementy finansów lokalnych. Do aktów tych należała przede wszystkim ustawa z dnia 14.12.1990 roku o dochodach gmin i zasadach ich subwencjonowania w 1991 roku (Dz.U. 1990 nr 89, poz.518). Praktyczną weryfikację wartości zawartych w niej regulacji prawnych przyniosły doświadczenia gospodarki budżetowej gmin w kolejnych latach.

Do najważniejszych zmian wprowadzonych w 1993 r. w zakresie finansów lokalnych należy ustanowienie nowego układu udziałów gmin w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa. W ubiegłym roku były to zatem:

- 5% udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej, mających siedzibę na terenie gminy,
- 15% udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych.

Nadal istotne miejsce wśród dochodów budżetów gmin zajmują wpływy z podatków i opłat lokalnych. Uzupełnieniem tychże dochodów są zaś kwoty subwencji ogólnych przyznanych gminom z budżetu państwa.

5.2 Dochody budżetów gmin

Zarówno wielkości jak i struktura dochodów poszczególnych gmin województwa jeleniogórskiego mają poważne znaczenie dla kształtu polityki i gospodarki lokalnej. Dotyczy to zwłaszcza poziomu dochodów na zadania własne (w tym subwencji ogólnej) oraz dotacji celowych na zadania zlecone gminom. Informacji w tym zakresie dotyczących 1993 roku dostarcza tablica 31.

Ogólne dochody budżetowe gmin w 1993 roku osiągnęły wielkość ponad 1372 mld zł. Z kwoty tej dochody na zadania własne stanowiły 88,0%. Ich udział wykazuje jednak znaczne zróżnicowanie przestrzenne. Najwyższym udziałem dochodów na realizację zadań własnych w ogólnej wielkości dochodów wyróżniały się:

– Bolesławiec (W)	– 95,2%,
– Jelenia Góra	– 94,1%,
– Bogatynia	– 93,6%.

Najniższy udział tej grupy dochodów w 1993 roku występował w gminach:

– Wleń	– 56,1%,
– Olszyna	– 70,7%,
– Lubomierz	– 71,3%.

Bardziej istotnym miernikiem poziomu dochodów budżetów gmin na zadania własne jest ich wysokość przypadająca na 1 mieszkańca. Wskaźniki te dla lat 1992–1993 ujęto w tablicy 32.

Tabl.31. Dochody budżetów gmin województwa jeleniogórskiego w 1993 r.

Wyszczególnienie a – w mln zł b – struktura w %		Dochody ogółem	Z tego				
			dochody na zadania własne	w tym			
				dochody od osób prawnych i fizycznych ^{1/}	w tym		
					udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa		
					ogółem	w tym podatek dochodowy od osób prawnych	
WOJEWÓDZTWO		a	1372181	1208119	758142	299592	32745
		b	100,0	88,0	55,3	21,8	2,4
GMINY MIEJSKIE							
Bolesławiec		a	84040	76743	59562	25150	2336
		b	100,0	91,3	70,9	29,9	2,8
Jelenia Góra		a	263219	247577	137669	60813	12758
		b	100,0	94,1	52,3	23,1	4,8
Kamienna Góra		a	38764	32736	24930	13112	1011
		b	100,0	84,4	64,3	33,8	2,6
Karpacz		a	37150	34701	12793	3323	10
		d	100,0	93,4	34,4	8,9	0,0
Kowary		a	28846	24819	17118	7280	883
		b	100,0	86,0	59,3	25,2	3,1
Lubań		a	56543	51796	32820	12770	430
		b	100,0	91,6	58,0	22,6	0,8
Piechowice		a	17806	14146	11328	3886	74
		b	100,0	79,4	63,6	21,8	0,4
Szklarska Poręba		a	31939	27400	11154	4441	150
		b	100,0	85,8	34,9	13,9	0,5
Świeradów Zdrój		a	12804	10117	5876	2540	14
		b	100,0	79,0	45,9	19,8	0,1
Wojcieszów		a	11300	8341	4469	2165	32
		b	100,0	73,8	39,5	19,2	0,3
Zawidów		a	7248	6256	5269	2464	38
		b	100,0	86,3	72,7	34,0	0,5
Zgorzelec		a	88977	79859	58487	19150	414
		b	100,0	89,8	65,7	21,5	0,5
GMINY MIEJSKO- -WIEJSKIE							
Bogatynia		a	172475	161520	105145	25437	12084
		b	100,0	93,6	61,0	14,7	7,0
Bolków		a	35085	28006	12938	5944	27
		b	100,0	79,8	36,9	16,9	0,1
Gryfów Śląski		a	25970	21698	12847	5678	1
		b	100,0	83,6	49,5	21,9	0,0
Leśna		a	20009	16635	11564	5632	8
		b	100,0	83,1	57,8	28,1	0,0
Lubawka		a	32034	26202	11979	6470	153
		b	100,0	81,8	37,4	20,2	0,5
Lubomierz		a	13721	9784	6183	3376	18
		b	100,0	71,3	45,1	24,6	0,1
Lwówek Śląski		a	34690	31082	27185	10087	172
		b	100,0	89,6	78,4	29,1	0,5
Mirsk		a	14205	11979	10313	4852	1
		b	100,0	84,3	72,6	34,2	0,0

wpływy z podatku rolnego, leśnego, podatków i opłat lokalnych od osób prawnych	podatki i opłaty od osób fizycznych	wpływy z opłaty skarbowej	subwencja ogólna	dotacje celowe na zadania zlecone gminom	Wyszczególnienie a – w mln zł b – struktura w %
257340	147206	53377	201060	164062	a WOJEWÓDZTWO
18,8	10,7	3,9	14,7	12,0	b
GMINY MIEJSKIE					
19424	9009	5978	2652	7297	a Bolesławiec
23,1	10,7	7,1	3,2	8,7	b
36834	23195	16827	71944	15642	a Jelenia Góra
14,0	8,8	6,4	27,3	5,9	b
5749	3398	2672	2186	6028	a Kamienna Góra
14,8	8,8	6,9	5,6	15,6	b
4801	3926	662	394	2449	a Karpacz
12,9	10,6	1,8	1,1	6,6	b
6316	2621	902	890	4027	a Kowary
21,9	9,1	3,1	3,1	14,0	b
10751	4595	4586	3504	4747	a Lubań
19,0	8,1	8,1	6,2	8,4	b
5212	1671	559	1347	3660	a Piechowice
29,3	9,4	3,1	7,6	20,6	b
2953	3267	494	9824	4539	a Szklarska Poręba
9,2	10,2	1,5	30,8	14,2	b
1976	999	360	328	2687	a Świeradów Zdrój
15,4	7,8	2,8	2,6	21,0	b
1716	390	148	255	2959	a Wojcieszów
15,2	3,5	1,3	2,3	26,2	b
1695	840	271	359	992	a Zawidów
23,4	11,6	3,7	5,0	13,7	b
10819	22847	5670	5064	9118	a Zgorzelec
12,2	25,7	6,4	5,7	10,2	b
GMINY MIEJSKO- -WIEJSKIE					
61545	16496	1666	21965	10955	a Bogatynia
35,7	9,6	1,0	12,7	6,4	b
2765	3638	591	12855	7079	a Bolków
7,9	10,4	1,7	36,6	20,2	b
3397	2960	812	1366	4272	a Gryfów Śląski
13,1	11,4	3,1	5,3	16,4	b
2990	2351	592	1265	3374	a Leśna
14,9	11,7	3,0	6,3	16,9	b
3096	1853	560	12658	5832	a Lubawka
9,7	5,8	1,7	39,5	18,2	b
946	1584	277	1611	3937	a Lubomierz
6,9	11,5	2,0	11,7	28,7	b
11050	3698	2350	1143	3608	a Lwówek Śląski
31,9	10,7	6,8	3,3	10,4	b
3268	1798	395	1043	2226	a Mirsk
23,0	12,7	2,8	7,3	15,7	b

Tabl.31. Dochody budżetów gmin województwa jeleniogórskiego w 1993 r. (dok.)

Wyszczególnienie a – w mln zł b – struktura w %		Dochody ogółem	Z tego			
			dochody na zadania własne	w tym		
				dochody od osób prawnych i fizycznych ^{1/}	w tym	
					udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa	
					ogółem	w tym podatek dochodowy od osób prawnych
Nowogrodzic	a	25168	21157	19652	7773	417
	b	100,0	84,1	78,1	30,9	1,7
Pieńsk	a	16283	13398	10324	5204	60
	b	100,0	82,3	63,4	32,0	0,4
Świerzawa	a	21738	15627	11634	4393	128
	b	100,0	71,9	53,5	20,2	0,6
Węgliniec	a	28882	26441	10799	4794	50
	b	100,0	91,5	37,4	16,6	0,2
Wleń	a	12463	6986	5204	2626	19
	b	100,0	56,1	41,8	21,1	0,2
GMINY WIEJSKIE						
Bolesławiec	a	29740	28312	17834	5935	658
	b	100,0	95,2	60,0	20,0	2,2
Janowice Wielkie	a	10674	8274	4657	2079	-
	b	100,0	77,5	43,6	19,5	-
Jeżów Sudecki	a	12743	9713	6222	2940	9
	b	100,0	76,2	48,8	23,1	0,1
Kamienna Góra	a	16536	13272	8937	4390	98
	b	100,0	80,3	54,0	26,5	0,6
Lubań	a	11419	9649	6292	3258	6
	b	100,0	84,5	55,1	28,5	0,1
Marciszów	a	10193	7498	6374	2568	9
	b	100,0	73,6	62,5	25,2	0,1
Mysłakowice	a	35263	32477	13916	5626	322
	b	100,0	92,1	39,5	16,0	0,9
Olszyna	a	15151	10711	8925	3611	13
	b	100,0	70,7	58,9	23,8	0,1
Osiecznica	a	14159	12039	7310	2921	256
	b	100,0	85,0	51,6	20,6	1,8
Platerówka	a	3588	2828	2310	907	1
	b	100,0	78,8	64,4	25,3	0,0
Podgórzyn	a	30487	26455	11232	4166	8
	b	100,0	86,8	36,8	13,7	0,0
Siekierczyn	a	15067	12275	5854	2438	39
	b	100,0	81,5	38,9	16,2	0,3
Stara Kamienica	a	8839	6519	4928	2639	-
	b	100,0	73,8	55,8	29,9	-
Sulików	a	9301	7336	6542	3103	38
	b	100,0	78,9	70,3	33,4	0,4
Zgorzelec	a	17662	15755	9567	3651	-
	b	100,0	89,2	54,2	20,7	-

^{1/} W niektórych gminach suma poszczególnych rodzajów podatków jest wyższa o 1 mln zł w związku z zaokrągleniami.

wpływy z podatku rolnego, leśnego, podatków i opłat lokalnych od osób prawnych	podatki i opłaty od osób fizycznych	wpływy z opłaty skarbowej	subwencja ogólna	dotacje celowe na zadania zlecone gminom	Wyszczególnienie a – w mln zł b – struktura w %
7153	3938	788	915	4011	a Nowogrodzic
28,4	15,6	3,1	3,6	15,9	b
2618	2113	389	1819	2885	a Pieńsk
16,1	13,0	2,4	11,2	17,7	b
4410	2270	460	540	6111	a Świerzawa
20,3	10,4	2,1	2,5	28,1	b
3838	1704	463	10232	2441	a Węgliniec
13,3	5,9	1,6	35,4	8,5	b
1399	1096	83	530	5477	a Wleń
11,2	8,8	0,7	4,3	43,9	b
GMINY WIEJSKIE					
8473	2864	561	753	1428	a Bolesławiec
28,5	9,6	1,9	2,5	4,8	b
1455	938	185	628	2400	a Janowice Wielkie
13,6	8,8	1,7	5,9	22,5	b
1440	1492	349	680	3030	a Jeżów Sudecki
11,3	11,7	2,7	5,3	23,8	b
2085	2099	363	511	3264	a Kamienna Góra
12,6	12,7	2,2	3,1	19,7	b
1131	1703	200	1064	1770	a Lubań
9,9	14,9	1,8	9,3	15,5	b
2724	800	237	513	2695	a Marciszów
26,7	7,8	2,3	5,0	26,4	b
5730	1946	614	11177	2786	a Mysłakowice
16,2	5,5	1,7	31,7	7,9	b
3021	1955	260	423	4440	a Olszyna
19,9	12,9	1,7	2,8	29,3	b
3140	984	265	477	2120	a Osiecznica
22,2	6,9	1,9	3,4	15,0	b
752	424	73	143	760	a Platerówka
21,0	11,8	2,0	4,0	21,2	b
4420	2239	407	10654	4032	a Podgórzyn
14,5	7,3	1,3	34,9	13,2	b
1551	1577	289	5485	2792	a Siekierczyn
10,3	10,5	1,9	36,4	18,5	b
154	1848	287	940	2320	a Stara Kamienica
1,7	20,9	3,2	10,6	26,2	b
1520	1630	289	421	1965	a Sulików
16,3	17,5	3,1	4,5	21,1	b
3023	2450	443	502	1907	a Zgorzelec
17,1	13,9	2,5	2,8	10,8	b

Tabl.32. Sytuacja finansowa gmin województwa jeleniogórskiego

Gminy	Dochody na zadania własne (poza otrzymanymi w ramach subwencji ogólnej)			
	1992		1993	
	na 1 mieszkańca w tys. zł	lokata gminy	na 1 mieszkańca w tys. zł	lokata gminy
WOJEWÓDZTWO	1310	x	1928	x
GMINY MIEJSKIE				
Bolesławiec	1117	15	1659	20
Jelenia Góra	1368	8	1888	13
Kamienna Góra	917	28	1294	31
Karpacz	3735	1	6123	1
Kowary	1044	19	1862	14
Lubań	1119	14	1986	9
Piechowice	1422	7	1725	18
Szklarska Poręba	1479	5	2116	6
Świeradów Zdrój	1237	10	1948	11
Wojciszów	979	26	1942	12
Zawidów	749	35	1222	35
Zgorzelec	1692	4	2046	8
GMINY MIEJSKO- WIEJSKIE				
Bogatynia	3662	2	5248	2
Bolków	913	29	1290	32
Gryfów Śląski	989	25	1826	16
Leśna	881	31	1382	29
Lubawka	714	39	1092	39
Lubomierz	689	40	1228	34
Lwówek Śląski	1037	20	1537	22
Mirsk	800	34	1129	38
Nowogrodzice	898	30	1391	27
Pieńsk	715	38	1133	37
Świerzawa	1019	22	1809	17
Węgliniec	1060	18	1721	19
Wleń	1014	23	1259	33
GMINY WIEJSKIE				
Bolesławiec	1862	3	2652	3
Janowice Wielkie	1088	17	1859	15
Jeżów Sudecki	1035	21	1568	21
Kamienna Góra	1154	13	1508	24
Lubań	811	33	1357	30
Marciszów	965	27	1389	28
Mysłakowice	1261	9	2073	7
Olszyna	738	36-37	1463	25
Osiecznica	1223	11	2213	4
Platerówka	1010	24	1526	23
Podgórzyn	1466	6	1980	10
Siekierczyn	1104	16	1440	26
Stara Kamienica	738	36-37	1075	40
Sulików	841	32	1155	36
Zgorzelec	1185	12	2138	5

Przeciętne dochody na zadania własne (poza otrzymanymi w ramach subwencji ogólnej) przypadające na 1 mieszkańca wyniosły w 1993 roku 1928 tys. zł. Najwyższy ich poziom, w 1993 roku, miały gminy:

- Karpacz - 6123 tys.zł,
- Bogatynia - 5248 tys.zł,
- Bolesławiec (W) - 2652 tys.zł,

najniższy zaś gminy:

- Stara Kamienica - 1075 tys.zł,
- Lubawka - 1092 tys.zł,
- Mirsk - 1129 tys.zł,
- Pieńsk - 1133 tys.zł.

Zróżnicowanie w tym względzie jest zatem znaczne i odpowiada, ogólnie biorąc, liczebności, rodzajowi i "kondycji" ekonomicznej podmiotów gospodarczych funkcjonujących na terenie poszczególnych gmin.

Do najważniejszych i najbardziej wydajnych źródeł dochodów budżetów gmin w 1993 roku należały dochody od osób prawnych i fizycznych. Stanowiły one 55,3% ogółu dochodów oraz 62,8% dochodów na realizację zadań własnych. Ważne miejsce w tym układzie zajmowały:

- udziały gmin w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa (ponad 21,8% dochodu ogółem).
- wpływy z podatku rolnego, leśnego oraz podatków i opłat lokalnych od osób prawnych (18,8% ogółu dochodów budżetowych).

Niewielkie znaczenie w skali województwa, lecz istotne w niektórych jego gminach mają wpływy z podatków i opłat od osób fizycznych. Przeciętnie w 1993 roku wynosiły one 10,7% budżetów gmin, jednak np. w Zgorzelcu stanowiły one 25,7% ogółu dochodów budżetowych. Wpływy z opłaty skarbowej dostarczały 3,9% łącznej sumy dochodów budżetowych.

W warunkach niesamodzielnosci finansowej władz lokalnych i równocześnie dużego zróżnicowania w tym względzie między poszczególnymi gminami województwa, szczególnego znaczenia nabiera układ subwencjonowania. W 1993 roku gminy otrzymały z budżetu państwa ponad 201 mld zł subwencji ogólnej. W skali regionu subwencja ta stanowiła w 1993 roku 14,7% ogółu dochodów budżetów gmin, lecz w pięciu gminach jej udział sięgał 30% i więcej.

Do grupy tych gmin należą:

- Lubawka - 39,5%,
- Bolków - 36,6%,
- Siekierczyn - 36,4%,
- Węglińiec - 35,4%,
- Podgórzyn - 34,9%.

Do gmin najmniej zasilanych subwencjami ogólnymi należą:

- Karpacz - 1,1%,
- Wojcieszów - 2,3%,

- Świerzawa - 2,5%,
- Bolesławiec (W) - 2,5%.

Tak znaczne zróżnicowanie wynika bezpośrednio z ustawowego zakresu preferencji (zwiększeń kwoty subwencji ogólnej) oraz zakresu realizowanych zadań własnych. Zwiększenie kwot tejże subwencji przysługiwało w 1993 roku gminom:

- posiadającym na swoim terenie uzdrowisko (Jelenia Góra, Karpacz, Kowary, Szklarska Poręba, Świeradów Zdrój, Podgórzyn),
- posiadającym na swoim terenie przejście graniczne (Kowary, Szklarska Poręba, Zawidów, Zgorzelec, Bogatynia, Lubawka, Węgliniec),
- położonym na terenie podlegającym szczególnym zasadom ochrony przyrody lub (i) zagrożonym ekologicznie (tj. wszystkim jednostkom poza gminami: miejską i wiejską Lubań, Wojcieszków, Gryfów Śląski, Leśna, Olszyna, Osiecznica, Platerówka, Siekierczyn),
- posiadającym powyżej 60% użytków rolnych w klasie V i VI (Karpacz, Kowary, Piechowice, Szklarska Poręba, Węgliniec, Osiecznica).

Gminy prowadzące szkoły podstawowe jako zadania własne (Jelenia Góra, Szklarska Poręba, Lubawka, Węgliniec, Mysłakowice, Podgórzyn, Siekierczyn oraz Bogatynia i Bolków) otrzymały należną im z tego tytułu część subwencji ogólnej.

Na realizację zadań z zakresu administracji rządowej zleconych gminom w 1993 roku przyznane zostały dotacje celowe z budżetu państwa w łącznej wysokości ponad 164 mld zł. Zróżnicowanie kwot dotacji celowych dla gmin wynika bezpośrednio z zakresu zadań zleconych przyjętych przez poszczególne gminy do realizacji zarówno z mocy prawa, jak i na podstawie porozumień między władzami lokalnymi a administracją rządową.

5.3. Wydatki budżetów gmin

Wydatki budżetów gmin województwa jeleniogórskiego w roku 1993 wynosiły ogółem ponad 1.393 mld zł, tj. niemal 150% ich wielkości z 1992 r. Wydatki na zadania własne stanowiły 88,2% całej kwoty wydatków, a 11,8% pochłonięły zadania zlecone gminom. Informacje o rozmiarach i strukturze działowej wydatków ujęto w tabl. 33.

Najpoważniejszą pozycją wśród wydatków na zadania własne były w 1993 r., podobnie jak w latach poprzednich, koszty utrzymania stanu i rozwoju urządzeń gospodarki komunalnej oraz zasobów mieszkaniowych. Gminy województwa jeleniogórskiego wydatkowały na te cele 38,5% środków wykorzystywanych na realizację zadań własnych. Gospodarka komunalna i mieszkaniowa w niektórych gminach, zwłaszcza miejskich, pochłaniała jednak większość środków budżetowych. W pięciu gminach miejskich, dwóch miejsko-wiejskich i jednej wiejskiej kwoty przeznaczane na gospodarkę komunalną i mieszkaniową przekraczały połowę środków budżetowych z zakresu zadań własnych.

Wysokie sumy przeznaczane były także na finansowanie oświaty i wychowania. Udział tych wydatków wynosił przeciętnie 29,3% ogółu wydatków na zadania własne gmin. W związku z przejściem szkół przez kolejne gminy wydatki na ten cel kształtowały się w tych przypadkach na znacznie wyższym poziomie (Bolków – 54,3%, Węgliniec – 52,4%, Siekierczyn – 51,5%).

Mniejsze i wyraźne zróżnicowanie przestrzenne struktury wydatków budżetowych gmin w roku 1993 miały obciążenia z tytułu usług ochrony zdrowia i opieki społecznej. O ile przeciętnie w województwie wydatki na dwa działy stanowiły niecałe 6,9% ogółu wydatków przeznaczonych z budżetu gmin na zadania własne, to w największym stopniu obciążały one budżety gmin: Sulików (17,9%) oraz Zgorzelec (M) (15,0%).

Poważną pozycją strony wydatkowej budżetów gmin województwa jeleniogórskiego są ponadto wydatki związane z utrzymaniem urzędów gminnych, pracowników administracji samorządowej i władz lokalnych. Przy średniej dla gmin województwa wynoszącej 13,0% ogółu wydatków na zadania własne, w 14 gminach w 1993 roku wydatki te przekraczały 20%, a największym obciążeniem budżetu wyróżniały się gminy wiejskie Sulików (32,4% ogółu wydatków na zadania własne) i Lubań (32,2%). W najniższym stopniu administracja samorządowa "angażowała" środki budżetu Jeleniej Góry (6,5%) i Lubawki (7,1%).

Wydatki na kulturę fizyczną i sport miały relatywnie najmniejszy udział w obciążeniach budżetów gmin. Dział ten wykorzystywał zaledwie 1,6% środków przeznaczanych na zadania własne gmin.

Duże zróżnicowanie między gminami województwa występowało w 1993 roku w zakresie finansowania zadań zleconych. Łącznie zadania zlecone gminom pochłaniały 11,8% budżetów gmin. Największe wydatki poniosły: Jelenia Góra (15,6 mld zł) i gmina Bogatynia (niemal 11 mld zł). Wśród wydatków na zadania z zakresu administracji rządowej zlecone gminom dominowały wydatki na opiekę społeczną, ochronę zdrowia i administrację państwową.

Szczegółowe informacje opisujące kierunki wydatkowania środków budżetowych gmin zamieszczone zostały w tablicach 34–40. Zamieszczono je po raz pierwszy, uzupełniając dotychczasowe, tradycyjne charakterystyki budżetów gmin. Dają one szerokie możliwości analizy preferencji i potrzeb gmin, oceny zróżnicowania przestrzennego i merytorycznego wydatków a także oceny racjonalności struktury wydatków budżetów gmin.

Tabl.33. Wydatki budżetów gmin województwa jeleniogórskiego w 1993 r.

Tabl.33. Wydatki budżetów gmin województwa jeleniogórskiego w 1995 r.

Wyszczególnienie a – w mln zł b – struktura w %	Wydatki ogółem	Z tego					
		na zadania własne	w tym na				
			gospodarkę komu- nalną	gospodarkę mieszka- niową i niemater- ialne usługi komunalne	oświatę i wychowanie	kulturę i sztukę	
WOJEWÓDZTWO	a	1393070	1229009	316495	156653	360593	53280
	b	100,0	88,2	22,7	11,2	25,9	3,8
GMINY MIEJSKIE							
Bolesławiec	a	83093	75796	22902	18605	9922	5794
	b	100,0	91,2	27,6	22,4	11,9	7,0
Jelenia Góra	a	265222	249580	64333	34231	111133	6169
	b	100,0	94,1	24,3	12,9	41,9	2,3
Kamienna Góra	a	37527	31499	8767	154	10517	2296
	b	100,0	83,9	23,4	0,4	28,0	6,1
Karpacz	a	36491	34042	11931	6436	1691	450
	b	100,0	93,3	32,7	17,6	4,6	1,2
Kowary	a	28156	24129	8625	4725	3590	676
	b	100,0	85,7	30,6	16,8	12,8	2,4
Lubań	a	58745	53998	22601	5651	8314	2825
	b	100,0	91,9	38,5	9,6	14,2	4,8
Piechowice	a	17629	13969	5841	142	3481	541
	b	100,0	79,2	33,1	0,8	19,7	3,1
Szklarska Poręba	a	31544	27005	6329	1011	12790	498
	b	100,0	85,6	20,1	3,2	40,5	1,6
Świeradów Zdrój	a	12136	9449	3262	979	1614	472
	b	100,0	77,9	26,9	8,1	13,3	3,9
Wojcieszów	a	12200	9241	811	4829	585	502
	b	100,0	75,7	6,6	39,6	4,8	4,1
Zawidów	a	7569	6577	1035	1438	1295	440
	b	100,0	86,9	13,7	19,0	17,1	5,8
Zgorzelec	a	87764	78646	27463	3569	17670	4210
	b	100,0	89,6	31,3	4,1	20,1	4,8
GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE							
Bogatynia	a	177685	166730	22326	42277	58730	5271
	b	100,0	93,8	12,6	23,8	33,1	3,0
Bolków	a	34878	27799	4657	1836	15096	1211
	b	100,0	79,7	13,4	5,3	43,3	3,5
Gryfów Śląski	a	25512	21240	8862	1403	2538	1115
	b	100,0	83,3	34,7	5,5	9,9	4,4
Leśna	a	18150	14776	1069	585	3125	926
	b	100,0	81,4	5,9	3,2	17,2	5,1
Lubawka	a	50452	44620	21133	2599	13552	631
	b	100,0	88,4	41,9	5,2	26,9	1,3
Lubomierz	a	13295	9358	2181	1589	1668	729
	b	100,0	70,4	16,4	12,0	12,5	5,5
Lwówek Śląski	a	35129	31521	6403	1277	6596	3210
	b	100,0	89,7	18,2	3,6	18,8	9,1
Mirsk	a	13771	11545	2685	1028	2078	566
	b	100,0	83,8	19,5	7,5	15,1	4,1
Nowogrodziec	a	22715	18704	5250	354	2316	1918
	b	100,0	82,3	23,1	1,6	10,2	8,4

ochronę zdrowia	opiekę społeczną	kulturę fizyczną i sport	administrację państwową i samo- rządową	na zadania zlecone	Wyszczególnienie a - w mln zł b - struktura w %
32444	52665	19921	159607	164061	a WOJEWÓDZTWO
2,3	3,8	1,4	11,5	11,8	b
1203	4375	3055	9850	7297	a GMINY MIEJSKIE
1,4	5,3	3,7	11,9	8,8	a Bolesławiec
770	8314	3330	16256	15642	b
0,3	3,1	1,3	6,1	5,9	a Jelenia Góra
1248	2105	1247	4842	6028	b
3,3	5,6	3,3	12,9	16,1	a Kamienna Góra
10	632	265	5261	2449	b
0,0	1,7	0,7	14,4	6,7	a Karpacz
120	1393	1041	3848	4027	b
0,4	4,9	3,7	13,7	14,3	a Kowary
565	3039	952	8280	4747	b
1,0	5,2	1,6	14,1	8,1	a Lubań
520	356	20	2658	3660	b
2,9	2,0	0,1	15,1	20,8	a Piechowice
37	1274	350	3377	4539	b
0,1	4,0	1,1	10,7	14,4	a Szklarska Poręba
671	559	219	1569	2687	b
5,5	4,6	1,8	12,9	22,1	a Świeradów Zdrój
18	265	224	1274	2959	b
0,1	2,2	1,8	10,4	24,3	a Wojcieszów
125	506	55	1673	992	b
1,7	6,7	0,7	22,1	13,1	a Zawidów
5084	6734	2958	10088	9118	b
5,8	7,7	3,4	11,5	10,4	a Zgorzelec
14023	3499	706	16619	10955	b
7,9	2,0	0,4	9,4	6,2	a GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE
540	218	612	2595	7079	a Bogatynia
1,5	0,6	1,8	7,4	20,3	b
477	1087	410	3718	4272	a Bolków
1,9	4,3	1,6	14,6	16,7	b
614	800	602	3607	3374	a Gryfów Śląski
3,4	4,4	3,3	19,9	18,6	b
556	600	518	3172	5832	a Leśna
1,1	1,2	1,0	6,3	11,6	b
144	429	-	2147	3937	a Lubawka
1,1	3,2	-	16,1	29,6	b
1077	3264	805	4801	3608	a Lubomierz
3,1	9,3	2,3	13,7	10,3	b
207	1479	305	2584	2226	a Lwówek Śląski
1,5	10,7	2,2	18,8	16,2	b
454	1016	75	3797	4011	a Mirsk
2,0	4,5	0,3	16,7	17,7	b
					a Nowogrodziec

Tabl.33. Wydatki budżetów gmin województwa jeleniogórskiego w 1993 r. (dok.)

Wyszczególnienie a – w mln zł b – struktura w %		Wydatki ogółem	Z tego				
			zadania własne	w tym na			
				gospodarkę komu- nalną	gospodarkę mieszka- niową i niemater- ialne usługi komunalne	oświatę i wychowanie	kulturę i sztukę
Pieńsk	a	19105	16220	6649	1650	2661	1023
	b	100,0	84,9	34,8	8,6	13,9	5,4
Świerżawa	a	21851	15740	1862	2343	3296	1076
	b	100,0	72,0	8,5	10,7	15,1	4,9
Węgliniec	a	28370	25930	3847	524	13597	572
	b	100,0	91,4	13,6	1,8	47,9	2,0
Wleń	a	12373	6896	579	1157	1736	875
	b	100,0	55,7	4,7	9,4	14,0	7,1
GMINY WIEJSKIE							
Bolesławiec	a	28991	27563	6588	1044	4693	1890
	b	100,0	95,1	22,7	3,6	16,2	6,5
Janowice Wielkie	a	10630	8230	2047	2427	834	229
	b	100,0	77,4	19,3	22,8	7,8	2,2
Jeżów Sudecki	a	13776	10746	3064	909	856	–
	b	100,0	78,0	22,2	6,6	6,2	–
Kamienna Góra	a	16896	13632	2572	1819	2450	580
	b	100,0	80,7	15,2	10,8	14,5	3,4
Lubań	a	10977	9207	261	649	2108	565
	b	100,0	83,9	2,4	5,9	19,2	5,1
Marciszów	a	11182	8487	2321	1474	1223	250
	b	100,0	75,9	20,8	13,2	10,9	2,2
Mysłakowice	a	36384	33598	12637	422	13322	875
	b	100,0	92,3	34,7	1,2	36,6	2,4
Olszyna	a	15141	10701	3307	684	1562	570
	b	100,0	70,7	21,8	4,5	10,3	3,8
Osiecznica	a	13340	11220	2446	1223	1288	1057
	b	100,0	84,1	18,3	9,2	9,7	7,9
Platerówka	a	3733	2973	328	112	955	150
	b	100,0	79,6	8,8	3,0	25,6	4,0
Podgórzyn	a	30141	26109	4920	2805	12641	559
	b	100,0	86,6	16,3	9,3	41,9	1,9
Siekierczyn	a	14874	12082	767	390	6225	605
	b	100,0	81,2	5,2	2,6	41,9	4,1
Stara Kamienica	a	9027	6707	1152	1334	920	208
	b	100,0	74,3	12,8	14,8	10,2	2,3
Sulików	a	9383	7418	411	734	915	461
	b	100,0	79,1	4,4	7,8	9,8	4,9
Zgorzelec	a	17233	15326	2271	235	1010	1285
	b	100,0	88,9	13,2	1,4	5,9	7,5

ochronę zdrowia	opiekę społeczną	kulturę fizyczną i sport	administrację państwową i samo- rządową	na zadania zlecone	Wyszczególnienie a – w mln zł b – struktura w %
158	733	186	2888	2885	a Pieńsk
0,8	3,8	1,0	15,1	15,1	b
270	437	169	2461	6111	a Świerżawa
1,2	2,0	0,8	11,3	28,0	b
400	1059	247	3493	2440	a Węgliniec
1,4	3,7	0,9	12,3	8,6	b
57	220	76	1568	5477	a Wleń
0,5	1,8	0,6	12,7	44,3	b
GMINY WIEJSKIE					
479	550	–	3602	1428	a Bolesławiec
1,7	1,9	–	12,4	4,9	b
53	255	90	1543	2400	a Janowice Wielkie
0,5	2,4	0,8	14,5	22,6	b
–	250	103	2557	3030	a Jeżów Sudecki
–	1,8	0,7	18,6	22,0	b
97	737	131	2684	3264	a Kamienna Góra
0,6	4,4	0,8	15,9	19,3	b
35	600	180	2967	1770	a Lubań
0,3	5,5	1,6	27,0	16,1	b
107	330	74	1847	2695	a Marciszów
1,0	3,0	0,7	16,5	24,1	b
77	639	140	2844	2786	a Mysłakowice
0,2	1,8	0,4	7,8	7,7	b
692	692	49	2458	4440	a Olszyna
4,6	4,6	0,3	16,2	29,3	b
–	563	160	2253	2120	a Osiecznica
–	4,2	1,2	16,9	15,9	b
80	153	31	825	760	a Platerówka
2,1	4,1	0,8	22,1	20,4	b
301	750	123	3380	4032	a Podgórzyn
1,0	2,5	0,4	11,2	13,4	b
231	439	83	2030	2792	a Siekierczyn
1,6	3,0	0,6	13,6	18,8	b
55	471	99	1754	2320	a Stara Kamienica
0,6	5,2	1,1	19,4	25,7	b
501	827	95	2403	1965	a Sulików
5,3	8,8	1,0	25,6	20,9	b
388	1016	136	4034	1907	a Zgorzelec
2,3	5,9	0,8	23,4	11,1	b

Tabl. 34. Wydatki budżetów gmin na gospodarkę komunalną w 1993 r.

Gminy	Ogółem	W tym na					
		zakłady gospodarki komu- nalnej	oczy- szczenie miast	ulice, place, mosty i wiadukty	zieleni w miastach	oświe- tlenie ulic	jednostki wielobran- żowe gospo- darki komun.
		w mln zł					
WOJEWÓDZTWO	316495	38605	19983	40739	5252	31595	9653
GMINY MIEJSKIE							
Bolesławiec	22902	7930	1098	4894	1099	2663	-
Jelenia Góra	64333	19100	2080	6423	2102	5918	607
Kamienna Góra	8767	4800	-	50	-	1693	-
Karpacz	11931	-	1100	1032	198	650	-
Kowary	8625	-	1026	2789	44	1349	-
Lubań	22601	-	969	4991	463	662	-
Piechowice	5841	-	2	586	-	772	2769
Szklarska Poręba	6329	2636	232	761	-	520	-
Świeradów Zdrój	3262	-	369	318	269	669	-
Wojcieszków	811	-	110	62	-	434	-
Zawidów	1035	-	209	338	71	397	-
Zgorzelec	27463	672	1344	7985	737	1814	-
GMINY MIEJSKO-WIEJ.							
Bogatynia	22326	-	908	6365	-	1523	-
Bolków	4657	-	549	436	91	746	-
Gryfów Śląski	8862	-	-	447	25	819	-
Leśna	1069	-	141	98	17	538	-
Lubawka	21133	-	502	432	-	649	-
Lubomierz	2181	-	50	8	8	149	-
Lwówek Śląski	6403	-	-	1208	-	823	1597
Mirsk	2685	-	141	343	21	615	1380
Nowogrodzic	5250	1520	-	15	-	626	-
Pieńsk	6649	50	166	51	13	867	-
Świerzawa	1862	-	107	22	2	411	-
Węgliniec	3847	542	237	249	50	433	-
Wleń	579	-	88	-	40	101	-
GMINY WIEJSKIE							
Bolesławiec	6588	-	-	-	-	755	-
Janowice Wielkie	2047	-	-	100	-	218	-
Jezów Sudecki	3064	-	-	-	-	268	-
Kamienna Góra	2572	-	64	-	-	241	-
Lubań	261	-	-	-	-	133	-
Marciszów	2321	-	-	222	-	109	-
Mysłakowice	12637	-	5500	-	-	1158	3300
Olszyna	3307	105	121	-	-	261	-
Osiecznica	2446	-	2209	27	-	198	-
Platerówka	328	-	-	-	-	97	-
Podgórzyn	4920	-	625	439	-	714	-
Siekierczyn	767	-	-	48	-	574	-
Stara Kamienica	1152	45	-	-	-	245	-
Sulików	411	-	36	-	2	372	-
Zgorzelec	2271	1205	-	-	-	411	-

Tabl. 35. Wydatki budżetów gmin na transport oraz gospodarkę mieszkaniową i niematerialne usługi komunalne w 1993 r.

Gminy	Transport		Gospodarka mieszkaniowa i niematerialne usługi komunalne		
	ogółem	w tym na utrzymanie dróg publicznych gminnych	ogółem	w tym na	
				zakłady gospodarki mieszkaniowej	ochotnicze straże pożarne
w milionach złotych					
WOJEWÓDZTWO	22478	21612	156989	81250	6342
GMINY MIEJSKIE					
Bolesławiec	-	-	18715	16368	-
Jelenia Góra	-	-	34271	20830	126
Kamienna Góra	-	-	160	-	-
Karpacz	-	-	6435	-	140
Kowary	-	-	4725	3000	-
Lubań	-	-	5661	4700	-
Piechowice	-	-	142	-	89
Szklarska Poręba	-	-	1011	-	302
Świeradów Zdrój	-	-	979	760	70
Wojcieszów	290	-	4829	1603	87
Zawidów	-	-	1439	-	40
Zgorzelec	-	-	3679	-	-
GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE					
Bogatynia	2444	2081	42277	25898	41
Bolków	30	30	1839	1258	274
Gryfów Śląski	472	472	1403	150	161
Leśna	1178	1178	585	130	187
Lubawka	964	964	2603	1900	231
Lubomierz	385	385	1592	764	93
Lwówek Śląski	1085	1085	1302	-	149
Mirsk	421	421	1028	-	216
Nowogrodzic	788	788	363	-	354
Pieńsk	149	149	1657	1400	156
Świerzawa	1217	1217	2343	1420	695
Węglińiec	1056	1056	524	-	266
Wleń	330	157	1157	600	22
GMINY WIEJSKIE					
Bolesławiec	3840	3840	1044	-	66
Janowice Wielkie	-	-	2427	-	133
Jezów Sudecki	2796	2796	909	-	105
Kamienna Góra	578	578	1819	-	233
Lubań	449	449	649	-	141
Marciszów	498	458	1474	-	263
Mysłakowice	815	815	422	-	153
Olszyna	357	357	684	469	145
Osiecznica	90	90	1223	-	131
Platerówka	292	292	112	-	44
Podgórzyn	497	497	2814	-	637
Siekierczyn	180	180	390	-	42
Stara Kamienica	644	644	1334	-	330
Sulików	125	125	734	-	104
Zgorzelec	508	508	235	-	116

Tabl. 36. Wydatki budżetów gmin na oświatę i wychowanie w 1993 r.

Gminy	Ogółem	W tym na					
		szkoły podsta- wowe	dowożenie uczniów do szkół	przed- szkola	przed- szkola przy szkołach podsta- wowych	placówki wychowa- nia poza- szkolnego	świetlice dziecięce
w milionach złotych							
WOJEWÓDZTWO	360593	189736	6261	124276	12469	3793	11341
GMINY MIEJSKIE							
Bolesławiec	9922	181	—	9514	207	—	—
Jelenia Góra	111133	62413	—	36970	936	2968	4964
Kamienna Góra	10517	4605	—	5892	—	—	—
Karpacz	1692	259	—	1433	—	—	—
Kowary	3590	350	—	3240	—	—	—
Lubań	8314	130	—	7394	416	—	—
Piechowice	3481	84	10	3323	64	—	—
Szklarska Poręba	12790	7294	—	3363	227	—	646
Świeradów Zdrój	1614	—	64	1530	—	—	—
Wojcieszków	585	—	—	500	65	—	—
Zawidów	1295	122	—	981	192	—	—
Zgorzelec	17670	5322	—	11700	—	—	—
GMINY MIEJSKO- - WIEJSKIE							
Bogatynia	58730	43961	753	10140	79	—	1603
Bolków	15096	9648	278	3190	233	—	781
Gryfów Śląski	2538	35	200	1390	873	—	—
Leśna	3125	343	550	1120	287	825	—
Lubawka	13552	10337	313	2254	76	—	572
Lubomierz	1668	26	92	1043	507	—	—
Lwówek Śląski	6596	1161	653	4100	440	—	—
Mirsk	2078	236	211	—	504	—	—
Nowogrodzic	2316	—	—	1339	609	—	—
Pieńsk	2660	3	446	2045	166	—	—
Świerzawa	3296	707	605	1238	505	—	—
Węgliniec	13597	10650	181	1660	343	—	308
Wleń	1736	960	—	776	—	—	—
GMINY WIEJSKIE							
Bolesławiec	4693	3483	—	—	1155	—	—
Janowice Wielkie	834	—	104	437	251	—	—
Jezów Sudecki	856	61	—	526	269	—	—
Kamienna Góra	2450	558	354	729	789	—	—
Lubań	2109	1493	191	—	425	—	—
Marciszów	1222	324	169	404	325	—	—
Mysłakowice	13322	9713	149	1264	469	—	667
Olszyna	1562	25	105	1432	—	—	—
Osiecznica	1288	101	—	682	429	—	—
Platerówka	955	823	15	—	106	—	—
Podgórzyn	12641	9773	56	997	492	—	913
Siekierczyn	6225	4337	72	783	146	—	887
Stara Kamienica	920	—	338	393	187	—	—
Sulików	915	38	137	494	246	—	—
Zgorzelec	1010	180	215	—	451	—	—

Tabl. 37. Wydatki budżetów gmin na kulturę i sztukę w 1993 r.

Gminy	Ogółem	W tym na			
		biblioteki	domy kultury	ośrodki kultury	światlice i kluby
	w milionach złotych				
WOJEWÓDZTWO	54141	15570	8677	20637	1714
GMINY MIEJSKIE					
Bolesławiec	5794	2400	—	2315	—
Jelenia Góra	6169	400	1747	1771	339
Kamienna Góra	2296	657	1113	—	—
Karpacz	450	—	—	425	—
Kowary	745	250	—	426	—
Lubań	2825	943	1139	—	—
Piechowice	541	181	—	360	—
Szklarska Poręba	498	260	—	238	—
Świeradów Zdrój	472	262	—	200	—
Wojcieszów	502	192	—	310	—
Zawidów	440	148	292	—	—
Zgorzelec	4210	1200	2995	—	—
GMINY MIEJSKO- - WIEJSKIE					
Bogatynia	5271	1305	—	2223	183
Bolków	1211	512	—	577	110
Gryfów Śląski	1115	416	—	522	172
Leśna	926	285	—	638	3
Lubawka	631	176	—	374	60
Lubomierz	789	—	710	—	—
Lwówek Śląski	3210	1129	—	1670	38
Mirsk	566	408	—	—	—
Nowogrodziec	1918	770	—	1059	—
Pieńsk	1024	—	—	1024	—
Świerzawa	1376	358	262	441	15
Węgliniec	572	394	—	—	178
Wleń	875	201	419	69	79
GMINY WIEJSKIE					
Bolesławiec	1890	—	—	1890	—
Janowice Wielkie	229	224	—	—	—
Jeżów Sudecki	—	—	—	—	—
Kamienna Góra	980	283	—	297	—
Lubań	565	228	—	—	314
Marciszów	250	202	—	48	—
Mysłakowice	908	—	—	875	—
Olszyna	570	184	—	386	—
Osiecznica	1057	345	—	712	—
Platerówka	150	100	—	—	50
Podgórzyn	559	302	—	257	—
Siekierczyn	605	155	—	450	—
Stara Kamienica	208	192	—	—	15
Sulików	461	141	—	297	23
Zgorzelec	1285	367	—	783	135

Tabl. 38. Wydatki budżetów gmin na ochronę zdrowia i opiekę społeczną w 1993 r.

Gminy	Ochrona zdrowia			Opieka społeczna		
	ogółem	w tym		ogółem	w tym	
		żłobki	lecznictwo ambulatoryjne		omy pomocy społecznej	terenowe ośrodki pomocy społecznej
w milionach złotych						
WOJEWÓDZTWO	68144	10728	46336	166174	1507	28024
GMINY MIEJSKIE						
Bolesławiec	1204	1030	150	10847	420	2280
Jelenia Góra	770	—	—	22000	905	3150
Kamienna Góra	1248	1109	—	7216	—	1038
Karpacz	10	—	10	2739	—	334
Kowary	120	—	—	5127	—	827
Lubań	565	—	—	7251	182	1190
Piechowice	2294	400	1894	2020	—	317
Szklarska Poręba	2235	—	2205	3281	—	618
Świeradów Zdrój	671	612	—	3040	—	396
Wojcieszów	1761	—	1743	1320	—	233
Zawidów	125	—	120	1368	—	319
Zgorzelec	5084	2207	2700	15074	—	2238
GMINY MIEJSKO-WIEJSK.						
Bogatynia	20648	2842	10326	7309	—	1571
Bolków	4381	—	4379	3105	—	594
Gryfów Śląski	477	430	8	5039	—	1064
Leśna	614	585	19	3865	—	693
Lubawka	3188	15	3127	3563	—	565
Lubomierz	1728	—	1722	2486	—	573
Lwówek Śląski	1077	659	—	6392	—	995
Mirsk	207	—	187	3449	—	461
Nowogrodziec	454	—	—	4689	—	750
Pieńsk	158	—	150	3358	—	477
Świerzawa	2228	—	2228	4031	—	409
Węgliniec	400	—	400	3213	—	666
Wleń	1827	—	1825	3563	—	352
GMINY WIEJSKIE						
Bolesławiec	479	—	—	1738	—	424
Janowice Wielkie	1003	—	975	1486	—	270
Jezów Sudecki	1686	—	1686	1400	—	262
Kamienna Góra	97	—	97	3395	—	438
Lubań	35	—	6	2172	—	494
Marciszów	1243	—	1243	1680	—	279
Mysłakowice	77	—	77	3115	—	583
Olszyna	2583	417	2166	3022	—	367
Osiecznica	1162	—	1162	1354	—	275
Platerówka	474	—	474	422	—	95
Podgórzyn	2325	—	2325	2501	—	398
Siekierczyn	1453	—	1409	1856	—	430
Stara Kamienica	1164	—	1164	1463	—	693
Sulików	501	422	79	2589	—	475
Zgorzelec	388	—	280	2636	—	431

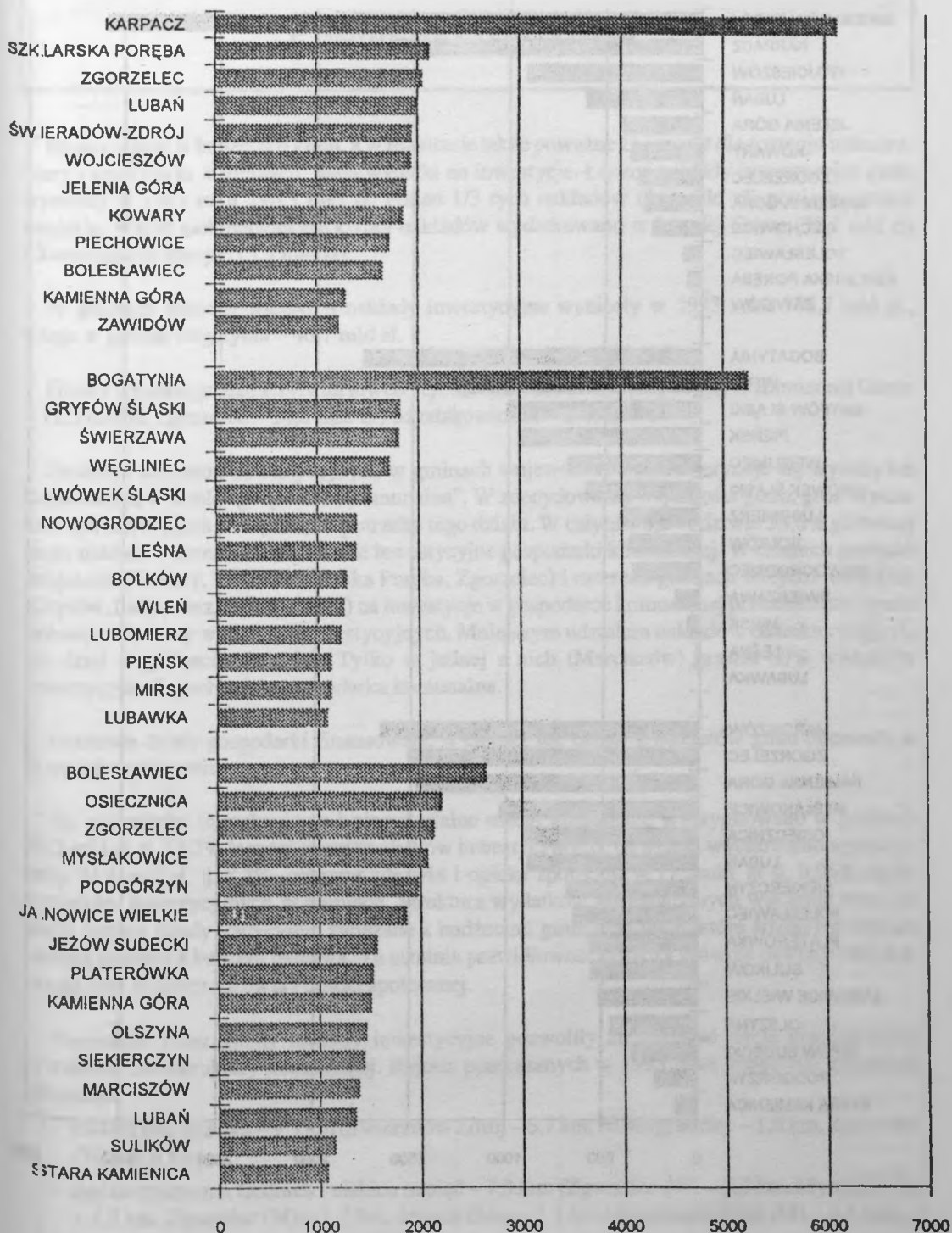
Tabl. 39. Wydatki budżetów gmin na administrację państwową i samorządową w 1993 r.

Gminy	Ogółem	W tym na		
		radę gmin	zarządy gmin	urzędy gmin
	w milionach złotych			
WOJEWÓDZTWO	172686	6309	1574	147559
GMINY MIEJSKIE				
Bolesławiec	10564	253	13	9407
Jelenia Góra	18157	1041	40	15004
Kamienna Góra	5754	216	—	4538
Karpacz	5538	291	266	4703
Kowary	4072	130	—	3633
Lubań	8624	656	218	6942
Piechowice	2880	101	9	2531
Szklarska Poręba	3629	145	—	3231
Świeradów Zdrój	1754	23	51	1495
Wojcieszów	1435	28	4	1215
Zawidów	1803	53	14	1605
Zgorzelec	10756	653	—	9435
GMINY MIEJSKO- - WIEJSKIE				
Bogatynia	17139	248	61	15305
Bolków	2943	78	4	2432
Gryfów Śląski	4037	99	—	3384
Leśna	3916	140	45	2923
Lubawka	3405	163	28	2982
Lubomierz	2380	54	—	1987
Lwówek Śląski	5257	114	—	4687
Mirsk	2840	49	9	2486
Nowogrodziec	4130	250	111	3356
Pieńsk	3141	86	20	2551
Świerzawa	2720	127	172	2094
Węgliń	3754	43	35	3322
Wleń	1787	22	22	1525
GMINY WIEJSKIE				
Bolesławiec	3842	115	64	3405
Janowice Wielkie	1762	40	19	1464
Jezów Sudecki	2750	50	—	2506
Kamienna Góra	2890	94	31	2496
Lubań	3165	44	24	2790
Marciszów	2030	37	14	1751
Mysłakowice	3122	127	42	2605
Olszyna	2677	79	18	2290
Ośiecznica	2420	67	193	1926
Platerówka	922	12	4	795
Podgórzyn	3608	263	—	3116
Siekierczyn	2183	22	—	2007
Stara Kamienica	1973	104	—	1557
Sulików	2606	64	—	2339
Zgorzelec	4321	128	43	3739

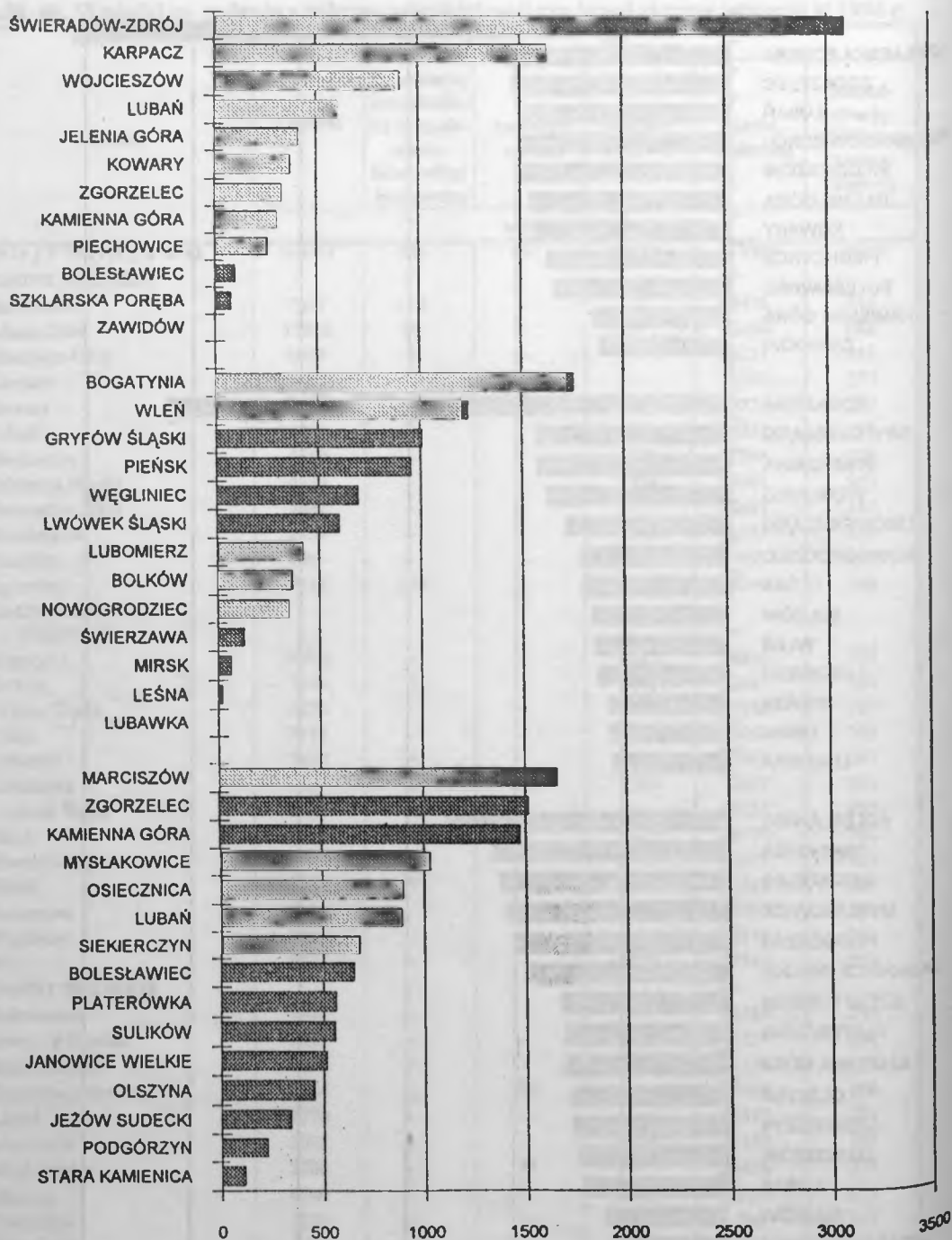
Tabl. 40. Wydatki na zadania z zakresu administracji rządowej zlecone gminom w 1993 r.

Gminy	Ogółem	W tym na				
		gospodarkę mieszkanio- wą oraz nie- mater- ialne usługi komunalne	kulturę i sztukę	ochronę zdrowia	opiekę społeczną	admini- strację państwową i samo- rządową
		w milionach złotych				
WOJEWÓDZTWO	164061	336	861	35700	113509	13079
GMINY MIEJSKIE						
Bolesławiec	7297	110	-	-	6472	715
Jelenia Góra	15642	40	-	-	13686	1901
Kamienna Góra	6028	6	-	-	5111	911
Karpacz	2449	-	-	-	2107	277
Kowary	4027	-	69	-	3734	224
Lubań	4747	10	-	-	4212	345
Piechowice	3660	-	-	1774	1664	222
Szklarska Poręba	4539	-	-	2199	2007	253
Świeradów Zdrój	2687	-	-	-	2481	186
Wojcieszków	2959	-	-	1743	1055	161
Zawidów	992	-	-	-	862	130
Zgorzelec	9118	110	-	-	8340	668
GMINY MIEJSKO- - WIEJSKIE						
Bogatynia	10955	-	-	6625	3810	520
Bolków	7079	3	-	3841	2887	348
Gryfów Śląski	4272	-	-	-	3952	320
Leśna	3374	-	-	-	3065	309
Lubawka	5832	4	-	2632	2963	233
Lubomierz	3937	3	60	1584	2057	233
Lwówek Śląski	3608	25	-	-	3128	455
Mirsk	2226	-	-	-	1970	256
Nowogrodziec	4011	9	-	-	3673	329
Pieńsk	2885	7	-	-	2625	253
Świerzawa	6111	-	300	1958	3594	259
Węgliniec	2440	-	-	-	2154	261
Wleń	5477	-	-	1770	3343	219
GMINY WIEJSKIE						
Bolesławiec	1428	-	-	-	1188	240
Janowice Wielkie	2400	-	-	950	1231	219
Jeżów Sudecki	3030	-	-	1686	1150	194
Kamienna Góra	3264	-	400	-	2658	206
Lubań	1770	-	-	-	1572	198
Marciszów	2695	-	-	1136	1350	183
Mysłakowice	2786	-	32	-	2476	278
Olszyna	4440	-	-	1891	2330	219
Osiecznica	2120	-	-	1162	791	167
Platerówka	760	-	-	394	269	97
Podgórzyn	4032	9	-	2024	1751	228
Siekierczyn	2792	-	-	1222	1417	153
Stara Kamienica	2320	-	-	1109	992	219
Sulików	1965	-	-	-	1762	203
Zgorzelec	1907	-	-	-	1620	287

Uporządkowanie gmin według dochodów na zadania własne na 1 mieszkańca w tys.zł

Uporządkowanie według wydatków budżetów gmin na inwestycje na 1 mieszkańca w tys. zł

6. INWESTYCJE GMIN

Istotny udział w budżetach gmin, a w rezultacie także poważne znaczenie dla rozwoju infrastruktury i gospodarki w gminach, mają wydatki na inwestycje. Łączne nakłady inwestycyjne gmin wyniosły w 1993 roku 296,3 mld zł. Ponad 1/3 tych nakładów (113 mld zł) poniosły gminy miejskie. Wśród nich największe kwoty nakładów wydatkowano w Jeleniej Górze (38,5 mld zł) i Świeradowie Zdroju (15,5 mld zł).

W gminach miejsko-wiejskich nakłady inwestycyjne wyniosły w 1993 roku 106,7 mld zł., z tego w gminie Bogatynia – 46,7 mld zł.

Gminy wiejskie przeznaczyły na inwestycje łącznie 76,7 mld zł., najwięcej w Kamiennej Górze – 12,5 mld zł, Zgorzelcu – 10,8 mld zł i Mysłakowicach – 10,6 mld zł.

Struktura nakładów inwestycyjnych w gminach województwa charakteryzuje się wysoką ich koncentracją w dziale "gospodarka komunalna". W zdecydowanej większości gmin, gros wydatków inwestycyjnych kieruje się na potrzeby tego działu. W całym województwie 33,6% globalnej sumy nakładów przeznaczono na cele inwestycyjne gospodarki komunalnej. W czterech gminach miejskich (Kowary, Lubań, Szklarska Poręba, Zgorzelec) i czterech gminach miejsko-wiejskich (Gryfów, Lubomierz, Pieńsk, Wleń) na inwestycje w gospodarce komunalnej przeznaczono ponad połowę całej sumy wydatków inwestycyjnych. Mniejszym udziałem nakładów charakteryzuje się ten dział w gminach wiejskich. Tylko w jednej z nich (Marciszów) prawie 60% wydatków inwestycyjnych pochłonęła gospodarka komunalna.

Pozostałe działy gospodarki finansowane w całości lub części z budżetów gmin obciążały je w mniejszym stopniu.

Na gospodarkę mieszkaniową i niematerialne usługi komunalne wyasygnowano w gminach 40,7 mld zł, tj. 13,7% łącznej sumy wydatków inwestycyjnych. Oświata i wychowanie wykorzystywały 24,4 mld zł, tj. 8,2%, ochrona zdrowia i opieka społeczna – 172 mln zł tj. 0,06% ogółu wydatków inwestycyjnych w gminach. Struktura wydatków inwestycyjnych wskazuje więc, że nadal istnieją działy tradycyjnie związane z budżetami gmin oraz takie, które środki rozwojowe czerpią głównie z budżetu państwa. Ta ostatnia prawidłowość dotyczy głównie oświaty i wychowania oraz ochrony zdrowia i opieki społecznej.

Poniesione przez gminy nakłady inwestycyjne pozwoliły zrealizować wiele przedsięwzięć w zakresie infrastruktury komunalnej. Rejestr przekazanych w 1993 roku inwestycji gminnych obejmuje:

- lokalną sieć gazową – 9,3 km (Świeradów Zdrój – 6,7 km, Nowogrodziec – 1,0 km, Zgorzelec (W) – 1,6 km),
- sieć energetyczną średnich i niskich napięć – 7,3 km: (Zgorzelec (W) – 3,3 km, Mysłakowice – 1,3 km, Zgorzelec (M) – 1,2 km, Jelenia Góra – 1,1 km i Kamienna Góra (M) – 0,4 km),
- sieć wodociagową magistralną i rozdzielczą o łącznej długości 95,9 km (w tym przede wszystkim gminy: Nowogrodziec – 32,0 km, Lwówek Śl. – 31,4 km oraz Węgliniec – 20,9 km),

Tabl. 41. Nakłady inwestycyjne gmin według działów gospodarki narodowej w 1993 r.

Gminy	Ogółem ^{a/}	W tym			
		gospodarka komunalna	gospodarka mieszkaniowa i niematerialne usługi komunalne	oświata i wychowanie	ochrona zdrowia i opieka społeczna
w milionach złotych					
WOJEWÓDZTWO	296326	99578	40710	24357	172
GMINY MIEJSKIE					
Bolesławiec	4444	1300	1124	-	63
Jelenia Góra	38474	23145	15794	-	-
Kamienna Góra	7279	227	-	5852	-
Karpacz	9136	2333	-	-	-
Kowary	4826	4015	-	-	-
Lubań	14712	9053	-	-	-
Piechowice	1936	132	780	-	-
Szklarska Poręba	671	671	-	-	-
Świeradów Zdrój	15507	3790	461	-	-
Wojcieszów	3804	-	-	-	-
Zawidów	-	-	-	-	-
Zgorzelec	12201	7294	499	-	-
GMINY MIEJSKO-WIEJ.					
Bogatynia	46713	6081	13595	7952	-
Bolków	4380	346	1846	-	-
Gryfów Śląski	11276	7829	3447	-	-
Leśna	244	41	-	-	-
Lubawka	-	-	-	-	-
Lubomierz	2831	2400	431	-	-
Lwówek Śląski	11711	5488	-	-	-
Miřsk	657	-	599	-	-
Nowogrodziec	5133	653	-	-	-
Pieńsk	9743	9593	-	-	-
Świerzawa	1082	387	218	-	-
Węglińiec	6545	1549	-	2571	-
Wleń	6351	4089	576	1539	-
GMINY WIEJSKIE					
Bolesławiec	6778	-	-	1473	-
Janowice Wielkie	2131	-	-	-	-
Jezów Sudecki	1971	357	-	-	-
Kamienna Góra	12471	260	-	1496	-
Lubań	5645	-	14	718	-
Marciszów	8335	4971	-	656	-
Mysłakowice	10643	3153	-	-	-
Olszyna	3213	-	153	-	-
Osiecznica	4689	-	4	458	-
Platerówka	993	-	-	832	-
Podgórzyn	1809	-	690	810	109
Siekierczyn	3232	-	357	-	-
Stara Kamienica	596	-	122	-	-
Sulików	3343	-	-	-	-
Zgorzelec	10821	421	-	-	-

^{a/} Bez nakładów na zakup (przejęcie) używanych środków trwałych

- sieć kanalizacyjną – 2,9 km: (Szkłarska Poręba – 1,6 km, Karpacz – 0,6 km, Jelenia Góra – 0,4 km, Nowogrodziec – 0,2 km, Kamienna Góra – 0,1 km),
- drogi gminne o długości 11,1 km (Siekierczyn – 5,0 km, Wojcieszków – 1,8 km, Mysłakowice – 1,5 km, Kamienna Góra(M) – 1,2 km, Janowice Wielkie – 1,0 km, Piechowice – 0,5 km, Jelenia Góra – 0,1 km),
- kablową sieć telefoniczną o długości 2,6 km par kabla wykonaną w Karpaczu,
- ujęcia wody dla rolnictwa o łącznej wydajności 4557 m^3 na dobę: (Lwówek Śl. – $2754 \text{ m}^3/\text{d}$, Węgliniec – $894 \text{ m}^3/\text{d}$, Nowogrodziec $848 \text{ m}^3/\text{d}$, Bolków – $60 \text{ m}^3/\text{d}$, Zgorzelec (W) $1 \text{ m}^3/\text{d}$,
- wodociągi zbiorowe zbudowane w gminach wiejskich: Bolesławiec i Kamienna Góra o długości przyłączy wynoszącej razem 2,9 km. Podłączono do nich 107 gospodarstw (w gminie Bolesławiec – 99 i Kamienna Góra – 8).

Z finansowanych z budżetów gmin inwestycji przekazano w 1993 roku także:

- 3 biologiczne oczyszczalnie ścieków: (Kamienna Góra (W) – o przepustowości $50 \text{ m}^3/\text{dobę}$, Świeradów Zdrój – o przepustowości $200 \text{ m}^3/\text{dobę}$ i Szkłarska Poręba – o przepustowości $50 \text{ m}^3/\text{dobę}$),
- dom przedpogrzebowy w Zarebie, w gminie Siekierczyn,
- strażnicę OSP, o 450 m^2 powierzchni użytkowej w Pobiednej, w gminie Leśna.

SCHEMAT ORGANIZACJI GOSPODARKI

7. JEDNOSTKI GOSPODARCZE W GMINACH SYSTEM "REGON"

Liczba jednostek gospodarczych zarejestrowanych w województwie w systemie "REGON" wynosiła w dniu 31.12 1993 r. 25.515. W porównaniu do sytuacji z końca 1992 r. przybyło 13.266 jednostek gospodarczych, co oznacza 108,3% przyrostu w stosunku do 1992 r. i 261,3% przyrostu w porównaniu ze stanem w końcu 1991 r. Nie była to jednak najwyższa, zarejestrowana liczba jednostek gospodarczych. W końcu III kwartału 1993 r. zarejestrowano w województwie 25.681 podmiotów gospodarczych. W ciągu ostatniego kwartału ich liczba zmniejszyła się zatem o 0,6% (tj. o 166 jednostek). Stan ten wynika po części z zabiegów aktualizujących system rejestracji jednostek gospodarczych. W 1993 r., na podstawie ewidencji podatkowej, wykazy "REGONU" uzupełniono o te podmioty, które nie spełniły dotąd obowiązku zgłoszenia lub wyrejestrowania działalności.

Struktura działowa zarejestrowanych jednostek gospodarczych w dalszym ciągu charakteryzuje się największym udziałem podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w dziale "handel" (47,6% łącznej ich liczby). Kolejny pod względem udziału dział "przemysł" skupia 14,1% ogółu jednostek gospodarczych.

Taki typ struktury działowej istnieje także w poszczególnych gminach. Jednostki gospodarcze w dziale "handel" przeważają we wszystkich gminach miejskich. W trzech z nich, tj. w gminach miejskich: Zgorzelec, Zawidów i Lubañ, jednostki gospodarcze zarejestrowane w dziale "handel" stanowią ponad połowę całej ich liczby. Drugie miejsce w większości gmin miejskich zajmują jednostki gospodarcze działu "przemysł". Tylko w niektórych gminach miejskich (Świeradów Zdrój, Szklarska Poręba) większy jest udział jednostek gospodarczych w budownictwie, w Karpaczu zaś drugie miejsce zajmuje dział "transport i łączność".

W gminach miejsko-wiejskich i wiejskich struktura działowa zarejestrowanych jednostek gospodarczych jest jeszcze bardziej typowa. We wszystkich gminach tych rodzajów jednostki handlowe stanowią 30–50% liczby zarejestrowanych podmiotów. Drugie miejsce zajmuje przemysł. Udział jednostek gospodarczych funkcjonujących w tym dziale zawiera się w przedziale 12–32%.

W układzie sektorowym dominują liczebnie jednostki sektora prywatnego. W sektorze tym działa 88,9% przedsiębiorstw. Wyraźna jest przy tym tendencja wzrostowa: w 1992 r. udział jednostek sektora prywatnego wynosił 85,4%, w 1991 r. zaś 81,0%. Największą grupę w tym sektorze stanowią jednostki osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. W końcu 1993 r. ta forma organizacyjna skupiała 94,6% jednostek sektora prywatnego i 84,1% ogółu zarejestrowanych w województwie podmiotów gospodarczych.

Tabl. 42. Forma organizacyjno-prawna jednostek gospodarczych zarejestrowanych

Wyszczególnienie a – stan na 31.12.1993 r. b – zmiany w stosunku do stanu na 31.12.1992 r.		Ogółem	W tym				
			przemysł	budownictwo	rolnictwo i leśnictwo	transport i łączność	handel
OGÓŁEM	a	25515	3605	2411	593	1421	12154
	b	13266	1668	1181	271	904	6535
SEKTOR PUBLICZNY	a	2831	123	12	64	19	10
	b	1046	-4	-4	-14	-1	3
Przeds. państwowe	a	204	107	12	41	19	5
i komunalne	b	-20	-4	-2	-16	-	-1
Spółki prawa handl.	a	10	5	-	-	-	-
	b	3	-	-	-	-	-
Inne jednostki	a	2617	11	-	23	-	5
	b	1063	-	-2	2	-1	4
SEKTOR PRYWATNY	a	22684	3482	2399	529	1402	12144
	b	12220	1672	1185	285	905	6532
Spółdzielnie	a	232	33	12	69	3	49
	b	-8	1	-1	-2	-	-9
Spółki prawa handl.	a	842	244	178	20	28	314
	b	185	60	35	9	5	52
Przeds. zagraniczne	a	9	6	2	-	-	1
	b	-1	-1	-	-	-	-
Osoby fizyczne prowadzące dział. gospodarczą	a	21458	3193	2205	438	1370	11762
	b	12058	1611	1152	277	900	6487
Inne jednostki	a	143	6	2	2	1	18
	b	-14	1	-1	1	-	2
GMINY MIEJSKIE JELENIA GÓRA							
OGÓŁEM	a	7604	920	843	50	388	3689
	b	3472	343	366	15	275	1581
SEKTOR PUBLICZNY	a	795	21	5	10	10	6
	b	274	-	-2	3	-	1
Przeds. państwowe	a	45	16	5	2	10	3
i komunalne	b	-1	-	-1	1	-	-1
Spółki prawa handl.	a	1	-	-	-	-	-
	b	1	-	-	-	-	-
Inne jednostki	a	749	5	-	8	-	3
	b	274	-	-1	2	-	2
SEKTOR PRYWATNY	a	6809	899	838	40	378	3683
	b	3198	343	368	12	275	1580
Spółdzielnie	a	51	8	3	7	1	9
	b	-	-	-	-1	-	-1
Spółki prawa handl.	a	364	77	74	4	16	163
	b	64	15	15	-	4	19
Przeds. zagraniczne	a	7	4	2	-	-	1
Osoby fizyczne prowadzące dział. gospodarczą	a	6317	809	758	28	361	3506
	b	3133	328	354	12	271	1561

w systemie "REGON" w gminach województwa jeleniogórskiego w 1993 r.

gospo- darka komu- nalna	gospodarka mieszka- niowa i niemate- rialne usługi komunalne	nauka, oświata i wychowa- nie	kultura i sztuka	ochrona zdrowia i opieka społeczna	kultura fizyczna sport i tury- styka	Wyszczególnienie a – stan na 31.12.1993 r. b – zmiany w stosunku do stanu na 31.12.1992 r.
1163	120	642	290	731	562	a OGÓŁEM
645	15	114	117	510	267	b
34	39	481	74	112	40	a SEKTOR PUBLICZNY
6	1	13	-6	5	8	b
10	2	-	1	2	5	a Przeds. państwowe
3	-	-	-	-	-	b i komunalne
-	-	2	-	-	3	a Spółki prawa handl.
-	-	-	-	-	3	b
24	37	479	73	110	32	a Inne jednostki
3	1	13	-6	5	5	b
1129	81	161	216	619	522	a SEKTOR PRYWATNY
639	14	101	123	505	259	b
1	59	-	-	1	5	a Spółdzielnie
-	3	-	-	-	-	b
13	1	3	7	2	32	a Spółki prawa handl.
5	-	1	2	-	16	b
-	-	-	-	-	-	a Przeds. zagraniczne
-	-	-	-	-	-	b
1115	21	145	189	594	426	a Osoby fizyczne prowadzące dział.
634	12	101	118	501	265	b gospodarczą
-	-	13	20	22	59	a Inne jednostki
-	-1	-1	3	4	-22	b
444	40	139	79	293	97	a GMINY MIEJSKIE JELENIA GÓRA
326	6	42	24	206	26	b OGÓŁEM
9	10	68	13	13	8	a SEKTOR PUBLICZNY
2	-	5	-	2	1	b
3	1	-	-	1	4	a Przeds. państwowe
-	-	-	-	-	-	b i komunalne
-	-	-	-	-	1	a Spółki prawa handl.
-	-	-	-	-	1	b
6	9	68	13	12	3	a Inne jednostki
2	-	5	-	2	-	b
435	30	71	66	280	89	a SEKTOR PRYWATNY
324	6	37	24	204	25	b
1	22	-	-	-	-	a Spółdzielnie
-	2	-	-	-	-	b
6	1	3	6	2	12	a Spółki prawa handl.
2	-	1	2	-	6	b
-	-	-	-	-	-	a Przeds. zagraniczne
428	7	58	48	265	49	a Osoby fizyczne prowadzące dział.
322	4	37	22	203	19	b gospodarczą

Tabl. 42. Forma organizacyjno-prawna jednostek gospodarczych zarejestrowanych

Wyszczególnienie a – stan na 31.12.1993 r. b – zmiany w stosunku do stanu na 31.12.1992 r.		Ogółem	W tym				
			przemysł	budownictwo	rolnictwo i leśnictwo	transport i łączność	handel
Inne jednostki	a	70	1	1	1	–	4
	b	1	–	–1	1	–	1
BOLESŁAWIEC							
OGÓŁEM	a	2469	299	249	26	124	1233
	b	1451	163	159	8	57	743
SEKTOR PUBLICZNY	a	287	17	1	4	2	2
	b	144	–1	–	–1	–	1
Przeds. państwowe	a	22	13	1	3	2	1
i komunalne	b	–1	–1	–	–1	–	–
Spółki prawa handl.	a	2	2	–	–	–	–
Inne jednostki	a	263	2	–	1	–	1
	b	145	–	–	–	–	1
SEKTOR PRYWATNY	a	2182	282	248	22	122	1231
	b	1307	164	159	9	57	742
Spółdzielnie	a	16	5	1	2	2	3
Spółki prawa handl.	a	55	10	13	4	1	25
	b	10	–	2	3	–	4
Osoby fizyczne							
prowadzące dział.	a	2104	267	234	16	118	1202
gospodarczą	b	1296	164	157	6	57	738
Inne jednostki	a	7	–	–	–	1	1
	b	1	–	–	–	–	–
KAMIENNA GÓRA							
OGÓŁEM	a	1044	120	104	12	57	493
	b	654	71	67	8	36	320
SEKTOR PUBLICZNY	a	140	5	3	2	1	–
	b	68	–	–	–	–	–
Przeds. państwowe	a	12	5	3	1	1	–
i komunalne	b	1	–	–	–	–	–
Inne jednostki	a	128	–	–	1	–	–
	b	67	–	–	–	–	–
SEKTOR PRYWATNY	a	904	115	101	10	56	493
	b	586	71	67	8	36	320
Spółdzielnie	a	8	2	–	1	–	2
Spółki prawa handl.	a	35	7	12	–	1	15
	b	4	2	1	–	–	1
Osoby fizyczne							
prowadzące dział.	a	859	106	89	9	55	475
gospodarczą	b	582	69	66	8	36	319
Inne jednostki	a	2	–	–	–	–	1

w systemie "REGON" w gminach województwa jeleniogórskiego w 1993 r. (cd.)

gospo- darka komu- nalna	gospodarka mieszka- niowa i niemate- rialne usługi komunalne	nauka, oświata i wychowa- nie	kultura i sztuka	ochrona zdrowia i opieka społeczna	kultura fizyczna sport i tury- styka	Wyszczególnienie a – stan na 31.12.1993 r. b – zmiany w stosunku do stanu na 31.12.1992 r.
–	–	10	12	13	28	a Inne jednostki
–	–	–1	–	1	–	b
						BOLESŁAWIEC
150	8	61	26	73	15	a OGÓŁEM
69	2	15	22	61	8	b
4	3	37	3	8	1	a SEKTOR PUBLICZNY
1	–	–1	1	–	–	b
2	–	–	–	–	–	a Przeds. państwowe
1	–	–	–	–	–	b i komunalne
–	–	–	–	–	–	a Spółki prawa handl.
2	3	37	3	8	1	a Inne jednostki
–	–	–1	1	–	–	b
146	5	24	23	65	14	a SEKTOR PRYWATNY
68	2	16	21	61	8	b
–	3	–	–	–	–	a Spółdzielnie
1	–	–	–	–	1	a Spółki prawa handl.
1	–	–	–	–	–	b
						Osoby fizyczne
145	2	24	21	64	11	a prowadzące dział.
67	2	16	20	61	8	b gospodarczą
–	–	–	2	1	2	a Inne jednostki
–	–	–	1	–	–	b
						KAMIENNA GÓRA
62	5	31	9	50	7	a OGÓŁEM
25	–	11	6	39	4	b
2	2	20	3	7	1	a SEKTOR PUBLICZNY
1	–	–	–	–	–	b
2	–	–	–	–	–	a Przeds. państwowe
1	–	–	–	–	–	b i komunalne
–	2	20	3	7	1	a Inne jednostki
–	–	–	–	–	–	b
60	3	11	6	43	6	a SEKTOR PRYWATNY
24	–	11	6	39	4	b
–	3	–	–	–	–	a Spółdzielnie
–	–	–	–	–	–	a Spółki prawa handl.
–	–	–	–	–	–	b
						Osoby fizyczne
60	–	11	6	43	5	a prowadzące dział.
24	–	11	6	39	4	b gospodarczą
–	–	–	–	–	1	a Inne jednostki

Tabl. 42. Forma organizacyjno-prawna jednostek gospodarczych zarejestrowanych

Wyszczególnienie a – stan na 31.12.1993 r. b – zmiany w stosunku do stanu na 31.12.1992 r.	Ogółem	W tym				
		przemysł	budownictwo	rolnictwo i leśnictwo	transport i łączność	handel
KARPACZ						
OGÓŁEM	a 739	52	42	7	88	284
	b 448	25	22	3	85	162
SEKTOR PUBLICZNY	a 64	1	–	–	–	–
	b 30	–	–	–	–	–
Przeds. państwowe i komunalne	a 2	1	–	–	–	–
Spółki prawa handl.	a 1	–	–	–	–	–
	b 1	–	–	–	–	–
Inne jednostki	a 61	–	–	–	–	–
	b 29	–	–	–	–	–
SEKTOR PRYWATNY	a 675	51	42	7	88	284
	b 418	25	22	3	85	162
Spółdzielnie	a 2	–	1	–	–	–
	b –1	–	–	–	–	–
Spółki prawa handl.	a 14	–	4	–	–	5
	b 2	–	1	–	–	–
Osoby fizyczne prowadzące dział. gospodarczą	a 648	51	37	7	88	279
	b 427	25	21	3	85	162
Inne jednostki	a 11	–	–	–	–	–
	b –10	–	–	–	–	–
KOWARY						
OGÓŁEM	a 640	103	53	18	44	282
	b 338	54	31	7	29	143
SEKTOR PUBLICZNY	a 71	3	–	1	–	–
	b 29	–	–	–	–	–
Przeds. państwowe i komunalne	a 5	3	–	1	–	–
Spółki prawa handl.	a 2	–	–	–	–	–
Inne jednostki	a 64	–	–	–	–	–
	b 29	–	–	–	–	–
SEKTOR PRYWATNY	a 569	100	53	17	44	282
	b 309	54	31	7	29	143
Spółdzielnie	a 5	1	–	1	–	1
Spółki prawa handl.	a 12	6	2	–	–	4
	b 1	1	–	–	–	–
Osoby fizyczne prowadzące dział. gospodarczą	a 550	93	51	16	44	276
	b 308	54	31	7	29	143
Inne jednostki	a 2	–	–	–	–	1
	b 1	–	–	–	–	–

w systemie "REGON" w gminach województwa jeleniogórskiego w 1993 r. (cd.)

gospo- darka komu- nalna	gospodarka mieszka- niowa i niemate- rialne usługi komunalne	nauka, oświata i wychowa- nie	kultura i sztuka	ochrona zdrowia i opieka społeczna	kultura fizyczna sport i tury- styka	Wyszczególnienie a – stan na 31.12.1993 r. b – zmiany w stosunku do stanu na 31.12.1992 r.
34	1	7	12	24	143	KARPACZ
18	–	1	3	14	87	a OGÓŁEM
1	–	5	1	3	8	b
–	–	–	–	–	2	a SEKTOR PUBLICZNY
–	–	–	–	–	1	b
–	–	–	–	–	–	a Przeds. państwowe i komunalne
–	–	–	–	–	1	a Spółki prawa handl.
–	–	–	–	–	1	b
1	–	5	1	3	6	a Inne jednostki
–	–	–	–	–	1	b
33	1	2	11	21	135	a SEKTOR PRYWATNY
18	–	1	3	14	85	b
–	1	–	–	–	–	a Spółdzielnie
–	–	–	–	–	–1	b
1	–	–	–	–	4	a Spółki prawa handl.
–	–	–	–	–	1	b
32	–	1	11	19	123	Osoby fizyczne prowadzące dział.
18	–	1	3	14	95	b gospodarczą
–	–	1	–	2	8	a Inne jednostki
–	–	–	–	–	–10	b
30	5	21	6	24	10	KOWARY
11	2	4	3	19	7	a OGÓŁEM
1	1	14	2	4	1	b
–	1	–	–	–1	1	a SEKTOR PUBLICZNY
–	–	–	1	–	–	b
–	–	–	–	–	–	a Przeds. państwowe i komunalne
–	–	2	–	–	–	a Spółki prawa handl.
1	1	12	1	4	1	a Inne jednostki
–	1	–	–	–1	1	b
29	4	7	4	20	9	a SEKTOR PRYWATNY
11	1	4	3	20	6	b
–	2	–	–	–	–	a Spółdzielnie
–	–	–	–	–	–	a Spółki prawa handl.
–	–	–	–	–	–	b
29	2	7	4	20	8	Osoby fizyczne prowadzące dział.
11	1	4	3	20	5	b gospodarczą
–	–	–	–	–	1	a Inne jednostki
–	–	–	–	–	1	b

						Wyszczególnienie a – stan na 31.12.1993 r. b – zmiany w stosunku do stanu na 31.12.1992 r.
gospo- darka komu- nalna	gospodarka mieszka- niowa i niemate- rialne usługi komunalne	nauka, oświata i wychowa- nie	kultura i sztuka	ochrona zdrowia i opieka społeczna	kultura fizyczna sport i tury- styka	
						LUBAŃ
68	9	31	13	42	5	a OGÓŁEM
31	1	3	8	36	4	b
2	5	28	3	4	1	a SEKTOR PUBLICZNY
–	–	–	–	–1	–	b
1	–	–	–	–	–	a Przeds. państwowe i komunalne
1	5	28	3	4	1	a Inne jednostki
–	–	–	–	–1	–	b
66	4	3	10	38	4	a SEKTOR PRYWATNY
31	1	3	8	37	4	b
–	4	–	–	–	–	a Spółdzielnie
–	1	–	–	–	–	b
–	–	–	–	–	–	a Spółki prawa handl.
–	–	–	–	–	–	b
						Osoby fizyczne
66	–	3	9	37	2	a prowadzące dział.
31	–	3	8	36	2	b gospodarczą
–	–	–	1	1	2	a Inne jednostki
–	–	–	–	1	2	b
						PIECHOWICE
18	2	8	8	8	9	a OGÓŁEM
15	–	–	3	7	5	b
–	1	8	1	1	1	a SEKTOR PUBLICZNY
–	–	–	–1	–	1	b
–	–	–	–	–	–	a Przeds. państwowe i komunalne
–	1	8	1	1	1	a Inne jednostki
–	–	–	–1	–	1	b
18	1	–	7	7	8	a SEKTOR PRYWATNY
15	–	–	4	7	4	b
–	1	–	–	–	–	a Spółdzielnie
–	–	–	–	–	–	b
1	–	–	–	–	–	a Spółki prawa handl.
1	–	–	–	–	–	b
						Osoby fizyczne
17	–	–	7	7	7	a prowadzące dział.
14	–	–	4	7	4	b gospodarczą
–	–	–	–	–	1	a Inne jednostki
						ŚWIERADÓW ZDRÓJ
14	3	5	6	6	17	a OGÓŁEM
2	–	–	1	1	–1	b
–	1	5	2	2	–	a SEKTOR PUBLICZNY
–	–	–	–	–	–	b

Tabl. 42. Forma organizacyjno-prawna jednostek gospodarczych zarejestrowanych

Wyszczególnienie a – stan na 31.12.1993 r. b – zmiany w stosunku do stanu na 31.12.1992 r.	Ogółem	W tym				
		przemysł	budownictwo	rolnictwo i leśnictwo	transport i łączność	handel
Przeds. państwowe i komunalne	a 4	2	–	1	–	–
Inne jednostki	a 28	–	–	–	–	–
	b 5	–	–	–	–	–
SEKTOR PRYWATNY	a 241	27	34	27	16	96
	b 58	4	6	19	4	22
Spółdzielnie	a 2	–	–	–	–	–
Spółki prawa handl.	a 10	2	3	–	1	2
	b 1	1	–	–	–	–
Osoby fizyczne prowadzące dział.	a 226	25	30	27	15	94
gospodarczą	b 63	3	6	20	4	22
Inne jednostki	a 3	–	1	–	–	–
	b –6	–	–	–1	–	–
SZKLARSKA PORĘBA						
OGÓŁEM	a 677	44	57	10	42	276
	b 373	24	34	8	40	147
SEKTOR PUBLICZNY	a 74	2	–	1	–	–
	b 26	–	–	–	–	–
Przeds. państwowe i komunalne	a 3	2	–	1	–	–
Inne jednostki	a 71	–	–	–	–	–
	b 26	–	–	–	–	–
SEKTOR PRYWATNY	a 603	42	57	9	42	276
	b 347	24	34	8	40	147
Spółdzielnie	a 2	–	–	–	–	1
Spółki prawa handl.	a 19	4	5	–	–	6
	b 7	2	3	–	–	–
Osoby fizyczne prowadzące dział.	a 578	38	52	9	42	269
gospodarczą	b 349	22	31	8	40	147
Inne jednostki	a 4	–	–	–	–	–
	b –9	–	–	–	–	–
WOJCIESZÓW						
OGÓŁEM	a 166	38	8	4	8	82
	b 67	14	3	1	7	35
SEKTOR PUBLICZNY	a 21	1	–	1	–	–
	b 3	–	–	–1	–	–
Przeds. państwowe i komunalne	a 2	1	–	1	–	–
	b –1	–	–	–1	–	–
Inne jednostki	a 19	–	–	–	–	–
	b 4	–	–	–	–	–
SEKTOR PRYWATNY	a 145	37	8	3	8	82
	b 64	14	3	2	7	35

w systemie "REGON" w gminach województwa jeleniogórskiego w 1993 r. (cd.)

gospo- darka komu- nalna	gospodarka mieszka- niowa i niemate- rialne usługi komunalne	nauka, oświata i wychowa- nie	kultura i sztuka	ochrona zdrowia i opieka społeczna	kultura fizyczna sport i tury- styka	Wyszczególnienie a – stan na 31.12.1993 r. b – zmiany w stosunku do stanu na 31.12.1992 r.
–	–	–	–	1	–	a Przeds. państwowe i komunalne
–	1	5	2	1	–	a Inne jednostki
–	–	–	–	–	–	b
14	2	–	4	4	17	a SEKTOR PRYWATNY
2	–	–	1	1	–1	b
–	1	–	–	1	–	a Spółdzielnie
1	–	–	–	–	1	a Spółki prawa handl.
–	–	–	–	–	–	b
13	1	–	3	3	15	a Osoby fizyczne prowadzące dział.
2	–	–	–	1	5	b gospodarczą
–	–	–	1	–	1	a Inne jednostki
–	–	–	1	–	–6	b
19	3	21	7	24	132	a SZKLARSKA PORĘBA
10	–	6	–	17	65	a OGÓŁEM
1	1	16	2	5	4	b
–	–	2	–	–	2	a SEKTOR PUBLICZNY
–	–	–	–	–	–	b
1	1	16	2	5	4	a Przeds. państwowe i komunalne
–	–	2	–	–	2	a Inne jednostki
18	2	5	5	19	128	b
10	–	4	–	17	63	a SEKTOR PRYWATNY
–	1	–	–	–	–	b
–	–	–	–	–	4	a Spółdzielnie
–	–	–	–	–	2	a Spółki prawa handl.
18	1	5	5	19	120	b
10	–	4	–	17	70	a Osoby fizyczne prowadzące dział.
–	–	–	–	–	4	b gospodarczą
–	–	–	–	–	–9	a Inne jednostki
–	–	–	–	–	–	b
1	2	7	3	3	2	a WOJCIESZÓW
–	–	–	1	1	–	a OGÓŁEM
–	1	6	2	2	–	b
–	–	–	–	–	–1	a SEKTOR PUBLICZNY
–	–	–	–	–	–	b
–	–	–	–	–	–	a Przeds. państwowe i komunalne
–	1	6	2	2	–	a Inne jednostki
–	–	–	–	–	–1	b
1	1	1	1	1	2	a SEKTOR PRYWATNY
–	–	–	1	1	1	b

Tabl. 42. Forma organizacyjno-prawna jednostek gospodarczych zarejestrowanych

Wyszczególnienie a – stan na 31.12.1993 r. b – zmiany w stosunku do stanu na 31.12.1992 r.		Ogółem	W tym				
			przemysł	budownictwo	rolnictwo i leśnictwo	transport i łączność	handel
Spółdzielnie	a	2	1	–	–	–	–
	b	–1	–	–	–	–	–1
Spółki prawa handl.	a	6	3	3	–	–	–
Osoby fizyczne							
prowadzące dział.	a	137	33	5	3	8	82
gospodarczą	b	65	14	3	2	7	36
ZAWIDÓW							
OGÓŁEM	a	140	19	8	–	8	79
	b	77	8	4	–	6	52
SEKTOR PUBLICZNY	a	19	2	–	–	–	–
	b	5	–	–	–	–	–
Przeds. państwowe i komunalne	a	2	2	–	–	–	–
Inne jednostki	a	17	–	–	–	–	–
	b	5	–	–	–	–	–
SEKTOR PRYWATNY	a	121	17	8	–	8	79
	b	72	8	4	–	6	52
Spółdzielnie	a	2	–	–	–	–	1
Spółki prawa handl.	a	1	1	–	–	–	–
	b	1	1	–	–	–	–
Osoby fizyczne							
prowadzące dział.	a	118	16	8	–	8	78
gospodarczą	b	71	7	4	–	6	52
ZGORZELEC							
OGÓŁEM	a	1867	199	156	10	41	1104
	b	998	92	44	4	16	640
SEKTOR PUBLICZNY	a	206	6	–	3	1	1
	b	107	–	–1	–	–	1
Przeds. państwowe i komunalne	a	9	5	–	1	1	–
	b	1	–	–	–	–	–
Inne jednostki	a	197	1	–	2	–	1
	b	106	–	–1	–	–	1
SEKTOR PRYWATNY	a	1661	193	156	7	40	1103
	b	891	92	45	4	16	639
Spółdzielnie	a	12	3	2	–	–	3
	b	–1	–	–	–	–	–1
Spółki prawa handl.	a	57	19	12	–	4	21
	b	22	7	3	–	–	11
Osoby fizyczne							
prowadzące dział.	a	1585	171	142	6	36	1078
gospodarczą	b	869	85	42	3	16	629
Inne jednostki	a	7	–	–	1	–	1
	b	1	–	–	1	–	–

w systemie "REGON" w gminach województwa jeleniogórskiego w 1993 r. (cd.)

gospo- darka komu- nalna	gospodarka mieszka- niowa i niemate- rialne usługi komunalne	nauka, oświata i wychowa- nie	kultura i sztuka	ochrona zdrowia i opieka społeczna	kultura fizyczna sport i tury- styka	Wyszczególnienie a – stan na 31.12.1993 r. b – zmiany w stosunku do stanu na 31.12.1992 r.	
–	1	–	–	–	–	a	Spółdzielnie
–	–	–	–	–	–	b	
–	–	–	–	–	–	a	Spółki prawa handl.
1	–	1	1	1	2	a	Osoby fizyczne
–	–	–	1	1	1	a	prowadzące dział.
7	1	5	2	1	2	b	gospodarczą
1	–	–	–	–	1	ZAWIDÓW	
1	–	5	2	1	–	a	OGÓŁEM
–	–	–	–	–	–	b	
–	–	–	–	–	–	a	SEKTOR PUBLICZNY
–	–	–	–	–	–	b	
1	–	5	2	1	–	a	Przeds. państwowe
–	–	–	–	–	–	a	i komunalne
1	–	–	–	–	–	a	Inne jednostki
–	–	–	–	–	–	b	
6	1	–	–	–	2	a	SEKTOR PRYWATNY
1	–	–	–	–	1	b	
–	1	–	–	–	–	a	Spółdzielnie
–	–	–	–	–	–	a	Spółki prawa handl.
–	–	–	–	–	–	b	
6	–	–	–	–	2	a	Osoby fizyczne
1	–	–	–	–	1	a	prowadzące dział.
81	6	25	11	43	30	b	gospodarczą
35	–1	5	5	32	21	ZGORZELEC	
4	2	19	2	6	1	a	OGÓŁEM
2	–	1	–	–1	–	b	
2	–	–	–	–	–	a	SEKTOR PUBLICZNY
1	–	–	–	–	–	b	
2	2	19	2	6	1	a	Przeds. państwowe
1	–	–	–	–	–	b	i komunalne
2	2	19	2	6	1	a	Inne jednostki
1	–	1	–	–1	–	b	
77	4	6	9	37	29	a	SEKTOR PRYWATNY
33	–1	4	5	33	21	b	
–	4	–	–	–	–	a	Spółdzielnie
–	–	–	–	–	–	b	
1	–	–	–	–	–	a	Spółki prawa handl.
1	–	–	–	–	–	b	
76	–	5	9	35	27	a	Osoby fizyczne
32	–	4	5	32	21	a	prowadzące dział.
–	–	1	–	2	2	b	gospodarczą
–	–1	–	–	1	–	a	Inne jednostki
						b	

Tabl. 42. Forma organizacyjno-prawna jednostek gospodarczych zarejestrowanych

Wyszczególnienie a – stan na 31.12.1993 r. b – zmiany w stosunku do stanu na 31.12.1992 r.	Ogółem	W tym					
		przemysł	budowni- ctwo	rolnictwo i leśnictwo	transport i łączność	handel	
GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE							
BOGATYNIA							
OGÓŁEM	a	831	94	55	10	6	543
	b	605	60	22	4	3	441
SEKTOR PUBLICZNY	a	83	4	–	1	–	–
	b	41	–	–	–2	–	–
Przeds. państwowe	a	4	4	–	–	–	–
i komunalne	b	–2	–	–	–2	–	–
Spółki prawa handl.	a	1	–	–	–	–	–
	b	1	–	–	–	–	–
Inne jednostki	a	78	–	–	1	–	–
	b	42	–	–	–	–	–
SEKTOR PRYWATNY	a	748	90	55	9	6	543
	b	564	60	22	6	3	441
Spółdzielnie	a	5	–	–	1	–	1
	b	–1	–	–	–	–	–1
Spółki prawa handl.	a	25	12	5	1	–	6
	b	5	4	1	–	–	–
Osoby fizyczne prowadzące dział. gospodarczą	a	716	78	50	7	6	536
	b	560	56	21	6	3	442
Inne jednostki	a	2	–	–	–	–	–
BOLKÓW							
OGÓŁEM	a	416	80	28	34	19	181
	b	279	46	21	22	16	136
SEKTOR PUBLICZNY	a	51	1	–	8	–	–
	b	16	–	–	–1	–	–
Przeds. państwowe	a	8	1	–	7	–	–
i komunalne	b	–1	–	–	–1	–	–
Inne jednostki	a	43	–	–	1	–	–
	b	17	–	–	–	–	–
SEKTOR PRYWATNY	a	365	79	28	26	19	181
	b	263	46	21	23	16	136
Spółdzielnie	a	4	–	1	2	–	1
	b	–1	–	–	–1	–	–
Spółki prawa handl.	a	8	6	–	–	–	2
	b	3	2	–	–	–	1
Przeds. zagraniczne	a	1	1	–	–	–	–
Osoby fizyczne prowadzące dział. gospodarczą	a	351	71	27	24	19	178
	b	261	44	21	24	16	135
Inne jednostki	a	1	1	–	–	–	–

w systemie "REGON" w gminach województwa jeleniogórskiego w 1993 r. (cd.)

gospo- darka komu- nalna	gospodarka mieszka- niowa i niemate- rialne usługi komunalne	nauka, oświata i wychowa- nie	kultura i sztuka	ochrona zdrowia i opieka społeczna	kultura fizyczna sport i tury- styka	Wyszczególnienie a – stan na 31.12.1993 r. b – zmiany w stosunku do stanu na 31.12.1992 r.
						GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE
						BOGATYNIA
11	5	21	10	19	5	a OGÓŁEM
5	1	6	6	13	4	b
–	1	15	2	7	1	a SEKTOR PUBLICZNY
–	–	1	–	1	1	b
–	–	–	–	–	–	a Przeds. państwowe
–	–	–	–	–	–	b i komunalne
–	–	–	–	–	1	a Spółki prawa handl.
–	–	–	–	–	1	b
–	1	15	2	7	–	a Inne jednostki
–	–	1	–	1	–	b
11	4	6	8	12	4	a SEKTOR PRYWATNY
5	1	5	6	12	3	b
–	3	–	–	–	–	a Spółdzielnie
–	–	–	–	–	–	b
1	–	–	–	–	–	a Spółki prawa handl.
–	–	–	–	–	–	b
						Osoby fizyczne
10	1	6	6	12	4	a prowadzące dział.
5	1	5	6	12	3	b gospodarczą
–	–	–	2	–	–	a Inne jednostki
						BOLKÓW
8	3	17	7	15	5	a OGÓŁEM
1	2	2	5	11	1	b
–	1	16	2	4	–	a SEKTOR PUBLICZNY
–	–	1	–	–	–	b
–	–	–	–	–	–	a Przeds. państwowe
–	–	–	–	–	–	b i komunalne
–	1	16	2	4	–	a Inne jednostki
–	–	1	–	–	–	b
8	2	1	5	11	5	a SEKTOR PRYWATNY
1	2	1	5	11	1	b
–	–	–	–	–	–	a Spółdzielnie
–	–	–	–	–	–	b
–	–	–	–	–	–	a Spółki prawa handl.
–	–	–	–	–	–	b
–	–	–	–	–	–	a Przeds. zagraniczne
						Osoby fizyczne
8	2	1	5	11	5	a prowadzące dział.
1	2	1	5	11	1	b gospodarczą
–	–	–	–	–	–	a Inne jednostki

Tabl. 42. Forma organizacyjno-prawna jednostek gospodarczych zarejestrowanych

Wyszczególnienie a – stan na 31.12.1993 r. b – zmiany w stosunku do stanu na 31.12.1992 r.		Ogółem	W tym			
			przemysł	budownictwo	rolnictwo i leśnictwo	transport i łączność
GRYFÓW ŚLĄSKI						
OGÓŁEM	a	375	57	29	8	24
	b	102	15	16	1	3
SEKTOR PUBLICZNY	a	39	4	–	1	–
	b	8	–	–	–	–
Przeds. państwowe i komunalne	a	4	3	–	1	–
Inne jednostki	a	35	1	–	–	–
	b	8	–	–	–	–
SEKTOR PRYWATNY	a	336	53	29	7	24
	b	94	15	16	1	3
Spółdzielnie	a	2	–	–	–	1
Spółki prawa handl.	a	15	6	3	–	1
	b	4	2	–	–	1
Osoby fizyczne prowadzące dział. gospodarczą	a	317	47	26	7	23
	b	88	13	16	1	2
Inne jednostki	a	2	–	–	–	1
	b	2	–	–	–	1
LEŚNA						
OGÓŁEM	a	342	65	26	12	13
	b	245	48	18	8	9
SEKTOR PUBLICZNY	a	47	3	1	1	–
	b	16	–	–	–	–
Przeds. państwowe i komunalne	a	5	3	1	1	–
Inne jednostki	a	42	–	–	–	–
	b	16	–	–	–	–
SEKTOR PRYWATNY	a	295	62	25	11	13
	b	229	48	18	8	9
Spółdzielnie	a	4	–	–	1	–
	b	–1	–	–	–	–1
Spółki prawa handl.	a	5	3	–	1	–
	b	1	–	–	1	–
Osoby fizyczne prowadzące dział. gospodarczą	a	283	59	25	9	13
	b	228	48	18	7	9
Inne jednostki	a	3	–	–	–	1
	b	1	–	–	–	–
LUBAWKA						
OGÓŁEM	a	304	59	23	18	16
	b	199	28	15	13	11
SEKTOR PUBLICZNY	a	35	4	–	–	–
	b	13	–1	–	–	–

w systemie "REGON" w gminach województwa jeleniogórskiego w 1993 r. (cd.)

gospo- darka komu- nalna	gospodarka mieszka- niowa i niemate- rialne usługi komunalne	nauka, oświata i wychowa- nie	kultura i sztuka	ochrona zdrowia i opieka społeczna	kultura fizyczna sport i tury- styka	Wyszczególnienie a – stan na 31.12.1993 r. b – zmiany w stosunku do stanu na 31.12.1992 r.
GRYFÓW ŚLĄSKI						
19	2	10	4	2	4	a OGÓŁEM
4	–	2	–	1	2	b
1	1	9	2	2	–	a SEKTOR PUBLICZNY
–	–	1	–	1	–	b
–	–	–	–	–	–	a Przeds. państwowe i komunalne
1	1	9	2	2	–	a Inne jednostki
–	–	1	–	1	–	b
18	1	1	2	–	4	a SEKTOR PRYWATNY
4	–	1	–	–	2	b
–	1	–	–	–	–	a Spółdzielnie
–	–	–	–	–	2	a Spółki prawa handl.
–	–	–	–	–	1	b
Osoby fizyczne						
18	–	1	2	–	1	a prowadzące dział.
4	–	1	–	–	–	b gospodarczą
–	–	–	–	–	1	a Inne jednostki
–	–	–	–	–	1	b
LEŚNA						
7	3	15	5	9	4	a OGÓŁEM
4	–	1	3	7	2	b
–	1	14	1	2	1	a SEKTOR PUBLICZNY
–	–	–	–1	–	–	b
–	–	–	–	–	–	a Przeds. państwowe i komunalne
–	1	14	1	2	1	a Inne jednostki
–	–	–	–1	–	–	b
7	2	1	4	7	3	a SEKTOR PRYWATNY
4	–	1	4	7	2	b
–	2	–	–	–	–	a Spółdzielnie
–	–	–	–	–	–	b
–	–	–	–	–	–	a Spółki prawa handl.
–	–	–	–	–	–	b
Osoby fizyczne						
7	–	1	4	6	2	a prowadzące dział.
4	–	1	4	6	2	b gospodarczą
–	–	–	–	1	1	a Inne jednostki
–	–	–	–	1	–	b
LUBAWKA						
7	3	9	3	5	8	a OGÓŁEM
5	1	2	1	4	7	b
–	1	7	–	1	1	a SEKTOR PUBLICZNY
–	–	–	–2	–	–	b

Tabl. 42. Forma organizacyjno-prawna jednostek gospodarczych zarejestrowanych

Wyszczególnienie a – stan na 31.12.1993 r. b – zmiany w stosunku do stanu na 31.12.1992 r.	Ogółem	W tym				
		przemysł	budownictwo	rolnictwo i leśnictwo	transport i łączność	handel
Przeds. państwowe i komunalne	a	4	4	–	–	–
	b	–1	–1	–	–	–
Inne jednostki	a	31	–	–	–	–
	b	14	–	–	–	–
SEKTOR PRYWATNY	a	269	55	23	18	132
	b	186	29	15	13	96
Spółdzielnie	a	4	–	–	3	–
Spółki prawa handl.	a	13	6	–	1	5
	b	4	3	–	1	–
Osoby fizyczne prowadzące działal. gospodarczą	a	251	48	23	14	127
	b	182	26	15	12	96
Inne jednostki	a	1	1	–	–	–
LUBOMIERZ OGÓŁEM	a	154	32	11	6	67
	b	32	5	3	2	15
SEKTOR PUBLICZNY	a	28	1	–	2	–
	b	4	–	–	–	–
Przeds. państwowe i komunalne	a	2	1	–	1	–
Inne jednostki	a	26	–	–	1	–
	b	4	–	–	–	–
SEKTOR PRYWATNY	a	126	31	11	4	67
	b	28	5	3	2	15
Spółdzielnie	a	2	–	–	1	1
Spółki prawa handl.	a	1	–	–	1	–
	b	1	–	–	1	–
Przeds. zagraniczne	a	1	1	–	–	–
Osoby fizyczne prowadzące działal. gospodarczą	a	121	30	11	2	66
	b	26	5	3	1	15
Inne jednostki	a	1	–	–	–	–
	b	1	–	–	–	–
LWÓWEK ŚLĄSKI OGÓŁEM	a	642	98	64	18	274
	b	106	26	13	5	39
SEKTOR PUBLICZNY	a	91	3	1	6	–
	b	4	–2	–	–	–
Przeds. państwowe i komunalne	a	7	3	1	2	–
	b	–2	–2	–	–	–
Inne jednostki	a	84	–	–	4	–
	b	6	–	–	–	–
SEKTOR PRYWATNY	a	551	95	63	12	274
	b	102	28	13	5	39

w systemie "REGON" w gminach województwa jeleniogórskiego w 1993 r. (cd.)

gospodarka komunalna	gospodarka mieszkaniowa i niematerialne usługi komunalne	nauka, oświata i wychowanie	kultura i sztuka	ochrona zdrowia i opieka społeczna	kultura fizyczna sport i turystyka	Wyszczególnienie a – stan na 31.12.1993 r. b – zmiany w stosunku do stanu na 31.12.1992 r.
–	–	–	–	–	–	a Przeds. państwowe
–	–	–	–	–	–	b i komunalne
–	1	7	–	1	1	a Inne jednostki
–	–	–	–2	–	–	b
7	2	2	3	4	7	a SEKTOR PRYWATNY
5	1	2	3	4	7	b
–	1	–	–	–	–	a Spółdzielnie
1	–	–	–	–	–	a Spółki prawa handl.
–	–	–	–	–	–	b
6	1	2	3	4	7	Osoby fizyczne
5	1	2	3	4	7	a prowadzące działal.
–	–	–	–	–	–	b gospodarczą
–	–	–	–	–	–	a Inne jednostki
3	–	14	2	2	1	LUBOMIERZ
–	–	–	–1	1	1	a OGÓŁEM
1	–	12	1	1	–	b
–	–	–	–1	–	–	a SEKTOR PUBLICZNY
–	–	–	–	–	–	b
1	–	12	1	1	–	a Przeds. państwowe
–	–	–	–	–	–	i komunalne
–	–	–	–	–	–	a Inne jednostki
1	–	–	–1	–	–	b
2	–	2	1	1	1	a SEKTOR PRYWATNY
–	–	–	–	1	1	b
–	–	–	–	–	–	a Spółdzielnie
–	–	–	–	–	–	a Spółki prawa handl.
–	–	–	–	–	–	b
–	–	–	–	–	–	a Przeds. zagraniczne
2	–	2	1	1	–	Osoby fizyczne
–	–	–	–	1	–	a prowadzące działal.
–	–	–	–	–	–	b gospodarczą
–	–	–	–	–	1	a Inne jednostki
–	–	–	–	–	1	b
32	2	24	6	11	7	LWÓWEK ŚLĄSKI
2	1	1	–	5	–	a OGÓŁEM
1	–	19	2	3	1	b
–	–	–	–	–	–	a SEKTOR PUBLICZNY
–	–	–	–	–	–	b
–	–	–	–	–	–	a Przeds. państwowe
–	–	–	–	–	–	i komunalne
1	–	19	2	3	1	a Inne jednostki
–	–	–	–	–	–	b
31	2	5	4	8	6	a SEKTOR PRYWATNY
2	1	1	–	5	–	b

Tabl. 42. Forma organizacyjno-prawna jednostek gospodarczych zarejestrowanych

Wyszczególnienie a – stan na 31.12.1993 r. b – zmiany w stosunku do stanu na 31.12.1992 r.		Ogółem	W tym				
			przemysł	budownictwo	rolnictwo i leśnictwo	transport i łączność	handel
Spółdzielnie	a	11	4	1	1	–	4
	b	1	1	–	–	–	–
Spółki prawa handl.	a	14	5	1	–	–	8
	b	5	3	–	–	–	2
Osoby fizyczne prowadzące dział. gospodarczą	a	520	84	61	11	51	261
	b	96	24	13	5	8	37
Inne jednostki	a	6	2	–	–	–	1
MIRSK							
OGÓŁEM	a	237	51	30	12	12	89
	b	53	11	6	5	1	20
SEKTOR PUBLICZNY	a	28	3	–	–	–	–
	b	6	–	–	–	–	–
Przeds. państwowe i komunalne	a	3	3	–	–	–	–
Inne jednostki	a	25	–	–	–	–	–
	b	6	–	–	–	–	–
SEKTOR PRYWATNY	a	209	48	30	12	12	89
	b	47	11	6	5	1	20
Spółdzielnie	a	5	1	–	2	–	2
	b	–1	–	–	–	–	–1
Spółki prawa handl.	a	4	1	1	1	–	1
	b	2	–	1	1	–	–
Osoby fizyczne prowadzące dział. gospodarczą	a	199	46	29	9	12	86
	b	46	11	5	4	1	21
Inne jednostki	a	1	–	–	–	–	–
NOWOGRODZIEC							
OGÓŁEM	a	315	45	28	13	31	146
	b	180	25	17	6	14	96
SEKTOR PUBLICZNY	a	41	4	–	1	–	–
	b	15	–	–	–	–	–
Przeds. państwowe i komunalne	a	5	4	–	1	–	–
Inne jednostki	a	36	–	–	–	–	–
	b	15	–	–	–	–	–
SEKTOR PRYWATNY	a	274	41	28	12	31	146
	b	165	25	17	6	14	96
Spółdzielnie	a	7	–	–	3	–	2
	b	–1	–	–	–	–	–1
Spółki prawa handl.	a	9	4	1	–	2	2
	b	3	2	–	–	–	1
Osoby fizyczne prowadzące dział. gospodarczą	a	257	37	27	9	29	142
	b	163	23	17	6	14	96

w systemie "REGON" w gminach województwa jeleniogórskiego w 1993 r. (cd.)

gospo- darka komu- nalna	gospodarka mieszka- niowa i niemate- rialne usługi komunalne	nauka, oświata i wychowa- nie	kultura i sztuka	ochrona zdrowia i opieka społeczna	kultura fizyczna sport i tury- styka	Wyszczególnienie a – stan na 31.12.1993 r. b – zmiany w stosunku do stanu na 31.12.1992 r.
–	1	–	–	–	–	a Spółdzielnie
–	–	–	–	–	–	b
–	–	–	–	–	–	a Spółki prawa handl.
–	–	–	–	–	–	b
31	1	4	4	8	4	Osoby fizyczne
2	1	1	–	5	–	a prowadzące dział.
–	–	1	–	–	2	b gospodarczą
–	–	–	–	–	–	a Inne jednostki
7	1	8	8	5	4	MIRSK
1	–	–	2	1	–	a OGÓŁEM
1	–	8	1	4	1	b
–	–	–	–	–	–	a SEKTOR PUBLICZNY
–	–	–	–	–	–	b
1	–	8	1	4	1	a Przeds. państwowe
–	–	–	–	–	–	i komunalne
–	–	–	–	–	–	a Inne jednostki
–	–	–	–	–	–	b
6	1	–	7	1	3	a SEKTOR PRYWATNY
1	–	–	2	1	–	b
–	–	–	–	–	–	a Spółdzielnie
–	–	–	–	–	–	b
–	–	–	–	–	–	a Spółki prawa handl.
–	–	–	–	–	–	b
6	1	–	7	1	2	Osoby fizyczne
1	–	–	2	1	–	a prowadzące dział.
–	–	–	–	–	1	b gospodarczą
–	–	–	–	–	–	a Inne jednostki
8	3	15	5	1	1	NOWOGRODZIEC
3	–	3	2	–	–	a OGÓŁEM
–	1	13	2	1	–	b
–	–	1	–	–	–	a SEKTOR PUBLICZNY
–	–	–	–	–	–	b
–	–	–	–	–	–	a Przeds. państwowe
–	–	–	–	–	–	i komunalne
–	1	13	2	1	–	a Inne jednostki
–	–	1	–	–	–	b
8	2	2	3	–	1	a SEKTOR PRYWATNY
3	–	2	2	–	–	b
–	2	–	–	–	–	a Spółdzielnie
–	–	–	–	–	–	b
–	–	–	–	–	–	a Spółki prawa handl.
–	–	–	–	–	–	b
8	–	2	3	–	–	Osoby fizyczne
3	–	2	2	–	–	a prowadzące dział.
–	–	–	–	–	–	b gospodarczą

Tabl. 42. Forma organizacyjno-prawna jednostek gospodarczych zarejestrowanych

Wyszczególnienie a – stan na 31.12.1993 r. b – zmiany w stosunku do stanu na 31.12.1992 r.	Ogółem	W tym				
		przemysł	budownictwo	rolnictwo i leśnictwo	transport i łączność	handel
Inne jednostki	a	1	–	–	–	–
PIĘNSK						
OGÓŁEM	a	352	59	22	21	39
	b	204	28	11	11	25
SEKTOR PUBLICZNY	a	37	3	–	2	–
	b	17	–	–	–	–
Przeds. państwowe i komunalne	a	4	2	–	2	–
Spółki prawa handl.	a	1	1	–	–	–
Inne jednostki	a	32	–	–	–	–
	b	17	–	–	–	–
SEKTOR PRYWATNY	a	315	56	22	19	39
	b	187	28	11	11	25
Spółdzielnie	a	2	–	–	1	–
Spółki prawa handl.	a	5	4	–	–	1
Osoby fizyczne prowadzące dział.	a	308	52	22	18	39
gospodarczą	b	187	28	11	11	25
ŚWIERZAWA						
OGÓŁEM	a	301	50	19	11	24
	b	131	14	10	4	14
SEKTOR PUBLICZNY	a	25	–	–	–	–
	b	7	–	–	–	–
Inne jednostki	a	25	–	–	–	–
	b	7	–	–	–	–
SEKTOR PRYWATNY	a	276	50	19	11	24
	b	124	14	10	4	14
Spółdzielnie	a	7	–	–	4	–
Spółki prawa handl.	a	16	7	2	–	6
	b	2	–	–	–	1
Osoby fizyczne prowadzące dział.	a	253	43	17	7	24
gospodarczą	b	122	14	10	4	14
WĘGLINIEC						
OGÓŁEM	a	260	32	12	22	22
	b	168	18	7	16	13
SEKTOR PUBLICZNY	a	31	2	–	2	–
	b	13	–	–	–	–
Przeds. państwowe i komunalne	a	6	2	–	2	–
Inne jednostki	a	25	–	–	–	–
	b	13	–	–	–	–
SEKTOR PRYWATNY	a	229	30	12	20	20
	b	155	18	7	16	13

w systemie "REGON" w gminach województwa jeleniogórskiego w 1993 r. (cd.)

gospo- darka komu- nalna	gospodarka mieszka- niowa i niemate- rialne usługi komunalne	nauka, oświata i wychowa- nie	kultura i sztuka	ochrona zdrowia i opieka społeczna	kultura fizyczna sport i tury- styka	Wyszczególnienie a – stan na 31.12.1993 r. b – zmiany w stosunku do stanu na 31.12.1992 r.
–	–	–	–	–	1	a Inne jednostki
8	1	7	3	2	1	PIĘNSK
5	–	2	2	–	1	OGÓŁEM
1	1	5	1	1	–	SEKTOR PUBLICZNY
–	–	–	–	–	–	Przeds. państwowe i komunalne
–	–	–	–	–	–	Spółki prawa handl.
1	1	5	1	1	–	Inne jednostki
–	–	–	–	–	–	SEKTOR PRYWATNY
7	–	2	2	1	1	Spółdzielnie
5	–	2	2	–	1	Spółki prawa handl.
–	–	–	–	–	–	Osoby fizyczne prowadzące dział.
7	–	2	2	1	1	gospodarczą
5	–	2	2	–	1	ŚWIERZAWA
4	3	12	2	9	1	OGÓŁEM
2	–	1	–	6	1	SEKTOR PUBLICZNY
–	1	10	2	2	–	Inne jednostki
–	–	–	–	–	–	SEKTOR PRYWATNY
–	1	10	2	2	–	Spółdzielnie
4	2	2	–	7	1	Spółki prawa handl.
2	–	1	–	6	1	Osoby fizyczne prowadzące dział.
–	2	–	–	–	–	gospodarczą
–	–	–	–	–	1	WĘGLINIEC
–	–	–	–	–	1	OGÓŁEM
4	–	2	–	7	–	SEKTOR PUBLICZNY
2	–	1	–	6	–	Przeds. państwowe i komunalne
3	1	5	3	2	–	Inne jednostki
1	–	–	2	1	–	SEKTOR PRYWATNY
–	1	5	1	1	–	Spółdzielnie
–	–	–	–	–	–	Spółki prawa handl.
–	–	–	–	–	–	Osoby fizyczne prowadzące dział.
–	1	5	1	1	–	gospodarczą
3	–	–	2	1	–	WĘGLINIEC
1	–	–	2	1	–	OGÓŁEM

Tabl. 42. Forma organizacyjno-prawna jednostek gospodarczych zarejestrowanych

Wyszczególnienie a – stan na 31.12.1993 r. b – zmiany w stosunku do stanu na 31.12.1992 r.		Ogółem	W tym				
			przemysł	budownictwo	rolnictwo i leśnictwo	transport i łączność	handel
Spółdzielnie	a	2	–	–	1	–	1
Spółki prawa handl.	a	3	3	–	–	–	–
Osoby fizyczne							
prowadzące dział.	a	223	27	12	19	20	139
gospodarczą	b	155	18	7	16	13	97
Inne jednostki	a	1	–	–	–	–	1
WŁEŃ							
OGÓŁEM	a	172	32	10	9	9	84
	b	21	4	2	–3	–	14
SEKTOR PUBLICZNY	a	24	1	–	1	–	–
	b	–1	–	–1	–3	–	–
Przeds. państwowe	a	3	1	–	1	–	–
i komunalne	b	–4	–	–1	–3	–	–
Inne jednostki	a	21	–	–	–	–	–
	b	3	–	–	–	–	–
SEKTOR PRYWATNY	a	148	31	10	8	9	84
	b	22	4	3	–	–	14
Spółdzielnie	a	5	–	–	4	–	1
Spółki prawa handl.	a	3	3	–	–	–	–
	b	2	2	–	–	–	–
Osoby fizyczne							
prowadzące dział.	a	140	28	10	4	9	83
gospodarczą	b	20	2	3	–	–	14
GMINY WIEJSKIE							
BOLESŁAWIEC							
OGÓŁEM	a	302	60	18	30	31	122
	b	163	35	8	2	21	77
SEKTOR PUBLICZNY	a	26	2	–	–	–	–
	b	11	–	–	–1	–	–
Przeds. państwowe	a	1	1	–	–	–	–
i komunalne	b	–1	–	–	–1	–	–
Spółki prawa handl.	a	1	1	–	–	–	–
Inne jednostki	a	24	–	–	–	–	–
	b	12	–	–	–	–	–
SEKTOR PRYWATNY	a	276	58	18	30	31	122
	b	152	35	8	3	21	77
Spółdzielnie	a	3	–	–	3	–	–
Spółki prawa handl.	a	11	5	4	1	–	1
	b	3	2	1	–	–	–
Osoby fizyczne							
prowadzące dział.	a	262	53	14	26	31	121
gospodarczą	b	149	33	7	3	21	77

w systemie "REGON" w gminach województwa jeleniogórskiego w 1993 r. (cd.)

gospo- darka komu- nalna	gospodarka mieszka- niowa i niemate- rialne usługi komunalne	nauka, oświata i wychowa- nie	kultura i sztuka	ochrona zdrowia i opieka społeczna	kultura fizyczna sport i tury- styka	Wyszczególnienie a – stan na 31.12.1993 r. b – zmiany w stosunku do stanu na 31.12.1992 r.
–	–	–	–	–	–	a Spółdzielnie
–	–	–	–	–	–	a Spółki prawa handl.
–	–	–	–	–	–	Osoby fizyczne
3	–	–	2	1	–	a prowadzące dział.
1	–	–	2	1	–	b gospodarczą
–	–	–	–	–	–	a Inne jednostki
–	–	–	–	–	–	WŁEŃ
5	2	5	3	4	1	a OGÓŁEM
1	–	1	–1	–	–	b
1	2	5	1	4	1	a SEKTOR PUBLICZNY
–	–	1	–1	–	–	b
–	1	–	–	–	–	a Przeds. państwowe
–	–	–	–	–	–	b i komunalne
1	1	5	1	4	1	a Inne jednostki
–	–	1	–1	–	–	b
4	–	–	2	–	–	a SEKTOR PRYWATNY
1	–	–	–	–	–	b
–	–	–	–	–	–	a Spółdzielnie
–	–	–	–	–	–	a Spółki prawa handl.
–	–	–	–	–	–	b
–	–	–	–	–	–	Osoby fizyczne
4	–	–	2	–	–	a prowadzące dział.
1	–	–	–	–	–	b gospodarczą
–	–	–	–	–	–	GMINY WIEJSKIE
–	–	–	–	–	–	BOLESŁAWIEC
12	–	11	3	1	2	a OGÓŁEM
4	–	–	2	–	2	b
–	–	11	1	–	–	a SEKTOR PUBLICZNY
–	–	–	–	–	–	b
–	–	–	–	–	–	a Przeds. państwowe
–	–	–	–	–	–	b i komunalne
–	–	–	–	–	–	a Spółki prawa handl.
–	–	11	1	–	–	a Inne jednostki
–	–	–	–	–	–	b
12	–	–	2	1	2	a SEKTOR PRYWATNY
4	–	–	2	–	2	b
–	–	–	–	–	–	a Spółdzielnie
–	–	–	–	–	–	a Spółki prawa handl.
–	–	–	–	–	–	b
–	–	–	–	–	–	Osoby fizyczne
12	–	–	2	1	2	a prowadzące dział.
4	–	–	2	–	2	b gospodarczą

						Wyszczególnienie a – stan na 31.12.1993 b – zmiany w stosunku do stanu na 31.12.1992 r.	
gospo- darka komu- nalna	gospodarka mieszka- niowa i niemate- rialne usługi komunalne	nauka, oświata i wychowa- nie	kultura i sztuka	ochrona zdrowia i opieka społeczna	kultura fizyczna sport i turystyka		
						JANOWICE WIELKIE	
2	-	5	3	9	3	a	OGÓŁEM
2	-	-	-	4	2	b	
-	-	5	2	6	-	a	SEKTOR PUBLICZNY
-	-	-	-	2	-	b	
-	-	5	2	6	-	a	Inne jednostki
-	-	-	-	2	-	b	
2	-	-	1	3	3	a	SEKTOR PRYWATNY
2	-	-	-	2	2	b	
-	-	-	-	-	-	a	Spółdzielnie
-	-	-	-	-	-	b	
						Osoby fizyczne	
2	-	-	1	3	3	a	prowadzące dział.
2	-	-	-	2	2	b	gospodarczą
-	-	-	-	-	-	a	Inne jednostki
						JEŻÓW SUDECKI	
12	2	7	1	3	1	a	OGÓŁEM
10	-	1	-1	2	1	b	
-	-	6	-	1	-	a	SEKTOR PUBLICZNY
-	-	-	-1	-	-	b	
-	-	-	-	-	-	a	Przeds. państwowe
-	-	-	-	-	-	b	i komunalne
-	-	6	-	1	-	a	Inne jednostki
-	-	-	-1	-	-	b	
12	2	1	1	2	1	a	SEKTOR PRYWATNY
10	-	1	-	2	1	b	
-	1	-	-	-	-	a	Spółdzielnie
-	-	-	-	-	-	a	Spółki prawa handl.
-	-	-	-	-	-	b	
						Osoby fizyczne	
12	1	1	1	2	1	a	prowadzące dział.
10	-	1	-	2	1	b	gospodarczą
						KAMIENNA GÓRA	
8	-	16	6	4	2	a	OGÓŁEM
6	-	1	3	3	-	b	
-	-	15	3	1	2	a	SEKTOR PUBLICZNY
-	-	-	-	-	-	b	
-	-	-	-	-	-	a	Przeds. państwowe
						i komunalne	
-	-	15	3	1	2	a	Inne jednostki
-	-	-	-	-	-	b	
8	-	1	3	3	-	a	SEKTOR PRYWATNY
6	-	1	3	3	-	b	
-	-	-	-	-	-	a	Spółdzielnie
-	-	-	-	-	-	a	Spółki prawa handl.

Tabl. 42. Forma organizacyjno-prawna jednostek gospodarczych zarejestrowanych

Wyszczególnienie a – stan na 31.12.1993 r. b – zmiany w stosunku do stanu na 31.12.1992 r.	Ogółem	W tym					
		przemysł	budowni- ctwo	rolnictwo i leśnictwo	transport i łączność	handel	
Osoby fizyczne							
prowadzące dział.	a	212	49	19	29	22	78
gospodarczą	b	160	34	16	25	14	58
LUBAŃ							
OGÓŁEM	a	185	47	8	7	21	77
	b	146	34	6	4	20	66
SEKTOR PUBLICZNY	a	13	–	–	1	–	–
	b	5	–	–	–	–	–
Przeds. państwowe i komunalne	a	1	–	–	1	–	–
Inne jednostki	a	12	–	–	–	–	–
	b	5	–	–	–	–	–
SEKTOR PRYWATNY	a	172	47	8	6	21	77
	b	141	34	6	4	20	66
Spółdzielnie	a	2	–	–	2	–	–
Spółki prawa handl.	a	9	4	1	–	–	4
	b	3	1	–	–	–	2
Osoby fizyczne							
prowadzące dział.	a	161	43	7	4	21	73
gospodarczą	b	138	33	6	4	20	64
MARCISZÓW							
OGÓŁEM	a	162	38	12	19	6	60
	b	124	28	10	13	5	54
SEKTOR PUBLICZNY	a	19	1	–	–	–	–
	b	9	–	–	–	–	–
Przeds. państwowe i komunalne	a	1	1	–	–	–	–
Inne jednostki	a	18	–	–	–	–	–
	b	9	–	–	–	–	–
SEKTOR PRYWATNY	a	143	37	12	19	6	60
	b	115	28	10	13	5	54
Spółdzielnie	a	4	–	–	4	–	–
Spółki prawa handl.	a	5	5	–	–	–	–
	b	1	1	–	–	–	–
Osoby fizyczne							
prowadzące dział.	a	134	32	12	15	6	60
gospodarczą	b	114	27	10	13	5	54
MYŚLAKOWICE							
OGÓŁEM	a	467	92	59	18	31	197
	b	254	43	40	8	22	110
SEKTOR PUBLICZNY	a	47	4	–	4	–	–
	b	13	–	–	–	–	–
Przeds. państwowe i komunalne	a	6	4	–	2	–	–
Inne jednostki	a	41	–	–	2	–	–
	b	13	–	–	–	–	–

w systemie "REGON" w gminach województwa jeleniogórskiego w 1993 r. (cd.)

gospodarka komunalna	gospodarka mieszkaniowa i niematerialne usługi komunalne	nauka, oświata i wychowanie	kultura i sztuka	ochrona zdrowia i opieka społeczna	kultura fizyczna sport i turystyka	Wyszczególnienie a – stan na 31.12.1993 b – zmiany w stosunku do stanu na 31.12.1992 r.
8	–	1	3	3	–	Osoby fizyczne
6	–	1	3	3	–	a prowadzące działal. gospodarczą
7	–	7	4	2	–	LUBAŃ
6	–	1	2	2	–	a OGÓŁEM
–	–	6	1	–	–	b
–	–	–	–	–	–	a SEKTOR PUBLICZNY
–	–	–	–	–	–	b
–	–	–	–	–	–	a Przeds. państwowe i komunalne
–	–	6	1	–	–	a Inne jednostki
–	–	–	–	–	–	b
7	–	1	3	2	–	a SEKTOR PRYWATNY
6	–	1	2	2	–	b
–	–	–	–	–	–	a Spółdzielnie
–	–	–	–	–	–	a Spółki prawa handl.
–	–	–	–	–	–	b
7	–	1	3	2	–	Osoby fizyczne
6	–	1	2	2	–	a prowadzące działal. gospodarczą
5	–	5	1	4	–	MARCISZÓW
2	–	–	1	2	–	a OGÓŁEM
–	–	5	–	1	–	b
–	–	–	–	–	–	a SEKTOR PUBLICZNY
–	–	–	–	–	–	b
–	–	–	–	–	–	a Przeds. państwowe i komunalne
–	–	5	–	1	–	a Inne jednostki
–	–	–	–	–	–	b
5	–	–	1	3	–	a SEKTOR PRYWATNY
2	–	–	1	2	–	b
–	–	–	–	–	–	a Spółdzielnie
–	–	–	–	–	–	a Spółki prawa handl.
–	–	–	–	–	–	b
5	–	–	1	3	–	Osoby fizyczne
2	–	–	1	2	–	a prowadzące działal. gospodarczą
17	3	9	3	5	8	MYŚLAKOWICE
10	–	–	3	2	3	a OGÓŁEM
–	1	9	–	1	3	b
–	–	–	–	–	–	a SEKTOR PUBLICZNY
–	–	–	–	–	–	b
–	–	–	–	–	–	a Przeds. państwowe i komunalne
–	1	9	–	1	3	a Inne jednostki
–	–	–	–	–	–	b

Tabl. 42. Forma organizacyjno-prawna jednostek gospodarczych zarejestrowanych

Wyszczególnienie a - stan na 31.12.1993 r. b - zmiany w stosunku do stanu na 31.12.1992 r.		Ogółem	W tym				
			przemysł	budownictwo	rolnictwo i leśnictwo	transport i łączność	handel
SEKTOR PRYWATNY	a	420	88	59	14	31	197
	b	241	43	40	8	22	110
Spółdzielnie	a	5	1	-	2	-	1
Spółki prawa handl.	a	13	7	1	-	-	4
	b	5	2	-	-	-	2
Osoby fizyczne							
prowadzące dział.	a	395	79	58	12	31	190
gospodarczą	b	233	40	40	8	22	108
Inne jednostki	a	7	1	-	-	-	2
	b	3	1	-	-	-	-
OLSZYNA							
OGÓŁEM	a	253	44	22	6	19	124
	b	167	26	14	2	14	93
SEKTOR PUBLICZNY	a	26	2	-	1	-	-
	b	10	-	-	-	-	-
Przeds. państwowe i komunalne	a	2	1	-	1	-	-
Spółki prawa handl.	a	1	1	-	-	-	-
Inne jednostki	a	23	-	-	-	-	-
	b	10	-	-	-	-	-
SEKTOR PRYWATNY	a	227	42	22	5	19	124
	b	157	26	14	2	14	93
Spółdzielnie	a	3	-	-	2	-	1
Spółki prawa handl.	a	6	2	2	1	-	1
	b	1	1	-	-	-	-
Osoby fizyczne							
prowadzące dział.	a	218	40	20	2	19	122
gospodarczą	b	156	25	14	2	14	93
OSIECZNICA							
OGÓŁEM	a	153	35	8	17	11	58
	b	93	20	5	14	7	37
SEKTOR PUBLICZNY	a	20	2	-	1	-	-
	b	6	-	-	-	-	-
Przeds. państwowe i komunalne	a	3	2	-	1	-	-
Inne jednostki	a	17	-	-	-	-	-
	b	6	-	-	-	-	-
SEKTOR PRYWATNY	a	133	33	8	16	11	58
	b	87	20	5	14	7	37
Spółdzielnie	a	1	-	-	1	-	-
Osoby fizyczne							
prowadzące dział.	a	132	33	8	15	11	58
gospodarczą	b	87	20	5	14	7	37

w systemie "REGON" w gminach województwa jeleniogórskiego w 1993 r. (cd.)

gospo- darka komu- nalna	gospodarka mieszka- niowa i niemate- rialne usługi komunalne	nauka, oświata i wychowa- nie	kultura i sztuka	ochrona zdrowia i opieka społeczna	kultura fizyczna sport i turystyka	Wyszczególnienie a - stan na 31.12.1993 b - zmiany w stosunku do stanu na 31.12.1992 r.
17	2	-	3	4	5	a SEKTOR PRYWATNY
10	-	-	3	2	3	b
-	1	-	-	-	-	a Spółdzielnie
-	-	-	-	-	1	a Spółki prawa handl.
-	-	-	-	-	1	b
						Osoby fizyczne
17	1	-	2	2	3	a prowadzące dział.
10	-	-	2	1	2	b gospodarczą
-	-	-	1	2	1	a Inne jednostki
-	-	-	1	1	-	b
						OLSZYNA
12	-	8	4	3	-	a OGÓŁEM
5	-	-	2	1	-	b
1	-	8	2	1	-	a SEKTOR PUBLICZNY
-	-	-	-	-	-	b
-	-	-	-	-	-	a Przeds. państwowe i komunalne
-	-	-	-	-	-	a Spółki prawa handl.
1	-	8	2	1	-	a Inne jednostki
-	-	-	-	-	-	b
11	-	-	2	2	-	a SEKTOR PRYWATNY
5	-	-	2	1	-	b
-	-	-	-	-	-	a Spółdzielnie
-	-	-	-	-	-	a Spółki prawa handl.
-	-	-	-	-	-	b
						Osoby fizyczne
11	-	-	2	2	-	a prowadzące dział.
5	-	-	2	1	-	b gospodarczą
						OSIECZNICA
6	-	9	2	2	-	a OGÓŁEM
4	-	-	-	2	-	b
-	-	8	2	2	-	a SEKTOR PUBLICZNY
-	-	-	-	2	-	b
-	-	-	-	-	-	a Przeds. państwowe i komunalne
-	-	8	2	2	-	a Inne jednostki
-	-	-	-	2	-	b
6	-	1	-	-	-	a SEKTOR PRYWATNY
4	-	-	-	-	-	b
-	-	-	-	-	-	a Spółdzielnie
						Osoby fizyczne
6	-	1	-	-	-	a prowadzące dział.
4	-	-	-	-	-	b gospodarczą

Tabl. 42. Forma organizacyjno-prawna jednostek gospodarczych zarejestrowanych

Wyszczególnienie a – stan na 31.12.1993 r. b – zmiany w stosunku do stanu na 31.12.1992 r.		Ogółem	W tym				
			przemysł	budownictwo	rolnictwo i leśnictwo	transport i łączność	handel
PLATERÓWKA							
OGÓŁEM	a	43	9	2	1	3	13
	b	23	6	2	–	1	10
SEKTOR PUBLICZNY	a	13	1	–	–	–	–
	b	2	–	–	–	–	–
Inne jednostki	a	13	1	–	–	–	–
	b	2	–	–	–	–	–
SEKTOR PRYWATNY	a	30	8	2	1	3	13
	b	21	6	2	–	1	10
Spółdzielnie	a	2	–	–	1	–	1
Osoby fizyczne prowadzące dział. gospodarczą	a	28	8	2	–	3	12
	b	21	6	2	–	1	10
PODGÓRZYN							
OGÓŁEM	a	418	100	33	21	39	143
	b	185	29	21	7	30	65
SEKTOR PUBLICZNY	a	34	3	–	–	–	–
	b	11	–	–	–	–	–
Przeds. państwowe i komunalne	a	3	3	–	–	–	–
Inne jednostki	a	31	–	–	–	–	–
	b	11	–	–	–	–	–
SEKTOR PRYWATNY	a	384	97	33	21	39	143
	b	174	29	21	7	30	65
Spółdzielnie	a	10	2	–	2	–	1
	b	1	–	–	–	–	–
Spółki prawa handl.	a	17	5	1	1	–	4
	b	7	1	–	1	–	1
Osoby fizyczne prowadzące dział. gospodarczą	a	356	90	32	18	39	138
	b	169	28	21	6	30	64
Inne jednostki	a	1	–	–	–	–	–
	b	–3	–	–	–	–	–
SIEKIERCZYN							
OGÓŁEM	a	138	29	13	4	9	59
	b	84	19	4	–	7	42
SEKTOR PUBLICZNY	a	20	2	–	–	–	–
	b	7	–	–	–	–	–
Przeds. państwowe i komunalne	a	2	2	–	–	–	–
Inne jednostki	a	18	–	–	–	–	–
	b	7	–	–	–	–	–
SEKTOR PRYWATNY	a	118	27	13	4	9	59
	b	77	19	4	–	7	42

w systemie "REGON" w gminach województwa jeleniogórskiego w 1993 r. (cd.)

						Wyszczególnienie a – stan na 31.12.1993 b – zmiany w stosunku do stanu na 31.12.1992 r.
gospo- darka komu- nalna	gospodarka mieszka- niowa i niemate- rialne usługi komunalne	nauka, oświata i wychowa- nie	kultura i sztuka	ochrona zdrowia i opieka społeczna	kultura fizyczna sport i turystyka	
PLATERÓWKA						
1	-	4	4	1	-	a OGÓŁEM
-	-	-	2	-	-	b
-	-	4	2	1	-	a SEKTOR PUBLICZNY
-	-	-	-	-	-	b
-	-	4	2	1	-	a Inne jednostki
-	-	-	-	-	-	b
1	-	-	2	-	-	a SEKTOR PRYWATNY
-	-	-	2	-	-	b
-	-	-	-	-	-	a Spółdzielnie
-	-	-	-	-	-	Osoby fizyczne
1	-	-	2	-	-	a prowadzące dział.
-	-	-	2	-	-	b gospodarczą
PODGÓRZYN						
19	-	13	2	8	26	a OGÓŁEM
11	-	3	1	3	6	b
1	-	10	1	4	1	a SEKTOR PUBLICZNY
-	-	1	-	-	1	b
-	-	-	-	-	-	a Przeds. państwowe i komunalne
1	-	10	1	4	1	a Inne jednostki
-	-	1	-	-	1	b
18	-	3	1	4	25	a SEKTOR PRYWATNY
11	-	2	1	3	5	b
-	-	-	-	-	5	a Spółdzielnie
-	-	-	-	-	1	b
-	-	-	-	-	6	a Spółki prawa handl.
-	-	-	-	-	4	b
-	-	-	-	-	-	Osoby fizyczne
18	-	3	1	4	13	a prowadzące dział.
11	-	2	1	4	2	b gospodarczą
-	-	-	-	-	1	a Inne jednostki
-	-	-	-	-1	-2	b
SIEKIERCZYN						
1	-	4	4	1	3	a OGÓŁEM
-	-	-	2	-	3	b
-	-	4	2	1	-	a SEKTOR PUBLICZNY
-	-	-	-	-	-	b
-	-	-	-	-	-	a Przeds. państwowe i komunalne
-	-	4	2	1	-	a Inne jednostki
-	-	-	-	-	-	b
1	-	-	2	-	3	a SEKTOR PRYWATNY
-	-	-	2	-	3	b

Tabl. 42. Forma organizacyjno-prawna jednostek gospodarczych zarejestrowanych

Wyszczególnienie a – stan na 31.12.1993 r. b – zmiany w stosunku do stanu na 31.12.1992 r.	Ogółem	W tym				
		przemysł	budowni- ctwo	rolnictwo i leśnictwo	transport i łączność	handel
Spółdzielnie	a	3	–	–	2	–
Spółki prawa handl.	a	1	1	–	–	–
Osoby fizyczne						
prowadzące dział.	a	114	26	13	2	9
gospodarczą	b	77	19	4	–	7
STARA KAMIENICA						
OGÓŁEM	a	249	80	25	9	22
	b	124	33	11	4	16
SEKTOR PUBLICZNY	a	24	1	–	2	–
	b	8	–	–	–	–
Przeds. państwowe	a	3	1	–	2	–
i komunalne						
Inne jednostki	a	21	–	–	–	–
	b	8	–	–	–	–
SEKTOR PRYWATNY	a	225	79	25	7	22
	b	116	33	11	4	16
Spółdzielnie	a	4	–	–	2	–
Spółki prawa handl.	a	8	3	2	–	–
	b	3	1	2	–	–
Osoby fizyczne						
prowadzące dział.	a	212	76	23	5	22
gospodarczą	b	113	32	9	4	16
Inne jednostki	a	1	–	–	–	–
SULIKÓW						
OGÓŁEM	a	114	14	9	4	8
	b	57	8	1	–2	7
SEKTOR PUBLICZNY	a	17	1	–	1	–
	b	–2	–	–	–4	–
Przeds. państwowe	a	2	1	–	1	–
i komunalne	b	–4	–	–	–4	–
Inne jednostki	a	15	–	–	–	–
	b	2	–	–	–	–
SEKTOR PRYWATNY	a	97	13	9	3	8
	b	59	8	1	2	7
Spółdzielnie	a	2	–	–	1	–
Spółki prawa handl.	a	3	1	–	1	–
	b	1	–	–	1	–
Osoby fizyczne						
prowadzące dział.	a	92	12	9	1	8
gospodarczą	b	58	8	1	1	7

w systemie "REGON" w gminach województwa jeleniogórskiego w 1993 r. (cd.)

gospo- darka komu- nalna	gospodarka mieszka- niowa i niemate- rialne usługi komunalne	nauka, oświata i wychowa- nie	kultura i sztuka	ochrona zdrowia i opieka społeczna	kultura fizyczna sport i turystyka	Wyszczególnienie a – stan na 31.12.1993 b – zmiany w stosunku do stanu na 31.12.1992 r.
–	–	–	–	–	–	a Spółdzielnie
–	–	–	–	–	–	a Spółki prawa handl.
–	–	–	–	–	–	Osoby fizyczne
1	–	–	2	–	3	a prowadzące dział.
–	–	–	2	–	3	b gospodarczą
4	1	7	6	4	1	STARA KAMIENICA
3	–	–	2	1	1	a OGÓŁEM
–	–	7	1	2	–	b
–	–	–	–	–	–	a SEKTOR PUBLICZNY
–	–	–	–	–	–	b
–	–	–	–	–	–	a Przeds. państwowe
–	–	–	–	–	–	i komunalne
–	–	7	1	2	–	a Inne jednostki
–	–	–	–	–	–	b
4	1	–	5	2	1	a SEKTOR PRYWATNY
3	–	–	2	1	1	b
–	1	–	–	–	–	a Spółdzielnie
–	–	–	1	–	–	a Spółki prawa handl.
–	–	–	–	–	–	b
4	–	–	3	2	1	Osoby fizyczne
3	–	–	2	1	1	a prowadzące dział.
–	–	–	1	–	–	b gospodarczą
1	–	5	2	2	2	a Inne jednostki
1	–	–	1	–	1	SULIKÓW
–	–	–	–	–	–	a OGÓŁEM
–	–	5	1	2	1	b
–	–	–	–	–	–	a SEKTOR PUBLICZNY
–	–	–	–	–	–	b
–	–	–	–	–	–	a Przeds. państwowe
–	–	–	–	–	–	i komunalne
–	–	5	1	2	1	a Inne jednostki
–	–	–	–	–	–	b
1	–	–	1	–	1	a SEKTOR PRYWATNY
1	–	–	1	–	1	b
–	–	–	–	–	–	a Spółdzielnie
–	–	–	–	–	–	a Spółki prawa handl.
–	–	–	–	–	–	b
1	–	–	1	–	1	Osoby fizyczne
1	–	–	1	–	1	a prowadzące dział.
–	–	–	–	–	–	b gospodarczą

Tabl. 42. Forma organizacyjno-prawna jednostek gospodarczych zarejestrowanych

Wyszczególnienie a - stan na 31.12.1993 r. b - zmiany w stosunku do stanu na 31.12.1992 r.		Ogółem	W tym				
			przemysł	budownictwo	rolnictwo i leśnictwo	transport i łączność	handel
ZGORZELEC							
OGÓŁEM	a	240	37	23	6	19	121
	b	140	14	7	-2	16	86
SEKTOR PUBLICZNY	a	24	-	-	2	-	-
	b	5	-	-	-3	-	-
Przeds. państwowe i komunalne	a	1	-	-	1	-	-
	b	-3	-	-	-3	-	-
Inne jednostki	a	23	-	-	1	-	-
	b	8	-	-	-	-	-
SEKTOR PRYWATNY	a	216	37	23	4	19	121
	b	135	14	7	1	16	86
Spółdzielnie	a	1	-	-	1	-	-
Spółki prawa handl.	a	5	-	1	2	-	2
	b	1	-	-	-	-	1
Osoby fizyczne prowadzące dział. gospodarczą	a	210	37	22	1	19	119
	b	134	14	7	1	16	85

w systemie "REGON" w gminach województwa jeleniogórskiego w 1993 r. (dok.)

gospo- darka komu- nalna	gospodarka mieszka- niowa i niemate- rialne usługi komunalne	nauka, oświata i wychowa- nie	kultura i sztuka	ochrona zdrowia i opieka społeczna	kultura fizyczna sport i turystyka	Wyszczególnienie a - stan na 31.12.1993 b - zmiany w stosunku do stanu na 31.12.1992 r.
						ZGORZELEC
6	-	9	2	5	3	a OGÓŁEM
4	-	-	-	5	2	b
1	-	9	2	-	1	a SEKTOR PUBLICZNY
-	-	-	-	-	-	b
-	-	-	-	-	-	a Przeds. państwowe
-	-	-	-	-	-	b i komunalne
1	-	9	2	-	1	a Inne jednostki
-	-	-	-	-	-	b
5	-	-	-	5	2	a SEKTOR PRYWATNY
4	-	-	-	5	2	b
-	-	-	-	-	-	a Spółdzielnie
-	-	-	-	-	-	a Spółki prawa handl.
-	-	-	-	-	-	b
5	-	-	-	5	2	Osoby fizyczne
4	-	-	-	5	2	a prowadzące dział.
						b gospodarczą

Rozmieszczenie przestrzenne jednostek gospodarczych zachowuje dotychczasowe tendencje. Największą liczebnością jednostek zarejestrowanych w systemie REGON charakteryzują się gminy miejskie, o największej koncentracji ludności, tj.:

– Jelenia Góra	– 7604 jednostki,
– Bolesławiec	– 2469 jednostek,
– Zgorzelec	– 1867 jednostek.

Najmniejszą liczbę jednostek gospodarczych zarejestrowano zaś w gminach:

– Platerówka	– 43 jednostki,
– Sulików	– 114 jednostek,
– Osiecznica	– 153 jednostki.

W ciągu 1993 r., we wszystkich gminach nastąpiło zwiększenie liczby jednostek gospodarczych. W ostatnim kwartale tegoż roku wystąpiły jednak dość znaczne, różnokierunkowe wahania ich zbiorowości w gminach. W 23 gminach zwiększyła się liczba zarejestrowanych w systemie "REGON" jednostek gospodarczych zaś w 17 gminach nastąpiło zmniejszenie stanu liczbowego jednostek. Największy ubytek wystąpił w gminie miejskiej w Zgorzelcu (–256). Największy przyrost liczby jednostek gospodarczych w IV kwartale 1993 r. miał miejsce w Jeleniej Górze (+106).

Do wyspecjalizowanych funkcji regionu jeleniogórskiego zalicza się przede wszystkim funkcję turystyczno–wypoczynkową oraz uzdrowiskową (ochrona zdrowia). Pod względem liczebności jednostek gospodarczych zarejestrowanych w systemie "REGON" w dziale "kultura fizyczna, sport i turystyka" najwyższe pozycje zajmują gminy:

– Szklarska Poręba	– 132 jednostki (w 1992 r.– 67 jednostek),
– Jelenia Góra	– 97 jednostek (w 1992 r.– 71 jednostek),
– Karpacz	– 143 jednostki (w 1992 r.– 56 jednostek),
– Podgórzyn	– 26 jednostek (w 1992 r.– 20 jednostek).

W dziale "ochrona zdrowia i opieka społeczna" największą liczbą jednostek gospodarczych wyróżnia się Jelenia Góra (293 jednostki, wobec 87 w 1992 r.) oraz Bolesławiec (M) (73 jednostki, w 1992 r.– 12 jednostek). Dane te odzwierciedlają przestrzenny układ funkcji wyspecjalizowanych w województwie jeleniogórskim.

8. WYNIKI FINANSOWE JEDNOSTEK GOSPODARCZYCH W GMINACH

Interesująca z wielu względów, w tym również z uwagi na pewne związki ze stroną dochodową budżetów gmin, jest prezentacja wybranych relacji finansowych jednostek gospodarczych za okres 1993 roku. Dane przedstawione w tablicy 43. opracowane według siedziby i aktualnego stanu organizacyjnego, obejmują jednak tylko część jednostek prowadzących działalność gospodarczą. Dotyczą one podmiotów prowadzących księgi rachunkowe. Do zbioru i liczby jednostek nie są ujmowane podmioty gospodarcze będące w stanie likwidacji, upadłości, zlikwidowane. Należy również wskazać, iż w podziale tychże jednostek według gmin i sektorów uwzględniono zapisy par.6 pkt.2 Zarządzenia nr 12 Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 22 marca 1990 roku, wskazujące iż "tajemnicą handlową i produkcyjną są objęte uzyskane w badaniach statystycznych jednostkowe dane statystyczne charakteryzujące sytuację ekonomiczną – finansową poszczególnych podmiotów (...), nie publikuje się również danych zagregowanych (...) dla (...) jednostek podziału terytorialnego kraju, jeżeli na dany agregat składa się mniej niż trzy podmioty."

Z 488 jednostek gospodarczych uwzględnionych w badaniu przeważająca ich część – 323 jednostki, tj. 2/3 zbiorowości, miały swą siedzibę w gminach miejskich. Sektor prywatny reprezentują 353 jednostki tj. 72,3% łącznej ich liczby.

Sytuacja finansowa podmiotów gospodarczych w województwie wykazywała dość znaczne zróżnicowanie, tak w ujęciu przestrzennym, jak i własnościowym. Ujmując ją łącznie, w 1993 r. wykazano 429,9 mld zł wyniku finansowego brutto i 644,5 mld zł ujemnego wyniku finansowego netto. Przeciętna rentowność brutto wynosiła 2,0%, zaś zyskowność była ujemna i wynosiła (-28,7) zł.

Jednostki gospodarcze sektora publicznego osiągnęły 380,9 mld zł wyniku finansowego brutto (88,6% całości). Jednocześnie miały one dominujący, aż 93,2% – wy udział w łącznej kwocie wyniku finansowego netto. Stąd też rentowność brutto jednostek sektora publicznego wynosiła 2,7%, w sektorze prywatnym zaś 0,7%. Pod względem zyskowności, opartej na wynikach netto, sytuacja była odwrotna: podmioty działające w sektorze publicznym miały zdecydowanie wyższą ujemną zyskowność (-40,1 zł) niż jednostki sektora prywatnego (-5,8 zł).

Przedsiębiorstwa zlokalizowane w gminach miejskich miały nie tylko dominujący udział ilościowy. Tworzyły one 50,6% łącznych przychodów i 52,3 wyniku finansowego brutto. Rentowność brutto tej grupy podmiotów osiągnęła poziom 2,1%, w tym w sektorze publicznym 3,4%, w prywatnym zaś 0,4%. Osiągnięty poziom zyskowności był nieco lepszy niż w całym województwie. Przeciętnie dla firm działających w gminach miejskich wynosił (-21,4) zł, w tym sektorze publicznym (-32,7) zł, w sektorze prywatnym (-6,7) zł.

W gminach miejsko-wiejskich funkcjonowało 98 objętych badaniem jednostek gospodarczych, w tym 27 w sektorze publicznym i 71 w prywatnym. Jednostki te w analizowanym okresie uzyskały ogólnie ujemny wynik finansowy netto w łącznej wysokości 246,5 mld zł, osiągając przy tym (tak w sektorze publicznym jak i prywatnym) dodatnie wartości wskaźników rentowności brutto oraz ujemne wskaźniki zyskowności.

Tabl. 43. Wybrane relacje finansowe jednostek gospodarczych w gminach za 1993 r.

Wyszczególnienie	Liczba jednostek	Przychód ogółem	Koszty uzyskania przychodów	Saldo zysków i strat nadzwyczajnych	Wynik finansowy brutto	Obowiązkowe zmniejszenia wyniku finansowego brutto	W tym podatek dochodowy
w milionach złotych							
WOJEWÓDZTWO	488	22463563	21580202	-453478	429883	1074343	578275
sektor publiczny	135	14984496	14197942	-405658	380896	981801	499473
sektor prywatny	353	7479067	7382260	-47820	48987	92542	78802
GMINY MIEJSKIE	323	11365581	10927579	-213313	224689	468141	315871
sektor publiczny	89	6438562	6039400	-194325	204837	415209	268240
sektor prywatny	234	4927019	4888179	-18988	19852	52932	47631
w tym:							
Bolesławiec	48	2053422	1969600	30442	114264	57353	48311
sektor publiczny	13	956511	908673	32094	79932	43995	35364
sektor prywatny	35	1096911	1060927	-1652	34332	13358	12947
Jelenia Góra	140	5196762	4809712	-27949	359101	279803	204780
sektor publiczny	37	3139869	2736205	-19071	384593	254852	184009
sektor prywatny	103	2056893	2073507	-8878	-25492	24951	20771
Kamienna Góra	21	993381	1010115	-66905	-83639	54122	16010
sektor publiczny	10	664420	672863	-64538	-72981	53054	14977
sektor prywatny	11	328961	337252	-2367	-10658	1068	1033
Kowary	12	524674	479507	-11964	33203	30734	21280
sektor publiczny	4	412206	371705	-11409	29092	28536	19609
sektor prywatny	8	112468	107802	-555	4111	2198	1671
Lubań	33	839154	901757	-95580	-158183	25615	14604
sektor publiczny	10	488888	562846	-96630	-170588	19940	8938
sektor prywatny	23	350266	338911	1050	12405	5675	5666
Piechowice	7	188463	179757	-19898	-11192	3075	1262
Szklarska Poręba	6	86909	84639	101	2371	2971	1940
Świeradów Zdrój	7	88901	86605	-1148	1148	1278	563
Wojcieszków	3	54487	56975	-4243	-6731	1285	577
Zawidów	3	84629	83862	-181	586	894	581
Zgorzelec	41	1253322	1263645	-15982	-26305	10961	5913
sektor publiczny	7	403109	421365	-9777	-28033	7586	2677
sektor prywatny	34	850213	842280	-6205	1728	3375	3236
GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	98	9421095	8951573	-176243	293279	539757	232449
sektor publiczny	27	7442277	7026909	-151345	264023	506389	205146
sektor prywatny	71	1978818	1924664	-24898	29256	33368	27303
w tym:							
Bogatynia	16	6687032	6268991	3459	421500	480861	195630
sektor publiczny	5	6307962	5873727	7122	441357	474358	189193
sektor prywatny	11	379070	395264	-3663	-19857	6503	6437
Bolków	4	24171	24944	-358	-1131	1	-
sektor prywatny	4	24171	24944	-358	-1131	1	-
Gryfów Śląski	10	184050	191883	-9892	-17725	1323	590

Wynik finansowy netto	Nakłady inwestycyjne	Wskaźnik poziomu kosztów z całkowitego kosztu działalności	Rentowność brutto ^{a/}	Relacja zobowiązań do należności	Zyskowność w zł ^{b/}	Wyszczególnienie
w %						
-644460	1679360	96,1	2,0	117,5	-28,7	WOJEWÓDZTWO
-600905	1289471	94,8	2,7	114,3	-40,1	sektor publiczny
-43555	389889	98,7	0,7	129,4	-5,8	sektor prywatny
-243452	702506	96,1	2,1	107,5	-21,4	GMINY MIEJSKIE
-210372	433973	93,8	3,4	96,6	-32,7	sektor publiczny
-33080	268533	99,2	0,4	143,2	-6,7	sektor prywatny
w tym:						
56911	149058	95,9	5,8	89,4	27,7	Bolesławiec
35937	126763	95,0	8,8	72,6	37,6	sektor publiczny
20974	22295	96,7	3,2	130,7	19,1	sektor prywatny
79298	388929	92,6	7,5	75,0	15,3	Jelenia Góra
129741	244065	87,1	14,1	58,6	41,3	sektor publiczny
-50443	144864	100,8	-1,2	133,6	-24,5	sektor prywatny
-137761	39764	101,7	-8,3	394,9	-138,7	Kamienna Góra
-126035	31027	101,3	-10,8	406,1	-189,7	sektor publiczny
-11726	8737	102,5	-3,2	339,3	-35,6	sektor prywatny
2469	8651	91,4	6,9	154,4	4,7	Kowary
556	5401	90,2	7,8	139,4	1,3	sektor publiczny
1913	3250	95,9	3,8	339,6	17,0	sektor prywatny
-183798	8561	107,5	-17,5	88,5	-219,0	Lubań
-190528	2566	115,1	-30,3	83,4	-389,7	sektor publiczny
6730	5995	96,8	3,7	112,4	19,2	sektor prywatny
-14267	1074	95,4	-6,2	296,6	-75,7	Piechowice
-600	32929	97,4	2,8	137,1	-6,9	Szklarska Poręba
-130	11821	97,4	1,3	171,1	-1,5	Świeradów Zdrój
-8016	477	104,6	-11,8	430,1	-147,1	Wojcieszków
-308	7595	99,1	0,7	124,6	-3,6	Zawidów
-37266	53647	100,8	-2,1	109,3	-29,7	Zgorzelec
-35619	9676	104,5	-6,7	77,6	-88,4	sektor publiczny
-1647	43971	99,1	0,2	143,0	-1,9	sektor prywatny
-246478	893458	95,0	3,3	119,2	-26,2	GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE
-242366	779150	94,4	3,8	124,4	-32,6	sektor publiczny
-4112	114308	97,3	1,5	95,1	-2,1	sektor prywatny
w tym:						
-59361	809978	93,7	6,7	105,0	-8,9	Bogatynia
-33001	751046	93,1	7,5	102,5	-5,2	sektor publiczny
-26360	58932	104,3	-5,0	151,9	-69,5	sektor prywatny
-1132	-	103,2	-4,5	210,8	-46,8	Bolków
-1132	-	103,2	-4,5	210,8	-46,8	sektor prywatny
-19048	12724	104,3	-9,2	145,2	-103,5	Gryfów Śląski

Tabl. 43. Wybrane relacje finansowe jednostek gospodarczych w gminach za 1993 r. (dok.)

Wyszczególnienie	Liczba jednostek	Przychód ogółem	Koszty uzyskania przychodów	Saldo zysków i strat nadzwyczajnych	Wynik finansowy brutto	Obowiązkowe zmniejszenia wyniku finansowego brutto	W tym podatek dochodowy
w milionach złotych							
sektor publiczny	3	93381	100782	-8759	-16160	798	65
sektor prywatny	7	90669	91101	-1133	-1565	525	525
Leśna	6	304022	312331	-43400	-51709	4837	4015
sektor publiczny	3	270091	275796	-42884	-48589	4837	4015
sektor prywatny	3	33931	36535	-516	-3120	-	-
Lubawka	7	173692	175561	-7245	-9114	2212	1043
sektor publiczny	3	155016	153398	-6279	-4661	2212	1043
sektor prywatny	4	18676	22163	-966	-4453	-	-
Lubomierz	3	26936	27516	345	-235	15	15
sektor prywatny	3	26936	27516	345	-235	15	15
Lwówek Śląski	19	771498	758147	-3671	9680	10443	6583
Mirsk	8	156717	171275	-79921	-94479	1705	86
sektor publiczny	3	121140	134399	-79746	-93005	1402	79
sektor prywatny	5	35577	36876	-175	-1474	303	7
Nowogrodzic	10	204013	191029	2623	15607	11525	7877
sektor publiczny	5	127573	111729	2574	18418	10592	7826
sektor prywatny	5	76440	79300	49	-2811	933	51
Pieńsk	5	277514	278442	-20320	-21248	7729	315
Świerzawa	6	531487	473388	-17670	40429	17150	15340
sektor prywatny	6	531487	473388	-17670	40429	17150	15340
GMINY WIEJSKIE	67	1676887	1701050	-63922	-88085	66445	29955
sektor publiczny	19	1103657	1131633	-59988	-87964	60203	26087
sektor prywatny	48	573230	569417	-3934	-121	6242	3868
w tym:							
Bolesławiec	9	441216	403715	-1673	35828	17011	14429
Janowice Wielkie	4	119837	123154	-497	-3814	463	463
sektor prywatny	4	119837	123154	-497	-3814	463	463
Jeżów Sudecki	4	37520	37755	-299	-534	965	172
Kamienna Góra	7	45931	45121	-750	60	559	103
Mysłakowice	8	356922	341578	-1283	14061	24964	8859
sektor publiczny	4	305704	290114	-1658	13932	24722	8617
sektor prywatny	4	51218	51464	375	129	242	242
Olszyna	7	281922	291594	-11721	-21393	3018	-
sektor publiczny	3	221814	232998	-11123	-22307	3018	-
sektor prywatny	4	60108	58596	-598	914	-	-
Podgórzyn	9	120414	125474	-5231	-10291	1779	1282
Siekierczyn	3	32248	31901	-162	185	2245	595
Stara Kamienica	5	61472	59958	-14	1500	298	121
Sulików	5	77214	132709	-27451	-82946	8619	-

^{a/} Wynik finansowy do kosztu uzyskania przychodu. ^{b/} Wynik finansowy netto na 1000 zł przychodów ogółem.

Wynik finansowy netto	Nakłady inwestycyjne	Wskaźnik poziomu kosztów z całokształtu działalności	Rentowność brutto ^{a/}	Relacja zobowiązań do należności	Zyskowność w zł ^{b/}	Wyszczególnienie
w %						
-16958	737	107,9	-16,0	152,5	-181,6	sektor publiczny
-2090	11987	100,5	-1,7	122,2	-23,1	sektor prywatny
-56546	11040	102,7	-16,6	172,3	-186,0	Leśna
-53426	5175	102,1	-17,6	170,4	-197,8	sektor publiczny
-3120	5865	107,7	-8,5	297,4	-92,0	sektor prywatny
-11326	25004	101,1	-5,2	141,7	-65,2	Lubawka
-6873	1585	99,0	-3,0	133,5	-44,3	sektor publiczny
-4453	23419	118,7	-20,1	262,1	-238,4	sektor prywatny
-250	22	102,2	-0,9	131,7	-9,3	Lubomierz
-250	22	102,2	-0,9	131,7	-9,3	sektor prywatny
-763	7415	98,3	1,3	152,9	-1,0	Lwówek Śląski
-96184	3255	109,3	-55,2	224,8	-613,7	Mirsk
-94407	2122	110,9	-69,2	222,2	-779,3	sektor publiczny
-1777	1133	103,7	-4,0	269,1	-49,9	sektor prywatny
4082	8059	93,6	8,2	104,1	20,0	Nowogrodzic
7826	7995	87,6	16,5	90,8	61,3	sektor publiczny
-3744	64	103,7	-3,5	203,8	-49,0	sektor prywatny
-28977	13415	100,3	-7,6	328,4	-104,4	Pieńsk
23279	1987	89,1	8,5	54,2	43,8	Świerzawa
23279	1987	89,1	8,5	54,2	43,8	sektor prywatny
-154530	83396	101,4	-5,2	204,5	-92,2	GMINY WIEJSKIE
-148167	76348	102,5	-7,8	210,0	-134,3	sektor publiczny
-6363	7048	99,3	-0,0	180,5	-11,1	sektor prywatny
w tym:						
18817	23895	91,5	8,9	138,7	42,6	Bolesławiec
-4277	2064	102,8	-3,1	282,0	-35,7	Janowice Wielkie
-4277	2064	102,8	-3,1	282,0	-35,7	sektor prywatny
-1499	4016	100,6	-1,4	267,0	-40,0	Jeżów Sudecki
-499	1624	98,2	0,1	194,4	-10,9	Kamienna Góra
-10903	14818	95,7	4,1	193,8	-30,5	Mysłakowice
-10790	14097	94,9	4,8	191,8	-35,3	sektor publiczny
-113	721	100,5	0,3	208,5	-2,2	sektor prywatny
-24411	17859	103,4	-7,3	139,0	-86,6	Olszyna
-25325	17709	105,0	-9,6	138,5	-114,2	sektor publiczny
914	150	97,5	1,6	151,3	15,2	sektor prywatny
-12070	2026	104,2	-8,2	230,4	-100,2	Podgórzyn
-2060	2388	98,9	0,6	144,1	-63,9	Siekierczyn
1202	44	97,5	2,5	32,1	19,6	Stara Kamienica
-91565	9313	171,9	-62,5	454,1	-1185,9	Sulików

W gminach wiejskich zlokalizowanych było zaledwie 67 badanych jednostek gospodarczych w tym w sektorze publicznym 19, w prywatnym zaś 48. Ich sytuacja finansowa była wyraźnie gorsza niż w pozostałych grupach przedsiębiorstw. Jednostki gospodarcze w gminach wiejskich osiągnęły ujemny wynik finansowy brutto (-88,1) mld zł a także netto (-154,5) mld zł. Jednak i w tym przypadku sektor prywatny osiągał korzystniejsze rezultaty, co oznacza że ujemna wartość osiągniętych w tym sektorze wskaźników była niższa niż w sektorze publicznym.

Jednostki gospodarcze odprowadziły do urzędów skarbowych niemal 578,3 mld zł z tytułu podatku dochodowego, z tego 86,5% pochodziło od jednostek sektora publicznego. Należy ponadto wskazać, iż jednostki tegoż sektora wykazują względnie niższe relacje zobowiązań do należności (114,3%) w przeciwieństwie do jednostek sektora prywatnego, gdzie przewaga zobowiązań nad należnościami jest znaczna (129,4%).

